

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

FACULTATEA DE GEOGRAFIE

Str. Clinicilor nr. 5-7

Cluj-Napoca, 400006

Tel: 0264-596116

Fax: 0264-597988

geogr@ubbcluj.ro

<https://geografie.ubbcluj.ro>

PLANUL DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN SIBIU

ETAPA I – ANALIZA ȘI PROGNOZA EVOLUȚIEI DEZVOLTĂRII TERITORIALE A JUDEȚULUI SIBIU

VOLUMUL I.2. STUDII DE FUNDAMENTARE CU CARACTER ANALITIC ȘI PROSPECTIV

**Livrabil I.2.1.7. – STUDIU DE FUNDAMENTARE PRIVIND INFRASTRUCTURILE DE SERVICII
PUBLICHE**

TABEL DE RESPONSABILITĂȚI

LIVRABIL I.2.1.7. – STUDIU DE FUNDAMENTARE PRIVIND INFRASTRUCTURILE DE SERVICII PUBLICE

DENUMIRE PROIECT	Actualizarea Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Sibiu	
ETAPA și FAZA PROIECT	ETAPA 1 –Analiza și prognoza evoluției dezvoltării teritoriale a județului Sibiu	
ACHIZITOR	CONSILIUL JUDEȚEAN SIBIU Str. General Magheru Nr. 14, Municipiul Sibiu, Jud. Sibiu	
RESPONSABIL PROIECT DIN PARTEA ACHIZITORULUI	Arh. Argentina Lapoși-Oana Arhitect Șef al Județului Sibiu	
COORDONATOR PROIECT COMPLEX	NUME	SEMNĂTURĂ
	Acad. prof. univ. dr. geogr.-urb. Benedek Jozsef Expert RUR, simbol B	
	Șef lucr. dr. geogr.- urb. Moldovan Sandu-Ciprian Expert RUR, simbol B, C, C1	
ELABORATOR LIVRABIL	NUME	SEMNĂTURĂ
	Conf. univ. dr. geogr.-urb. Rusu Raularian Expert RUR, simbol F3	
RESPONSABIL GIS	NUME	SEMNĂTURĂ
	Conf. univ. dr. geogr.-urb. Man Titus-Cristian Expert RUR, simbol G9	
	Dr. Bîrsănuț Elena-Manuela	
DATA	Iunie 2023	

CUPRINS

1.	DELIMITAREA OBIECTIVULUI STUDIAT	7
2.	ANALIZA CRITICĂ A SITUAȚIEI EXISTENTE.....	9
2.1.	Studiu de fundamentare privind infrastructura de educație	9
2.2.	Studiu de fundamentare privind infrastructura de sănătate	40
2.3.	Studiu de fundamentare privind infrastructura de asistență socială.....	55
2.4.	Studiu de fundamentare privind infrastructura de sport.....	69
2.5.	Studiu de fundamentare privind infrastructura de agrement	81
2.6.	Studiu de fundamentare privind infrastructura culturală.....	86
2.7.	Studiu de fundamentare privind infrastructura religioasă.....	106
2.8.	Studiu de fundamentare privind infrastructura de ordine publică, securitate, pază și intervenții în situații de urgență	117
3.	EVIDENȚIEREA DISFUNCȚIONALITĂȚILOR ȘI PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE	135
3.1.	Disfuncționalități și priorități de intervenție în infrastructura de educație	135
3.2.	Disfuncționalități și priorități de intervenție în infrastructura de sănătate	137
3.3.	Disfuncționalități și priorități de intervenție în infrastructura de asistență socială	138
3.4.	Disfuncționalități și priorități de intervenție în infrastructura de sport	140
3.5.	Disfuncționalități și priorități de intervenție în infrastructura de agrement	142
3.6.	Disfuncționalități și priorități de intervenție în infrastructura culturală.....	142
3.7.	Disfuncționalități și priorități de intervenție în infrastructura religioasă	143
3.8.	Disfuncționalități și priorități de intervenție în infrastructura de ordine publică, securitate, pază și protecție și intervenții în situații de urgență.....	144
4.	PROPUNERI DE ELIMINARE / DIMINUARE A DISFUNCȚIONALITĂȚILOR	146
4.1.	Propuneri de eliminare / diminuare a disfuncționalităților în infrastructura de educație	146
4.2.	Propuneri de eliminare / diminuare a disfuncționalităților în infrastructura de sănătate	147
4.3.	Propuneri de eliminare / diminuare a disfuncționalităților în infrastructura de asistență socială	148
4.4.	Propuneri de eliminare / diminuare a disfuncționalităților în infrastructura de sport.....	150
4.5.	Propuneri de eliminare / diminuare a disfuncționalităților în infrastructura de agrement	150
4.6.	Propuneri de eliminare / diminuare a disfuncționalităților în infrastructura culturală.....	151
4.7.	Propuneri de eliminare / diminuare a disfuncționalităților în infrastructura religioasă.....	153
4.8.	Propuneri de eliminare / diminuare a disfuncționalităților în infrastructura de ordine publică, securitate, pază și protecție și intervenții în situații de urgență	154
5.	PROGNOZE, SCENARIII SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE.....	155
5.1.	Prognoze.....	155
5.2.	Scenarii / alternative de dezvoltare	156
6.	SINTEZA STUDIULUI DE FUNDAMENTARE.....	160
SURSE BIBLIOGRAFICE		165
ANEXE		166
Număr total de unități de învățământ		166
Populația școlară (preșcolari, elevi și studenți).....		168
Numărul sălilor de clasă din unitățile de învățământ		170
Personalul didactic din unitățile de învățământ		172
Număr de medici		174
Cabinete medicale de specialitate		175
Cabinete medicale de medicină de familie și de medici generalişti		176
Cabinete stomatologice		178
Număr de furnizori acreditați de servicii sociale.....		179

Număr de cămine pentru vârstnici.....	181
Personalul angajat în activități sportive, recreative și distractive.....	183
Număr de muzee și colecții publice	184
Număr de biblioteci.....	185
Numărul de cititori activi la biblioteci	186

Tabel 2.1 DATE STATISTICE PRIVIND SERVICIILE DIN UNITĂȚILE SANITARE CU PATURI (SPITALE) ÎN PERIOADA 2014-2019.....	41
Tabel 2.2 CENTRELE DE AGREMENT DIN JUDEȚUL SIBIU AFLATE ÎN SUBORDINEA DJTS SIBIU	84
Tabel 2.3 LISTA AUTORITĂȚILOR ȘI FACTORILOR CARE AU RESPONSABILITĂȚI ÎN ANALIZA ȘI ACOPERIREA RISCURILOR ÎN JUDEȚUL SIBIU	125
Fig. 2.1 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021	9
Fig. 2.2 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A POPULAȚIEI ȘCOLARE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021	11
Fig. 2.3 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ELEVILOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL ȘI PROFESIONAL DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021.....	12
Fig. 2.4 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ELEVILOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL (INCLUSIV ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL) DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021.....	13
Fig. 2.5 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ELEVILOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR (INCLUSIV ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL) DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021.....	15
Fig. 2.6 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A COPIILOR ÎNSCRIȘI LA GRĂDINIȚE ÎN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021...	16
Fig. 2.7 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ABSOLVENȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL ȘI PROFESIONAL DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2020	18
Fig. 2.8 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ABSOLVENȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL (INCLUSIV ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL) DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2020.....	19
Fig. 2.9 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A SĂLILOR DE CLASĂ DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021.....	23
Fig. 2.10 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A LABORATOARELOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021.....	25
Fig. 2.11 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ATELIERELOR ȘCOLARE DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021	26
Fig. 2.12 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A TERENURILOR DE SPORT DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021	28
Fig. 2.13 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A SĂLILOR DE GIMNASTICĂ DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021	29
Fig. 2.14 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CALCULATOARELOR ȘI ECHIPAMENTELOR IT DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021	31
Fig. 2.15 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021	32
Fig. 2.16 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL ȘI PROFESIONAL DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021	33
Fig. 2.17 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021	34
Fig. 2.18 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021.....	35
Fig. 2.19 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021.....	36
Fig. 2.20 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ABSOLVENȚILOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL ȘI PROFESIONAL DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2020	38
Fig. 2.21 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ABSOLVENȚILOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2020	39
Fig. 2.22 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A SPITALELOR DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021.....	40
Fig. 2.23 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CABINETELOR MEDICALE DE SPECIALITATE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021.....	43

Fig. 2.24 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CABINETELOR MEDICALE DE FAMILIE ȘI DE MEDICINĂ GENERALĂ DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021.....	44
Fig. 2.25 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A MEDICILOR DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021.....	45
Fig. 2.26 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A MEDICILOR DE FAMILIE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021	46
Fig. 2.27 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A PERSONALULUI SANITAR MEDIU DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021	47
Fig. 2.28 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CABINETELOR STOMATOLOGICE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021	49
Fig. 2.29 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A MEDICILOR STOMATOLOGI DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021 ...	50
Fig. 2.30 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A FARMACIILOR DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021	52
Fig. 2.31 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A FARMACIȘTILOR DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021	53
Fig. 2.32 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A FURNIZORILOR ACREDITAȚI DE SERVICII SOCIALE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2023.....	56
Fig. 2.33 EVOLUȚIA CHELTUIELILOR ANUALE CU PROTECȚIA SOCIALĂ A ȘOMERILOR DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021.....	58
Fig. 2.34 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CĂMINELOR PENTRU VÂRSTNICI DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2023	59
Fig. 2.35 EVOLUȚIA SUMELOR PLĂTITE PENTRU INDEMNIZAȚIA LUNARĂ A ADULȚILOR CU HANDICAP GRAV ȘI ACCENTUAT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2011-2021.....	60
Fig. 2.36 EVOLUȚIA NUMĂRULUI MEDIU LUNAR DE PERSOANE ADULTE CU HANDICAP GRAV ȘI ACCENTUAT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2011-2021.....	60
Fig. 2.37 EVOLUȚIA NUMĂRULUI MEDIU LUNAR DE FAMILII DIN JUDEȚUL SIBIU CARE AU BENEFICIAT DE AJUTOARE SOCIALE ÎN PERIOADA 2011-2021.....	61
Fig. 2.38. EVOLUȚIA SUMELOR PLĂTITE PENTRU AJUTOARE SOCIALE ÎN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2011-2021	62
Fig. 2.39 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ANGAJAȚILOR DIN DOMENIUL ASISTENȚEI SOCIALE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2011.....	63
Fig. 2.40 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ANGAJAȚILOR DIN DOMENIUL ACTIVITĂȚILOR SPORTIVE, RECREATIVE ȘI DISTRACTIVE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2011	73
Fig. 2.41 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CLUBURILOR ȘI ASOCIAȚIILOR SPORTIVE DIN JUDEȚUL SIBIU ACTIVE ÎN COMPETIȚII DE FOTBAL SENIORI ÎN SEZONUL 2022-2023	75
Fig. 2.42 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A STADIOANELOR ȘI TERENURILOR DE FOTBAL DIN JUDEȚUL SIBIU LA SFÂRȘITUL ANULUI 2022	76
Fig. 2.43 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A SĂLILOR DE SPORT DIN JUDEȚUL SIBIU LA SFÂRȘITUL ANULUI 2022	77
Fig. 2.44 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A INFRASTRUCTURII DE AGREMENT DIN JUDEȚUL SIBIU LA SFÂRȘITUL ANULUI 2022	83
Fig. 2.45 SCORURI OBȚINUTE DE MUNICIPIUL SIBIU PENTRU SUBINDICII CARE AU COMPUS INDICATORUL DE VITALITATE CULTURALĂ ÎN ANUL 2016	86
Fig. 2.46 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SPECTACOLE ȘI CONCERTE ORGANIZATE DE INSTITUȚIILE DE SPECTACOLE SAU CONCERTE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021	87
Fig. 2.47 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SPECTATORI LA SPECTACOLELE ȘI CONCERTELE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021	88
Fig. 2.48 EVOLUȚIA PERSONALULUI ANGAJAT LA INSTITUȚIILE DE SPECTACOLE ȘI CONCERTE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021	90
Fig. 2.49 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE LOCURI ÎN CINEMATOGRAFELE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021	91
Fig. 2.50 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SPECTACOLE CINEMATOGRAFICE ÎN CINEMATOGRAFELE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021	92
Fig. 2.51 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SPECTATORI ÎN CINEMATOGRAFELE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021 (MII DE SPECTATORI).....	92

Fig. 2.52 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A MUZEELOR ȘI COLECȚIILOR PUBLICE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021.....	94
Fig. 2.53 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE VIZITATORI ÎN MUZEELE ȘI COLECȚIILE PUBLICE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021	95
Fig. 2.54 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A VIZITATORILOR DIN MUZEELE ȘI COLECȚIILE PUBLICE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021.....	95
Fig. 2.55 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ANGAJAȚILOR DIN MUZEELE ȘI COLECȚIILE PUBLICE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021.....	96
Fig. 2.56 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A BIBLIOTECILOR DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021	98
Fig. 2.57 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A VOLUMELOR EXISTENTE ÎN BIBLIOTECILE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021.....	99
Fig. 2.58 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CITITORILOR ACTIVI DIN BIBLIOTECILE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021.....	100
Fig. 2.59 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A VOLUMELOR ELIBERATE ÎN BIBLIOTECILE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021.....	101
Fig. 2.60 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ANGAJAȚILOR DE LA BIBLIOTECILE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021.....	102
Fig. 2.61 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A LĂCAȘURILOR DE CULT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2023	107
Fig. 2.62 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE ORTODOXĂ ROMÂNĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL SIBIU ÎN 2011	109
Fig. 2.63 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE GRECO-CATOLICĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL SIBIU ÎN 2011.....	110
Fig. 2.64 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE ROMANO-CATOLICĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL SIBIU ÎN 2011	111
Fig. 2.65 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE REFORMATĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL SIBIU ÎN 2011	112
Fig. 2.66 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE PENTICOSTALĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL SIBIU ÎN 2011.....	115
Fig. 2.67 REPARTIȚIA GEOGRAFICĂ A STRUCTURILOR ISU SIBIU.....	131
Fig. 2.68 TIMPII DE INTERVENȚIE ISU SIBIU LA NIVELUL JUDEȚULUI SIBIU	132

1. DELIMITAREA OBIECTIVULUI STUDIAT

Acest studiu de fundamentare are ca principal obiectiv analiza infrastructurilor de servicii publice, altele decât aferente infrastructurilor tehnice majore, cu evidențierea infrastructurilor de educație, sănătate, asistență socială, sport, agrement, cultură, religie, ordine publică, securitate, pază și protecție și intervenții în situații de urgență, precum și propuneri pentru îmbunătățirea serviciilor publice furnizate la nivelul județului Sibiu.

În județul Sibiu sunt disponibile toate nivelurile de educație, de la nivelul antepreșcolar (creșe) până la studiile superioare (învățământ universitar), fiind un total de 173 de unități de învățământ în anul 2021, dintre care mai mult de jumătate (56,6%) sunt situate în cele două municipii, Sibiu și Mediaș. Populația școlară a scăzut în județul Sibiu de la 106484 preșcolari, elevi și studenți în 1992, la doar 80575 în anul 2021. În același an, în județul Sibiu activau 5536 de cadre didactice la toate nivelurile de învățământ, rezultând o medie de 32 de cadre didactice / unitate de învățământ, respectiv 14,6 elevi / cadru didactic.

În județul Sibiu, principalele categorii de furnizori de servicii de sănătate sunt: spitalele, serviciile de urgență, serviciile de reabilitare, ambulatoriile și cabinetele de specialitate, unitățile de asistență medico-socială, cabinetele de medicină de familie, serviciile de îngrijire la domiciliu și paliative, cabinetele stomatologice (de medicină dentară) și farmaciile, toate fiind analizate în studiul dedicat infrastructurii de sănătate. În județul Sibiu activau în anul 2021 un număr de 1468 de medici, dintre care majoritatea (74,3%) erau angajați în sectorul public. În același an, personalul sanitar mediu din județul Sibiu includea 3502 persoane, dintre care 55,7% lucrau în sectorul public, cu precădere în spitale și ambulatoriile de specialitate ale acestora.

Domeniul asistenței sociale este reprezentat, pe de o parte, de sectorul public, prin DGASPC Sibiu, Direcțiile de Asistență Socială din cadrul Primăriilor municipiilor și orașelor și Serviciile Publice de Asistență Socială, constituite la nivelul comunelor, iar pe de altă parte, de sectorul privat, alcătuit din ONG-uri/asociații/fundații, la care se adaugă cultele și unii operatori economici, în condițiile prevăzute de lege. La nivelul lunii martie 2023, în județul Sibiu, erau acreditați, în baza *Legii 197/2012*, 121 de furnizori de servicii sociale (în creștere față de anii precedenți), din care 33 de furnizori publici și 88 de furnizori privați. La nivelul județului Sibiu, potrivit datelor furnizate de Direcția Județeană pentru Tineret și Sport Sibiu, la începutul anului 2023 existau 223 de structuri sportive, dintre care 10 structuri de drept public și 213 de structuri de drept privat (șapte dintre acestea fiind asociații județene pe ramuri). Analiza structurilor sportive pe medii de rezidență indică o discrepanță mare între mediul urban și cel rural, acesta din urmă beneficiind de prezența a doar 12,1% din totalul structurilor sportive existente.

Infrastructura de agrement cuprinde infrastructura dedicată turismului pietonal sau de drumeție, cicloturismului, pentru practicarea sporturilor de iarnă și sporturi extreme, pentru sporturile de agrement nautic, sau pentru practicarea golfului. De asemenea, include centrele spa, wellness, centrele de natație,

ștrandurile și piscinele publice, parcurile de aventură, centrele de echitație (ecvestre), pescuitul sportiv și de agrement, centrele de agrement, și mocănița de pe Valea Hârtibaciului.

Toate instituțiile și companiile de spectacole și concerte își au sediul în municipiul Sibiu, respectiv două teatre dramatice sau secții de teatru (unde se include Teatrul Național „Radu Stanca” din Sibiu), două teatre de păpuși și marionete sau secții ale acestora, o filarmonică și orchestră simfonică (Filarmonica de Stat Sibiu) și două unități culturale de alt tip, la care se adaugă 4 cinematografe. Muzeele și colecțiile publice sunt concentrate în mediul urban (18 din 25 de muzee și colecții publice, respectiv 72%). În anul 2021, peste 98% din vizitatori au fost înregistrați la cele 4 muzee din municipiul Sibiu. În contrast cu muzeele, cinematografele și alte instituții culturale, numărul de biblioteci a scăzut constant în ultimele decenii în județul Sibiu, la doar 171 de biblioteci în anul 2021.

La nivelul județului Sibiu, au fost identificate 454 de lăcașuri de cult, aparținând majorității cultelor religioase existente în România. În profil teritorial, un număr ridicat de lăcașuri de cult se localizează în cele două municipii, Sibiu și Mediaș, care împreună dețin aproximativ 18% din totalul lăcașurilor de cult din județ, și totodată în aceste municipii sunt reprezentate toate cultele existente la nivel județean.

Infrastructura de ordine publică, securitate, pază și intervenții în situații de urgență cuprinde instituțiile publice care au ca scop asigurarea ordinii publice, a securității, pazei și intervențiilor în situații de urgență, între care: Inspectoratul de Poliție al Județului Sibiu, poliția de proximitate (polițiile locale din cele două municipii, 7 din cele 9 orașe și o comună - Șelimbăr), Sectorul Poliției de Frontieră Aeroport Sibiu, Inspectoratul de Jandarmi Județean Sibiu, alte unități militare din județul Sibiu, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Căpitan Dumitru Croitoru” Sibiu. O parte din aceste instituții sunt membre ale Autorității Teritoriale de Ordine Publică a Județului Sibiu (A.T.O.P.), aflată în subordinea Consiliului Județean Sibiu.

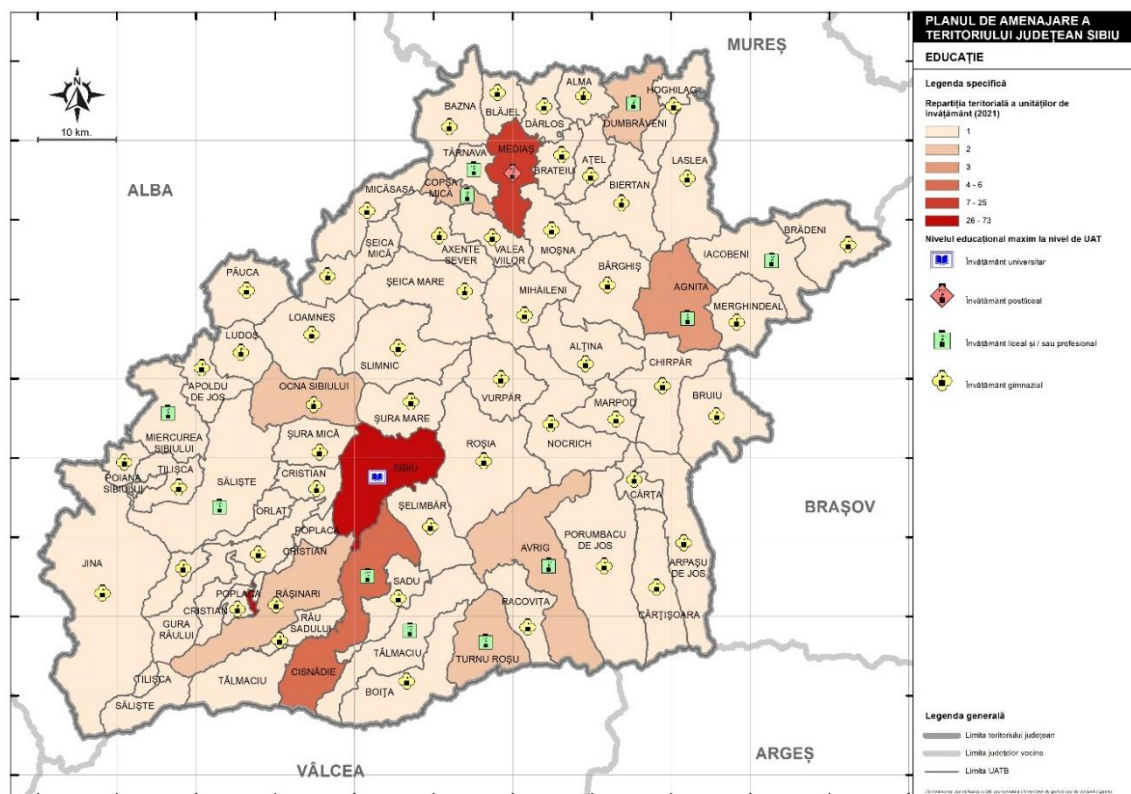
Studiul de fundamentare se încheie cu evidențierea disfuncționalităților și a priorităților de intervenție, a propunerilor de diminuare / eliminare a disfuncționalităților, și formularea unor prognoze și scenarii de dezvoltare.

2. ANALIZA CRITICĂ A SITUAȚIEI EXISTENTE

2.1. Studiu de fundamentare privind infrastructura de educație

Numărul total de unități de învățământ din județul Sibiu a scăzut constant în ultimele decenii, conform datelor de la Institutul Național de Statistică, disponibile pe platforma TEMPO ONLINE. Astfel, numărul maxim de unități de învățământ, 544, s-a înregistrat chiar în primul an pentru care există date statistice, 1992. Numărul de unități de învățământ a scăzut lent până în anul 2002, când se înregistrau 469 de unități de învățământ în județul Sibiu. În anul următor, 2003, numărul de unități de învățământ s-a redus brusc la aproape jumătate, respectiv 249 de unități de învățământ, ca urmare a reformelor din educație care au dus la comasarea unităților de învățământ, în special în mediul rural, unde s-a păstrat de obicei o singură unitate de învățământ cu personalitate juridică, celelalte unități de învățământ pierzând statutul inițial, fiind transformate în școli arondate unității de învățământ localizate de obicei în centrul de comună. Reformele au continuat și în anii următori, rezultând în declinul numărului total de unități de învățământ, care a ajuns la 188 în anul 2005. Din anul 2005, numărul total de unități de învățământ a scăzut mult mai lent, ajungând la 173 în anul 2021, ultimul pentru care mai există date statistice.

Fig. 2.1 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Majoritatea unităților de învățământ (98 din 173, adică 56,6%) sunt situate în cele două municipii, Sibiu și Mediaș. În celelalte orașe sunt prezente de obicei câte 2-3 unități de învățământ, excepție făcând orașul Cisnădie, care dispune de 6 unități de învățământ, respectiv, la capătul celălalt, orașele Săliște și Tâlmaci, cu o singură unitate de învățământ. Majoritatea comunelor dispun, de asemenea, de o singură unitate de învățământ.

În județul Sibiu sunt disponibile toate nivelurile de educație, de la nivelul antepreșcolar (creșe) până la studiile superioare (învățământ universitar). Unitățile de învățământ universitar, în număr de 3 (două universități de stat – Universitatea „Lucian Blaga” și Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu”, și una privată – Universitatea Româno-Germană, care urmează însă să-și înceteze activitatea), la care se adaugă secția de Urbanism și Administrarea Teritoriului a Facultății de Urbanism din cadrul Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București, sunt localizate exclusiv în municipiul Sibiu, care oferă de altfel toate nivelurile posibile de educație. Unitățile de învățământ postliceal (5 la număr) sunt localizate în municipiile Sibiu (4) și Mediaș (1). Există de asemenea 31 de unități de învățământ liceal, localizate cu precădere în municipii și orașe: 16 la Sibiu, 5 la Mediaș, 2 la Cisnădie, și câte una în orașele Agnita, Avrig, Copșa Mică, Dumbrăveni, Miercurea Sibiului, Săliște, Tâlmaci și în comuna Târnavă. De asemenea, sunt prezente și 3 unități de învățământ profesional și de ucenici, localizate în orașul Dumbrăveni și în comunele Iacobeni și Turnu Roșu. Ocna Sibiului este singurul oraș care nu dispune de învățământ liceal, profesional sau de ucenici.

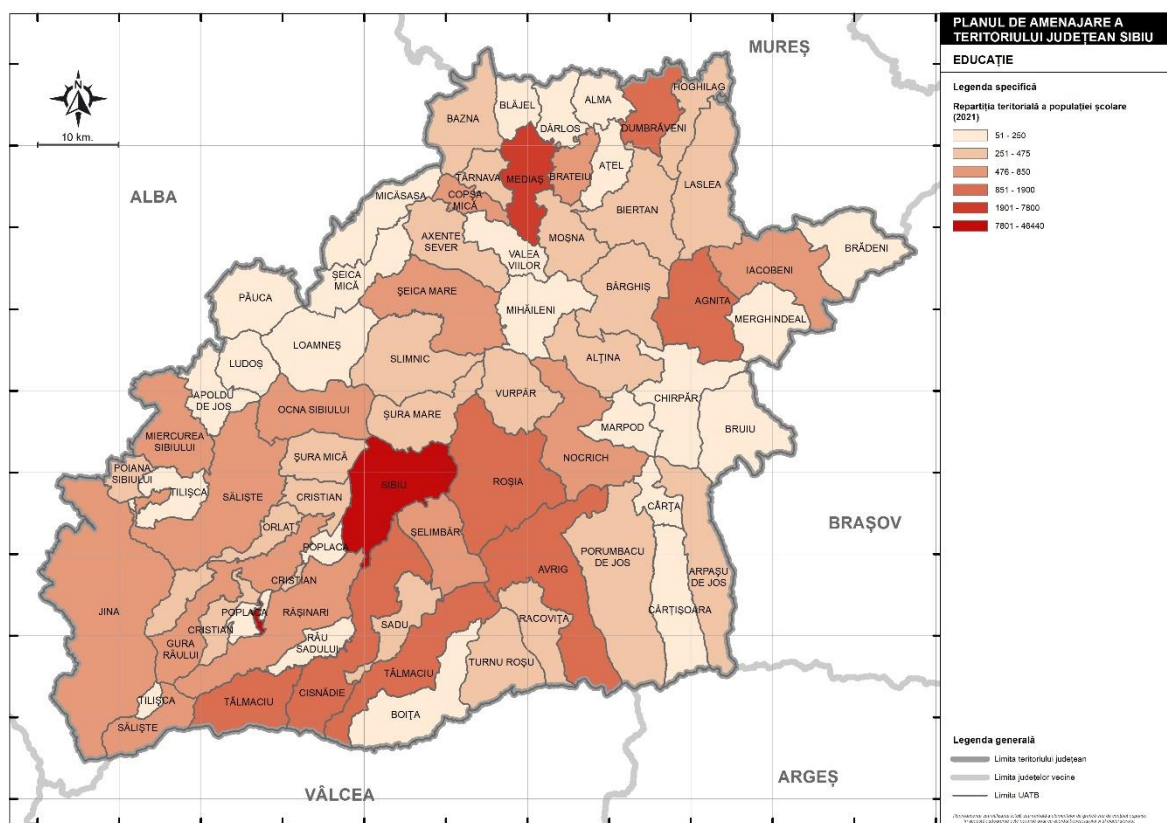
Aproximativ jumătate din unitățile de învățământ (88 din 173, adică 50,9%) sunt unități de învățământ primar și gimnazial. Aici se includ și trei unități de învățământ primar și gimnazial special (2 în Sibiu și 1 în Mediaș). Trebuie spus că o parte din școlile primare și gimnaziale din municipii și orașe au fost arondate unităților liceale, și deci nu apar ca unități școlare de sine stătătoare, dovadă fiind faptul că orașele Copșa Mică, Dumbrăveni, Miercurea Sibiului, Săliște sau Tâlmaci apar în statistici ca fiind fără unități de învățământ primar sau gimnazial; în realitate, liceele din aceste orașe oferă și învățământ primar și gimnazial. De asemenea, școlile primare sau gimnaziale din satele care nu sunt centre de comună nu apar ca unități de învățământ independente, fiind arondate unității de învățământ care are sediul, de regulă, în centrul de comună. În județul Sibiu, toate comunele au cel puțin o școală gimnazială. Rășinari este singura comună care are 2 unități de învățământ primar și gimnazial.

Totodată, în 2021 existau 43 de unități de învățământ preșcolar, localizate exclusiv în mediul urban: 30 la Sibiu, 8 la Mediaș, 2 la Cisnădie și câte una la Agnita, Copșa Mică și Ocna Sibiului. Este vorba însă doar de acele grădinițe care funcționează independent de alte unități de învățământ. Majoritatea grădinițelor care funcționează în mediul rural aparțin de unitățile de învățământ gimnazial din centrele de comună, și deci nu sunt calculate separat. Același lucru este valabil și în cazul creșelor (unități de învățământ antepreșcolar).

Populația școlară a cunoscut același trend descendent ca și unitățile de învățământ. Principala cauză a acestui declin a fost și este natalitatea tot mai scăzută, la care se adaugă, în secundar, abandonul în cazul anumitor categorii marginalizate de elevi, sau migrația internă sau externă la studii. Conform datelor de la INS (platforma TEMPO ONLINE), populația școlară a scăzut în județul Sibiu de la 106484 preșcolari, elevi și studenți în 1992 la doar 80575 în anul 2021.

Majoritatea acestora (46440, respectiv 57,6%) studiază în municipiul Sibiu, iar 17368 (21,9%) studiază într-unul din celelalte municipii și orașe din județul Sibiu. Astfel, aproape 80% din populația școlară din județul Sibiu studiază în mediul urban, urmare a faptului că învățământul liceal și profesional este aproape exclusiv disponibil în orașe, iar învățământul universitar, exclusiv în municipiul Sibiu.

Fig. 2.2 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A POPULAȚIEI ȘCOLARE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Cu toate acestea, și în unele comune, în special în zona periurbană a municipiului Sibiu (Roșia, Șelimbăr, Rășinari, Gura Râului), și chiar un pic mai departe (Jina, Nocrich), se înregistrează o populație școlară destul de mare, comparabilă cu cea din orașele mici.

Din totalul populației școlare, 15886 de persoane (19,7%) reprezintă studenții și cursanții înscriși în învățământul universitar, în municipiul Sibiu. Majoritatea acestora sunt înscriși la cursuri universitare de

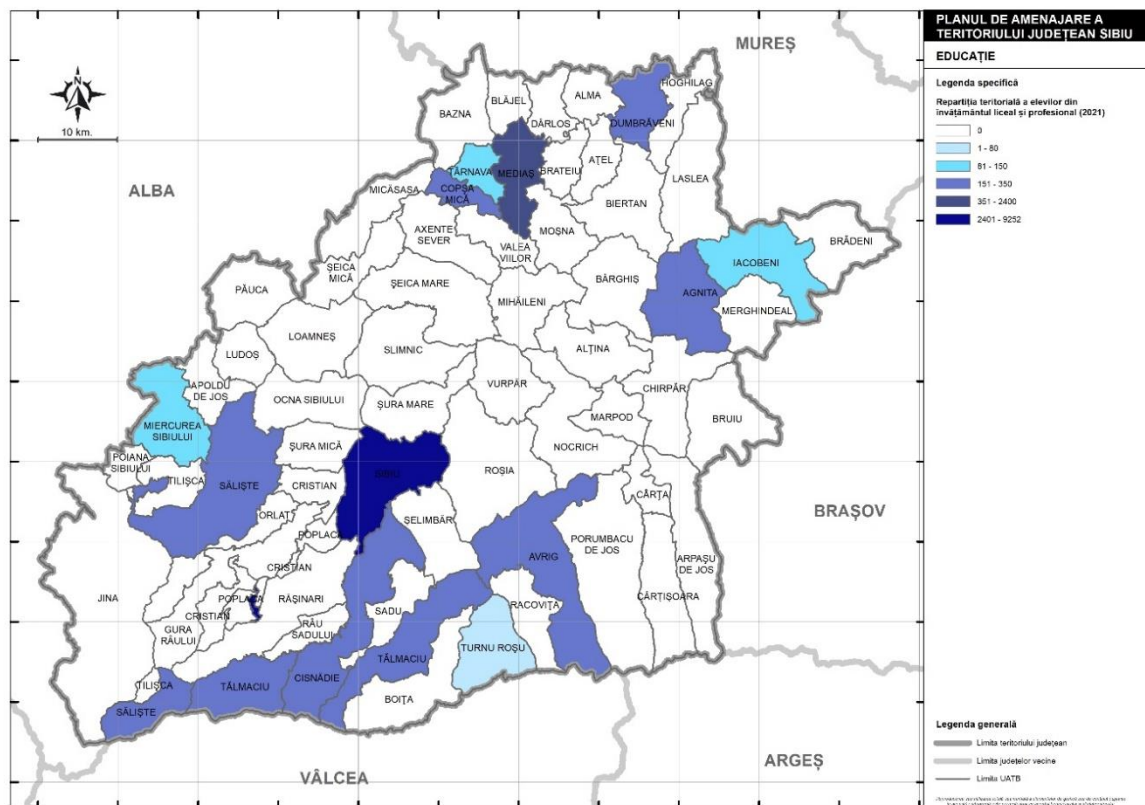
licență (12090, adică 76,1%), rezultând că ceilalți urmează cursuri la nivelul de masterat, doctorat, și alte cursuri postuniversitare sau programe postdoctorale de cercetare avansată. De asemenea, majoritatea erau înscriși în anul 2021 la cele universitățile de stat (99,9%), respectiv la Universitatea „Lucian Blaga”, la Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” și la secția de Urbanism și Administrarea Teritoriului a Facultății de Urbanism din cadrul Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București, și doar 20 de persoane urmau cursurile învățământului universitar privat, nivel licență (0,1%).

În anul 2021, în învățământul postliceal erau înscriși 1575 de elevi, reprezentând doar 2% din populația școlară a județului Sibiu. Cea mai mare parte a acestora (70,2%) erau înscriși la cele 4 școli postliceale din municipiul Sibiu, iar 470 (29,8%) erau înscriși la singura unitate de învățământ postliceal din municipiul Mediaș.

În învățământul de maiștri sunt înscriși 285 de elevi, toți studiind în unități de învățământ din municipiul Sibiu.

O pondere mult mai ridicată o dețin elevii înscriși în învățământul liceal și profesional, care totalizează 13636 de persoane (16,9%). Majoritatea acestora (aproape 11000) sunt înscriși la licee (80,7%) și doar 2638 de elevi urmează cursuri în unități de învățământ profesional (19,3%).

Fig. 2.3 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ELEVILOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL ȘI PROFESIONAL DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Majoritatea acestor elevi învață în licee și școli profesionale din municipiul Sibiu (67,8%), având în vedere că aici sunt localizate cele mai numeroase și totodată cele mai prestigioase unități de învățământ liceal și profesional din județ, oferind o gamă largă de specializări teoretice și tehnologice.

Urmează municipiul Mediaș, cu o pondere de 17,5% din totalul elevilor din unitățile de învățământ liceal și profesional din județ. Și liceele și școlile profesionale din municipiul Mediaș propun specializări numeroase și atractive.

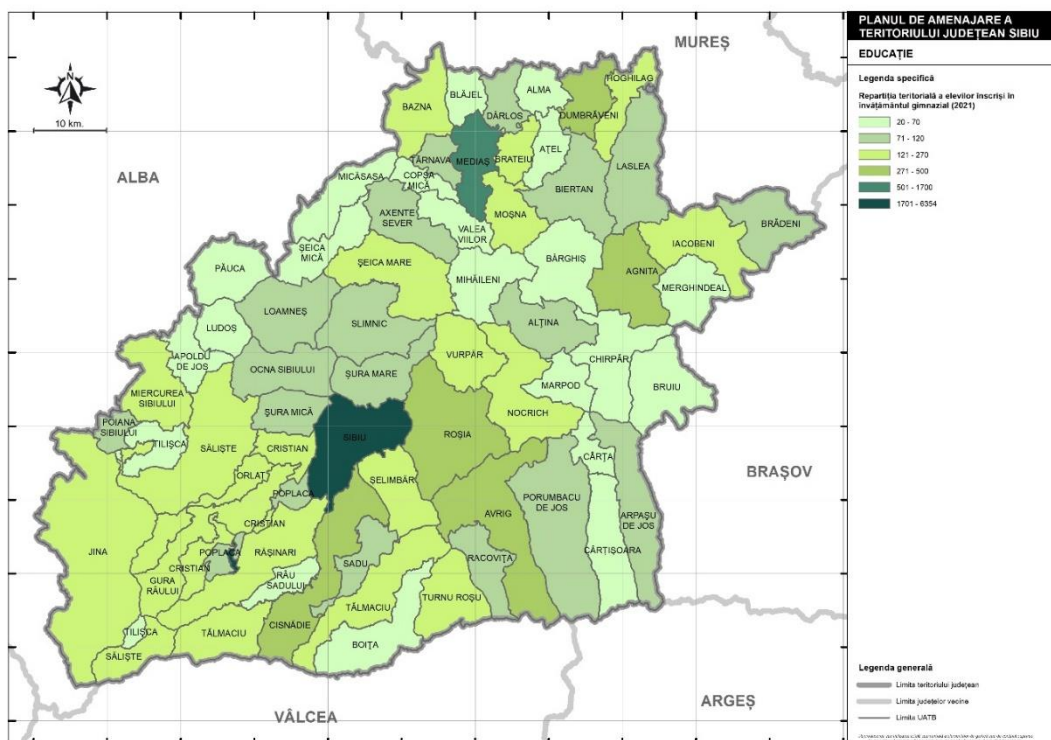
Rezultă că peste 85% din elevii de liceu și școală profesională din județ studiază în unul din cele două municipii, Sibiu sau Mediaș.

Celelalte orașe au un număr relativ redus de elevi înscriși în unitățile de învățământ liceal și profesional, în mod obișnuit între 150 și 400.

Valori reduse, de sub 150 de elevi, se înregistrează în unitățile de învățământ liceal și profesional din orașul Miercurea Sibiului și din comunele Iacobeni și Târnava. Valoarea minimă, de 57 de elevi, s-a înregistrat în comuna Turnu Roșu, unde (mai) există doar învățământ profesional.

Elevii înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv învățământul special) totalizau 16061 persoane în 2021, reprezentând 19,9% din totalul populației școlare la nivelul județului Sibiu. Dintre aceștia, 303 (1,9%) erau înscriși în unități de învățământ gimnazial special.

Fig. 2.4 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ELEVILOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL (INCLUSIV ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL) DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Întrucât toate comunele dispun de cel puțin o școală gimnazială, elevii din învățământul gimnazial sunt repartizați mai uniform în cadrul unităților administrativ-teritoriale de bază din județul Sibiu, direct proporțional cu populația de vârstă școlară (specifică gimnaziului) din diversele localități din județ.

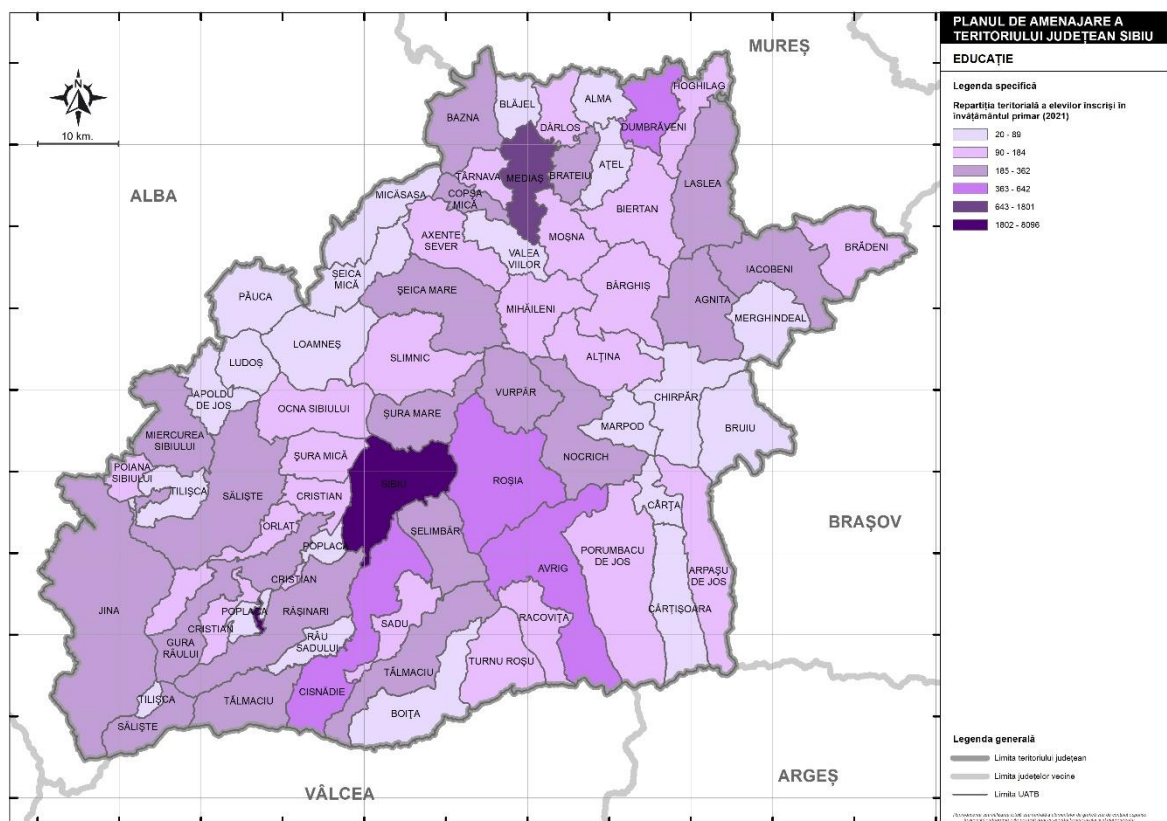
Totuși, și în cazul elevilor din gimnaziu, se constată, în mod firesc, o pondere mai ridicată a elevilor de la unitățile de învățământ gimnaziale din municipiile Sibiu (39,6%) și Mediaș (10,2%), având în vedere și populația școlară mult mai numeroasă din aceste municipii. Împreună, cele două municipii dețin aproape jumătate din populația școlară de vârstă gimnazială din județ.

Dintre celelalte orașe, se evidențiază numărul mai mare de elevi din Avrig (al treilea la nivel județean), Cisnădie, Dumbrăveni, Agnita și Tălmăciu, toate cu peste 250 de elevi la nivel gimnazial. Dintre comune, Roșia (358 de elevi) este pe primul loc în mediul rural și a cincea la nivel județean, fiind peste Dumbrăveni sau Agnita ca număr de elevi în învățământul gimnazial, ca efect al natalității ridicate din ultima perioadă. Pe pozițiile următoare se situează comune din Mărginimea Sibiului, precum Rășinari, Jina și Gura Râului, dar și altele, precum Șeica Mare, Șelimbăr sau Iacobeni.

Un număr foarte redus de elevi, sub 50, s-a înregistrat în unele comune din Podișul Secașelor (Ludoș – 20 de elevi, valoarea minimă la nivel județean, Apoldu de Jos), în comuna Râu Sadului (23 de elevi), și comunele Bruiu și Merghindeal din Podișul Hârtibaciului, de dimensiuni mici și totodată caracterizate printr-o natalitate scăzută în ultimii ani.

În învățământul primar (inclusiv în învățământul special) erau înscriși 20124 de elevi în anul 2021, reprezentând 25% din populația școlară a județului. Numărul ceva mai ridicat de elevi din învățământul primar comparativ cu cel gimnazial sau liceal se datorează și faptului că, odată cu introducerea clasei pregătitoare în ciclul primar, sunt acum 5 clase primare (comparativ cu 4 clase gimnaziale sau liceale). Dintre aceștia, 212 elevi erau înscriși în unități de învățământ special (1,1%).

Fig. 2.5 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ELEVILOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR (INCLUSIV ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL) DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Se observă, și în cazul elevilor din învățământul primar, faptul că aproape jumătate studiază în unități de învățământ din cele două municipii, Sibiu (40,2%) și Mediaș (8,9%). Ierarhia se păstrează aproape identică cu cea a numărului de elevi din învățământul gimnazial, existând un număr mai mare de elevi în orașele Avrig și Cislădie, în vreme ce comuna Roșia se află tot pe poziția a cincea, ca număr de elevi din învățământul primar, depășind în acest sens orașele Dumbrăveni, Tălmaciu și Agnita.

Dintre celelalte comune, se evidențiază cele cu o natalitate mai ridicată în ultimii ani, sau cele din zona periurbană, care au beneficiat de pe urma migrației dinspre mediul urban, localizate în apropiere de Sibiu sau Mediaș: Șelimbăr, Nocrich, Rășinari, Brateiu, Jina, Iacobeni, Gura Râului, Vurpăr.

La capătul opus se situează comunele mici și foarte mici, precum Râu Sadului (20 de elevi în ciclul primar – valoarea minimă la nivel județean), cele din Podișul Secașelor (Ludoș, Apoldu de Jos, Păuca), precum și unele comune din partea de sud-est a Podișul Hârtibaciului (Bruiu, Merghindeal, Marpod, Chirpăr) sau din Depresiunea Făgărașului (Cârțișoara, Cârța).

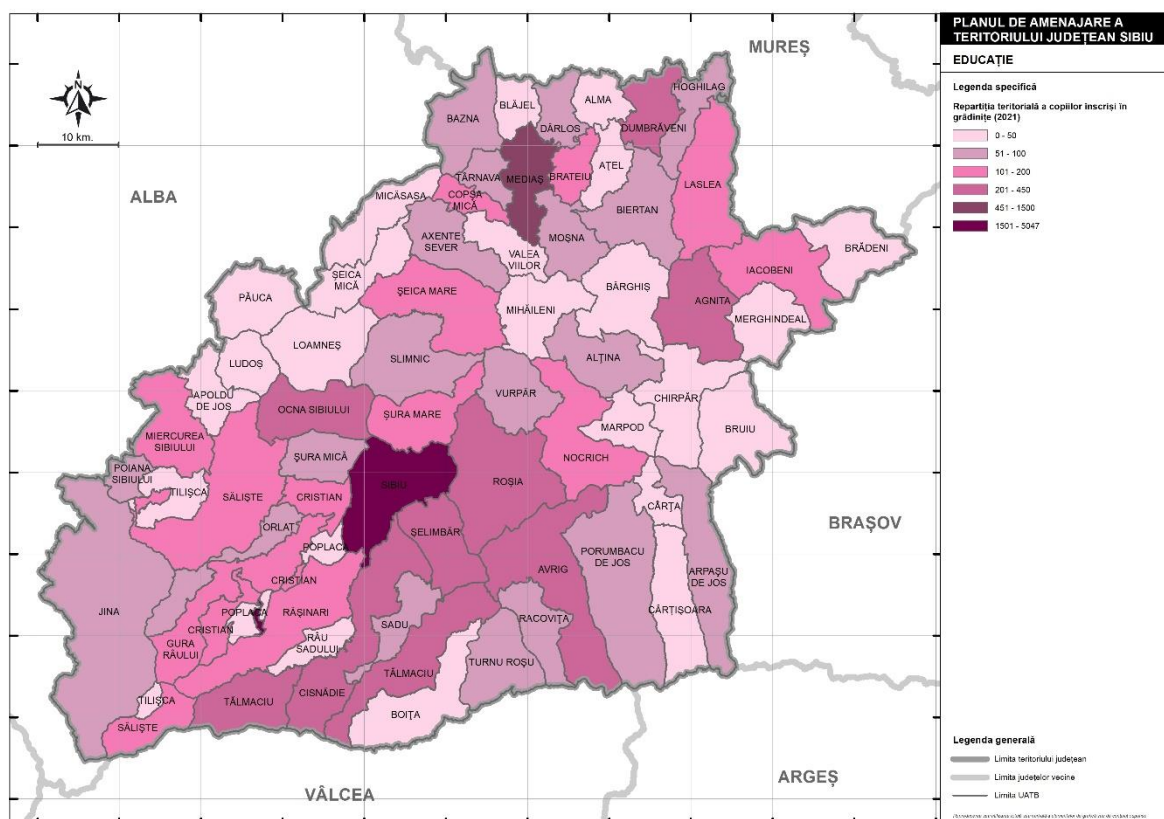
La grădinițe erau înscriși, în anul 2021, 12536 de copii, reprezentând 15,6% din populația școlară (și preșcolară) din județul Sibiu. Ponderea mai scăzută se poate explica prin trecerea clasei pregătitoare de la

învățământul preșcolar la ciclul primar, pe de o parte, prin faptul că, în mod obișnuit, grădinița presupune doar 3 ani de studiu (grupa mică, mijlocie și mare), comparativ cu cei 5 ani de la ciclul primar sau 4 ani de la ciclul gimnazial și cel liceal, precum și prin lipsa obligativității înscrierii copiilor la grădiniță.

Cu toate acestea, se constată că există copii înscriși la grădinițe în toate unitățile administrativ-teritoriale de bază din județul Sibiu, cu excepția comunei Loamneș.

Fig. 2.6 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A COPIILOR ÎNSCRIȘI LA GRĂDINIȚE ÎN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Ponderea copiilor înscriși la grădinițe în cele două municipii, Sibiu (40,3%) și Mediaș (11,4%), este mai mare decât în cazul învățământului primar și gimnazial, deoarece aceste două municipii dețin o rețea mai amplă de grădinițe, pe de o parte, și, pe deasupra, acestea oferă și tot felul de facilități (program prelungit, cursuri opționale), care constituie puncte de atracție suplimentare pentru părinți și pentru copii, pe de altă parte. De altfel, se observă că și ierarhia este ușor schimbată în cazul copiilor înscriși la grădinițe, pe locul 3 fiind orașul Cisnădie (care are 2 grădinițe ca unități de învățământ de sine stătătoare), iar în mediul rural, pe primul loc se află comuna Șelimbăr. Aceste două localități (Cisnădie și Șelimbăr) au beneficiat în ultimii ani de o largă dezvoltare imobiliară, care a atras după sine și o creștere demografică semnificativă, prin

migrarea în principal a unor familii tinere, cu natalitate ridicată, dar și cu o mentalitate specific urbană, care au preferat să-și trimită copiii la grădiniță.

Situația este însă complet diferită în ruralul tradițional, unde cifrele copiilor înscriși la grădinițe sunt net inferioare celor înscriși la școală în ciclul primar sau gimnazial, dovadă a faptului că nu toate familiile consideră ca fiind necesar sau util să înscrie copiii la grădiniță. În plus, grădinițele nu au statut independent, ci sunt arondate unităților de învățământ (în mod obișnuit, școlilor gimnaziale) din centrul de comună, având facilități limitate. În aproape jumătate din comunele din județul Sibiu, 23 din 53 (43,4%), se înregistrează mai puțin de 50 de copii înscriși la grădiniță. În afară de comuna Loamneș, unde practic nu există grădiniță, și deci nici copii înscriși, cifrele minime se înregistrează tot în Podișul Secașelor, la Ludoș (8 copii) și la Apoldu de Jos (13 copii), respectiv în comuna Râu Sadului (10 copii) din Mărginimea Sibiului.

Numărul de copii înscriși în creșe este extrem de redus, 472, din care 415 (87,9%) în municipiul Sibiu și 57 (12,1%) în municipiul Mediaș. În afara celor două municipii, nu există alte creșe în județul Sibiu.

Datele cu privire la absolvenți sunt disponibile tot pe platforma TEMPO ONLINE a Institutului Național de Statistică, însă cele mai recente date vizează anul 2020. Absolvenții pot fi grupați, la rândul lor, în funcție de nivelul educațional: absolvenți ai unităților de învățământ universitar, ai unităților de învățământ postliceal sau tehnic de maiștri, ai unităților de învățământ liceal sau profesional, și ai unităților de învățământ gimnazial.

Din totalul de 10636 de absolvenți înregistrați la toate formele și în toate unitățile de învățământ din județul Sibiu, o pondere destul de semnificativă, respectiv 3940 (37%) reprezintă absolvenții de studii universitare, și anume absolvenți cu diplomă (de licență, de master, de doctorat, de cursuri postuniversitare sau programe postdoctorale de cercetare avansată) ai universităților din municipiul Sibiu. Dintre aceștia, o largă majoritate (97,7%) sunt absolvenți ai celor două universități publice, Universitatea „Lucian Blaga” și Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu”, iar restul sunt absolvenți ai universității private (Universitatea Româno-Germană, care încă funcționa în 2020). De asemenea, majoritatea sunt absolvenți ai unor studii universitare de licență, cu diplomă (64%), rezultând că ceilalți (36%) au absolvit masterate, doctorate, cursuri postuniversitare sau programe postdoctorale de cercetare avansată. Și în cazul absolvenților de studii universitare de licență cu diplomă, majoritatea (97,9%) sunt absolvenți ai celor două universități publice.

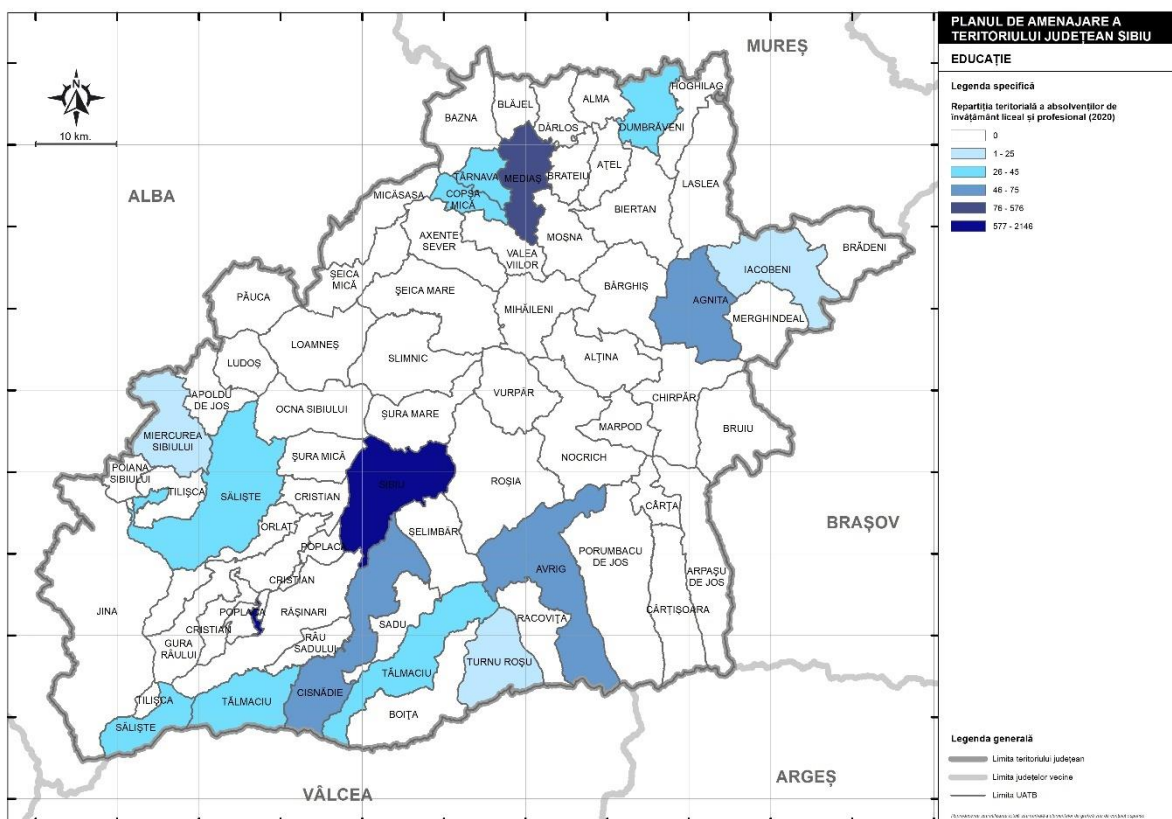
Numărul de absolvenți ai unităților de învățământ postliceal sau a celui tehnic de maiștri este mult mai redus, totalizând 692 de persoane, din care 535 (77,3%) reprezintă absolvenții școlilor postliceale din municipiile Sibiu și Mediaș, iar 157 (22,7%) sunt absolvenții ai învățământului tehnic de maiștri din municipiul Sibiu. Ponderea absolvenților din unitățile de învățământ postliceal din Sibiu este net superioară (72,1%) celei din Mediaș, dar, pe de altă parte, ținând cont că în Sibiu există 4 unități de învățământ

postliceal, comparativ cu doar una în Mediaș, numărul mediu de absolvenți pe unitate de învățământ este mai ridicat în Mediaș (140), comparativ cu Sibiu (96,5).

Ponderea absolvenților de învățământ liceal și profesional, care totalizează 3143 persoane (29,6%), este în mod firesc mai ridicată decât a absolvenților de învățământ postliceal sau de maiștri, dar mai scăzută decât cea a absolvenților de învățământ superior, ceea ce sugerează faptul că universitățile din municipiul Sibiu atrag studenți (viitori absolvenți) și din afara județului. Dintre absolvenții de învățământ liceal și profesional, majoritatea sunt absolvenți de liceu (2552, adică 81,2%), și doar o mică parte (18,8%) sunt absolvenți ai școlilor profesionale.

În profil teritorial, atât în cazul absolvenților de liceu, cât și a celor de școală profesională, se remarcă o dominare absolută a celor două municipii, Sibiu (68,3%) și Mediaș (18,3%), care dețin împreună aproape 85% din numărul total al absolvenților de liceu și școală profesională din județ. Această pondere ridicată rezultă și din numărul mare de unități de învățământ liceal și profesional din cele două municipii, dar și din numărul mare de elevi al acestora, ponderea absolvenților fiind de altfel foarte apropiată ca valoare cu ponderea elevilor din unitățile de învățământ liceal și profesional din cele două municipii.

Fig. 2.7 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ABSOLVENȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL ȘI PROFESIONAL DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2020

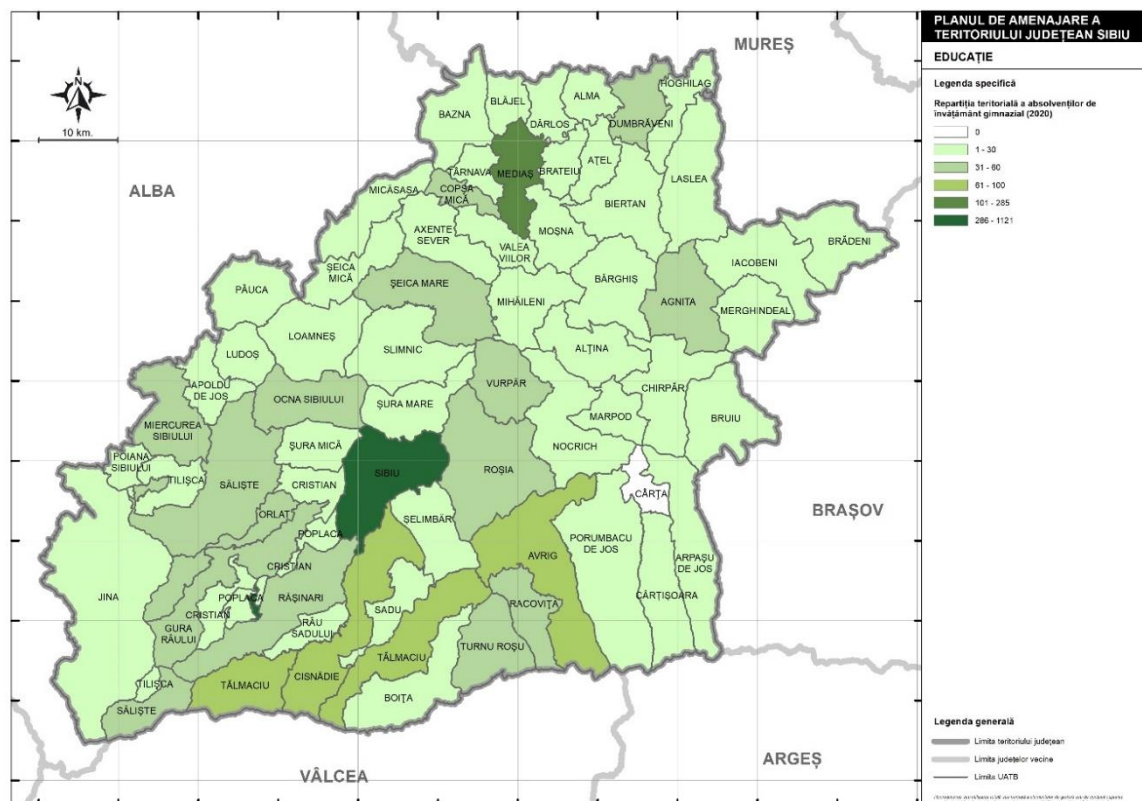
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Surprinde numărul relativ redus de absolvenți de liceu din orașul Cisnădie (55 de persoane), în condițiile în care există două unități de învățământ liceal în oraș. De altfel, orașul Cisnădie este depășit cu puțin, ca număr total de absolvenți, de orașul Avrig (care are și câțiva absolvenți de școală profesională) și de orașul Agnita (unde numărul de absolvenți de școală profesională este aproape egal cu numărul de absolvenți de liceu).

În celelalte orașe numărul de absolvenți de liceu și școală profesională este și mai redus, totalizând sub 50 de persoane în oricare dintre ele. În comuna Târnava, numărul de absolvenți de liceu și școală profesională este aproximativ egal cu cel din orașul învecinat, Copșa Mică, și depășește numărul de absolvenți din orașele Miercurea Sibiului sau Săliște. Cele mai reduse cifre de absolvenți se înregistrează în comunele Iacobeni și Turnu Roșu (8 absolvenți), în ambele cazuri fiind vorba doar de absolvenți de școală profesională. Orașul Ocna Sibiului nu mai deține o unitate de învățământ liceal sau profesional, și deci este singurul care nu are nici absolvenți ai acestui nivel.

În anul 2020, 2861 de elevi au absolvit ciclul de învățământ gimnazial, incluzând aici și unitățile de învățământ special. Aceștia au reprezentat 26,9% din totalul absolvenților la nivelul județului Sibiu. Dintre aceștia, 82 de persoane (2,9%) prezintă absolvenții din unitățile de învățământ special.

Fig. 2.8 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ABSOLVENȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL (INCLUSIV ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL) DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2020

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Se constată, în acest caz, o distribuție mult mai uniformă a absolvenților în teritoriu, având în vedere că fiecare comună deține cel puțin o unitate de învățământ care include și ciclul gimnazial. Cu toate acestea, în raport direct proporțional cu numărul de elevi și cu populația școlară în general, numărul cel mai mare de absolvenți se înregistrează tot în cele două municipii, Sibiu (39,2%) și Mediaș (10%), dar chiar și împreună, acestea nu ajung decât la aproape jumătate din numărul absolvenților de gimnaziu din județul Sibiu. Cele două municipii sunt urmate, în ordine, de orașele Cisnădie, Avrig, Tâlmăciu, Agnita, Dumbrăveni și Săliște, din perspectiva numărului de absolvenți de gimnaziu. Prima comună din listă este Rășinari, din zona periurbană a municipiului Sibiu, care de altfel este și singura comună care deține două unități de învățământ gimnazial de sine stătătoare.

Pe de altă parte, în marea majoritate a școlilor gimnaziale din comune (45 din 53 de comune, adică 84,9%), au fost maxim 30 de absolvenți ai ciclului gimnazial, ceea ce corespunde, în linii mari, cu efectivul de elevi dintr-o singură clasă. În această categorie intră și unele comune mari, cu o populație școlară relativ numeroasă, precum Șelimbăr, Iacobeni, Jina, Nocrich, Șura Mică, Moșna, Cristian. În 15 comune (28,3%), mai puțin de 10 elevi au absolvit ciclul gimnazial, situația cea mai gravă fiind la Cârța (nici un absolvent), în unele comune din Podișul Secașelor (Apoldu de Jos, Ludoș), din Podișul Hârtibaciului (Merghindeal, Mihăileni, Bruiu, Bârghiș, Marpod), din Mărginimea Sibiului (Râu Sadului, Tilișca) sau din Dealurile Târnavei Mari (Dârlos, Blăjel).

Clădirile unităților de învățământ sunt relativ vechi, marea majoritate datând din secolul XX, dar există și clădiri mai vechi (chiar de importanță istorică). În special în mediul rural, dar și în mediul urban (cu precădere în cartierele de blocuri), o bună parte din clădirile unităților de învățământ au fost construite în perioada comunistă. Unele au beneficiat de lucrări de reabilitare în ultimele decenii. Există însă și clădiri care ar necesita intervenții de urgență, fiind într-o stare avansată de degradare. Astfel, conform datelor din Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România cu privire la unitățile de învățământ din județul Sibiu, 13 clădiri din totalul de 563 (2,3%) sunt mai vechi de anul 1800, 111 clădiri (19,7%) sunt din secolul al XIX-lea, 149 de clădiri (26,5%) sunt din prima jumătate a secolului XX, iar 203 clădiri (36,1%) au fost construite între 1951 și 1989 și doar 79 de clădiri (14%) au fost construite după 1990.

Conform datelor de la Inspectoratul Școlar Județean Sibiu, din totalul de 322 de clădiri ale unităților de învățământ preuniversitar din județ, marea majoritate (318, adică 98,8%) sunt în stare bună, și doar 4 clădiri se află într-o stare nesatisfăcătoare, dintre care două în mediul urban, mai exact în municipiul Sibiu (Școala Gimnazială nr. 11 Sibiu și Liceul de Artă Sibiu), și două în mediul rural, ambele în comuna Nocrich (Școala Gimnazială Nocrich și Grădinița cu Program Normal Nocrich).

Datele din Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România, cu privire la unitățile de învățământ din județul Sibiu, sunt mai detaliate și cuprind informații până la nivel de corpuri de clădire. Din totalul de 563 de clădiri și corpuri de clădire incluse în această bază de date, majoritatea (387, respectiv 68,7%) se

află într-o stare fizică bună, iar 84 de clădiri (14,9%) sunt clădiri într-o stare foarte bună, excelentă, fiind vorba mai ales de clădiri reabilitate în ultima perioadă, localizate atât în mediul urban (Sibiu, Mediaș, Dumbrăveni), cât și în mediul rural (Arpașu de Jos, Mihăileni, Moșna, Axente Sever, Cristian, Gura Râului, Slimnic, etc).

La polul opus se află 50 de clădiri (8,9%) aflate într-o stare fizică proastă, cu diverse probleme structurale sau de altă natură, unele aflate în proces de reabilitare. Situația cea mai nefericită se întâlnește în cazul a 6 clădiri care se află într-o stare fizică deplorabilă, foarte proastă, dintre care 4 se află în mediul urban: două aparținând Liceului Tehnologic „Independența” Sibiu (fiind vorba de ateliere), și câte una Palatului Copiilor Sibiu (mai exact Clubul Copiilor din orașul Dumbrăveni) și respectiv Școlii Gimnaziale nr. 13 Sibiu (corpul B). Celelalte două clădiri aparțin Liceului Tehnologic „Stănescu Valerian” din comuna Târnava (cantină și internat). Dintre acestea, doar corpul B al Școlii Gimnaziale nr. 13 din Sibiu se află în proces de reabilitare.

Din perspectiva gradului de dotare, există date statistice (pe platforma TEMPO ONLINE) cu privire la sălile de clasă, laboratoare, ateliere școlare, terenuri de sport, săli de gimnastică și numărul de calculatoare.

În anul 2021 existau 3547 săli de clasă, incluzând aici și sălile de cursuri sau seminarii și amfiteatrele, în cazul învățământului universitar, rezultând o medie de 20,5 săli de clasă / unitate de învățământ la nivelul județului Sibiu, și o medie de 22,7 elevi și studenți / sală de clasă la nivelul județului Sibiu. Media județeană însă este mult ridicată de media de la nivelul municipiului Sibiu, de 33,2 elevi și studenți / sală de clasă, care rezultă în special din capacitatea ridicată a amfiteatrelor din universități. Medii ridicate se mai înregistrează și în comunele Jina (24,5 elevi / sală de clasă), Vurpăr (22,6 elevi / sală de clasă), Șura Mare, Poiana Sibiului, Sadu (toate cu peste 20 de elevi / sală de clasă).

Din totalul sălilor de clasă, 252 (7,1%) reprezentau de fapt sălile de curs sau de seminar, precum și amfiteatrele din cadrul universităților sibiene. Deși ponderea sălilor de clasă pare mică, în realitate numărul mediu de 84 săli de clasă / unitate de învățământ este de mai bine de 4 ori mai mare decât media județeană, având în vedere că se raportează la doar trei unități de învățământ universitar. Media este și mai mare dacă ne raportăm exclusiv sălile de curs din cele două universități de stat, și anume 120,5 săli de clasă / universitate publică. Este totodată demn de consemnat faptul că ambele universități de stat, Universitatea „Lucian Blaga” și Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu”, își desfășoară activitatea în mai multe clădiri din municipiul Sibiu. Totodată, se constată și capacitatea ridicată a amfiteatrelor și sălilor de curs, media fiind de 63 studenți / sală de clasă în învățământul universitar. Aceasta rezultă și din faptul că multe amfiteatre și săli de curs sunt utilizate de studenți din diverși ani și de la diverse specializări pe parcursul unei zile de studiu.

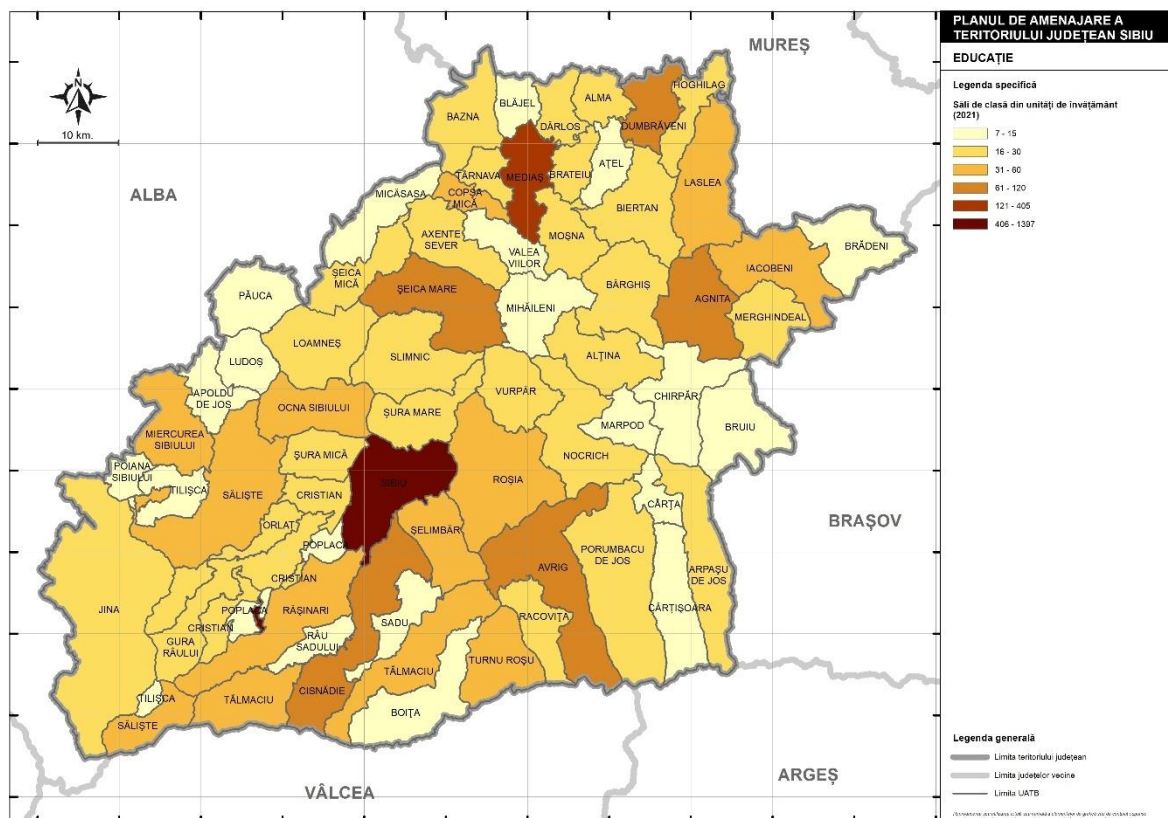
Din contră, numărul de săli de clasă (de curs) din unitățile de învățământ postliceal și de maiștri este mult mai scăzut, 36 (1%), rezultând o medie de doar 7,2 săli de clasă / unitate de învățământ postliceal. Situația este aproximativ aceeași la școlile postliceale din municipiul Sibiu (7,25 săli de clasă / unitate de

învățământ postliceal și de maiștri) și din municipiul Mediaș (7 săli de clasă / unitate de învățământ postliceal).

Unitățile de învățământ liceal și profesional dispun de 777 săli de clasă (21,9%), dedicate exclusiv elevilor din licee și școli profesionale, rezultând o medie de 22,8 săli de clasă / unitate de învățământ liceal și profesional. Această medie este puțin mai ridicată decât media județeană, ceea ce este firesc, având în vedere că majoritatea unităților de învățământ liceal și profesional sunt localizate în mediul urban, au un număr relativ mare de elevi, și uneori dispun de mai multe clădiri în care se desfășoară procesul educațional. Majoritatea acestor săli de clasă (93,8%) sunt dedicate elevilor din ciclul liceal, iar restul sunt utilizate exclusiv de către elevii din școlile profesionale. Numărul mediu de săli de clasă / unitate de învățământ liceal este mai ridicat în orașele Dumbrăveni (33 săli de clasă / unitate de învățământ) și Agnita (29 săli de clasă / unitate de învățământ), precum și în municipiile Mediaș (27 săli de clasă / unitate de învățământ) și Sibiu (25,1 săli de clasă / unitate de învățământ). Numărul minim se înregistrează la unitățile de învățământ profesional din localitățile rurale, respectiv Turnu Roșu (4 săli de clasă / unitate de învățământ) și Iacobeni (6 săli de clasă / unitate de învățământ), precum și în unitatea de învățământ liceal din comuna Târnava (6 săli de clasă / unitate de învățământ).

Numărul cel mai ridicat de săli de clasă se înregistrează în învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământul special), 1806, reprezentând cu puțin mai mult de jumătate (50,9%) din totalul sălilor de clasă din județul Sibiu în anul 2021. Dintre acestea, 54 de săli de clasă (3%) erau dedicate exclusiv învățământului special de la ciclul primar și gimnazial. Repartiția în teritoriu a sălilor de clasă din învățământul primar și gimnazial este mult mai uniformă, având în vedere că toate comunele dispun de unități de învățământ primar și gimnazial. Media de 20,5 săli de clasă / unitate de învățământ primar și gimnazial este identică cu media de la toate ciclurile de învățământ, dar situația din teritoriu este foarte diferențiată.

Fig. 2.9 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A SĂLILOR DE CLASĂ DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Numărul de săli de clasă din municipiile Sibiu (450, rezultând o medie de 22,5 săli de clasă / unitate de învățământ) și Mediaș (191, cu o medie de 17,4 săli de clasă / unitate de învățământ) este mult mai mare decât în alte unități administrativ-teritoriale, dar valorile raportate la numărul de unități de învățământ nu sunt cele mai ridicate. În plus, la fel ca și în alte orașe care dispun și de unități de învățământ liceal și profesional, trebuie specificat că o parte din aceste unități de învățământ au arondate și școli primare și gimnaziale, și deci media rezultată nu este una comparabilă. De exemplu, orașele Copșa Mică, Dumbrăveni, Miercurea Sibiului, Săliște și Tâlmaciu nu dispun de unități de învățământ primar și gimnazial de sine stătătoare, dar în schimb au un număr destul de mare de săli de clasă pentru aceste cicluri școlare. Se subînțelege că aceste săli de clasă există în cadrul unităților de învățământ liceal și profesional, care includ și ciclul primar și gimnazial.

Situația pare, la o primă vedere, mai simplă în cazul unităților de învățământ primar și gimnazial din mediul rural, unde numărul de săli de clasă se raportează, de obicei, la o singură unitate de învățământ. Totuși, și în unele comune, mai ales în cele care au mai mult sate aparținătoare, unitățile de învățământ includ mai multe clădiri școlare, răspândite pe tot teritoriul comunei, în satele aparținătoare. Se constată un număr mare de săli de clasă în unitățile de învățământ din Șeica Mare (55), Roșia (45), Laslea (45), Iacobeni (33),

toate acestea fiind comune cu mai multe sate aparținătoare și, deci, cu un număr mai ridicat de clădiri dedicate procesului educațional. Acestea, alături de școlile cu un număr foarte redus de elevi, tind să aibă însă și cea mai redusă medie a elevilor / sală de clasă: 6,7 elevi / sală de clasă în comuna Alma, 7,3 elevi / sală de clasă la Ludoș, 7,6 elevi / sală de clasă la Râu Sadului, 8,1 elevi / sală de clasă la Șeica Mare, 8,3 elevi / sală de clasă la Laslea.

Numărul cel mai mic de săli de clasă se înregistrează în unele școli din comunele din Podișul Secașelor, precum Ludoș (5 săli de clasă, minimul la nivel județean, în condițiile unui contingent foarte scăzut de elevi), Apoldu de Jos (6), din Depresiunea Făgărașului (Cârța, Cârțișoara), din Podișul Hârtibaciului (Bruiu, Marpod, Merghindeal) sau din Culoarul Târnavei Mari (Ațel, Micăsasa), toate acestea cu mai puțin de 10 săli de clasă, ceea ce ridică semne de întrebare cu privire la calitatea învățământului, ținând cont de faptul că numărul de săli de clasă este mai mic decât numărul de ani de învățământ primar și gimnazial, rezultând probabil în săli de clasă care găzduiesc efective de elevi din clase diferite (ani diferiți), și unde procesul de învățământ se desfășoară simultan la diverse niveluri.

În învățământul preșcolar existau în total 653 de săli de clasă (18,4% din total), rezultând o medie de 15,2 săli de clasă / unitate de învățământ preșcolar, sub media celorlalte cicluri educaționale, fapt care rezultă din numărul mai redus de copii preșcolari. În realitate, media este și mai scăzută, deoarece multe grădinițe sunt în fapt arondate unităților de învățământ primar și gimnazial, cu precădere în mediul rural.

Cel mai mare număr de săli de clasă se înregistrează, evident, în grădinițele din municipiile Sibiu (244) și Mediaș (66), urmate de orașele Cîsnădie (24) și Avrig (18) și comuna Roșia (15), numărul de săli de clase fiind direct proporțional cu numărul de copii preșcolari.

În comuna Loamneș nu există grădiniță, deci nici săli de clasă la acest nivel. În comunele Râu Sadului și Apoldu de Jos există o singură sală de clasă dedicată copiilor preșcolari, dar există mult mai multe comune cu doar 2 săli de clasă pentru copiii de vârstă preșcolară: Alțâna, Ațel, Blăjel, Boița, Bruiu, Cârța, Cârțișoara, Chirpăr, Ludoș, Marpod, Merghindeal, Mihăileni și Poplaca. Rezultă că, în aceste comune, cel puțin două din cele trei grupe specifice învățământului preșcolar sunt comasate.

În anul 2021, 23 de săli de clasă (0,6%) erau dedicate învățământului antepreșcolar, acestea fiind localizate exclusiv în cele două municipii, Sibiu (20) și Mediaș (3), unde există și creșe.

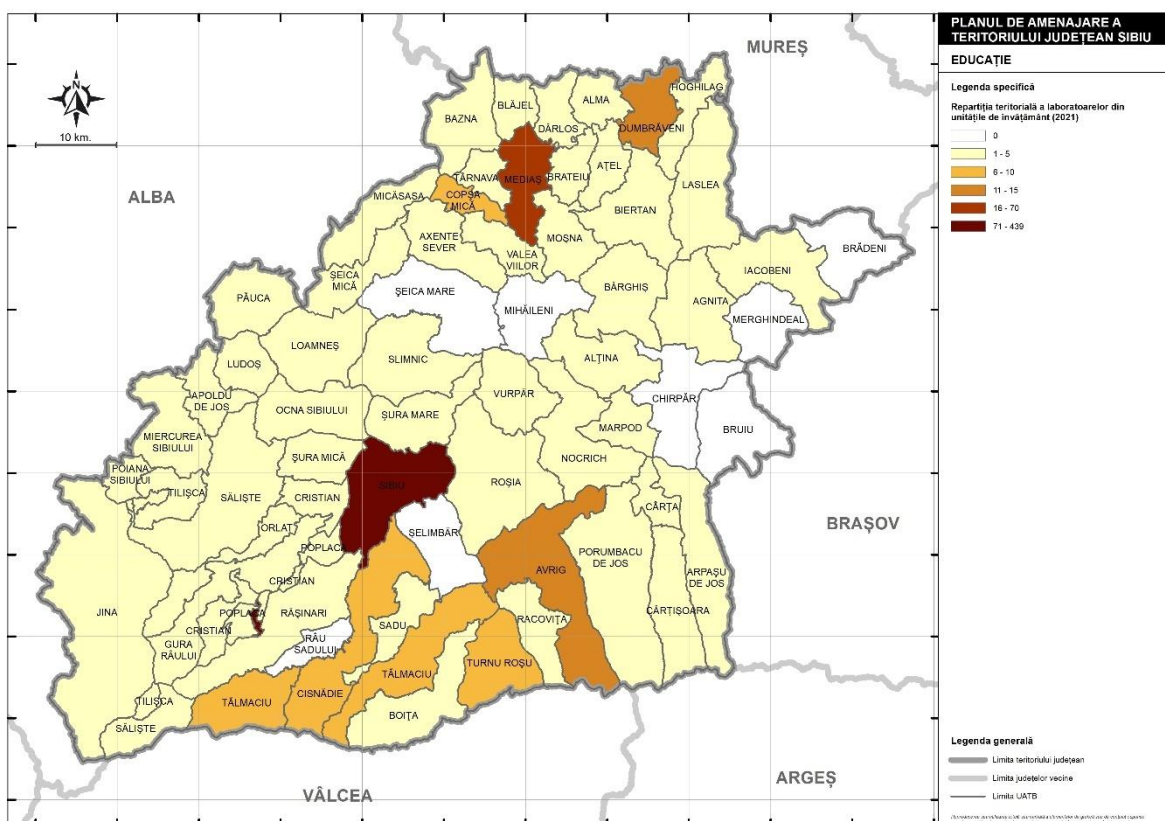
Numărul total de laboratoare din unitățile de învățământ din județul Sibiu era de 658, rezultând o medie de 122,5 elevi / laborator, respectiv de 3,8 laboratoare / unitate de învățământ. Media aceasta este însă mult ridicată de cele 290 de laboratoare din cele trei universități (44,1% din totalul laboratoarelor din unitățile de învățământ din județ), rezultând o medie de 96,7 laboratoare / universitate, iar valoarea este și mai ridicată în cazul universităților de stat, și anume 142,5 laboratoare / universitate publică. Rezultă totodată o medie de 54,8 studenți / laborator, care se justifică prin prisma utilizării laboratoarelor prin rotație pe parcursul unei zile de către studenți din diferiți ani și de la diferite specializări.

Un număr de 37 de laboratoare (5,6%) funcționează în cadrul unităților de învățământ postliceal și de maiștri. În medie, revin 7,4 laboratoare / unitate de învățământ postliceal și de maiștri, media fiind mai ridicată, de 8,3, în cazul unităților de învățământ postliceal și de maiștri din municipiul Sibiu. Media de 50,3 elevi / laborator este foarte apropiată de cea din învățământul universitar, fapt determinat de specializările tehnice și aplicative din cadrul școlilor postliceale și de maiștri.

Există și 170 de laboratoare în unitățile de învățământ liceal și profesional (25,8% din totalul laboratoarelor din unitățile de învățământ din județ), rezultând o medie de exact 5 laboratoare / unitate de învățământ liceal și profesional. Media este puțin mai ridicată în cazul unităților de învățământ liceal, 5,3 laboratoare / unitate de învățământ liceal. Rezultă o medie de 80,2 elevi / laborator în cazul liceelor și școlilor profesionale.

Numărul laboratoarelor scade și mai mult la nivelul unităților de învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special), și anume 161 de laboratoare (24,5%), destinate în mod obișnuit elevilor din ciclul gimnazial. Media este așadar de doar 1,8 laboratoare / unitate de învățământ primar și gimnazial.

Fig. 2.10 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A LABORATOARELOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

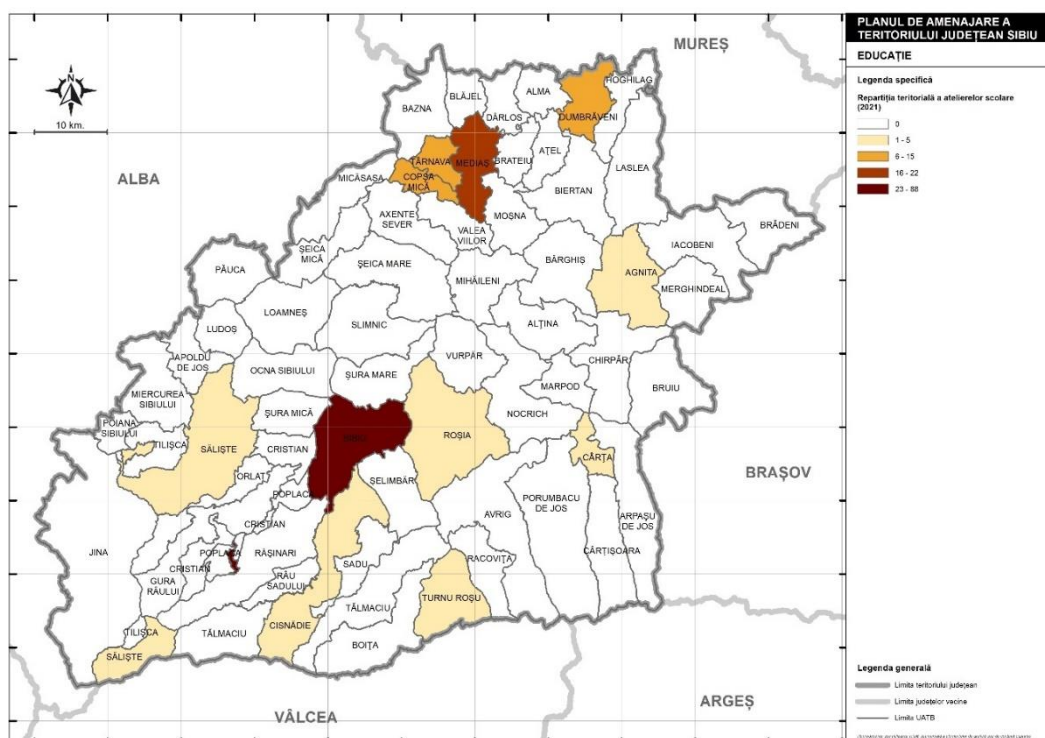
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

În profil teritorial, două treimi din laboratoare se localizează în unități de învățământ din municipiul Sibiu (439 din 658, adică 66,7%), deoarece aici sunt prezente în mod exclusiv unitățile de învățământ universitar, precum și majoritatea unităților de învățământ postliceal și o bună parte a unităților de învățământ liceal și profesional, care în mod obișnuit includ un număr mai mare de laboratoare.

În contrast, în majoritatea unităților de învățământ din mediul rural (35 din 53 de comune, adică 66%), precum și în două orașe (Miercurea Sibiului și Ocna Sibiului) există mai puțin de 3 laboratoare, de obicei unul singur sau două, iar în 7 comune (13,2%) nu există nici un laborator în unitățile de învățământ: Brădeni, Chirpăr, Merghindeal, Mihăileni, Râu Sadului, Șeica Mare și Șelimbăr. Surprinde prezența pe această listă a școlii din Șelimbăr, având în vedere mai ales numărul mare de elevi care studiază acolo și populația școlară potențială din această comună, care are un avânt demografic neobișnuit în ultimii ani.

Situația este și mai catastrofală în cazul atelierelor școlare, care totalizează 148 ateliere la nivelul întregului județ, respectiv 0,86 ateliere școlare / unitate de învățământ, respectiv 544,4 elevi / atelier școlar, în medie. Dacă universitățile au mai salvat situația generală în cazul laboratoarelor, nu același lucru se poate spune și în cazul atelierelor școlare, care practic nu există în cadrul unităților de învățământ universitar. Ele se regăsesc, totuși, în cazul unităților de învățământ postliceal și de maiștri, într-un număr foarte redus, mai exact 3 (0,6 ateliere școlare / unitate de învățământ postliceal și de maiștri), exclusiv la școlile postliceale și de maiștri din municipiul Sibiu.

Fig. 2.11 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ATELIERELOR ȘCOLARE DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Cele mai multe ateliere școlare (122 din 148, respectiv 82,4%) se regăsesc în cadrul unităților de învățământ liceal și profesional din județul Sibiu, rezultând o medie de 3,6 ateliere școlare / unitate de învățământ liceal și profesional.

Situația cea mai nefericită se înregistrează în cadrul unităților de învățământ școlar și gimnazial (inclusiv învățământul special), care dețin, în total, doar 23 de ateliere școlare (15,5%), respectiv 0,26 ateliere / unitate de învățământ primar și gimnazial. Dintre acestea, 2 ateliere școlare sunt prezente în cadrul unității de învățământ special din comuna Turnu Roșu.

Atelierele școlare se regăsesc aproape exclusiv în unitățile de învățământ din mediul urban, cu precădere în municipiile Sibiu (88 de ateliere, 59,5%), Mediaș (22 de ateliere, 14,9%) și în orașul Dumbrăveni (11 ateliere, 7,4%). Prezența lor este parțial asociată cu filiera tehnică sau tehnologică, și, în trecut, cu prezența unor licee industriale.

Cu foarte puțin excepții (Târnava, Turnu Roșu, Cârța, Roșia), unitățile de învățământ din mediul rural nu (mai) includ ateliere școlare, deși multe au avut cândva. Ateliere școlare lipsesc de altfel și din unitățile de învățământ din câteva orașe (Avrig, Miercurea Sibiului, Ocna Sibiului și Tâlmăciu).

Terenurile de sport sunt și mai puține, 102, rezultând 0,59 terenuri de sport / unitate de învățământ în medie în județul Sibiu, respectiv 790 elevi / teren de sport. Media terenurilor de sport / unitate de învățământ este din nou ridicată de cele 9 terenuri de sport aferente celor două universități publice din municipiul Sibiu, Universitatea „Lucian Blaga” și Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu”, în cazul acestora media fiind de 4,5 terenuri de sport / unitate de învățământ universitar.

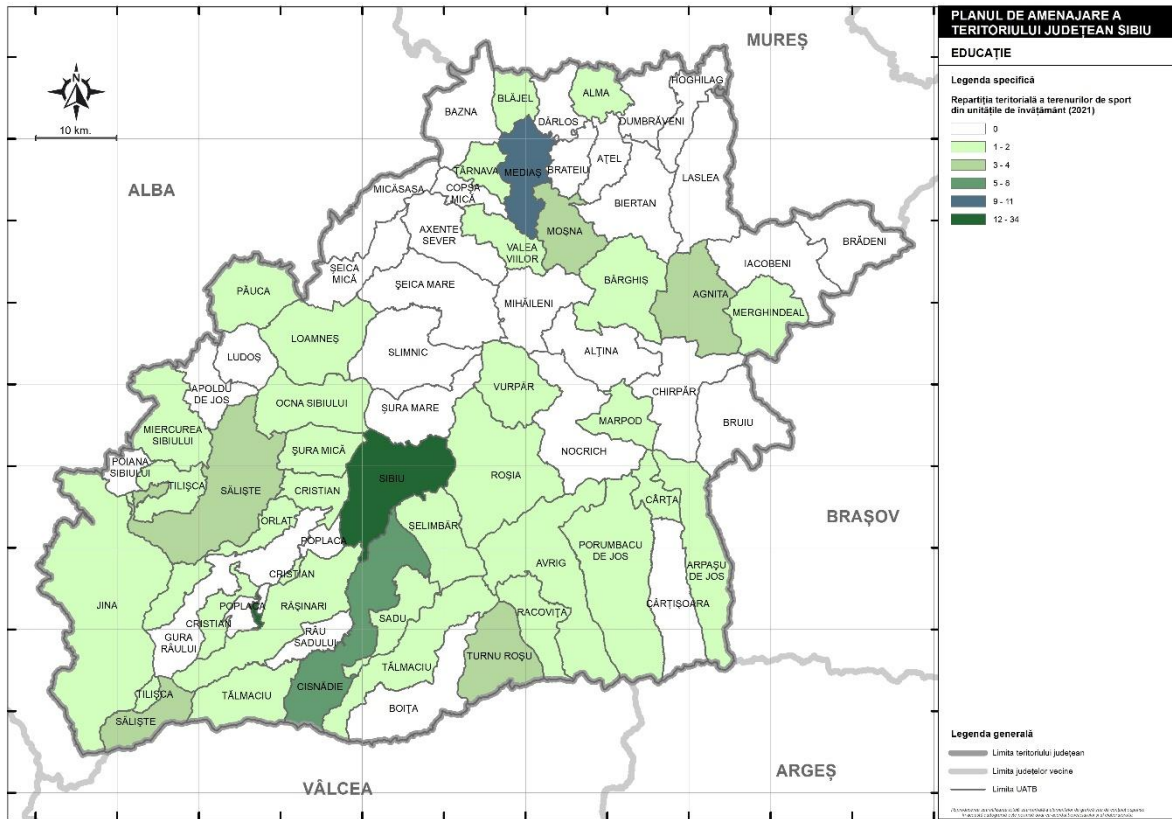
La nivelul școlilor postliceale nu există decât un singur teren de sport, la una din unitățile de învățământ postliceal și de maiștri din municipiul Sibiu, deci o medie de 0,2 terenuri de sport / unitate de învățământ postliceal și de maiștri.

Situația este mai bună în cazul celor 34 de unități de învățământ liceal și profesional, în cadrul cărora există 27 de terenuri de sport, deci o medie de 0,8 terenuri de sport / unitate de învățământ liceal și profesional. Surprinzător, situația cea mai deficitară se înregistrează în municipiul Sibiu, unde doar 10 din cele 16 licee dispun de un teren de sport. De asemenea, niciuna din cele două unități de învățământ liceal și profesional din orașul Dumbrăveni nu are un teren de sport, iar acesta lipsește și la liceul din Copșa Mică, precum și la școala profesională din Iacobeni. În compensație, unitățile de învățământ liceal și profesional din Agnita, Avrig și Cisnădie au între 2 și 4 terenuri de sport.

Cel mai mare număr de terenuri de sport, 65 (63,7%), se înregistrează în unitățile de învățământ primar și gimnazial, inclusiv învățământul special, dar media este de doar 0,74 terenuri de sport / unitate de învățământ primar și gimnazial, mai scăzută decât în cazul liceelor și școlilor profesionale. Dintre acestea, 3 terenuri de sport aparțin unităților de învățământ special din Sibiu, Mediaș și Turnu Roșu. Cele mai multe terenuri de sport sunt înregistrate în municipiul Sibiu (în 13 din cele 18 unități de învățământ primar și

gimnazial), în municipiul Mediaș (în doar 6 din cele 10 școli) și în orașul Cisnădie, unde în schimb există 5 terenuri de sport în doar 2 unități de învățământ primar și gimnazial.

Fig. 2.12 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A TERENURILOR DE SPORT DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Există și unele comune, mai ales cele care au mai multe sate aparținătoare și deci mai multe clădiri arondate unității de învățământ din centrul de comună, care au mai multe terenuri de sport: Moșna și Turnu Roșu câte 3 terenuri de sport, Alma, Loamneș, Merghindeal, Racovița, Rășinari, Șelimbăr și Târnava Mare câte 2 terenuri de sport.

Pe de altă parte, aproximativ jumătate din comune, în special cele din jumătatea nordică a județului, nu au nici un teren de sport în unitățile de învățământ primar și gimnazial, așa cum este cazul, din păcate, și în cazul orașelor Dumbrăveni și Copșa Mică.

Puțin mai bună este situația sălilor de gimnastică, acestea fiind 124 în total la nivelul întregului județ, rezultând o medie de 0,72 săli de gimnastică / unitate de învățământ, și o medie de 650 de elevi / sală de gimnastică.

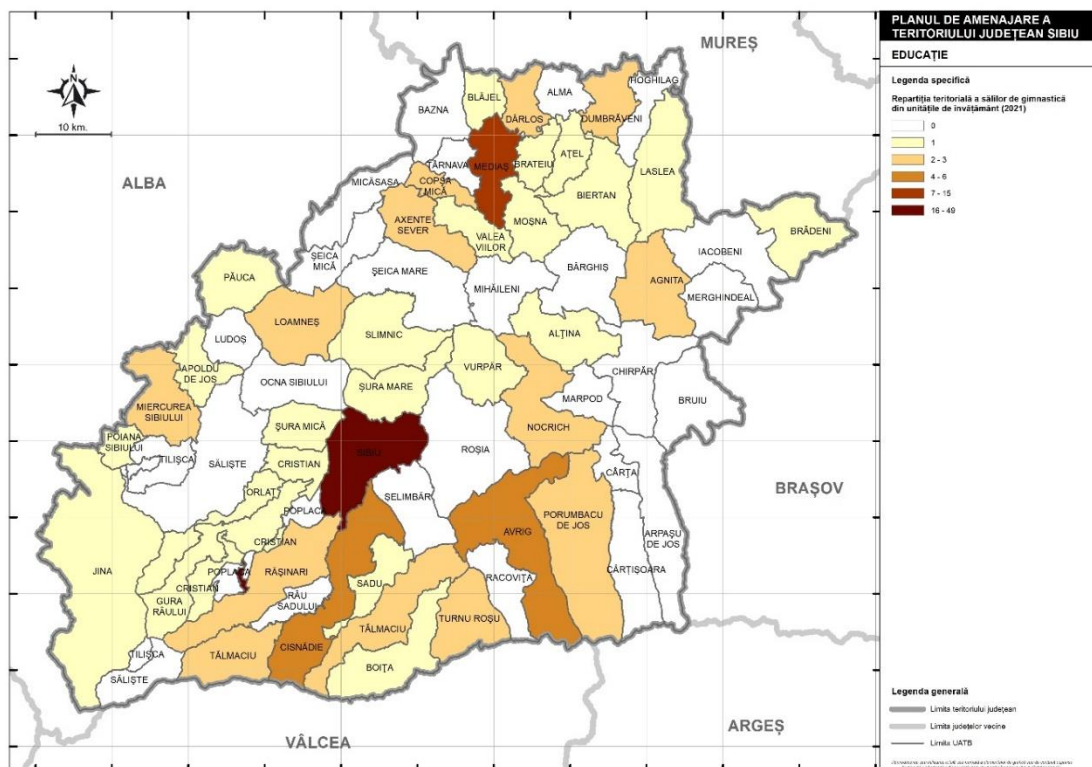
Unitățile de învățământ universitar stau cel mai bine și la acest capitol, întrucât dispun de 9 săli de gimnastică (3 săli de gimnastică / unitate de învățământ universitar), dintre care 8 săli de gimnastică în cele 2 universități de stat (o medie de 4 săli de gimnastică / unitate de învățământ).

Exact ca și în cazul terenurilor de sport, la nivelul școlilor postliceale nu există decât o singură sală de gimnastică, la una din unitățile de învățământ postliceal și de maiștri din municipiul Sibiu, deci o medie de 0,2 terenuri de sport / unitate de învățământ postliceal și de maiștri.

Unitățile de învățământ liceal și profesional sunt mai bine dotate cu săli de gimnastică decât cu terenuri de sport, întrucât numărul de săli de gimnastică (35) chiar depășește cu puțin numărul de unități de învățământ liceal și profesional (34), rezultând o medie supraunitară a acestora, de 1,02 săli de gimnastică / unitate de învățământ liceal și profesional. De data aceasta, sălile de gimnastică lipsesc în unitățile de învățământ liceal și profesional din orașul Săliște și comunele Târnava și Iacoveni, în vreme ce unitățile liceale și școlile profesionale din orașele Dumbrăveni, Agnita sau Cisnădie au câte 2-3 săli de gimnastică. Și în municipiul Sibiu numărul de săli de gimnastică (17) depășește cu puțin numărul de licee (16).

Cel mai mare număr de săli de gimnastică, 79 (63,7%), se înregistrează în unitățile de învățământ primar și gimnazial, dar media este de doar 0,9 săli de gimnastică / unitate de învățământ primar și gimnazial. Dintre acestea, 3 săli de gimnastică aparțin de unitățile de învățământ special din municipiile Sibiu (2) și Mediaș.

Fig. 2.13 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A SĂLILOR DE GIMNASTICĂ DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

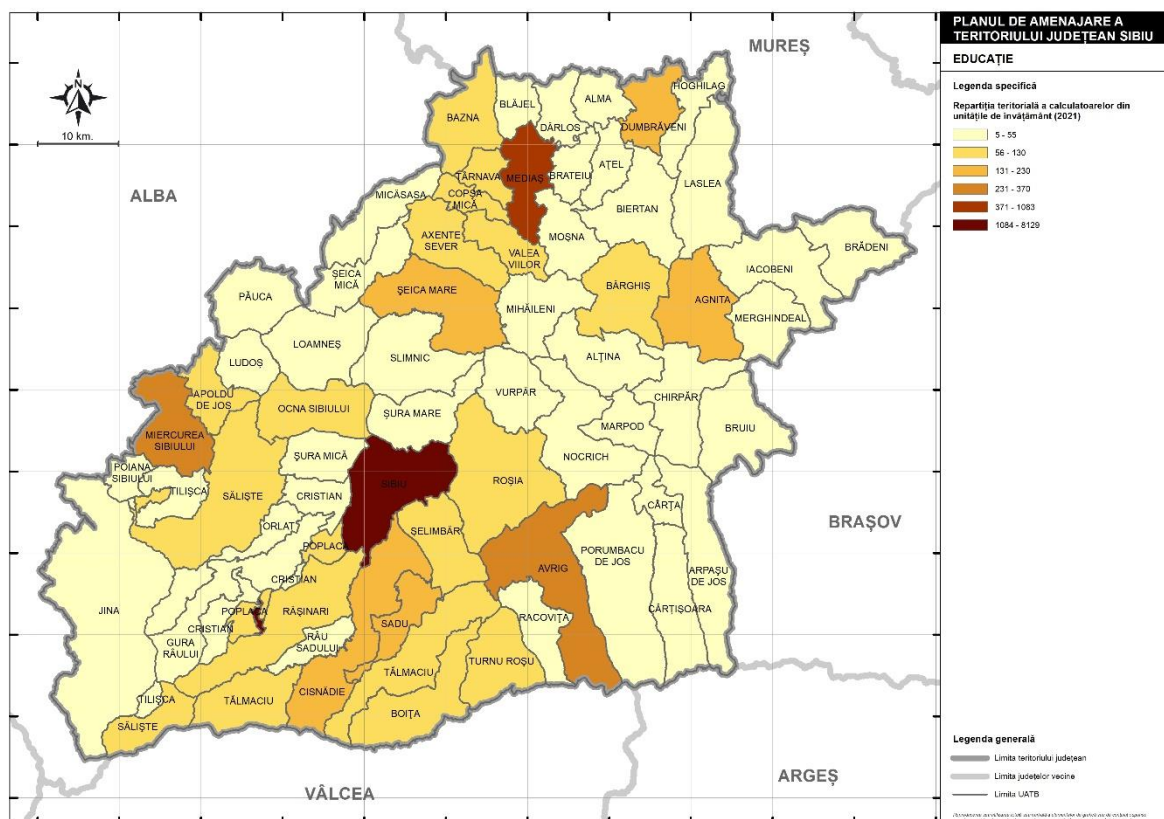
În general, unitățile de învățământ primar și gimnazial din centrele urbane au săli de gimnastică, uneori chiar mai multe, excepție făcând orașele Săliște și Ocna Sibiului, unde sălile de gimnastică lipsesc cu desăvârșire, din orice unitate de învățământ. De asemenea, există comune cu câte 2 săli de gimnastică (Axente Sever, Dârlos, Loamneș, Nocrich, Porumbacu de Jos, Rășinari), dar aproximativ jumătate din unitățile de învățământ primar și gimnazial din mediul rural nu dispun de săli de gimnastică, inclusiv în zona periurbană a Sibiului, unde există școli cu un număr mare de elevi (Roșia, Șelimbăr, Poplaca).

Cea mai gravă situație se înregistrează în cazul școlilor care nu au nici teren de sport, nici sală de gimnastică, cum se întâmplă în unele comune din Podișul Hârtibaciului (Iacobeni, Șeica Mare, Bruiu, Chirpăr, Mihăileni), Culoarul Târnavei Mari și dealurile adiacente (Micăsasa, Hoghilag, Bazna), Podișul Secașelor (Ludoș) sau Depresiunea Făgărașului (Cârțișoara).

Dacă clădirile unităților de învățământ, cu săli de clase, laboratoare, ateliere școlare, terenuri de sport și săli de gimnastică, sunt aproape de fiecare dată „moștenite” din perioade mai vechi, cu relativ puține oportunități de îmbunătățire și reabilitare, rețelele de calculatoare și de echipamente IT din unitățile de învățământ sunt relativ recente, fiind introduse în ultimii ani, ca urmare a diverselor programe naționale, regionale, județene și locale de finanțare.

Conform datelor statistice de pe platforma TEMPO ONLINE, în anul 2021 existau 13322 de calculatoare și echipamente IT în administrarea unităților de învățământ din județul Sibiu, rezultând o medie de 77 calculatoare / unitate de învățământ, respectiv 6 elevi / calculator. Majoritatea calculatoarelor și echipamentelor IT (61%) se localizează în unitățile de învățământ din municipiul Sibiu, dar câteva calculatoare (5 la Ludoș, 6 la Mihăileni) există în unitățile de învățământ din fiecare unitate administrativ-teritorială.

Fig. 2.14 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CALCULATORILOR ȘI ECHIPAMENTELOR IT DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

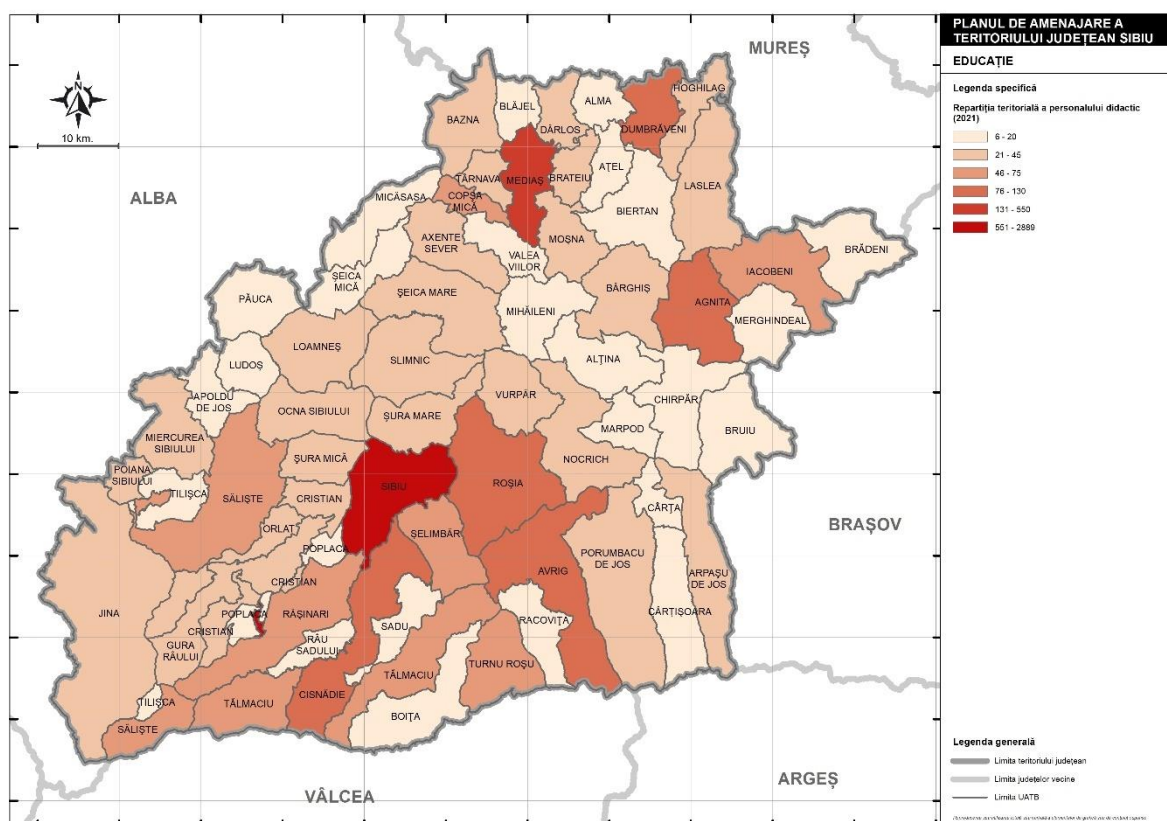
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

O mare parte din calculatoare (33,7%) sunt însă prezente în unitățile de învățământ superior din municipiul Sibiu, în principal în cele două universități de stat, unde media depășește 2200 de calculatoare / universitate. Un număr mai redus de calculatoare (22,6% din total) se găsește în unitățile de învățământ liceal și profesional, unde media este de 88,7 calculatoare / unitate de învățământ. Cel mai mare număr de calculatoare și echipamente IT (36,9%) se înregistrează în unitățile de învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special), dar acestea sunt destul de numeroase, astfel că media este de doar 55,8 calculatoare / unitate de învățământ. Numărul de calculatoare de la învățământul preșcolar și antepreșcolar, ca și cel din unitățile învățământ postliceale, este destul de scăzut.

O importanță deosebită pentru procesul educațional o are personalul didactic, atât din punct de vedere cantitativ, cât și din perspectiva calificării și calității actului de predare. În anul 2021, conform datelor de pe platforma TEMPO ONLINE, în județul Sibiu activau 5536 de cadre didactice, la toate nivelurile de învățământ, rezultând o medie de 32 de cadre didactice / unitate de învățământ, respectiv 14,6 elevi / cadru didactic. Mai mult de jumătate dintre cadrele didactice (52,2%) predau la unități de învățământ din municipiul Sibiu. Cel mai mic număr de cadre didactice (6) se înregistra în comuna Râu Sadului.

Fig. 2.15 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

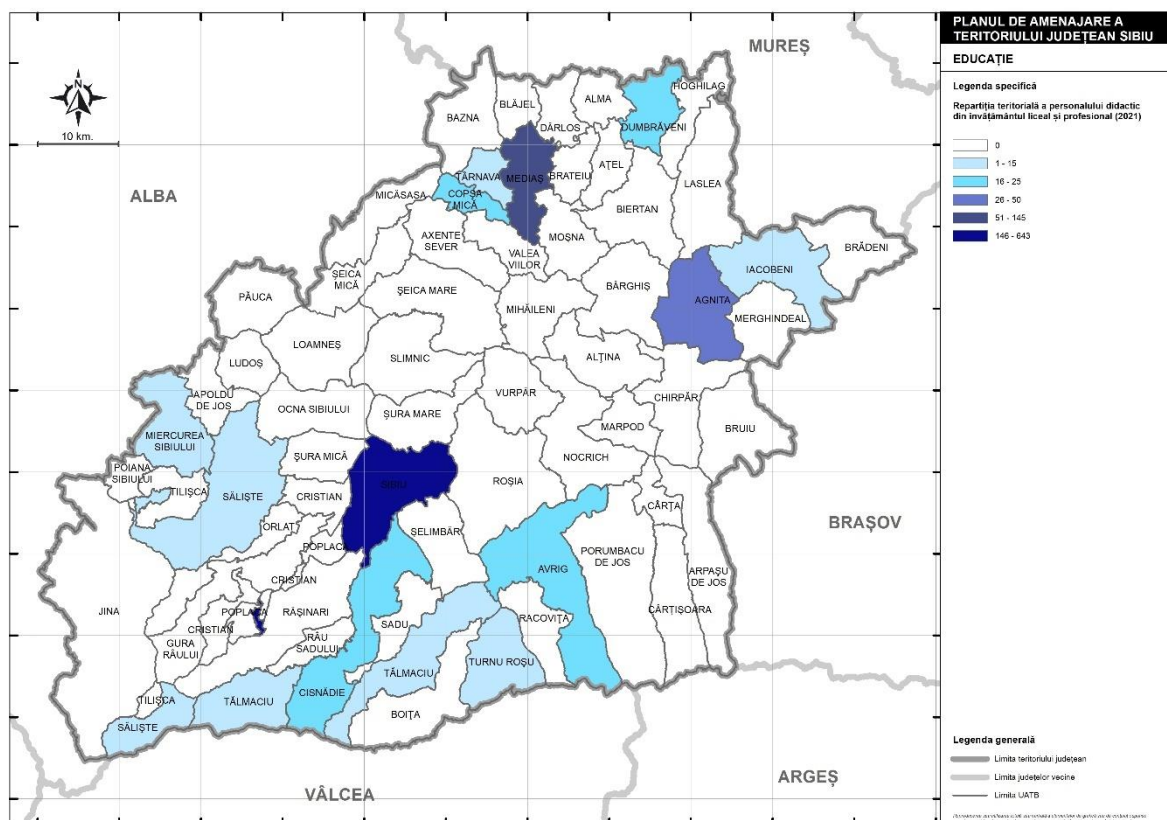
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Numărul mare de cadre didactice din municipiul Sibiu se explică și prin ponderea ridicată a cadrelor didactice (13,5%) care activează la unitățile de învățământ superior din municipiul reședință de județ, lărgă majoritate a acestora activând în cele două universități publice, unde media este de 369,5 cadre didactice / universitate, fapt explicabil prin numărul mare de facultăți și departamente, îndeosebi la Universitatea „Lucian Blaga”.

În învățământul postliceal activează 78 de cadre didactice, rezultând o medie de 15,6 cadre didactice / unitate de învățământ postliceal. Majoritatea acestora predau la cele 4 școli postliceale din municipiul Sibiu, dar unitatea de învățământ postliceal din Mediaș deține un personal didactic mai numeros (18 persoane).

În învățământul liceal și profesional activează 966 de cadre didactice (17,4% din total), rezultând o medie de 28,4 cadre didactice / unitate de învățământ.

Fig. 2.16 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL ȘI PROFESIONAL DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

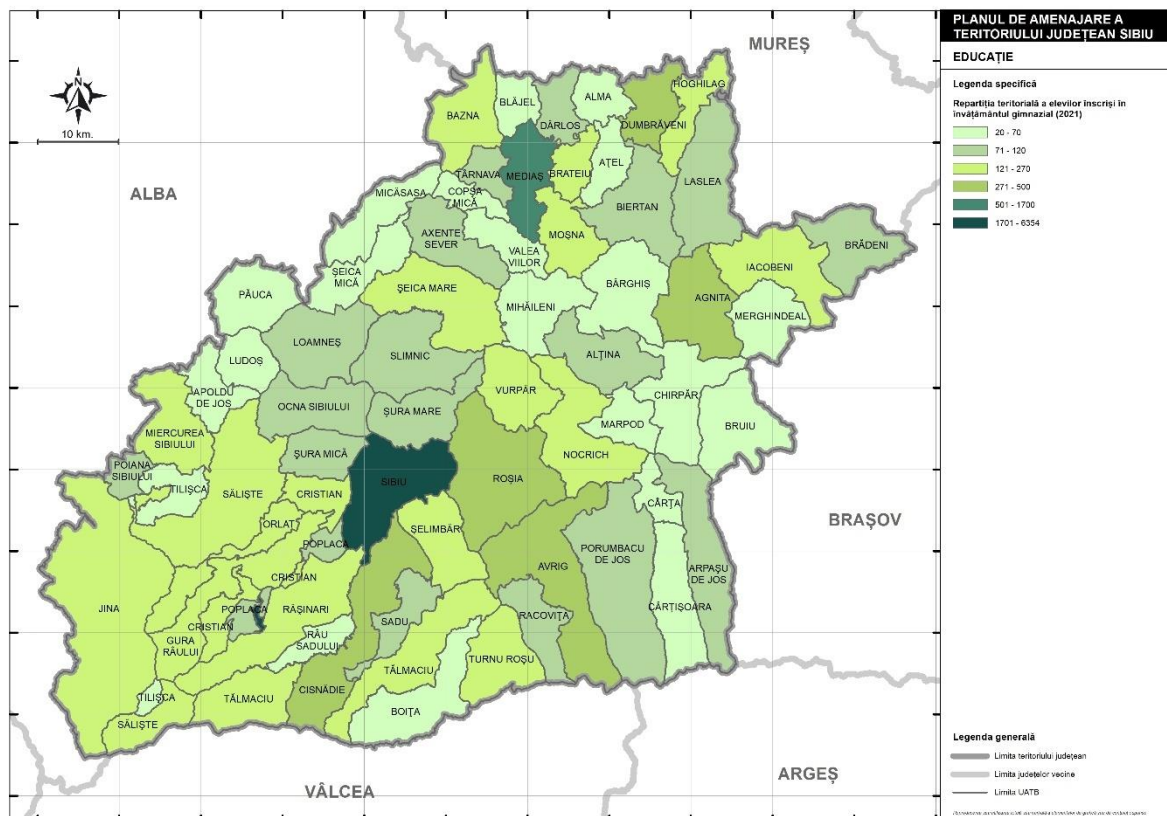
Și în cazul acestui nivel de învățământ, majoritatea personalului didactic se concentrează în municipiul Sibiu, unde predau două treimi (66,6%) din cadrele didactice din învățământul liceal și profesional. În municipiul Sibiu se înregistrează și o medie de peste 40 de cadre didactice / unitate de învățământ liceal și profesional, mai ridicată comparativ cu alte unități de învățământ similare din județ, având în vedere faptul că liceele din Sibiu au un număr ridicat de elevi, care sunt distribuiți la numeroase specializări și profile dintre cele mai diverse.

În plan secund, în municipiul Mediaș activează 141 de cadre didactice la cele 5 unități liceale din oraș, rezultând o medie de 28,2 cadre didactice / unitate. O situație mai specială se înregistrează la Agnita, unde, în cadrul singurei unități de învățământ liceal din oraș, activează 46 de cadre didactice, o cifră peste media unităților liceale din Sibiu.

Cel mai mic număr de cadre didactice se înregistrează la unitățile de învățământ profesional – 6 la Dumbrăveni, 8 la Turnu Roșu, 10 la Iacobeni, precum și la unele unități liceale din mediul rural sau din orașele mici, care funcționează cu un număr mic de elevi și în general cu un singur profil: 7 la Târnava, 10 la Săliște și 11 la Miercurea Sibiului.

În învățământul gimnazial din județul Sibiu activau în anul 2021 un număr de 1615 cadre didactice (incluzând aici și învățământul special), respectiv 29,2% din totalul personalului didactic de la nivelul județului. Această pondere mai ridicată este justificată de numărul mai mare de unități de învățământ gimnazial, respectiv 88 de unități de învățământ distribuite relativ uniform în tot județul.

Fig. 2.17 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

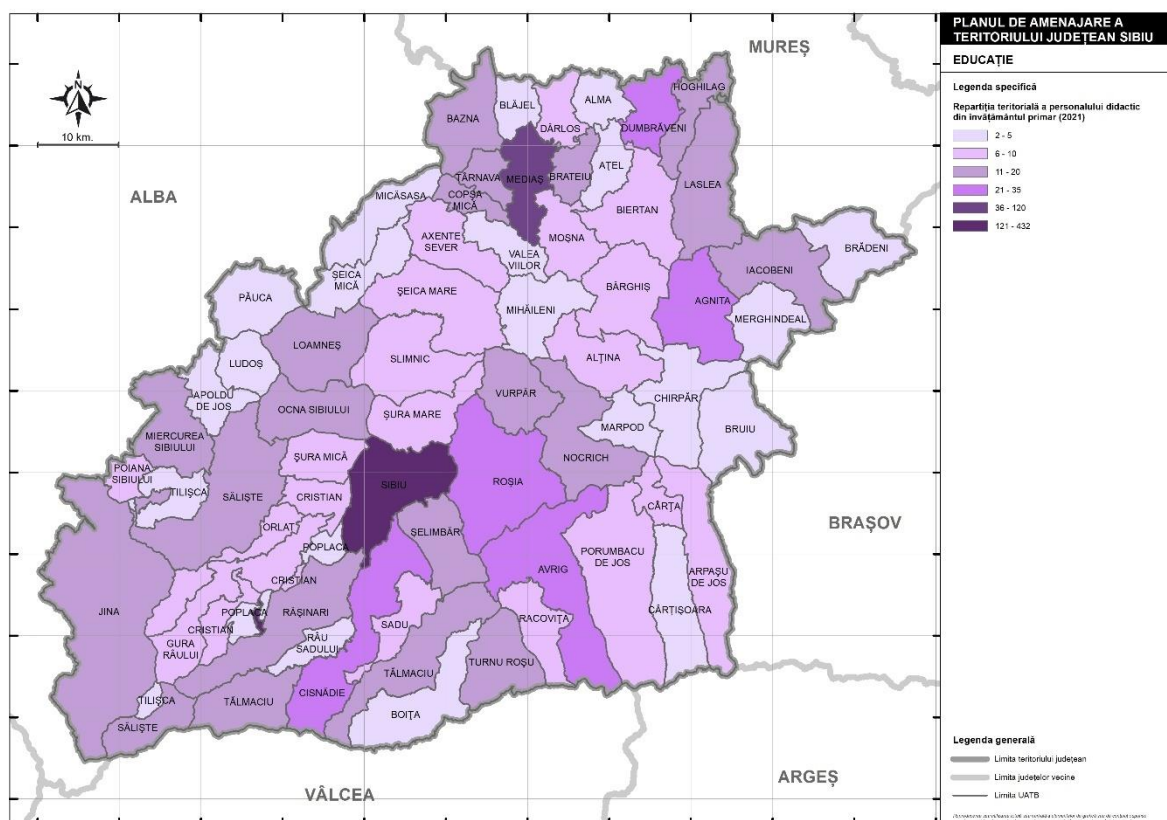
La acest nivel însă scade media de elevi care revin unui cadru didactic, și anume 9,8 elevi / cadru didactic, fapt care se datorează numărului mare de școli din mediul rural care au relativ puțini elevi și uneori chiar se grupează clase pentru predare simultană, dar personalul didactic minimal este aproximativ același. Cel mai mic număr de cadre didactice la acest nivel se găsește în comunele Râu Sadului (doar 3 cadre didactice), Bruiu, Merghindeal, Cârța și Poplaca (fiecare cu doar câte 5 cadre didactice).

După cum era de așteptat, cel mai ridicat număr de cadre didactice se înregistrează la școlile gimnaziale din municipiul Sibiu (571, respectiv 35,4% din cadrele didactice de la acest nivel), unde și numărul elevilor este destul de mare, și din municipiul Mediaș (147 de cadre didactice, respectiv 9,1%), urmate de școlile gimnaziale din comuna Roșia și orașele Dumbrăveni, Avrig și Cisdădie.

O situație mai aparte se înregistrează în cazul învățământului special unde, la nivel gimnazial, predau 172 de cadre didactice, rezultând o medie de doar 1,72 elevi / cadru didactic din învățământul special gimnazial.

În învățământul primar (inclusiv învățământul special) activează 1189 de cadre didactice (învățători), respectiv 21,5% din totalul cadrelor didactice de la nivelul județului Sibiu. Împreună cu cadrele didactice de la nivelul gimnazial, rezultă un total de 2804 cadre didactice, și o medie de 31,9 cadre didactice / unitate de învățământ primar și gimnazial. Raportat la numărul de elevi din învățământul primar (inclusiv învățământul special), media la nivelul județului Sibiu este 16,9 elevi / învățător, o cifră absolut rezonabilă pentru învățământul primar.

Fig. 2.18 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

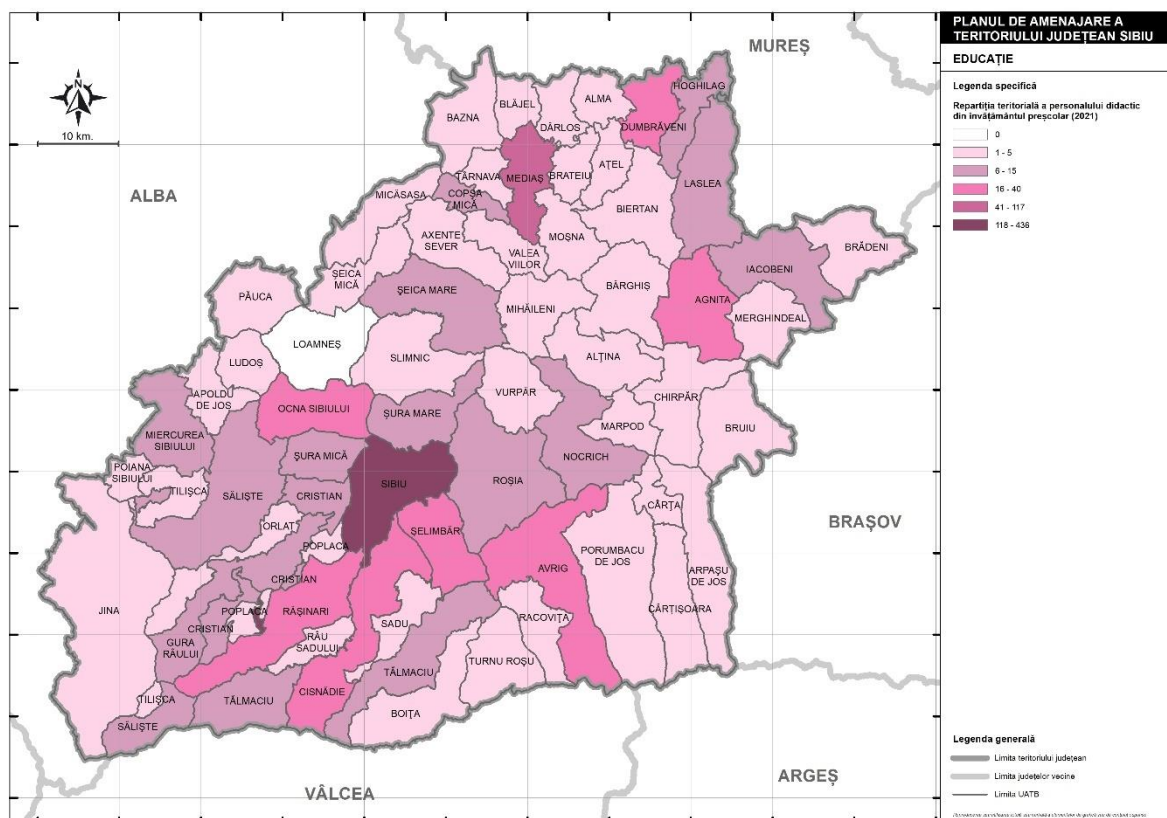
Cifrele variază însă foarte mult în cadrul județului. Mulți învățători (36,3%) activează în municipiul Sibiu, unde clasele sunt ceva mai mari, cu o medie de 18,7 elevi / învățător. Urmează municipiul Mediaș (116 învățători), orașele Avrig, Dumbrăveni și Cisnădie cu 30-35 de învățători și comuna Roșia cu 24 de învățători.

În mediul rural, cu câteva excepții (Roșia, Loamneș, Nocrich, Iacobeni, Turnu Roșu, Rășinari, Șelimbăr, Bazna, Laslea, Jina, Vurpăr), există un număr mai redus de cadre didactice la nivelul învățământului primar. Există și unități de învățământ cu mai puțin de 5 învățători, de unde se deduce prezența claselor simultane. Minimul se înregistrează în comunele Râu Sadului, Bruuiu, Apoldu de Jos și Ludoș, care au doar câte 2 învățători fiecare. Chiar și în aceste condiții, având în vedere numărul foarte scăzut de elevi de la unele din aceste școli, media este de doar 10-12 elevi / învățător, de exemplu la Râu Sadului sau la Ludoș.

Și în cazul învățământului primar special, numărul de cadre didactice este destul de ridicat, respectiv 103 persoane, cărora le revin în medie 2,06 elevi din învățământul primar special.

În învățământul preșcolar activează 941 de cadre didactice (educatoare), respectiv 17% din totalul cadrelor didactice din județul Sibiu. În medie, unei educatoare îi revin în medie 13,3 copii de vârstă preșcolară, înscriși la grădinițe. Aproape jumătate din personalul didactic din grădinițe este localizat în municipiul Sibiu (436 de persoane, respectiv 46,3% din totalul județean), iar media în municipiu este chiar mai scăzută decât media județeană, 11,8 preșcolari / educatoare.

Fig. 2.19 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

În municipiul Mediaș activează 117 educatoare (cu o medie de 12,2 preșcolari / educatoare), iar în orașul Cisnădie, 36 de educatoare.

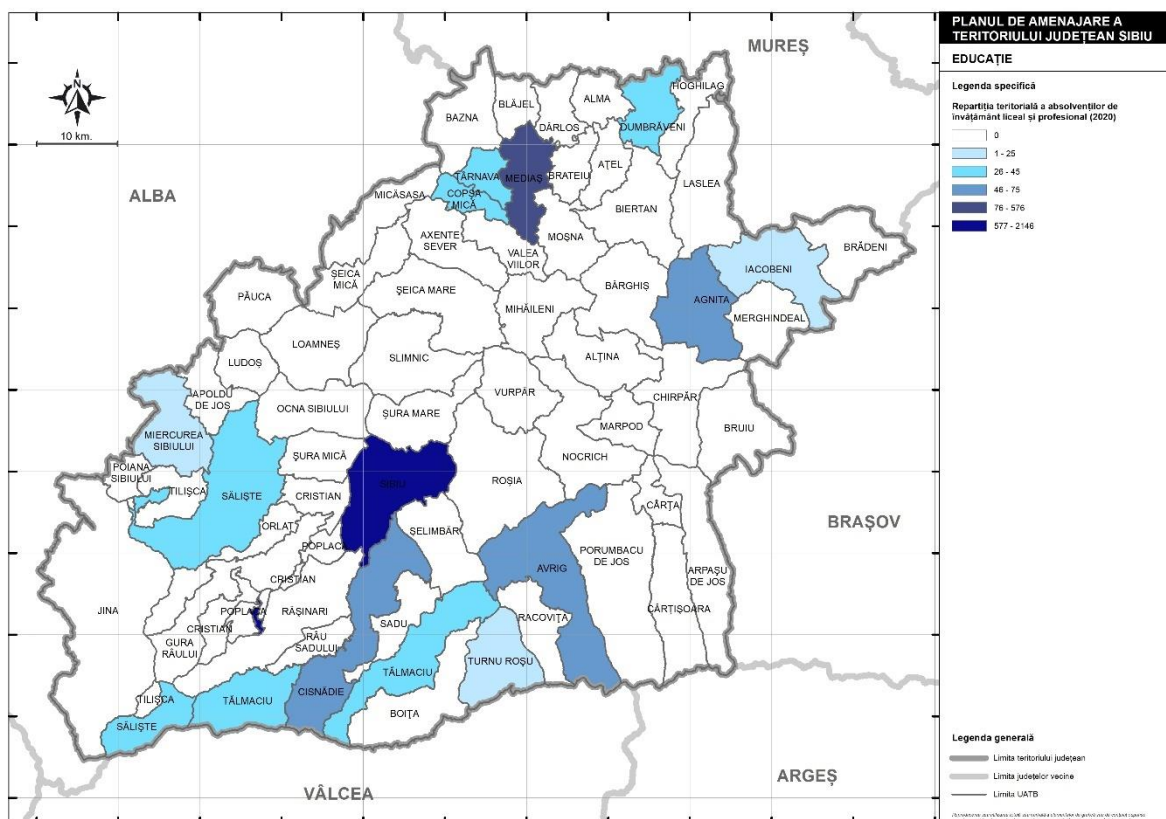
Numărul de educatoare scade semnificativ în mediul rural, unde multe unități de învățământ au un număr relativ redus de personal didactic. Comuna Loamneș nici măcar nu deține grădiniță, deci nici personal didactic. În câteva grădinițe este angajată o singură educatoare (Apoldu de Jos, Ludoș, Marpod, Râu Sadului), care răspunde așadar de toți copiii, grupați împreună. În multe alte grădinițe, numărul redus de educatoare (2-3 persoane) sugerează prezența unor grupe cu predare simultană încă de la grădiniță. În unele situații, numărul de copii care revin unei educatoare este foarte mare: de exemplu, la Alțina, cei 69 de preșcolari sunt educați de doar 2 educatoare (o medie de 34,5 copii / educatoare). La Marpod, singura educatoare are în grijă 28 de copii. Situații similare se înregistrează și în alte comune.

În învățământul antepreșcolar din județul Sibiu, în anul 2021, apar doar două cadre didactice (ambele în municipiul Sibiu), deși numărul total de copii înscriși este de 472, ceea ce implică posibilitatea ca acești copii să fie grupați împreună cu alții de la învățământul preșcolar, sau că persoanele care îi îngrijesc nu au statutul propriu-zis de cadre didactice.

În ceea ce privește numărul de absolvenți, acesta era de 10636 de persoane la nivelul întregului județ în anul 2020 (nu există date mai recente). Dintre aceștia, 3940 (37%) reprezintă absolvenții de învățământ superior, marea lor majoritate (97,7%) fiind absolvenți ai celor două universități de stat, Universitatea „Lucian Blaga” și Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu”. Mai mult de jumătate (64%) sunt absolvenți ai ciclului universitar cu diplomă de licență, iar ceilalți au absolvit cicluri superioare (masterat, doctorat, etc). Tot în anul 2020, numărul de absolvenți ai unităților de învățământ postliceal a fost de 535, iar 157 de elevi au absolvit învățământul tehnic de maiștri.

În același an, 2020, 3143 de elevi (29,6% din totalul absolvenților din județ) au absolvit unități de învățământ liceal sau profesional. Majoritatea acestora (81,2%) au absolvit o unitate de învățământ liceal, iar aproape trei sferturi (72,3%) au absolvit unități de învățământ liceal din cele două municipii, Sibiu și Mediaș.

Fig. 2.20 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ABSOLVENȚILOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL ȘI PROFESIONAL DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2020

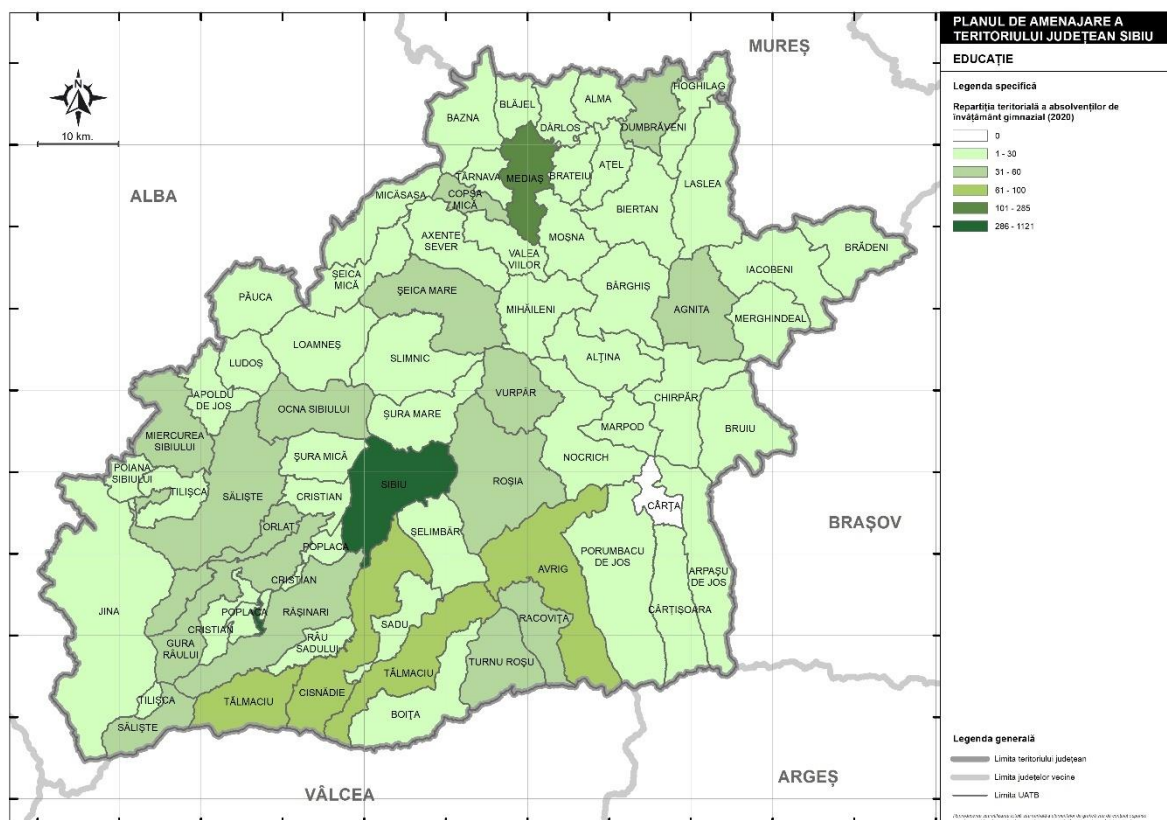

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Tot în anul 2020, 2861 de elevi (reprezentând 26,9% din totalul absolvenților la nivel de județ) au absolvit ciclul de învățământ gimnazial. Cifra mai mică comparativ cu cea a absolvenților de învățământ liceal și profesional sugerează o scădere a populației școlare în ultimii ani. Între acești absolvenți se includ și 82 de elevi (2,9%) care au absolvit unități de învățământ gimnazial special.

Se evidențiază numărul mare de absolvenți ai ciclului gimnazial din municipiul Sibiu (1121, respectiv 39,2% din total) și din municipiul Mediaș (285 de absolvenți, respectiv 10%). Cele două municipii dețin, astfel, împreună, aproape jumătate din numărul total de absolvenți de la nivelul județului.

Fig. 2.21 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ABSOLVENȚILOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2020

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

La capătul opus, în unele unități de învățământ din mediul rural, numărul de absolvenți ai ciclului gimnazial este foarte redus, ba chiar nul (în comuna Cârța). Alte unități de învățământ cu un număr redus de absolvenți se localizează la Apoldu Jos (2 absolvenți), Dârlos, Merghindeal (câte 4 absolvenți fiecare), Bruiu, Mihăileni, Râu Sadului (câte 5 absolvenți).

În general, numărul de absolvenți este egal sau aproape egal cu numărul de elevi sau studenți care încheie ciclul de învățământ respectiv, chiar dacă nu obțin diplomele aferente (cazul învățământului superior sau a învățământului liceal). Și județul Sibiu, ca și alte județe din România, se confruntă cu o rată relativ ridicată a abandonului școlar, în special în unitățile de învățământ primar și gimnazial din mediul rural.

În ansamblu, la nivelul județului Sibiu, se poate constata că există toate premisele pentru un învățământ de calitate. Rețeaua de unități de învățământ acoperă întreg județul și, cu puține excepții, unitățile de învățământ din județul Sibiu au un nivel de dotare destul de ridicat, iar personalul didactic este în general suficient la toate ciclurile, cu unele minusuri pe alocuri în mediul rural.

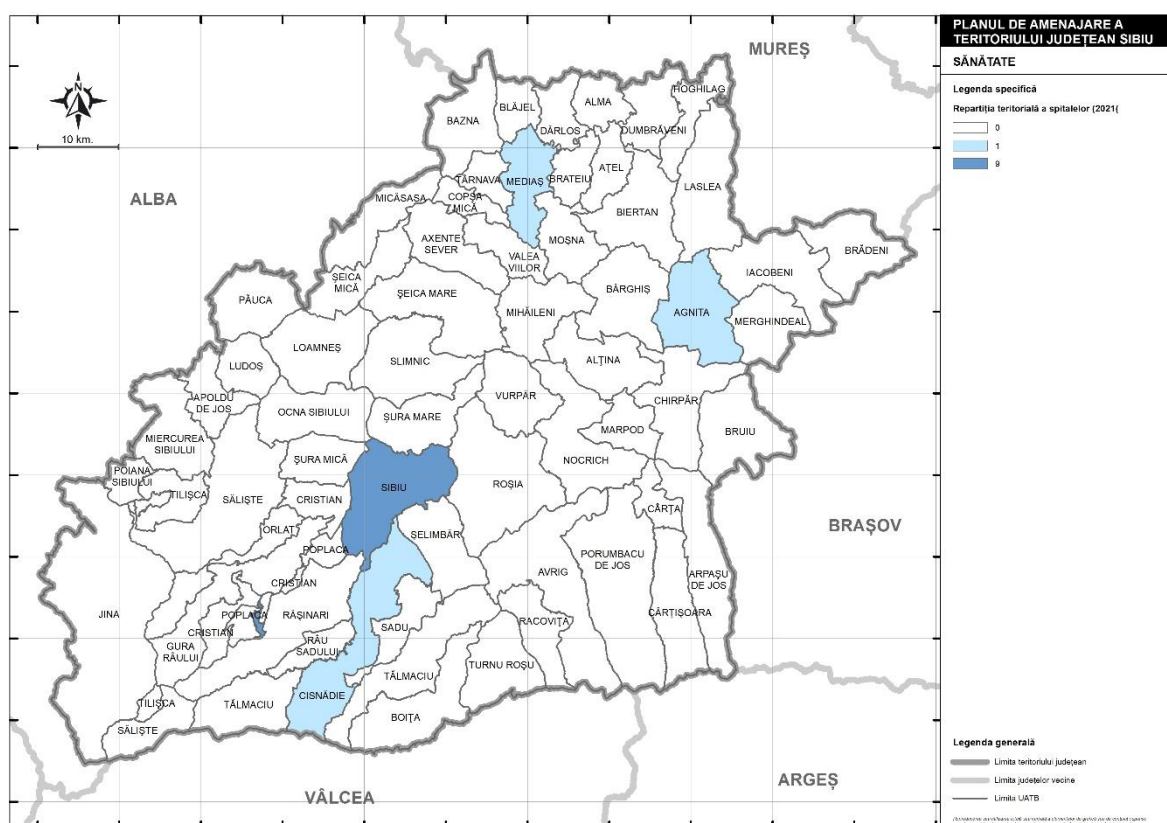

2.2. Studiu de fundamentare privind infrastructura de sănătate

În județul Sibiu, principalele categorii de furnizori de servicii de sănătate sunt: spitalele, serviciile de urgență, serviciile de reabilitare, ambulatoriile și cabinetele de specialitate, unitățile de asistență medico-socială, cabinetele de medicină de familie, serviciile de îngrijire la domiciliu și paliative, cabinetele stomatologice (de medicină dentară) și farmaciile.

În ceea ce privește asistența medicală terțiară (spitalicească), conform datelor de pe platforma TEMPO ONLINE, în județul Sibiu funcționau în anul 2021 un număr de 12 spitale, dintre care 9 spitale publice și 3 spitale private. Comparativ cu anul 2019, se remarcă faptul că numărul de spitale private a crescut de la unul singur (în 2019) la trei în anul 2021.

Fig. 2.22 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A SPITALELOR DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Majoritatea spitalelor (75%) se localizează în municipiul Sibiu, respectiv 6 din cele 9 spitale publice și toate cele 3 spitale private. Celelalte trei spitale publice sunt situate în municipiul Mediaș și în orașele Cisnădie și Agnita.

Consiliul Județean Sibiu are în administrare următoarele spitale publice:

- Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu;
- Spitalul Clinic de Psihiatrie „Dr. Gheorghe Preda” Sibiu;
- Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu.

Celelalte spitale publice sunt în administrarea autorităților locale. În municipiul Sibiu este în construcție un nou Spital Județean, conform unui proiect susținut de Consiliul Județean Sibiu.

Numărul de paturi din spitalele publice ale județului Sibiu a scăzut de la 3723 paturi în anul 2000 la 2574 paturi în 2019, ceea ce înseamnă că și asigurarea cu paturi a populației a scăzut de la 8,4 paturi la 1000 locuitori în anul 2000 la 6,4 paturi la 1000 locuitori în anul 2019 (INSP – Anuar de statistică sanitară 2019). În anul 2019, cele 2574 paturi erau distribuite în teritoriu astfel: 2119 paturi în municipiul Sibiu, 335 paturi în municipiul Mediaș, 48 paturi în orașul Agnita și 72 paturi în orașul Cisnădie. Trebuie menționat că în perioada 2020-2022, în contextul pandemiei de COVID-19, la nivelul spitalelor au existat modificări temporare ale structurii de paturi, cu scopul de a se adapta condițiilor specifice de îngrijire a pacienților diagnosticați cu COVID-19. De asemenea, s-a modificat numărul personalului medical deoarece s-a permis angajarea de personal medical pe perioadă determinată, pentru a crea condițiile optime de îngrijire a pacienților.

Conform datelor furnizate de Direcția de Sănătate Publică a județului Sibiu, activitatea desfășurată la nivelul unităților sanitare cu paturi (tip acut și cronic) în perioada 2014-2019 este prezentată în tabelul următor. Această activitate cuprinde: numărul de cazuri, durata medie de spitalizare, indicele de ocupare a paturilor și serviciile de radiologie și imagistică medicală.

Tabel 2.1 DATE STATISTICE PRIVIND SERVICIILE DIN UNITĂȚILE SANITARE CU PATURI (SPITALE) ÎN PERIOADA 2014-2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Număr de cazuri	68.997	70.394	71.460	70.677	73.690	75.410
Durata medie de spitalizare	8,24	8,3	7,87	7,79	7,57	7,25
Indice de ocupare a paturilor	258,21	263,32	252,41	247,98	252,63	255,29
Servicii de radiologie și imagistică	57.578	57.423	58.886	64.225	72.517	64.186

Sursa: DSP Sibiu, conform Strategiei de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu (2022)

Astfel, în perioada 2014-2019, serviciile spitalicești s-au caracterizat prin:

- Creșterea numărului de cazuri de la 68997 de cazuri în 2014 la 75410 cazuri în 2019, în condițiile accelerării procesului de îmbătrânire demografică și de creștere a morbidității;
- Scăderea duratei medii de spitalizare de la 8,24 zile în 2014 la 7,25 zile în 2019, în contextul unui progres constant al medicinei, atât la nivelul personalului medical (creștere calitativă), cât și din punct de vedere tehnologic (al aparaturii) și al creșterii eficienței medicației administrate

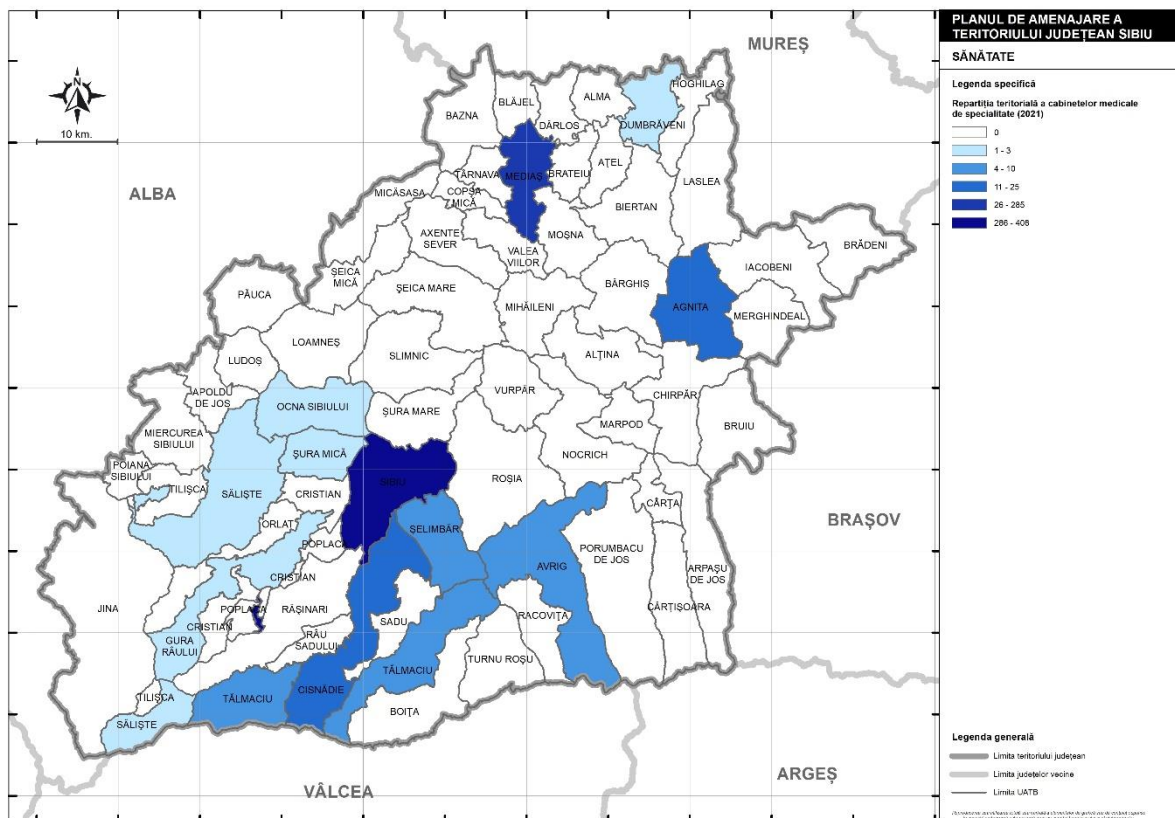
bolnavilor, dar și a creșterii numărului de cazuri de afecțiuni ușoare, care nu necesită o spitalizare îndelungată;

- Astfel, rata de ocupare a paturilor a variat, dar în general a cunoscut o scădere de la 258,21 zile/an în 2014 la 255,29 zile/an în 2019;
- Numărul de servicii de radiologie și imagistică medicală a crescut de la 57578 în 2014 la 64186 în 2019.

În perioada 2020-2022, în contextul pandemiei de COVID-19, situația numărului de cazuri, a duratei medii de spitalizare și a serviciilor de radiologie și imagistică s-a modificat foarte mult. Aceste date nu sunt însă foarte relevante, deoarece ele reflectă o situație excepțională și totodată temporară. După încheierea pandemiei, situația a revenit la normal, însă deocamdată nu există date statistice pentru perioada curentă. În județul Sibiu funcționează 8 furnizori de servicii de urgență, dintre care un furnizor public (Serviciul Județean de Ambulanță Sibiu).

Activitatea medicală de specialitate se desfășoară în cabinete medicale de specialitate, al căror număr este într-o continuă creștere. Conform platformei TEMPO ONLINE, în anul 2021, în județul Sibiu funcționau 562 de cabinete medicale de specialitate. Marea majoritate a acestora (408, respectiv 72,6%) erau localizate în municipiul Sibiu, fapt care reflectă, în bună măsură, și distribuția unităților spitalicești. În general, medicii specialiști care lucrează în aceste cabinete medicale de specialitate (și, bineînțeles, toți medicii care activează în cabinetele medicale de specialitate din ambulatoriile spitalelor) sunt cei care activează și în cadrul spitalelor, de unde și legătura directă dintre repartitia spitalelor și cea a cabinetelor medicale de specialitate.

Fig. 2.23 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CABINETELOR MEDICALE DE SPECIALITATE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Un număr important de cabinete medicale de specialitate se localizează și în municipiul Mediaș (81, respectiv 14,4%), iar majoritatea celorlalte sunt situate în cele două orașe care dețin și spitale, Cisnădie și Agnita. Un număr redus de cabinete medicale de specialitate se localizează și în orașele Avrig, Tălmaci, Săliște, Ocna Sibiului și Dumbrăveni, precum și în câteva comune din zona periurbană a municipiului Sibiu (Șelimbăr, Gura Râului, Șura Mică). Din păcate, marea majoritate a comunelor și chiar și unele orașe (Copșa Mică, Miercurea Sibiului) nu dispun de servicii medicale de specialitate, pentru orice consultație de acest tip populația rurală și din aceste orașe mici fiind nevoită să se deplaseze la ambulatoriile spitalelor sau la cabinetele medicale de specialitate din orașele mai mari.

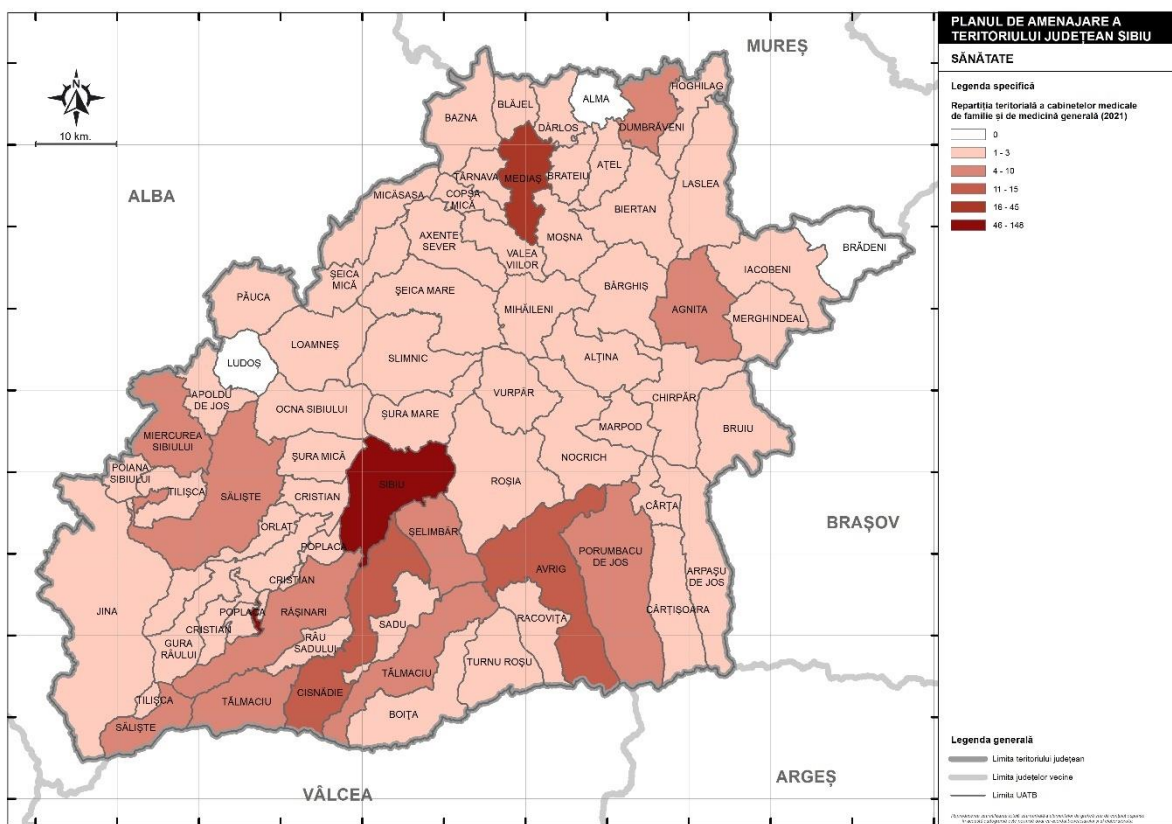
Trebuie menționat că toate aceste cabinete medicale de specialitate sunt private. De asemenea, pe lângă acestea, în 2019 mai funcționau: 6 societăți civile medicale de specialitate private; 4 ambulatorii de specialitate (2 publice și 2 private); 28 de policlinici private; un centru de diagnostic și tratament (public); un centru medical de specialitate (public) și 3 centre de dializă private.

Asistența medicală primară este asigurată prin serviciile medicinei de familie, respectiv furnizarea îngrijirilor de sănătate cuprinzătoare, de prim-contact, indiferent de natura problemei de sănătate, în

contextul unei relații continue cu pacienții. Furnizorul specializat și de sine stătător al acestor servicii este cabinetul de medicină de familie și, prin asimilare, cabinetul de medicină generală.

În județul Sibiu, în anul 2021 funcționau 354 de astfel de cabinete, din care 298 de cabinete de medicină de familie și 56 de cabinete de medicină generală, toate fiind private. O mare parte din acestea (148, respectiv 41,8%) sunt localizate în municipiul Sibiu, iar 54 sunt în municipiul Mediaș (12,4%), de unde rezultă că mai mult de jumătate din cabinetele de medicină de familie din județ sunt localizate în cele două municipii.

Fig. 2.24 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CABINETELOR MEDICALE DE FAMILIE ȘI DE MEDICINĂ GENERALĂ DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

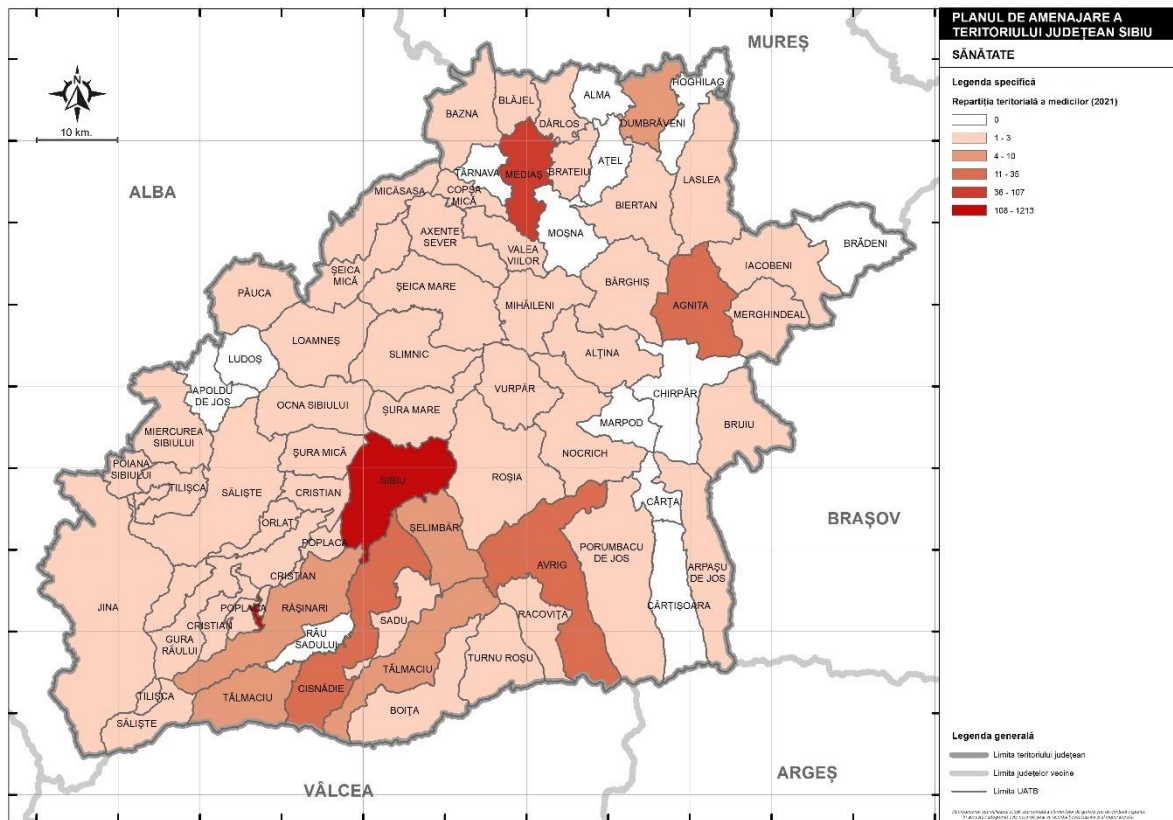

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

În orașele Avrig și Cisnădie sunt câte 11-12 cabinete de medicină de familie, iar în toate celelalte localități mai puțin de 10. În general, numărul de cabinete este direct proporțional cu populația orașelor sau comunelor. În comunele mai mici funcționează un singur cabinet medical, iar trei comune (Alma, Ludoș și Brădeni) nu dispun deloc de un cabinet de medicină de familie, ceea ce are consecințe negative asupra populației din aceste comune, nevoită să se deplaseze în alte comune chiar și pentru asistența medicală de familie. În mediul rural, de altfel, chiar dacă există (fizic) cabinetul, nu este însă obligatoriu ca acesta să fie

și deservit de un medic de familie sau generalist, fapt relevat de statisticile de pe platforma TEMPO ONLINE.

Fig. 2.25 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A MEDICILOR DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

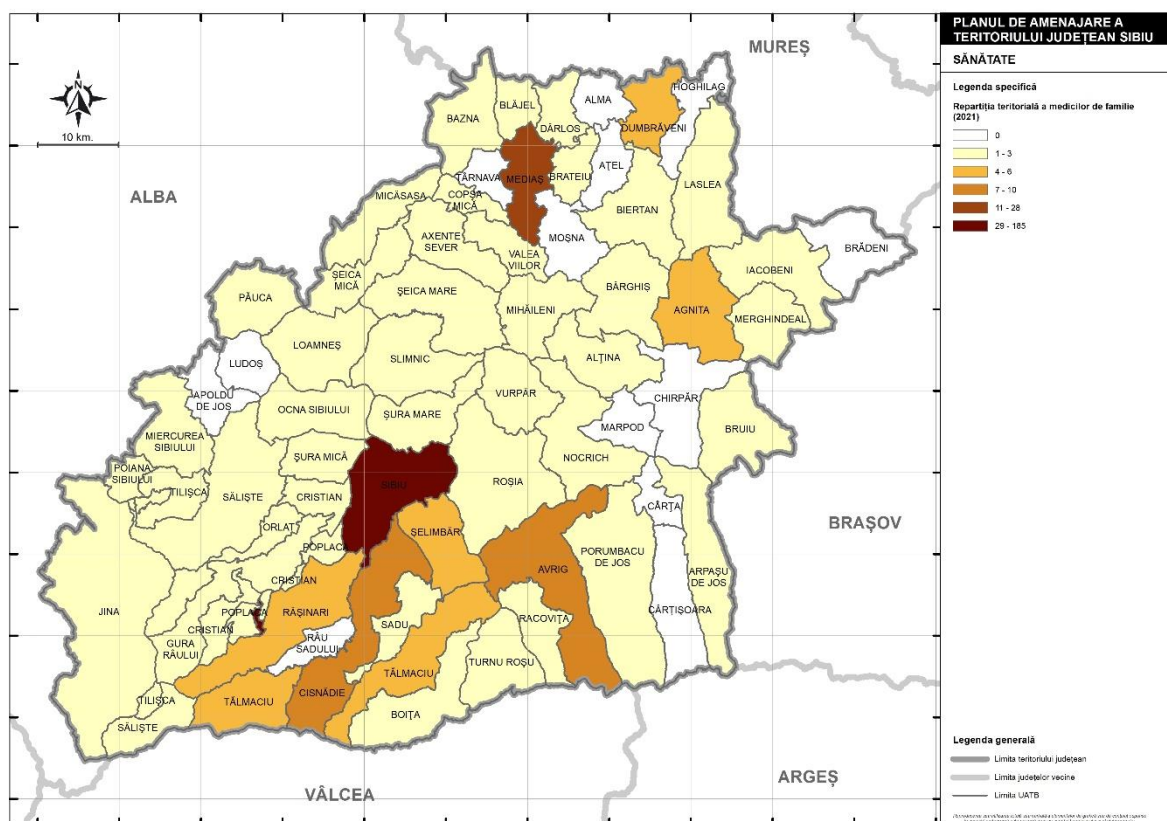
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Astfel, din repartitia teritorială a medicilor, indiferent de specialitatea acestora (fig. 2.25), se constată că nu mai puțin de 13 comune nu dețin nici un medic, deși, conform statisticii privind cabinetele medicale de familie și a cabinetelor de medicină generală (fig. 2.24), în 10 din aceste comune (Apoldu de Jos, Ațel, Cârța, Cârțișoara, Chirpăr, Hoghilag, Marpod, Moșna, Râu Sadului și Târnavă) există cabinete, doar că acestea nu sunt și deservite de un medic (de familie sau generalist), sau, în ipoteza mai optimistă, că medicii care deservește aceste cabinete își au sediul principal în altă localitate (în altă comună sau într-un oraș) și vin doar din când în când, probabil săptămânal sau de două ori pe săptămână, la cabinetele medicale din comunele respective. Această variantă este probabilă și în cazul comunelor care au mai multe cabinete de medicină de familie, probabil distribuite geografic în mai multe sate aparținătoare, dar unde există un singur medic de familie (sau medic generalist), care deservește populația din toate aceste sate, deplasându-se prin rotație la cabinetele medicale existente în comună.

În total, conform datelor statistice de pe platforma TEMPO ONLINE, în județul Sibiu activau în anul 2021 un număr de 1468 de medici, din care majoritatea (1091, respectiv 74,3%) erau angajați în sectorul public. Trebuie menționat că în această cifră sunt incluși și medicii care au diferite specialități medicale și care activează în spitale, și deci în sectorul public, chiar dacă unii dintre ei dețin sau lucrează și în cabinete medicale de specialitate private. Tot la sectorul public sunt incluși și medicii care deservește cele 34 de cabinete medicale școlare, precum și cabinetul medical studentesc.

În sectorul privat activează 377 de medici (25,7% din totalul medicilor din județul Sibiu), majoritatea acestora fiind medici de familie sau medici generalști. În ceea ce privește medicii de familie, numărul total al acestora este de 317, din care 93 (29,3%) activau în sectorul public, iar 224 (70,7%). Aproape toți medicii de familie (92 din 93, respectiv 98,9%) care lucrează în sectorul public sunt localizați în municipiul Sibiu, iar mai mult de jumătate din medicii de familie (58,4%) din totalul general al medicilor de familie se află în municipiul Sibiu.

Fig. 2.26 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A MEDICILOR DE FAMILIE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

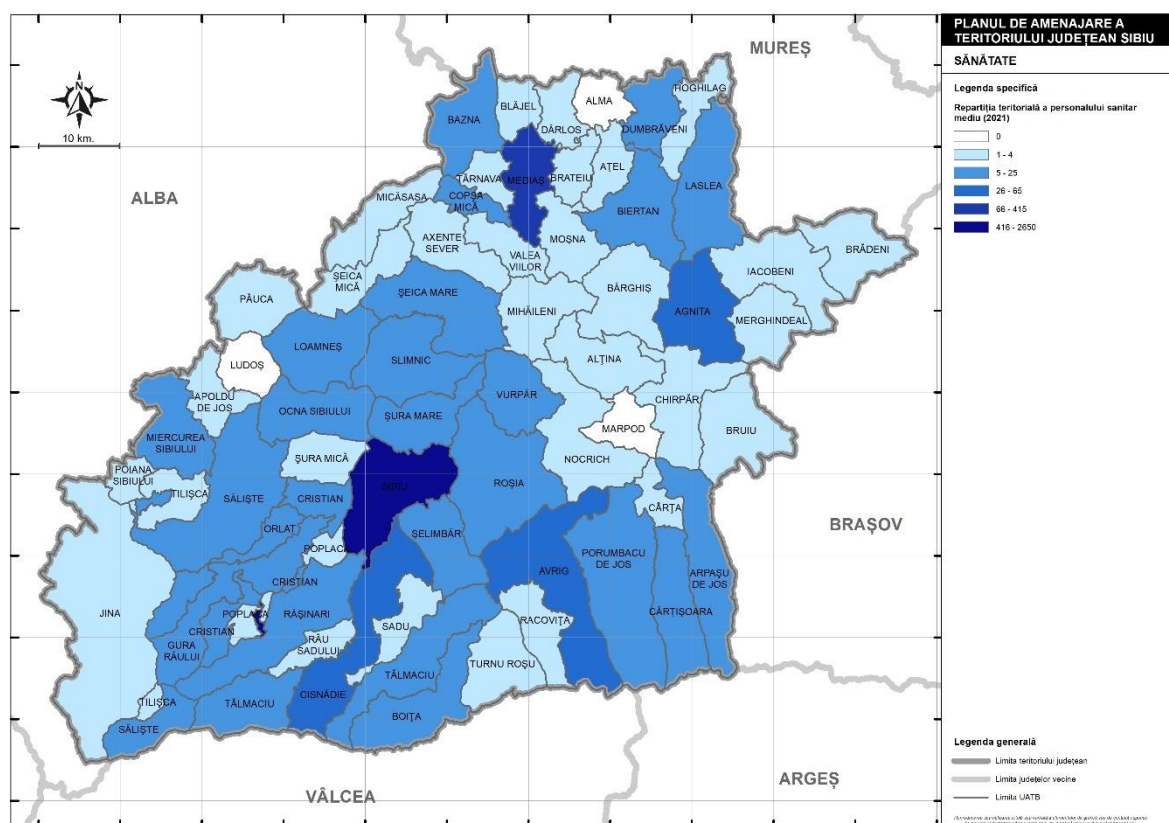
Un număr important de medici de familie (28, respectiv 8,8%) se localizează în municipiul Mediaș, iar în orașul Cisnădie activează 10 medici de familie, toți în sectorul privat. Urmează orașele Avrighi (8 medici de

familie), Agnita (6 medici de familie) și Tâlmaci (5 medici de familie), iar în mediul rural, cei mai mulți medici de familie se localizează în Rășinari (5 medici de familie) și Șelimbăr (4 medici de familie).

În majoritatea comunelor activează doar unul sau doi medici de familie, situație care se regăsește și în unele orașe mici (Ocna Sibiului, Coșșa Mică, Săliște, Miercurea Sibiului). Există și 13 comune unde nu există medic de familie, fie deoarece nu există cabinet medical (Alma, Ludoș și Brădeni), fie că există cabinet medical, dar medicul de familie nu își are sediul principal acolo (Apoldu de Jos, Ațel, Cârța, Cârțișoara, Chirpăr, Hoghilag, Marpod, Moșna, Râu Sadului și Târnava), după cum s-a arătat mai sus.

Conform datelor de pe platforma TEMPO ONLINE, în anul 2021 personalul sanitar mediu din județul Sibiu includea 3502 persoane, dintre care 1950 (55,7%) lucrau în sectorul public, cu precădere în spitale și ambulatoriile de specialitate ale acestora, iar 1552 (44,3%) activau în sectorul privat. Marea majoritate a personalului sanitar mediu (75,7%) lucrează în municipiul Sibiu, indiferent de sector, fapt care evidențiază, încă odată, concentrarea serviciilor medicale de orice natură în municipiul reședință de județ.

Fig. 2.27 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A PERSONALULUI SANITAR MEDIU DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Dintre celelalte centre urbane, se evidențiază cu un număr mare de personal mediu sanitar cele care dețin și unități spitalicești: municipiul Mediaș (414 cadre sanitare medii, respectiv 11,8%), orașul Cisnădie (61) și

orașul Agnita (58). Numărul asistentelor medicale scade dramatic în orașele mai mici și mai ales în mediul rural, unde, cu unele excepții (Șelimbăr – 23 de cadre medicale medii), în multe comune se regăsesc doar una sau două persoane din această categorie. Există și trei comune (Alma, Ludoș și Marpod) unde nu există deloc personal sanitar mediu. Trebuie evidențiat că în două din aceste comune (Alma și Ludoș) nu există nici cabinet medical, iar la Marpod există cabinet medical, dar nu există medic de familie cu sediul principal în această comună. Pe de altă parte, se remarcă faptul că din cele 13 comune care nu dispun de un medic de familie, în 10 dintre acestea există cel puțin o asistentă medicală în comună.

Conform informațiilor furnizate de DSP Sibiu, numărul de furnizori de servicii de recuperare/reabilitare în județul Sibiu a avut o evoluție crescătoare, de la trei furnizori în anii 2014, 2015 și 2016, la cinci furnizori în 2017, șase furnizori în 2018, ajungând la șapte furnizori în anul 2019.

Dintre cei șapte furnizori actuali, conform datelor CASJ Sibiu (2019), cinci sunt publici, respectiv: Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu; Spitalul Clinic de Psihiatrie „Dr. Gheorghe Preda” Sibiu; Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu; Spitalul Municipal Mediaș; Spitalul General C.F. Sibiu (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Totodată, în județul Sibiu funcționează patru Unități de asistență medico-socială (UAMS), care sunt distribuite astfel: una în municipiul Sibiu, una în municipiul Mediaș, una în orașul Agnita și una în orașul Săliște. Numărul total de paturi în UAMS-uri, la nivelul anului 2019, era de 260, paturile fiind distribuite în teritoriu astfel: 90 paturi în Municipiul Sibiu, 50 paturi în Municipiul Mediaș, 35 paturi în Orașul Agnita și 85 paturi în Orașul Săliște (INS – Baza de date Tempo online). Conform datelor furnizate de Direcția de Sănătate Publică a județului Sibiu, numărul de beneficiari îngrijiți în UAMS-uri a crescut de la 312 în anul 2014 la 483 în anul 2019 (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Pe baza datelor puse la dispoziție de Direcția de Sănătate Publică a județului Sibiu, serviciile de îngrijiri la domiciliu și îngrijiri paliative au fost oferite de doi furnizori în anii 2014 și 2015, de câte trei furnizori în anii 2016 și 2017, și de către cinci furnizori în anul 2018.

Conform datelor CASJ Sibiu, în anul 2019, existau 4 furnizori de îngrijiri la domiciliu, care își desfășurau activitatea astfel: 2 furnizori în municipiul Sibiu, câte 1 furnizor în localitățile Cisnădie și Cristian. Consultările organizate în județul Sibiu au arătat nevoia dezvoltării serviciilor de îngrijire la domiciliu, în special pentru persoanele vârstnice, mai ales din mediul rural (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Numărul cabinetelor de medicină dentară/stomatologice a crescut de la 409 cabinete în anul 2014 la 506 cabinete în anul 2019 și la 525 în anul 2021, toate fiind private, conform bazei de date TEMPO ONLINE. Marea majoritate a acestora (62,5%) sunt localizate în municipiul Sibiu.

Municipiul Mediaș (41 de cabinete stomatologice, 7,8%) și orașul Cisnădie (24 de cabinete stomatologice, 4,6%) dispun de asemenea de un număr semnificativ de cabinete de medicină dentară. Toate celelalte

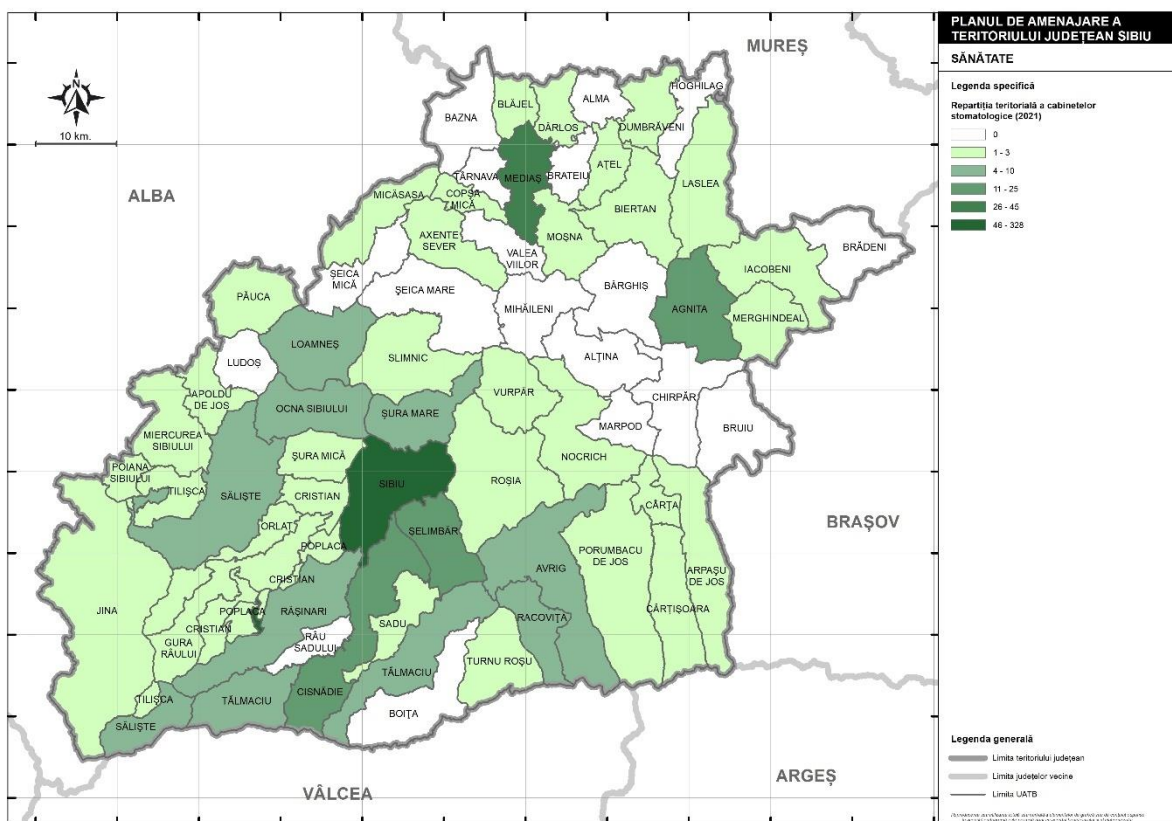
orașe au între 2 și 11 cabinete stomatologice, cu un maxim în orașul Agnita (11 cabinete stomatologice) și un minim în orașele Dumbrăveni și Miercurea Sibiului (fiecare cu câte 2 cabinete stomatologice).

Situația este mult mai critică în mediul rural, unde doar puțin mai mult de jumătate din comune (35 de comune din totalul de 53 de comune) dețin un cabinet stomatologic.

Cele 18 comune care nu dețin cabinet stomatologic se localizează în special în partea centrală sau nordică a județului, cu precădere în Podișul Hârtibaciului și în Culoarul Târnavei Mari și dealurile adiacente, în vreme ce în partea de sud a județului doar două comune se află în această situație (Râu Sadului, cea mai mică comună din județ, și Boița).

Se observă o relație directă între numărul de locuitori și prezența sau absența cabinetelor stomatologice, în sensul în care comunele cu un număr mai mic de locuitori nu dețin, de cele mai multe ori, un cabinet stomatologic.

Fig. 2.28 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CABINETELOR STOMATOLOGICE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

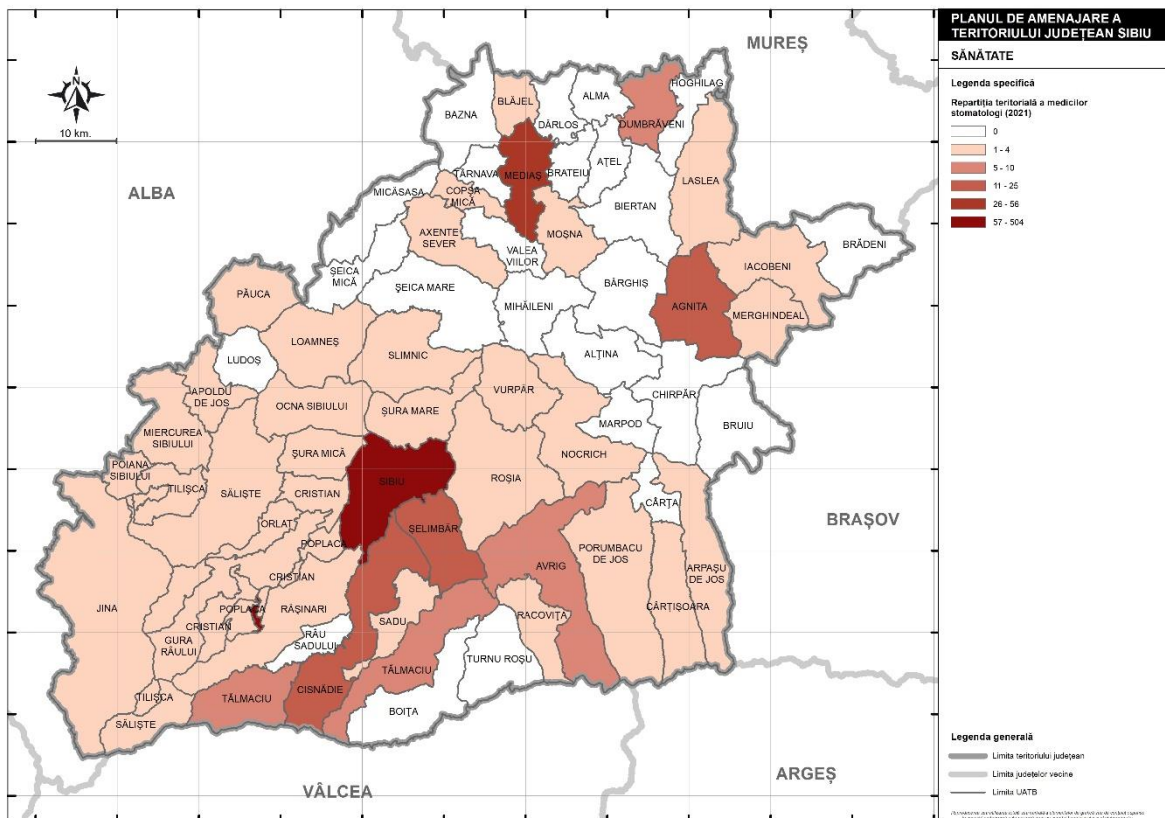
În ceea ce privește numărul de medici stomatologi, conform datelor de pe platforma TEMPO ONLINE, în anul 2021 aceștia totalizau 686 de persoane, dintre care 155 (22,6%) activau în sectorul public (dintre care 154 în municipiul Sibiu și 1 în municipiul Mediaș), iar 531 (77,4%) în sectorul privat.

stomatologi care activează în sectorul privat depășește cu foarte puțin numărul total de cabinete stomatologice existente, ceea ce subliniază relația directă dintre cei doi indicatori. Majoritatea medicilor stomatologi (73,5%) lucrează în municipiul Sibiu, indiferent de sector.

La fel ca și în cazul cabinetelor stomatologice, numărul cel mai ridicat de medici stomatologi din județul Sibiu, exceptând municipiul reședință de județ, se localizează în municipiul Mediaș (56), orașul Cisnădie (24), comuna Șelimbăr (15) și orașul Agnita (13). Se remarcă faptul că la Mediaș și la Agnita numărul de medici stomatologi este mai mare decât cel al cabinetelor existente, fapt care sugerează că unele cabinete sunt folosite de doi medici stomatologi (alternativ), la Cisnădie numărul este exact același, în vreme ce la Șelimbăr este exact invers: există mai multe cabinete stomatologice decât medici stomatologi, ceea ce indică faptul că unii medici stomatologi din municipiul Sibiu au și un al doilea cabinet, în Șelimbăr. În orașele mai mici există un număr redus de medici stomatologi, la Miercurea Sibiului, de exemplu, unul singur. La fel, și în cele mai multe comune există un singur medic stomatolog.

Există însă și 24 de comune unde nu există deloc medic stomatolog (fig. 2.29). Majoritatea acestor comune (18 din 24) coincid cu cele unde nu există nici cabinet stomatologic. Locuitorii din aceste comune trebuie să se deplaseze în alte localități pentru a primi servicii de medicină dentară.

Fig. 2.29 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A MEDICILOR STOMATOLOGI DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

În 6 comune, există cabinet stomatologic, dar nu și medic stomatolog, ceea ce sugerează că respectivele cabinete sunt deservite de medici stomatologi care vin periodic în acele comune, dar își au sediul principal în altă parte. Distribuția teritorială a comunelor fără medic stomatolog este în mare măsură aceeași cu cea a celor fără cabinet stomatologic.

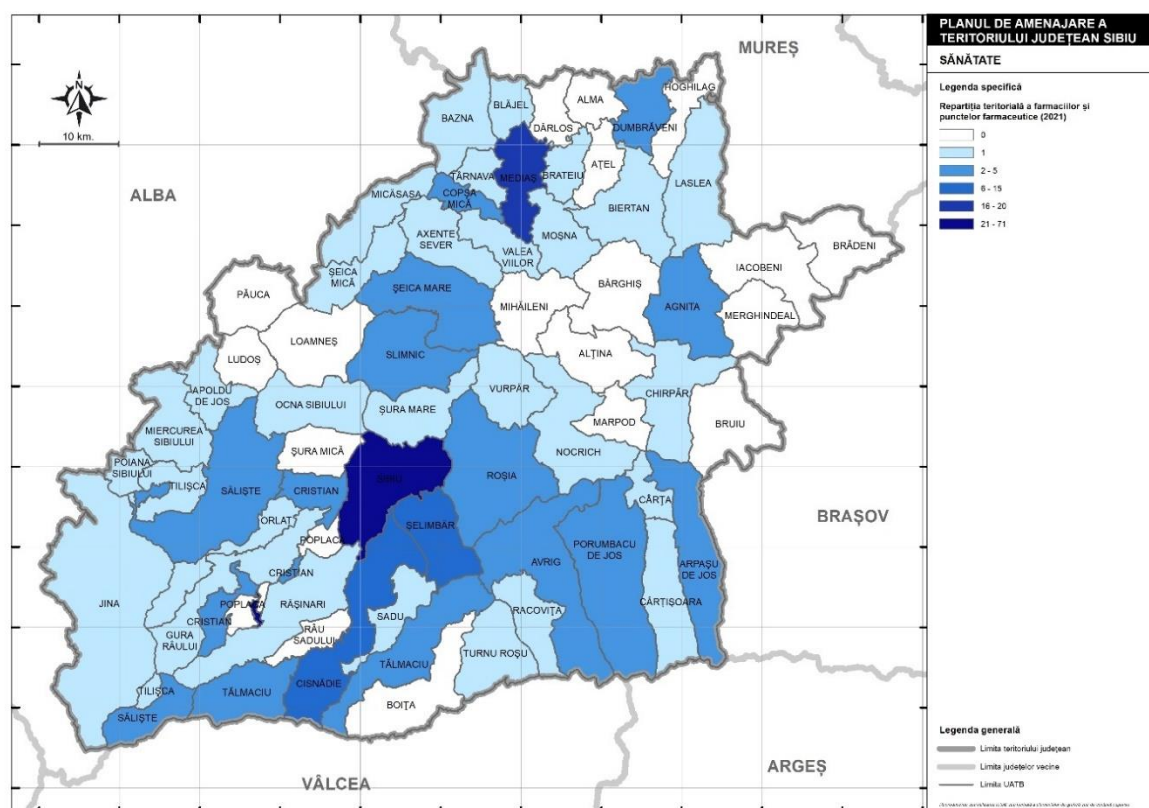
Conform datelor de pe platforma TEMPO ONLINE, în județul Sibiu existau 167 de farmacii și puncte farmaceutice în anul 2021. Doar 9 dintre acestea (5,4%) aparțineau sectorului public, iar 158 (94,6%) erau private. Majoritatea (144, adică 86,2%) sunt farmacii, iar 23 (13,8%) sunt puncte farmaceutice, localizate exclusiv în mediul rural.

Mediul urban, în mod firesc, concentrează cel mai mare număr de farmacii, iar mai mult de jumătate din farmaciile din județ sunt localizate în cele două municipii, Sibiu (71 de farmacii, respectiv 42,5%) și Mediaș (19 farmacii, respectiv 11,4%). Urmează, oarecum surprinzător, comuna Șelimbăr cu 13 farmacii (7,8%), mai mult de dublu comparativ cu oricare alt oraș din județ, cu excepția celor două municipii deja menționate. Dintre orașe, cele mai multe farmacii se găsesc în Cisnădie (6), iar cele mai puține în Miercurea Sibiului și Ocna Sibiului (câte o farmacie în fiecare).

În mediul rural, cu excepția comunei Șelimbăr, deja menționată, sunt puține comune care au mai mult de o farmacie, cu un maxim în comuna Porumbacu de Jos (3 puncte farmaceutice). În multe comune, există o singură farmacie sau un singur punct farmaceutic.

Situația cea mai gravă se înregistrează în cazul celor 18 comune care nu dețin deloc farmacie și nici măcar un punct farmaceutic (fig. 2.30).

Fig. 2.30 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A FARMACIILOR DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Majoritatea comunelor unde nu există nici farmacie, și nici punct farmaceutic, sunt localizate în Podișul Hârtibaciului, în special în partea centrală a acestuia, precum și în Podișul Secașelor și în Culoarul Târnavei Mari și dealurile adiacente. În partea sudică a județului astfel de cazuri sunt mult mai rare, dar surprinde lipsa farmaciilor din unele comune din zona periurbană a municipiului Sibiu, precum Șura Mică sau Poplaca. Locuitorii din aceste comune trebuie să se deplaseze în alte localități pentru a-și procura medicamentele, fapt îngrijorător îndeosebi în cazul comunelor unde procesul de îmbătrânire demografică este unul semnificativ, și un număr important de locuitori suferă de diferite boli, iar capacitatea acestora de deplasare și de a accesa farmaciile din alte părți este una redusă.

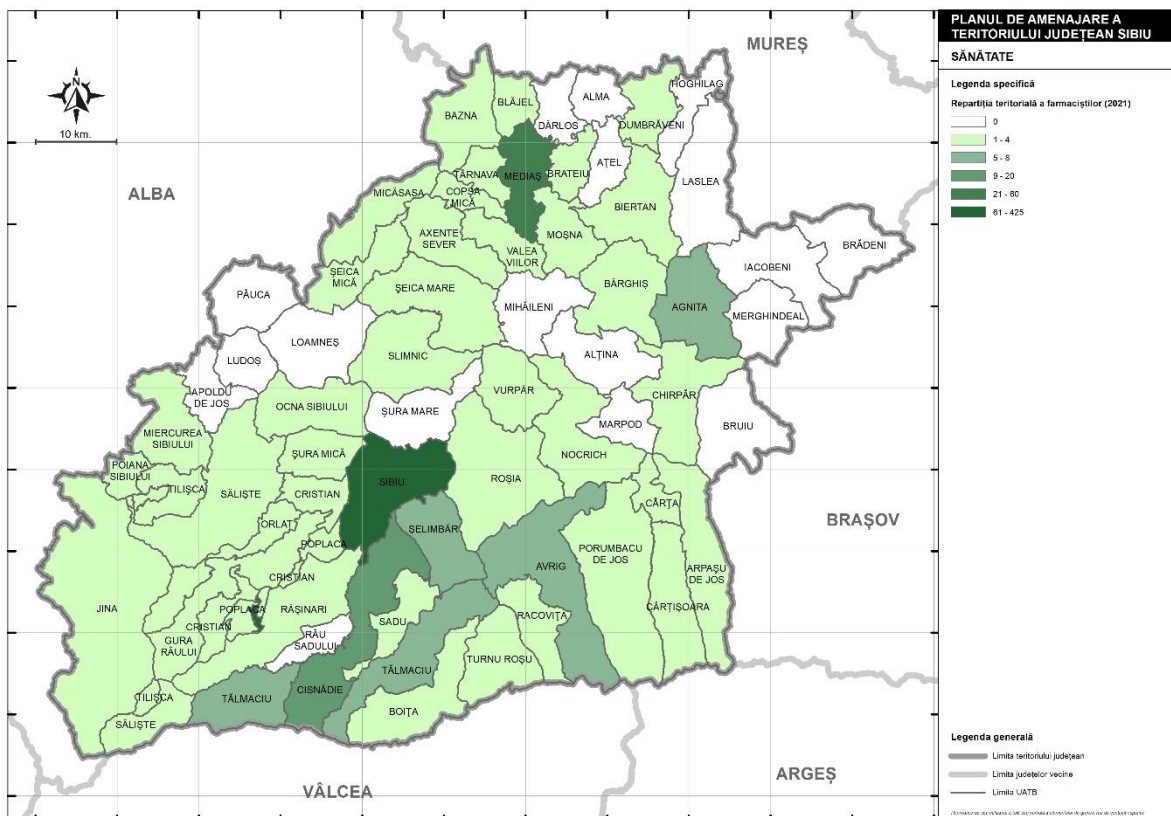
Cele 167 de farmacii și puncte farmaceutice din județ sunt deservite de 580 de farmaciști, rezultând un număr mediu de 3,5 farmaciști / farmacii. Situația reală este însă una foarte diferită. În municipiul Sibiu sunt localizați 425 de farmaciști, reprezentând 73,3% din totalul farmaciștilor din județ. În general, farmaciile din municipiul Sibiu sunt deservite de un număr mult mai ridicat de farmaciști, media fiind de 6 farmaciști / farmacie. Urmează municipiul Mediaș cu 60 de farmaciști, repartizați la cele 19 farmacii, deci o medie inferioară celei județene, și anume 3,2 farmaciști / farmacie. De altfel, în toate celelalte localități,

media de farmaciști / farmacie este inferioară mediei județene, a cărei valoare ridicată este menținută de media specifică municipiului Sibiu.

Un număr ridicat de farmaciști (20) se înregistrează și în orașul Cisnădie. În schimb, se constată că în comuna Șelimbăr există doar 8 farmaciști, la un număr de 13 farmacii.

În mediul rural, în mod obișnuit, există un singur farmacist într-o comună, chiar și acolo unde există mai multe farmacii sau puncte farmaceutice.

Fig. 2.31 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A FARMACIȘTILOR DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

În total, sunt 18 comune unde nu există farmacist. De cele mai multe ori, acestea sunt aceleași cu cele care nu au nici farmacie sau punct farmaceutic, dar există și unele excepții. Majoritatea sunt localizate în Podișul Hârtibaciului, în Podișul Secașelor și în Culoarul Târnavei Mari și dealurile adiacente.

La Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu funcționează din anul 1990 Facultatea de Medicină, care pregătește specialiști în domeniile Medicină Generală, Medicină Dentară, Asistență Medicală Generală, Tehnică Dentară și Farmacie. Facultatea se află într-o relație de strânsă colaborare cu spitalele clinice, publice și private din județul Sibiu, între care Spitalul Clinic Județean de Urgență, Spitalul Clinic de

Pediatrie, Spitalul Militar de Urgență, Spitalul General C.F. Sibiu, Spitalul de Psihiatrie „Dr. Gheorghe Preda”, Spitalul de Pneumoftiziologie și Clinica „Polisano”.

În general, dotările din domeniul sănătății publice din județul Sibiu sunt peste cele existente în majoritatea județelor din țară. Disfuncționalitățile existente vizează cu precădere mediul rural din județul Sibiu, unde nu există suficient personal medical calificat raportat la nevoile existente, în special în comunele mai izolate din Podișul Hârtibaciului și Podișul Secașelor, unde și procesul de îmbătrânire demografică are un impact semnificativ.

2.3. Studiu de fundamentare privind infrastructura de asistență socială

La nivel național, cadrul general de organizare și funcționare a sistemului național de asistență socială este reglementat prin *Legea nr. 292/2011*, care definește acest sistem ca fiind ansamblul de instituții, măsuri și acțiuni prin care statul, reprezentat de autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și societatea civilă, intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale situațiilor care pot genera marginalizarea sau excluderea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităților.

Astfel, asistența socială urmărește dezvoltarea capacităților individuale, de grup sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială, contribuind la dezvoltarea de ansamblu a comunităților și la creșterea atractivității acestora. Pe de altă parte, beneficiarii serviciilor sociale sunt sprijiniți să participe la viața economică și socială și să contribuie, astfel, la bunăstarea colectivă.

Sistemul național de asistență socială cuprinde, pe de o parte, sistemul de beneficii de asistență socială și pe de altă parte, sistemul de servicii sociale. Potrivit legii, serviciile sociale trebuie să primeze față de beneficiile de asistență socială, în cazul în care costul acestora și impactul asupra beneficiarilor este similar. Beneficiile de asistență socială se acordă în bani sau în natură și cuprind alocații, indemnizații, ajutoare sociale și facilități, pentru: prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excludere socială; susținerea copilului și familiei; sprijinirea persoanelor cu nevoi speciale; situații deosebite. Spre deosebire de beneficiile de asistență socială, serviciile sociale au caracter proactiv și presupun o abordare integrată a nevoilor persoanei, în relație cu situația socio-economică, starea de sănătate, nivelul de educație și mediul social de viață al acesteia.

Consultările cu actorii cheie teritoriali confirmă faptul că la nivelul județului Sibiu se simte nevoia creșterii bugetului pentru servicii de asistență socială, în detrimentul acordării de beneficii sociale, care creează dependență, în condițiile în care costul și impactul este similar și se poate asigura sustenabilitatea serviciilor dezvoltate. Deși în ultima perioadă au fost făcute progrese în acest sens, în continuare trebuie făcute eforturi de extindere a acoperirii cu servicii sociale, în special în mediul rural (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

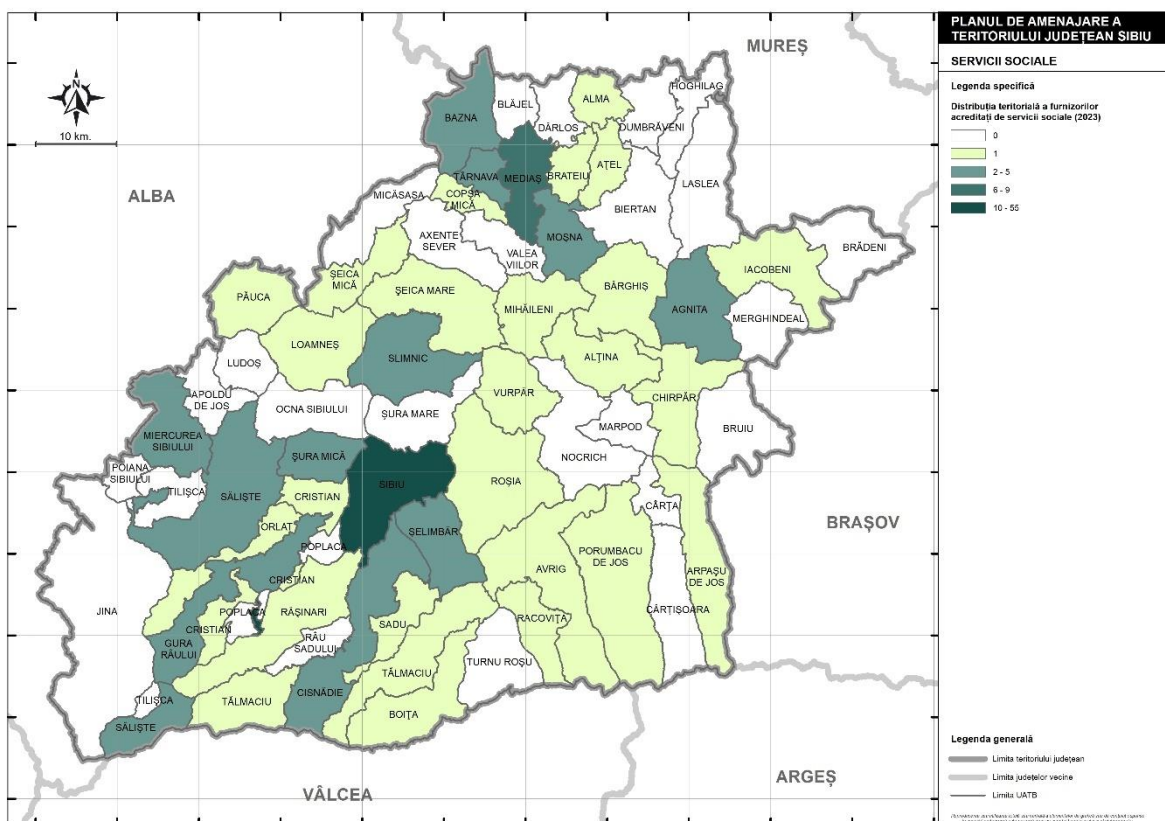
În județul Sibiu, domeniul asistenței sociale este reprezentat pe de o parte, de sectorul public, prin DGASPC Sibiu, Direcțiile de Asistență Socială din cadrul Primăriilor municipiilor și orașelor și Serviciile Publice de Asistență Socială, constituite la nivelul comunelor, iar pe de altă parte, de sectorul privat, alcătuit din ONG-uri/asociații/fundații, la care se adaugă cultele și unii operatori economici, în condițiile prevăzute de lege.

Conform bazei de date a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale privind furnizorii de servicii sociale, la nivelul lunii martie 2023, în județul Sibiu, erau acreditați, în baza *Legii 197/2012, 121* de furnizori de servicii sociale (în creștere față de anii precedenți), din care 33 de furnizori publici și 88 de furnizori privați. Între furnizorii publici, se includ 28 de furnizori publici din categoria structurilor specializate din cadrul / subordinea autorităților administrației publice locale și autoritățile executive din unitățile administrativ-teritoriale organizate la nivel de comună, oraș sau municipiu; și 5 furnizori publici din categoria unități sanitare, unități de învățământ și alte instituții publice care dezvoltă, la nivel comunitar, servicii sociale integrate.

Între furnizorii privați, se includ 67 de organizații neguvernamentale, respectiv asociații și fundații; 8 culte recunoscute de lege; și 13 operatori economici, în condiții speciale, prevăzute de lege.

Fig. 2.32 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A FURNIZORILOR ACREDITAȚI DE SERVICII SOCIALE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2023

Sursa: Ministerul Muncii și Solidarității Sociale (2023)

Se constată că din totalul de 64 de primării existente la nivel județean, doar 27 aveau acreditare pentru furnizarea de servicii sociale, restul primăriilor fiind radiate din Registrul electronic unic al serviciilor sociale, deoarece nu au reușit să înființeze servicii sociale în primii 3 ani de la data eliberării certificatului de acreditare sau nu au primit licență de funcționare pentru serviciile sociale înființate.

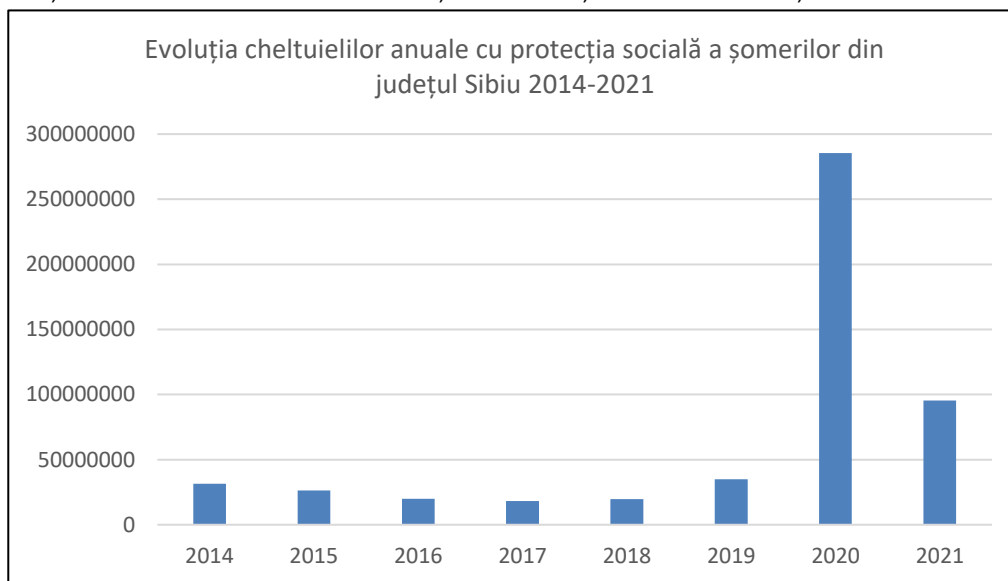
În ceea ce privește furnizorii privați de servicii sociale de la nivelul județului Sibiu, opinia generală a actorilor cheie din teritoriu este că aceștia oferă servicii de calitate și creează modele de bună practică, obținând rezultate foarte bune. Un exemplu în acest sens este SOS Satele Copiilor, care oferă un model de urmat în domeniul protecției copilului, având o experiență amplă în dezvoltarea de proiecte în domeniul protecției copilului la nivel județean și chiar la nivel național.

DGASPC Sibiu a realizat, la începutul anului 2020, o colectare de date în domeniul asistenței sociale, în vederea actualizării informațiilor cuprinse în vechea strategie de dezvoltare a serviciilor sociale de la nivelul județului Sibiu, în urma căreia au rezultat o serie de probleme cu care se confruntă furnizorii de servicii sociale. Astfel, la nivelul DGASPC principala problemă a fost identificată ca fiind lipsa infrastructurii pentru înființarea de noi servicii, respectiv a terenurilor pe care se poate construi și a clădirilor care să fie adaptate noilor servicii. Pe de altă parte, Serviciile Publice de Asistență Socială se confruntă cu lipsa personalului calificat, volumul mare de lucru, fonduri insuficiente raportate la nevoile existente și lipsa serviciilor în comunitate, cu precădere a serviciilor de prevenire. În ceea ce privește ONG-urile, principalele probleme sunt reprezentate de insecuritatea financiară și imposibilitatea asigurării cofinanțării pentru implementarea proiectelor și lipsa de sprijin financiar pentru serviciile pe care le au deja în grijă (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Principali indicatori furnizați de Institutul Național de Statistică, cu referire la situația care caracterizează domeniul de asistență socială, la nivelul județului Sibiu, sunt reprezentați de: cheltuielile anuale cu protecția socială a șomerilor, numărul de cămine pentru persoane vârstnice, aflate în subordinea Consiliilor locale sau administrate de furnizori privați, cantinele publice și private de ajutor social din județul Sibiu, prestațiile acordate persoanelor cu handicap, ajutoarele sociale acordate pentru asigurarea venitului minim garantat.

Potrivit datelor de la Institutul Național de Statistică (platforma TEMPO ONLINE), în perioada 2014-2019, cheltuielile anuale cu protecția socială a șomerilor au crescut cu circa 10%, ca urmare a creșterii cheltuielilor pentru formarea profesională și plata absolvenților, a plăților pentru stimularea șomerilor care se angajează înainte de expirarea perioadei de șomaj, a primelor de relocare și a altor cheltuieli, printre categoriile de cheltuieli care s-au redus la nivelul aceleiași perioade, remarcându-se cheltuielile cu indemnizația de șomaj și plățile pentru stimularea angajatorilor care angajează șomeri din categoria defavorizați. În anul 2020 se remarcă o creștere semnificativă a cheltuielilor anuale cu protecția socială a șomerilor, rezultată din acordarea de stimulente și indemnizații pentru protecția șomerilor și angajatorilor, pe fondul manifestării efectelor pandemiei COVID-19 pe piața forței de muncă. În același timp, au crescut semnificativ și plățile pentru stimularea angajatorilor care angajează șomeri din categoria defavorizați (creștere de 63,77% comparativ cu anul 2014 și de 115,14% comparativ cu anul 2019).

Fig. 2.33 EVOLUȚIA CHELTUIELILOR ANUALE CU PROTECȚIA SOCIALĂ A ȘOMERILOR DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021

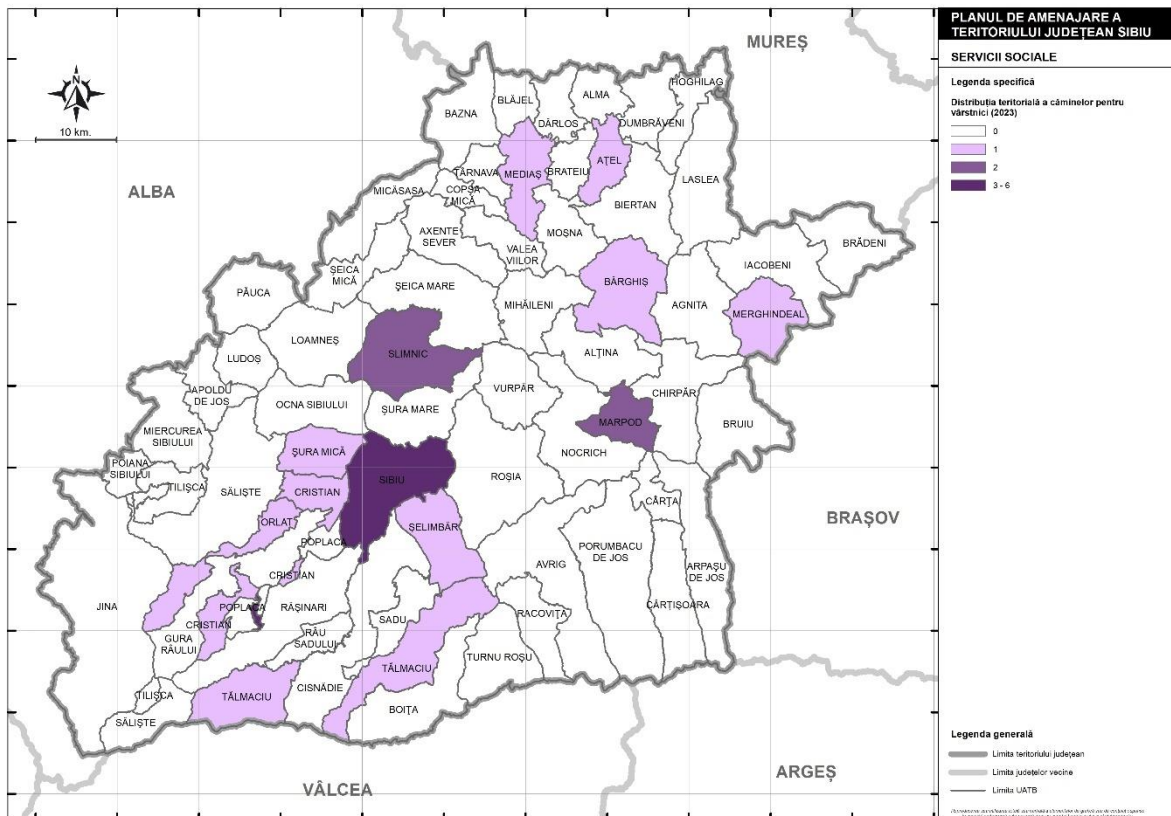

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

În anul 2021, cheltuielile anuale cu protecția socială a șomerilor au scăzut aproape de 3 ori comparativ cu anul 2020, dar acestea s-au menținut totuși la un nivel ridicat comparativ cu anii anteriori pandemiei.

Indicatorul privind căminele pentru persoanele vârstnice, actualizat până la nivelul anilor 2016 și 2017, relevă faptul că, la nivelul anului 2016, existau 12 cămine pentru persoane vârstnice administrate de furnizori privați, cu o capacitate de 603 locuri și un număr mediu lunar de 515 de beneficiari, iar la nivelul anului 2017, exista un singur cămin aflat în subordinea consiliilor locale, cu o capacitate de 90 de locuri și un număr mediu lunar de 76 de beneficiari. Date actuale sunt oferite de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, care arată că, în luna martie 2023, în județul Sibiu sunt licențiate, în total, 19 servicii rezidențiale pentru persoane vârstnice, din care unul aparținând Direcției de Asistență Socială Sibiu, iar 18, domeniului privat.

Fig. 2.34 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CĂMINELOR PENTRU VÂRSTNICI DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2023

Sursa: Ministerul Muncii și Solidarității Sociale (2023)

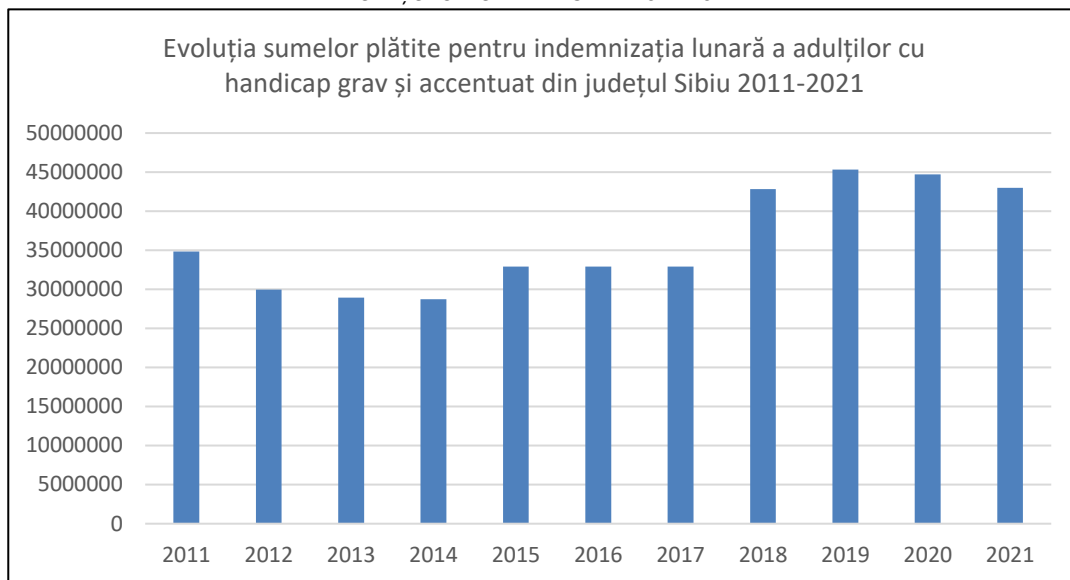
În municipiul Sibiu sunt localizate 6 astfel de cămine pentru vârstnici, iar în comunele Marpod și Slimnic câte două. Alte cămine pentru vârstnici sunt localizate în zona periurbană a municipiului Sibiu (la Tâlmaciu, Șelimbăr, Cristian, Șura Mică, Orlat), în municipiul Mediaș și în comuna Ațel din Culoarul Târnavei Mari și în două comune din Podișul Hârtibaciului (Bârgăniș și Merghindeal).

În ceea ce privește cantinele de ajutor social, potrivit INS, la nivelul anului 2017, în județul Sibiu, existau trei cantine publice, cu o capacitate de 520 de locuri și un număr mediu zilnic de 366 de beneficiari (în scădere comparativ cu perioada 2014-2016) și o cantină privată, cu o capacitate de 50 de locuri și un număr mediu zilnic de 44 de beneficiari. În martie 2023, la nivelul județului Sibiu exista o singură cantină socială licențiată, aparținând Direcției de Asistență Socială Sibiu, cu o capacitate de 200 de locuri. Aceasta a fost licențiată în anul 2018 pentru o perioadă de 5 ani, deci este nevoie de relicențiere în anul 2023.

Indemnizația lunară pentru adulții cu handicap grav și accentuat și pentru însoțitorii persoanelor cu handicap vizual grav a crescut în perioada 2011-2021, deși numărul mediu lunar de persoane beneficiare a scăzut. Astfel, sumele alocate pentru indemnizația lunară a adulților cu handicap grav și accentuat au scăzut ușor de la aproape 35 de milioane de lei în anul 2011 la sub 33 de milioane de lei în 2017, și apoi au „sărit” la peste 42 de milioane de lei în anul 2018, depășind 45 de milioane de lei în anul 2019, când s-a

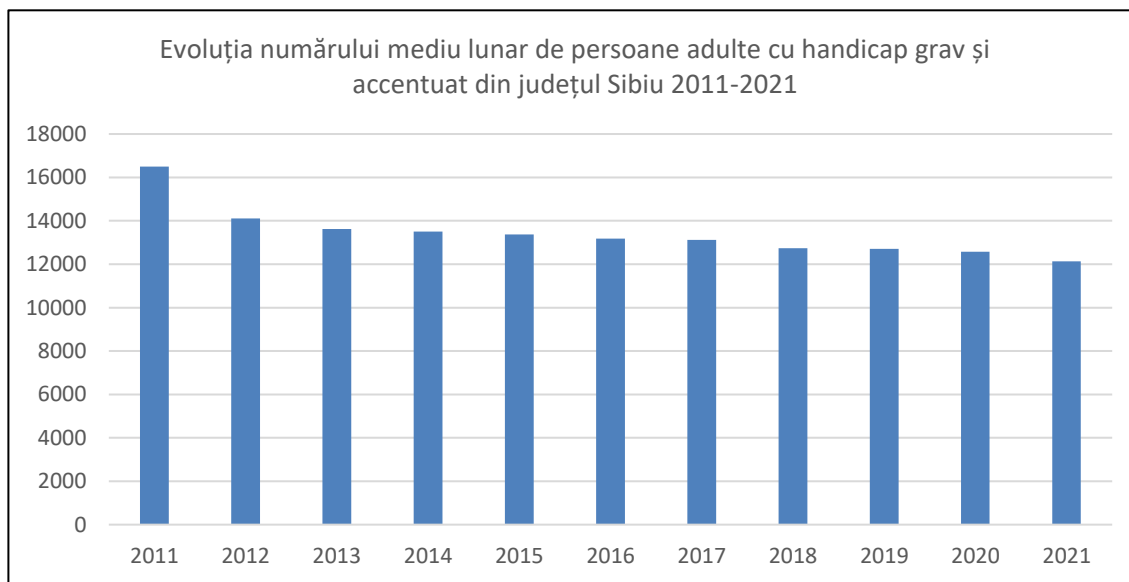
înregistrat valoarea maximă. În perioada pandemiei s-a înregistrat o ușoară scădere, suma totală fiind puțin sub 43 de milioane de lei în 2021 (fig. 2.35).

Fig. 2.35 EVOLUȚIA SUMELOR PLĂTITE PENTRU INDEMNIZAȚIA LUNARĂ A ADULȚILOR CU HANDICAP GRAV ȘI ACCENTUAT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2011-2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Fig. 2.36 EVOLUȚIA NUMĂRULUI MEDIU LUNAR DE PERSOANE ADULTE CU HANDICAP GRAV ȘI ACCENTUAT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2011-2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Pe de altă parte, numărul de persoane adulte cu handicap grav și accentuat, beneficiare ale acestor indemnizații lunare, a scăzut relativ constant, de la peste 16000 de persoane în 2011 la 12140 de persoane adulte în anul 2021 (fig. 2.36).

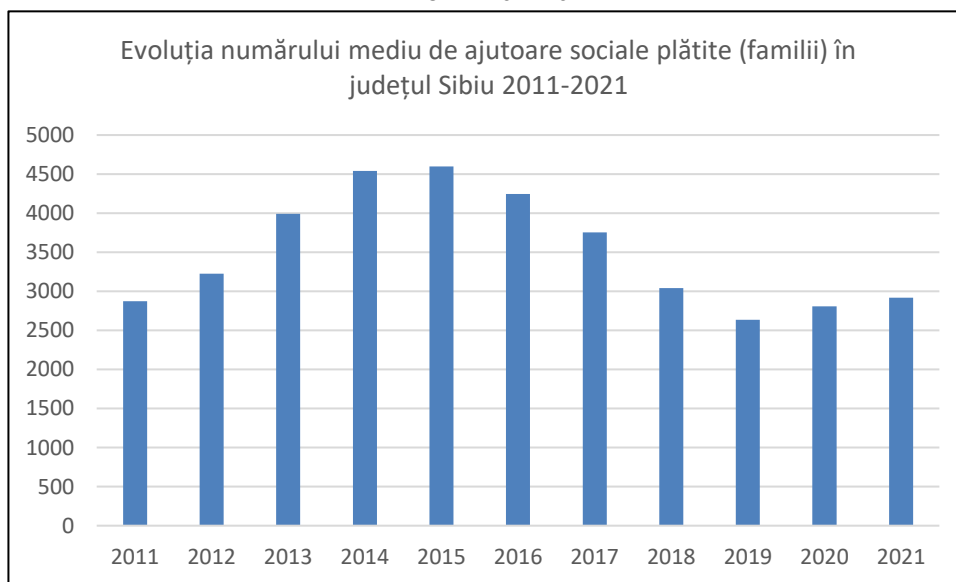
Numărul persoanelor adulte cu handicap grav, accentuat și mediu a scăzut la rândul său, de la 18821 persoane în 2011 la 13836 persoane în 2021. Numărul însoțitorilor persoanelor cu handicap vizual grav a

scăzut de asemenea de la 990 de persoane în 2011 la 632 de persoane în 2021. Cu toate acestea, se constată că sumele plătite pentru indemnizațiile lunare acordate persoanelor cu handicap și însoțitorilor acestora au cunoscut în general creșteri constante pe parcursul ultimilor ani.

Din 2021 sunt disponibile, pe platforma TEMPO ONLINE, și date statistice cu privire la copiii cu handicap grav și accentuat. În anul 2021, în județul Sibiu s-au înregistrat 1084 de copii cu astfel de handicap, care beneficiau de indemnizații lunare, a căror sumă totaliza la sfârșitul anului 2021, peste 3 milioane de lei.

Pe de altă parte, din punct de vedere al ajutoarelor sociale pentru asigurarea venitului minim garantat, numărul mediu de ajutoare sociale plătite (familii) a crescut în perioada 2011-2015, de la 2875 în 2011 la 4597 în anul 2015, pentru a scădea apoi destul de vertiginos, la 2635 în anul 2019, valoarea minimă înregistrată, concomitent cu scăderea sumelor plătite. În perioada pandemiei, numărul de familii care au beneficiat de ajutoare sociale a crescut puțin, ajungând la 2919 în anul 2021 (fig. 2.37).

Fig. 2.37 EVOLUȚIA NUMĂRULUI MEDIU LUNAR DE FAMILII DIN JUDEȚUL SIBIU CARE AU BENEFICIAT DE AJUTOARE SOCIALE ÎN PERIOADA 2011-2021

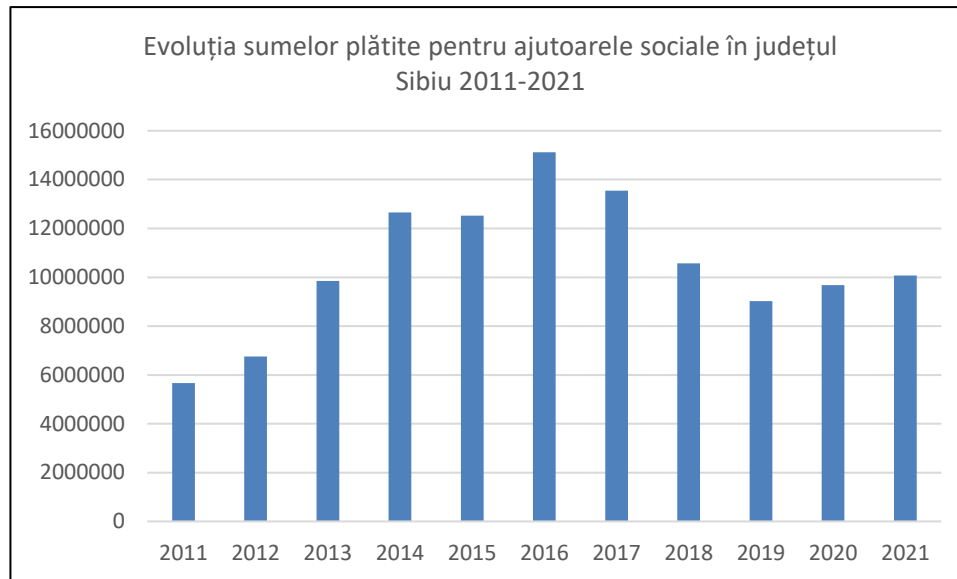

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

În privința sumelor plătite pentru ajutoarele sociale în vederea asigurării venitului minim garantat, acestea au crescut semnificativ în județul Sibiu în perioada 2011-2016, de la mai puțin de 6 milioane de lei în 2011 la peste 15 milioane de lei în 2016.

După anul 2016, aceste sume au scăzut, ajungând la doar puțin peste 9 milioane de lei în 2019, după care au crescut ușor în perioada pandemiei, direct proporțional cu numărul de familii beneficiare, atingând un total de peste 10 milioane de lei în județul Sibiu în anul 2021.

Fig. 2.38. EVOLUȚIA SUMELOR PLĂTITE PENTRU AJUTOARE SOCIALE ÎN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2011-2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

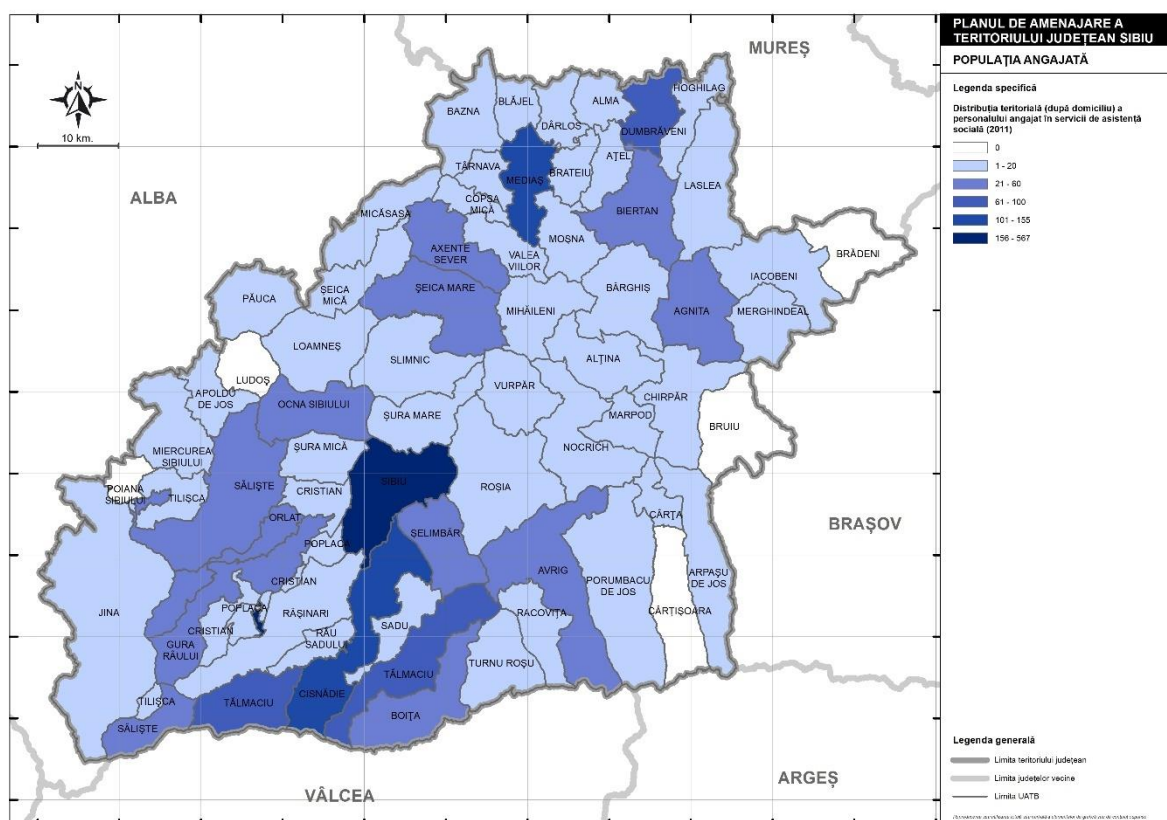
Fenomenul de îmbătrânire a populației creează presiuni asupra sistemului social, care trebuie adaptat în vederea reducerii costurilor cu beneficiile sociale și orientat spre dezvoltarea de servicii sociale care să asigure independență pentru beneficiari și să faciliteze integrarea lor în comunitate. Astfel, un aspect cheie ar trebui să fie prevenția, în vederea reducerii dimensiunii problemelor sociale, prin măsuri prin care vârstnicii să rămână activi o perioadă cât mai lungă, în vederea prevenirii instituționalizării.

Din păcate, cele mai recente date cu privire la numărul angajaților din domeniul asistenței sociale sunt de la Recensământul Populației și Locuințelor din 2011, când aceștia totalizau 1762 de persoane la nivelul întregului județ. Majoritatea își aveau domiciliul în mediul urban, cu precădere în municipiul Sibiu (567 de persoane, respectiv 32,2%), municipiul Mediaș (152 de persoane, 8,6%), orașul Cisnădie (122 de persoane, 6,9%), orașul Dumbrăveni (87 de persoane, 4,9%) și orașul Tâlmăciu (77 de persoane, 4,4%).

În mediul rural, cifrele variază foarte mult, cu un maxim la Biertan (55 de persoane) și Orlat (47 de persoane). Există însă și 5 comune (Brădeni, Bruuiu, Cârțișoara, Ludoș și Poiana Sibiului) unde nu există nici un angajat în domeniul asistenței sociale.

În ceea ce privește pregătirea resurselor umane din domeniul asistenței sociale, analiza de teren a evidențiat nevoia de formare profesională continuă și îmbunătățire a competențelor profesionale, în special pentru persoanele din cadrul Serviciilor Publice de Asistență Socială, care activează la nivelul comunelor din județ.

Fig. 2.39 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ANGAJAȚILOR DIN DOMENIUL ASISTENȚEI SOCIALE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2011

Sursa: RPL (2011)

Una dintre competențele care trebuie dezvoltate pentru SPAS-uri este cea de management al proiectelor, în vederea atragerii de finanțări europene, care să conducă la implementarea unor proiecte cu impact asupra dezvoltării comunităților locale. Furnizarea de servicii sociale este insuficientă în zonele rurale (personal insuficient, personal slab calificat), capacitatea SPAS-urilor de a adresa problemele sociale locale și a răspunde nevoilor specifice din comunitate fiind adeseori redusă. O altă problemă identificată la nivelul comunităților rurale este reprezentată de accentul pus pe acordarea de beneficii sociale și alocarea unor resurse limitate de timp pentru acordarea de servicii sociale/servicii de prevenție (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

În vederea adresării nevoilor de formare profesională în domeniul asistenței sociale și de pregătire a specialiștilor în domeniu, în prezent se desfășoară, de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale, ANPIS și AJPIS-urile teritoriale, un proiect de instruire și de formare a întregului personal din domeniul asistenței sociale, denumit *Dezvoltarea sistemului de asistență socială pentru combaterea sărăciei și a excluziunii sociale*. Obiectivul general al proiectului este reprezentat de creșterea incluziunii sociale și combaterea sărăciei, prin creșterea capacității tehnice și administrative a rețelei publice de asistență socială comunitară și vizează 350 de comunități marginalizate de la nivel național, al căror personal va beneficia

de îmbunătățirea nivelului de competențe și a capacității de a iniția, coordona și implementa măsuri de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere socială.

În 2020, Raportul de țară în domeniul serviciilor sociale, coordonat de către European Social Network pentru Comisia Europeană, evidențiază trei aspecte cheie pentru serviciile sociale publice din 24 de țări, care ar trebui avute în vedere în contextul stabilirii priorităților de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul județului Sibiu, respectiv:

- Sărăcia și adecvarea sistemelor de protecție socială;
- Locuințe sociale și asistența adecvată a persoanelor fără adăpost;
- Calitatea serviciilor sociale.

Consultările realizate în cadrul analizei diagnostic, prin desfășurarea de interviuri, organizarea de întâlniri la nivelul microregiunilor și organizarea unui focus grup cu actori cheie în domeniu, au scos în evidență o serie de aspecte specifice domeniului asistenței sociale din județul Sibiu, sintetizate în cele ce urmează, aspecte ce permit o cartografiere a nevoilor specifice domeniului asistenței sociale (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Una dintre principalele probleme existente la nivelul județului Sibiu privește situația locativă. Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen a realizat o cercetare cu privire la situația locativă, bazată pe informațiile primite de la autoritățile locale, care arată nevoile mari existente în domeniu. De exemplu, în perioada 2017-2020, în municipiul Mediaș, au existat anual aproximativ 70 de cereri pentru locuințe sociale eligibile, fiind făcute doar câte două repartizări. În aceeași perioadă, în municipiul Sibiu, s-au depus anual între 50 și 69 de cereri pentru locuințe eligibile, fiind repartizate aproximativ 15 locuințe sociale anual. De foarte multe ori, aceste cereri sunt emise de către aceiași aplicanți. Numărul locuințelor sociale la nivelul județului Sibiu este stagnat de foarte mulți ani, nevoia de dezvoltare a locuințelor sociale fiind considerată o prioritate. De asemenea, în județul Sibiu există evacuări pentru care nu se găsesc alternative de locuire, ceea ce conduce la existența oamenilor fără adăpost sau care locuiesc în case supraaglomerate, în casele familiilor, neavând siguranța unui trai independent. Foarte multe dintre criteriile pentru acordarea locuințelor sociale în județul Sibiu nu sunt bazate pe perspectiva vulnerabilității, ci în baza unor criterii precum nivelul de educație sau performanțele școlare ale copiilor (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

În aceste condiții, un program integrat de îmbunătățire a infrastructurii și condițiilor de locuire în zonele marginalizate este esențial. Acest program ar trebui adresat inclusiv populației din satele sibiene, mai ales din zona marginalizată. Ar trebui avute în vedere locuințe sociale pentru categorii vulnerabile, nu doar tipul de locuințe pe care primăriile le au în portofoliu, existând nevoia de diversificare a acestei oferte și de concentrare pe zona de locuitori din zonele marginalizate. Investițiile în calitatea locuirii sunt o prioritate

zero pentru mediul rural și vor genera efecte secundare pozitive și pentru alte domenii, precum educație, ocupare, stare de sănătate (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Cele mai vulnerabile categorii de persoane, la nivelul județului Sibiu au fost identificate ca fiind:

1. Copiii și familiile aflate în dificultate: copii și tineri provenind din sistemul de protecție a copilului, familii sărace și copiii acestora, copii cu problemele de comportament și/sau cerințe educative speciale, copii cu părinți plecați în străinătate, minore care rămân însărcinate la o vârstă fragedă, persoanele adulte de etnie romă cu nivel scăzut de educație și dificultăți de integrare pe piața muncii, persoane fără adăpost, etc. În multe dintre cazuri, un rol central îl joacă și educația. Una dintre problemele existente vizează lipsa serviciilor de tip școală după școală și a centrelor de zi care să asigure suportul adecvat pentru învățare. O altă problemă o reprezintă lipsa centrelor pentru delincvență juvenilă, pentru copiii cu probleme de comportament. De asemenea, în multe localități rurale școlare, nu există servicii specializate pentru copiii cu cerințe educative speciale.

În ceea ce privește copiii care provin din sistemul de protecție, dezvoltarea rețelei de asistenți maternali reprezintă o soluție pentru finalizarea procesului de dezinstituționalizare. Pe parcursul anului 2020, au fost angajate 21 de persoane ca asistenți maternali, însă pe de altă parte, 14 Asistenți Maternali Profesioniști și-au încetat activitatea. Astfel, la sfârșitul anului 2020, numărul total de Asistenți Maternali Profesioniști activi era de 159, dintre care 74 aveau în plasament un copil, 77 aveau în plasament doi copii și 8 aveau în plasament trei copii. Prin urmare, numărul total de copii aflați în îngrijirea Asistenților Maternali Profesioniști era de 252 (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

2. Persoanele vârstnice: una dintre problemele cu care se confruntă această categorie de persoane este reprezentată de accesul redus al persoanelor vârstnice cu venituri mici la centre rezidențiale/cămine pentru persoane vârstnice. La nivelul județului Sibiu nu funcționează centre de tip respiro/centre de criză pentru persoane vârstnice, centre de zi de asistență și recuperare, locuințe protejate pentru persoane vârstnice, ci sunt licențiate și funcționează centre de zi de socializare și petrecere a timpului liber (tip club) și servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice. Cu toate acestea, și serviciile de îngrijire la domiciliu sunt slab dezvoltate. Potrivit datelor furnizate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, la nivel județean există doar 13 structuri care acordă servicii de îngrijire la domiciliu, șapte aparținând mediului privat și șase aparținând mediului public.

3. Copiii și persoanele adulte cu dizabilități, inclusiv copiii cu grad de handicap grav

La data de 31.12.2020, în evidențele DGASPC figurau 857 persoane cu handicap instituționalizate, dintre care 792 de adulți și 65 de copii și 15.730 persoane cu handicap neinstituționalizate, dintre care 14.648 adulți și 1.082 copii, conform datelor cuprinse în Raportul de activitate a DGASPC pe anul 2020.

În anul 2020, DGASPC Sibiu a evaluat 2.765 de cereri pentru emiterea de certificate de încadrare în grad de handicap pentru persoane adulte, în urma cărora au fost emise 724 certificate pentru deficiență

funcțională gravă cu asistent, 370 de certificate pentru deficiență funcțională gravă fără asistent, 861 certificate pentru deficiență funcțională accentuată, 413 certificate deficiență funcțională medie și 35 de certificate pentru deficiență funcțională ușoară (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Datele furnizate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, cu privire la serviciile sociale acordate persoanelor adulte cu dizabilități, arată că la sfârșitul anului 2020, pe lângă cele 11 centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități, aflate în subordinea DGASPC, mai existau alte două centre rezidențiale private pentru persoane adulte cu dizabilități, aparținând Asociației Love&Light Romania și Asociației Nevăzătorilor din România. Pe lângă cele 13 centre rezidențiale, funcționau cinci centre de zi private pentru persoanele adulte cu dizabilități, dintre care trei în Municipiul Sibiu și două în Municipiul Mediaș. La acestea, se adaugă serviciile de îngrijire la domiciliu furnizate de 13 structuri: șapte aparținând mediului privat și șase aparținând mediului public.

Una dintre problemele existente la nivelul județului Sibiu în ceea ce privește această categorie vulnerabilă este reprezentată de lipsa serviciilor sociale/servicii sociale insuficiente pentru persoane care nu au aparținători și au probleme psihice grave. Aceste persoane primesc asistență medicală de specialitate, pe o perioadă scurtă de timp, în spitalele de specialitate, dar după această perioadă revin în comunitate, neavând locuri disponibile în cadrul centrelor socio-medicale specializate. Alte servicii insuficient dezvoltate la nivel județean sunt programele de terapie comportamentală pentru copiii cu handicap grav. Aprobarea posturilor de Asistenți Personali Profesioniști și recrutarea persoanelor pentru ocuparea acestor posturi reprezintă o soluție în vederea asigurării, la domiciliul acestora, a îngrijirii și protecției adulților cu handicap grav sau accentuat, în baza nevoilor individuale ale acestora (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

4. Victimele violenței domestice și ale violenței sexuale

În ultimul raport al Agenției Naționale pentru Combaterea Traficului de Persoane, din luna octombrie 2020, Sibiu se clasează pe locul 9 din țară în ceea ce privește numărul victimelor traficului de persoane.

În ceea ce privește victimele violenței domestice, Centrul de primire în regim de urgență Sfânta Ana funcționează și furnizează servicii sociale din anul 2017 și este un centru având ca specific protejarea victimelor violenței în familie și prevenirea separării copilului de familie. Centrul are o capacitate de 20 de locuri, iar numărul beneficiarilor este fluctuant, având în vedere specificul activității centrului. Pe parcursul anului 2020 au beneficiat de serviciile sociale oferite în cadrul Centrului un număr de 76 de beneficiari, dintre care 24 adulți și 52 copii cu vârsta cuprinsă între 6 luni și 16 ani, conform Raportului de activitate al DGASPC pentru anul 2020 (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

În ceea ce privește colaborarea dintre ONG-uri și autorități, există o opinie general împărtășită referitoare la necesitatea unei mai bune comunicări și colaborări între ONG-uri și autoritățile publice. ONG-urile au

nevoie de sprijinul autorităților publice pentru a implementa proiecte, având mobilitatea de a înființa servicii de îngrijire la domiciliu, servicii de sprijin pentru urgențe etc. Mai mult decât atât, ONG-urile își doresc să fie parteneri ai instituțiilor publice în furnizarea de servicii sociale, cu drepturi egale cu instituțiile publice, având expertiza necesară și personal calificat în domeniu, pentru a oferi servicii de calitate. Dacă la nivel județean s-ar opta pentru contractarea serviciilor sociale, rolul DGASPC ar fi preponderent de monitorizare și evaluare și mai puțin de furnizare de servicii (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Un alt aspect important vizează necesitatea creșterii comunicării și transparenței cu privire la problemele existente în domeniul social, dar și la alocările bugetare pentru adresarea acestor probleme. Astfel, ar trebui crescută comunicarea și transparența, astfel încât problemele existente în domeniul social să fie conștientizate și cunoscute de membrii societății, de exemplu, prin cartografierea nevoilor sociale ale județului sub formă de infografice astfel încât cetățenii de rând să înțeleagă exact care sunt cele mai mari probleme ale comunității. În acest fel, problemele sociale ar căpăta vizibilitate, care ar genera mai mult interes din partea societății și a finanțatorilor (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sibiu avea în subordine, la 31.12.2020, șapte centre pentru copii, 11 centre rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap, un centru de primire în regim de urgență pentru victimele violenței domestice și o locuință protejată, după cum urmează: Centrul de plasament Gulliver Sibiu; Centrul de plasament Orlat; Centrul de plasament pentru copilul cu dizabilități Turnu Roșu; Complexul de servicii Prichindelul Sibiu cu 3 componente: Centrul de Plasament pentru Copilul cu Dizabilități Prichindelul; Centrul de Primire în Regim de Urgență; Centrul Maternal; Centrul de plasament pentru copilul cu dizabilități Speranța Sibiu; Centrul de îngrijire și asistență Biertan; Centrul de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități „Episcop N. Popoviciu” Biertan; Centrul de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități Agnita; Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Tălmaciu; Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Râu Vadului; Centrul de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități Tălmaciu II; Centrul de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități Mediaș; Centrul de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități Dumbrăveni; Centrul de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități Sf. Nectarie Mediaș; Centrul de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități Cisnădie; Centrul de recuperare și reabilitare pentru persoane cu handicap Dumbrăveni; Centrul de primire în regim de urgență pentru victimele violenței domestice Sfânta Ana; Locuința Protejată Victoria.

Conform prevederilor *OUG nr. 69/2018* pentru modificarea și completarea *Legii nr. 448/2006* privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, șapte dintre centrele rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap au primit avizul de la ANDPDCA și au fost reorganizate în anul 2020, prin

Hotărârea Consiliului Județean Sibiu nr. 268/2019. De asemenea, CIA Biertan a fost restructurată prin HCJS nr. 99/12.05.2021, fiind înființat ca serviciu social fără personalitate juridică în structura DGASPC Sibiu, cu o capacitate de 50 locuri în timp ce alte trei centre care au o capacitate mai mare de 50 de locuri, au fost restructurate începând cu anul 2021, în mai multe etape, în centre rezidențiale cu capacități de 50 de locuri sau mai mică. Cele trei centre aflate în proces de restructurare sunt: Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Râu Vadului, Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Tălmăciu și Centrul de Recuperare și Reabilitare pentru Persoane cu Handicap Dumbrăveni.

De asemenea, pentru îndeplinirea obiectivului național privind dezinstituționalizarea copiilor aflați în centre clasice de tip familial și promovarea măsurilor de tip familial, pe parcursul anului 2020 au fost închise două centre de plasament clasice aflate în subordinea DGASPC, respectiv CPCD Tavi Bucur și CP Agârbiciu și au fost contractate servicii sociale de tip căsuțe de tip familial pentru 49 de copii provenind din CP Orlat și CP Agârbiciu.

În ceea ce privește capacitatea centrelor aflate sub coordonarea DGASPC și gradul de utilizare a acestora, a fost identificată nevoia de mărire a capacității Centrului de primire în regim de urgență Prichindelul, care la momentul actual se confruntă cu o suprasolicitare. Prin *HCJS nr. 34/25.02.2021* capacitatea centrului a crescut de la 15 locuri la 17 locuri, astfel încât ar trebui monitorizat dacă această creștere este suficientă pentru a răspunde nevoilor existente.

În plus, după cum s-a evidențiat deja, principala prioritate curentă este reprezentată de finalizarea procesului de reformă în domeniul asistenței sociale și din acest punct de vedere, spațiile trebuie adaptate pentru a răspunde cerințelor legislative. Astfel, este necesară reducerea numărului de locuri din centrele rezidențiale pentru adulți cu capacitate mare, astfel încât acestea să nu depășească 50 de locuri. În anul 2019, au existat cazuri de subutilizare a centrelor, cauzate de nevoile de restructurare sau de lucrările de renovare și modernizare, care au condus la imposibilitatea admiterii de noi cazuri în centre (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, în cadrul Facultății de Științe Socio-Umane, respectiv a Departamentului de Asistență Socială, Jurnalism, Relații Publice și Sociologie pregătește specialiști înalt calificați în domeniul asistenței sociale, în cadrul programului de licență *Asistență Socială* (3 ani) și a programului de masterat *Asistența socială a grupurilor vulnerabile. Politici și strategii de intervenție* (2 ani), existând posibilitatea continuării studiilor și la doctorat.

2.4. Studiu de fundamentare privind infrastructura de sport

Deși de multe ori considerat în plan secund în stabilirea priorităților de dezvoltare la nivel național/regional/local, sportul joacă un rol social și economic esențial pentru dezvoltarea unei societăți, rolul important al sportului fiind recunoscut la nivel european încă din anul 2000, prin intermediul Declarației de la Nisa a Consiliului European, privind caracteristicile specifice ale sportului și funcția sa socială în Europa, ca elemente care trebuie luate în considerare în punerea în aplicare a politicilor comune (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Prima inițiativă cuprinzătoare a UE referitoare la sport a fost reprezentată de elaborarea, în anul 2007, a Cartei Albe privind Sportul. Potrivit Cartei Albe privind Sportul, „*sportul este un fenomen social și economic în continuă dezvoltare, cu o contribuție importantă la obiectivele strategice ale Uniunii Europene referitoare la solidaritate și prosperitate*” (Comisia Comunității Europene, *Carta Albă privind Sportul, 11.07.2007, pag. 2*). Pe de o parte, practicarea în mod regulat a activităților sportive generează valori importante precum spiritul de echipă, solidaritatea, toleranța și fair play-ul, contribuind la dezvoltarea și împlinirea personală, iar pe de altă parte, sportul promovează contribuția activă a cetățenilor UE la societate și, în acest sens, sprijină cetățenia activă.

Rolul social al sportului este determinat de capacitatea acestuia de a reuni cetățenii cu interese comune în participarea la activități sportive și de a se adresa tuturor, indiferent de vârstă sau origine. Acesta prezintă și o dimensiune educațională, culturală și de recreere, contribuind la îmbunătățirea sănătății cetățenilor și a calității vieții. În același timp, sportul poate juca un rol economic important, dacă este valorificat, putând contribui la dezvoltarea locală și regională, regenerarea urbană sau chiar rurală. Carta Albă privind sportul evidențiază faptul că „*sportul beneficiază de sinergii cu sectorul turistic și poate stimula modernizarea infrastructurii, precum și încheierea de noi parteneriate de finanțare a dispozitivelor sportive și recreative*” (Comisia Comunității Europene, *Carta Albă privind Sportul, 11.07.2007, pag. 11*).

Ulterior Cartei Albe, Comisia a adoptat, în anul 2011, Comunicarea „Dezvoltarea dimensiunii europene a sportului”, aceasta reprezentând primul document de politică adoptat de Comisie în domeniul sportului de la intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona. Documentul recunoaște potențialul sportului de a contribui la creșterea ocupării forței de muncă, incluziune socială și ameliorarea sănătății publice. Printre acțiunile propuse în cadrul documentului pentru întărirea rolului social și economic al domeniului sportului, se numără: sprijinirea activității fizice în școli și promovarea învățării non-formale și informale, prin activități de voluntariat, sprijinirea orientărilor și proiectelor care promovează activitățile fizice care întăresc sănătatea, promovarea participării persoanelor cu handicap la activități sportive, consolidarea competențelor și capacității de inserție profesională a lucrătorilor din sectorul sportului (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

La nivel național, Ministerul Tineretului și Sportului are responsabilitatea de a gestiona domeniul sportului, prin adoptarea de politici la nivel sectorial, care să fie integrate cu contextul economico-social și de a promova performanța și mișcarea pentru toți cetățenii. Unul dintre principalele documente care trasează liniile generale și prioritățile de dezvoltare a domeniului sportului este Strategia de Dezvoltare a Sportului în România – perioada 2016-2032.

Strategia de Dezvoltare a Sportului în România – perioada 2016-2032 recunoaște sportul ca fenomen complex, cu efecte semnificative asupra educației, sănătății, socializării și economiei, care impun crearea unor condiții favorabile pentru dezvoltarea sa și punerea în practică a funcțiilor specifice pe care le îndeplinește. „*Funcțiile sale socială, educațională, culturală și economică îl confirmă ca una dintre cele mai însemnate componente în dezvoltarea omului în plan fizic, psihic și motric*” (Ministerul Tineretului și Sportului, *Strategia de Dezvoltare a Sportului în România – perioada 2016-2032*, pag. 5).

Strategia recunoaște provocările cu care se confruntă domeniul sportului la nivel european, cu implicații și asupra dezvoltării domeniului la nivel național – presiunea comercială, exploatarea tinerilor sportivi, rasismul, dopajul, corupția și spălarea banilor, evidențiind și provocările specifice României, precum capacitatea scăzută de retenție a sportivilor și specialiștilor în domeniu.

Prin această strategie, MTS își propune optimizarea activității principalelor subsisteme ale sportului: sportul pentru toți, sportul de performanță, sportul adaptat – pentru persoane cu nevoi speciale, precum și a resurselor aferente (resurse umane, informaționale, materiale, financiare), care condiționează eficiența procesului.

Obiectivul strategic cuprins în cadrul strategiei în ceea ce privește sportul pentru toți, vizează creșterea gradului de participare activă și sistematică a populației de toate vârstele, la activități sportive, în scop sanogenetic, al îmbunătățirii integrării și coeziunii sociale, prin atingerea unor obiective specifice precum: creșterea numărului de participanți și facilitarea accesului acestora la programe sportive, creșterea nivelului de informare și educație a cetățenilor privind importanța și beneficiile practicării sportului și a altor activități fizice, creșterea nivelului de practicare a sportului pe diverse categorii de populație, ținând cont de vârsta și statutul social al acestora (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030*, 2022).

În ceea ce privește sportul de performanță, ținta strategică a fost definită ca fiind dezvoltarea sportului românesc de performanță, prin atingerea unor obiective specifice care vizează eficientizarea comunicării între structurile implicate în dezvoltarea sportului de performanță, susținerea ramurilor sportive cu șanse de succes pe plan Mondial, perfecționarea resurselor umane implicate în sportul de performanță (antrenori, medici, manageri etc.), îmbunătățirea sistemului de pregătire a sportivilor de performanță.

Nu în ultimul rând, pentru sportul adaptat, ținta strategică vizează creșterea numărului de persoane cu cerințe educative speciale care practică sistematic activități fizice și sportive, în scopul îmbunătățirii stării

de sănătate, a integrării sociale și a participării în competiții, prin facilitarea accesului la programe sportive adaptate fiecărui tip de dizabilitate, creșterea nivelului de conștientizare a familiilor și comunității privind importanța și beneficiile practicării activității fizice și a sportului de către persoanele cu cerințe educative speciale, pregătirea resurselor umane – antrenori, instructori, arbitri - specializate în organizarea și conducerea competițiilor sportivilor cu dizabilități (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

În definirea celor mai importante aspecte care ar trebui urmărite în perioada următoare, în vederea dezvoltării domeniului sportului, la nivelul județului Sibiu se va avea în vedere corelarea cu principalele obiective existente la nivel național, adaptate însă specificului județean și nevoilor stringente care există în teritoriu și ținând cont în același timp și de specificul activităților care pot fi întreprinse la nivel județean și local (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

La nivelul județului Sibiu, potrivit datelor furnizate de Direcția Județeană pentru Tineret și Sport Sibiu, la începutul anului 2023 existau 223 de structuri sportive, dintre care 10 structuri de drept public și 213 de structuri de drept privat (șapte dintre acestea fiind asociații județene pe ramuri).

Dintre structurile sportive de drept public, una aparține Agenției Naționale pentru Sport (Clubul Sportiv Municipal Sibiu), patru Consiliilor Locale (Clubul de Șah Gura Râului, Clubul Sportiv Municipal Mediaș, Clubul Sportiv Orășenesc Copșa Mică, Clubul Sportiv Comunal 1599 Șelimbăr) și cinci Ministerului Educației și Cercetării (Clubul Sportiv Universitar Sibiu, Clubul Sportiv Școlar Sibiu, Clubul Sportiv Școlar „Șoimii” Sibiu, Palatul Copiilor Sibiu și Clubul Sportiv Școlar Mediaș).

Cele mai reprezentative secții sportive în cadrul structurilor existente la nivelul județului Sibiu sunt următoarele (acestea reprezentând peste 70% din totalul secțiilor sportive existente la nivelul județului Sibiu):

- Fotbalul, cu 104 de secții sportive, dintre care 5 aparțin structurilor de drept public;
- Baschetul, cu 68 de secții sportive, dintre care 5 aparțin structurilor de drept public;
- Atletismul, cu 67 de secții sportive, dintre care 5 aparțin structurilor de drept public;
- Tenisul, cu 65 de secții sportive, dintre care 4 aparțin structurilor de drept public;
- Sportul pentru toți, cu 64 de secții sportive, toate de drept privat;
- Handbalul, cu 64 de secții sportive, dintre care 5 aparțin structurilor de drept public;
- Voleiul, cu 55 de secții sportive, dintre care 2 aparțin structurilor de drept public;
- Culturismul și fitness-ul, cu 53 de secții sportive, dintre care una de drept public;
- Natație și pentatlon modern, cu 51 de secții sportive, dintre care 2 aparțin structurilor de drept public;
- Schi – Biatlon, cu 51 de secții sportive, dintre care 2 aparțin structurilor de drept public;
- Tenisul de masă, cu 50 de secții sportive, dintre care 2 aparțin structurilor de drept public;

- Dans sportiv, cu 47 de secții sportive, toate de drept privat;
- Gimnastica, cu 45 de secții sportive, dintre care 2 aparțin structurilor de drept public;
- Ciclismul, cu 45 de secții sportive, toate de drept privat;
- Șahul, cu 43 de secții sportive, dintre care 4 aparțin structurilor de drept public;
- Judo, cu 41 de secții sportive, dintre care 2 aparțin structurilor de drept public;
- Automobilismul sportiv, cu 40 de secții sportive, toate de drept privat;
- Motociclismul, cu 31 de secții sportive, toate de drept privat.

Evoluția numărului de structuri sportive existente la nivel județean poate fi evidențiată prin consultarea datelor oferite de Institutul Național de Statistică, potrivit cărora, în perioada 2014-2021, indicatorul a cunoscut o creștere de circa 17%, în anul 2020 numărul secțiilor sportive fiind cu 29 mai mare comparativ cu anul 2014. În anul 2021 s-a înregistrat o ușoară scădere, ca urmare a pandemiei, numărul de secții sportive scăzând de la 200 (în 2020) la 195 (în 2021).

Din punct de vedere al numărului de discipline sportive la nivel de structură sportivă, se evidențiază Asociația Club Sportiv Universitas Sibiu, cu 58 de discipline sportive, Asociația Club Sportiv Arsenal 95 Sibiu cu 47 de discipline sportive, Asociația Club Sportiv Centurion Sibiu cu 38 de discipline sportive, Clubul Sportiv Gladiatori Mediaș cu 28 de discipline sportive, Clubul Sportiv Cab Sport cu 27 de discipline sportive. Dintre structurile de drept public, cele mai numeroase discipline sportive se practică la Clubul Sportiv Comunal 1599 Șelimbăr, cu 24 de discipline sportive, urmat de Clubul Sportiv Municipal Sibiu, cu 16 discipline sportive și Clubul Sportiv Școlar „Șoimii” Sibiu, cu 8 discipline sportive. De asemenea, Clubul Sportiv Școlar Sibiu se ocupă de pregătirea sportivă a 850 de copii și tineri, cu vârste cuprinse între 5 ani și 18 ani, din județul Sibiu, în cele opt ramuri sportive, baschet masculin și feminin, handbal masculin și feminin, volei feminin, gimnastică masculină, gimnastică feminină, înot, sărituri și patinaj, cu 30 de cadre specializate, profesori-antrenori.

În ceea ce privește numărul de sportivi legitimați la nivelul întregului județ Sibiu, datele statistice indică o creștere a acestui indicator, cu circa 40% în județul Sibiu, în perioada 2014-2021, peste creșterea înregistrată la nivel regional (28,58%) sau național (27,49%). Astfel, conform datelor de pe platforma TEMPO ONLINE, numărul de sportivi legitimați din județul Sibiu a crescut de la 5302 în anul 2014 la 7436 sportivi în anul 2019, după care numărul a scăzut ușor în perioada pandemiei, ajungând la 7392 de sportivi în 2021, ultimul an pentru care există date statistice.

Numărul antrenorilor sportivi a crescut în perioada 2014-2021 atât la nivelul județului Sibiu, cât și la nivel regional și național. Astfel, în județul Sibiu, numărul de antrenori a crescut de la 142 în anul 2014 la 181 în anul 2021, o creștere cu 27,5%. În același timp, numărul instructorilor sportivi s-a dublat în județul Sibiu, creștere mult mai accentuată comparativ cu cea înregistrată la nivelul regiunii Centru și la nivel național. Astfel, numărul de instructori sportivi a crescut de la 102 în anul 2014 la 211 în anul 2021.

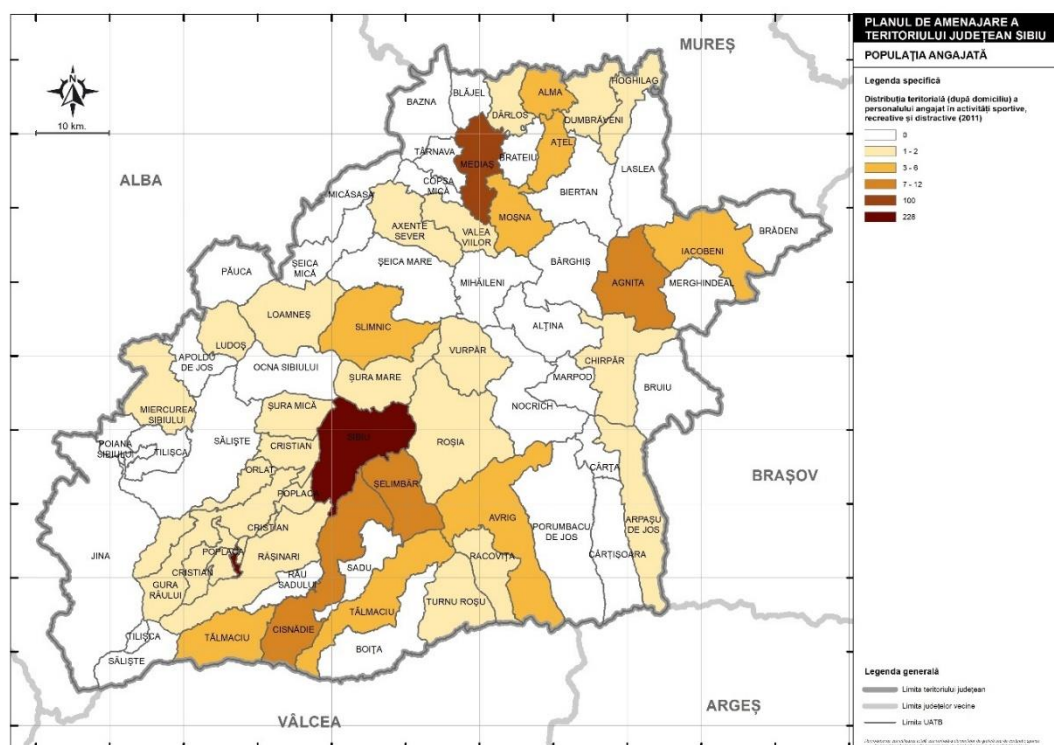
În schimb, în cazul arbitrilor sportivi, s-a înregistrat o scădere în perioada 2014-2021, de la 261 de arbitri în anul 2014 și 279 de arbitri în anul 2015 (cifra maximă) la doar 241 de arbitri sportivi în anul 2021.

Din păcate, ultimele date statistice cu privire la numărul total de angajați în activități sportive, recreative și distractive datează din 2011, fiind relevate de Recensământul Populației și Locuințelor din acel an. În acel moment, în județul Sibiu existau 411 persoane angajate în astfel de activități sportive, recreative și distractive.

Mai mult de jumătate din aceste persoane (228 din 411, respectiv 55,5%) aveau domiciliul în municipiul Sibiu, fapt care evidențiază și mai mult concentrarea activităților sportive și a personalului din acest domeniu în municipiul reședință de județ. Urmează municipiul Mediaș, unde domiciliau 100 de persoane angajate în activități sportive (24,3%).

În celelalte localități din județ, numărul angajaților în activități sportive, recreative și distractive este mult mai redus. Astfel, pe pozițiile următoare se află orașul Agnita (12 angajați), comuna Șelimbăr (10 angajați) și orașul Cisnădie (8 angajați). În unele orașe (Copșa Mică, Ocna Sibiului și Săliște) nu există nici un angajat strict în acest domeniu. Aceeași situație se regăsește și în mai mult de jumătate din comunele din județ, unde nu există astfel de angajați, cu precădere în Podișul Hârtibaciului, Culoarul Târnavei Mari și dealurile adiacente, Podișul Secașelor și partea vestică a Mărginimii Sibiului (fig. 2.40).

Fig. 2.40 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ANGAJAȚILOR DIN DOMENIUL ACTIVITĂȚILOR SPORTIVE, RECREATIVE ȘI DISTRACTIVE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2011

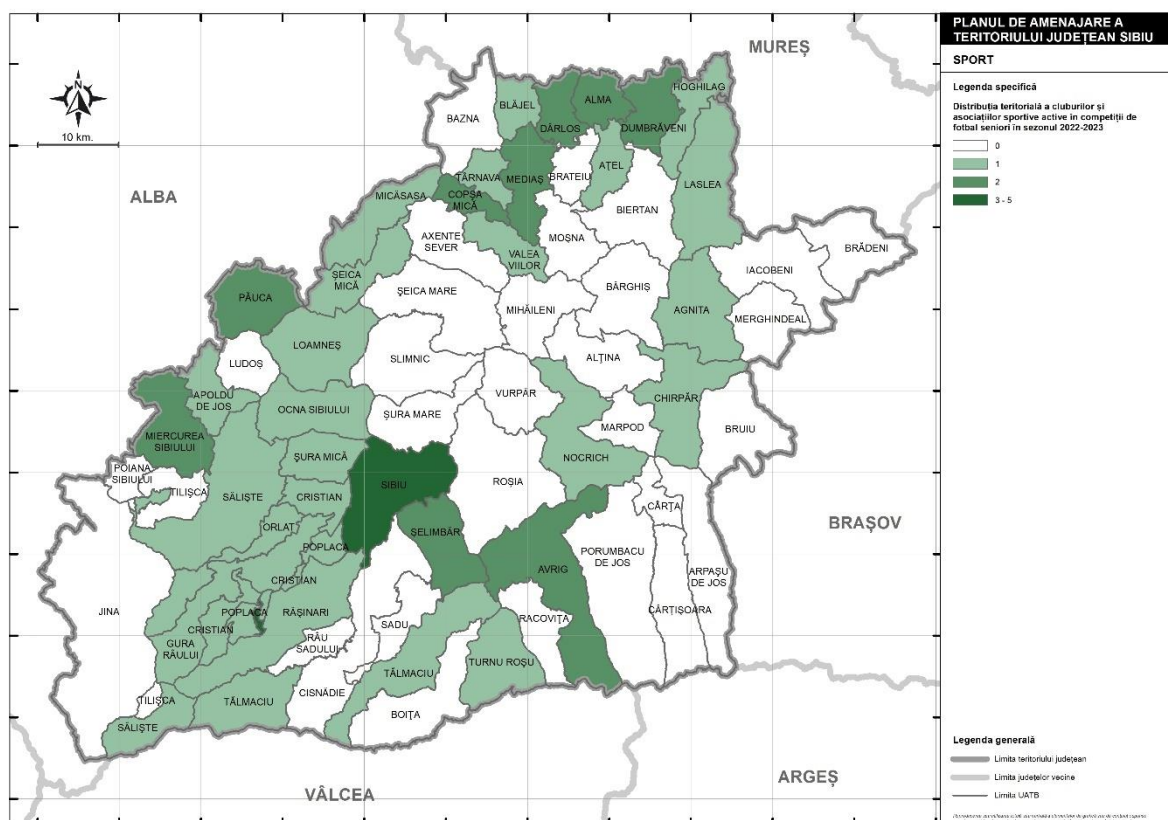

Sursa: RPL (2011)

Analiza structurilor sportive pe medii de rezidență indică o discrepanță mare între mediul urban și cel rural, acesta din urmă beneficiind de prezența a doar 12,1% din totalul structurilor sportive existente la nivelul județului Sibiu. Astfel, în județul Sibiu existau la începutul anului 2023, conform Registrului Sportiv al MTS, 196 de structuri sportive în mediul urban și 27 de structuri sportive în mediul rural. Majoritatea structurilor sportive din mediul rural sunt localizate în comuna Șelimbăr și în alte comune din imediata apropiere a municipiului Sibiu (Rășinari, Gura Râului, Cristian, Șura Mare, Șura Mică, Poplaca). Cele 27 structuri sportive existente în mediul rural acoperă doar 14 din cele 53 de comune ale județului, așadar, gradul de acoperire cu structuri sportive în mediul rural este de doar 26,4%. În aceste condiții, este pregnantă nevoia de sprijinire a dezvoltării sportului în mediul rural, de exemplu, prin înființarea de asociații sportive care să dezvolte sportul în mediul rural și să atragă copiii spre practicarea sportului sau prin crearea unui protocol între Consiliul Județean, ISJ Sibiu și Facultatea de Educație Fizică și Sport. Cele 14 comune de la nivelul județului Sibiu, la nivelul cărora există structuri sportive, sunt: Blăjel, Chirpăr, Cristian, Gura Râului, Hoghilag, Marpod, Micăsasa, Poplaca, Rășinari, Șeica Mare, Șelimbăr, Șura Mare, Șura Mică și Turnu Roșu. La nivelul acestor comune s-au identificat exemple de bune practici, care pot fi replicate și la nivelul altor localități: de exemplu, în Rășinari și Șelimbăr s-au creat agende sportive locale, pentru dezvoltarea asociativității și structurilor sportive, iar la Blăjel se organizează un campionat de mountain bike (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030*, 2022). Mai trebuie menționat că, în special în mediul rural (dar și în unele orașe), activează și unele asociații sportive care nu dețin personalitate juridică, și deci nu sunt cluburi (structuri) sportive înregistrate în Registrul Sportului, dar participă la competiții organizate de Asociațiile Județene pe ramură sportivă, în mod particular la cele de fotbal.

În baza datelor de la Federația Română de Fotbal și de la Asociația Județeană de Fotbal Sibiu, rezultă că în sezonul 2022-2023 există 46 de echipe de fotbal din județul Sibiu înscrise în toate competițiile de seniori. Dintre acestea, doar două (FC Hermannstadt în Liga 1 și CSC 1599 Șelimbăr în Liga a 2-a) activează în competiții la nivel național, iar celelalte evoluează în competițiile județene (Liga a 4-a și Liga a 5-a) organizate de AJF Sibiu (fig. 2.41).

Fig. 2.41 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CLUBURILOR ȘI ASOCIAȚIILOR SPORTIVE DIN JUDEȚUL SIBIU ACTIVE ÎN COMPETIȚII DE FOTBAL SENIORI ÎN SEZONUL 2022-2023

Surse: FRF și AJF Sibiu (2023)

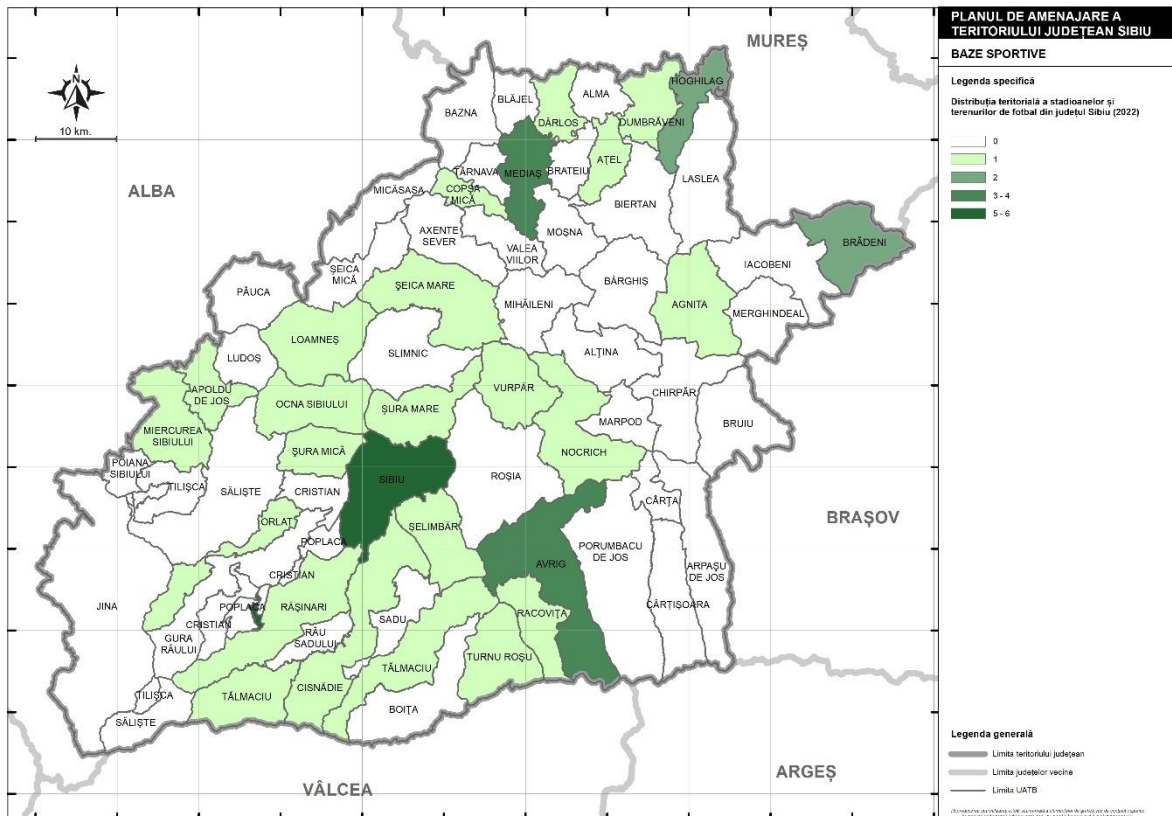
Se constată că un număr mai mare de echipe se înregistrează în municipiul Sibiu (5), în vreme ce în celelalte orașe există maxim 2 echipe de fotbal (Mediaș, Copșa Mică, Dumbrăveni, Avrigh, Miercurea Sibiului), situație care se întâlnește în mod excepțional și în unele comune (Dârlos, Alma, Păuca, Șelimbăr). Multe orașe și comune au în schimb o singură echipă de fotbal, iar comunele mai mici, dar și unele orașe (Cisnădie, probabil doar temporar) nu au deloc o echipă de fotbal seniori înscrisă în vreo competiție în sezonul 2022-2023.

Din datele de la DJTS Sibiu, rezultă că, în total, există 140 de baze sportive în județul Sibiu la sfârșitul anului 2022. O analiză a acestora a relevat faptul că, dintre acestea, 38 reprezintă stadioane și terenuri de fotbal, 60 reprezintă săli de sport, iar 42 reprezintă alte terenuri de sport în aer liber, baze hipice, bazine de înot sau săli dedicate unor anumite sporturi (box, popice, etc).

Dintre stadioane, se remarcă noul Stadion Municipal Sibiu, cu o capacitate pentru 12363 de spectatori, a cărui construcție a început în 2018 și a fost finalizată în noiembrie 2022, când stadionul a fost și omologat de FRF. Stadionul a fost inaugurat pe 10 decembrie 2022 și găzduiește, de atunci, meciurile de pe teren propriu ale echipelor FC Hermannstadt (Liga 1) și CSC 1599 Șelimbăr (Liga a 2-a).

În afara acestui stadion modern, în municipiul Sibiu se mai află alte 5 terenuri de fotbal, omologate pentru competiții la nivel județean sau de juniori.

Fig. 2.42 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A STADIOANELOR ȘI TERENURILOR DE FOTBAL DIN JUDEȚUL SIBIU LA SFÂRȘITUL ANULUI 2022

Sursa: DJTS Sibiu (2023)

Un alt stadion omologat la nivel de FRF și care a găzduit multă vreme meciuri de Liga 1 este Stadionul Gaz Metan din municipiul Mediaș, cu o capacitate de 7814 locuri. Deși echipa Gaz Metan Mediaș s-a desființat în anul 2022, stadionul încă mai este utilizat de echipe din alte orașe (Universitatea Cluj, CFR Cluj) pentru meciuri de Liga 1, atunci când stadioanele proprii nu sunt disponibile din diverse motive.

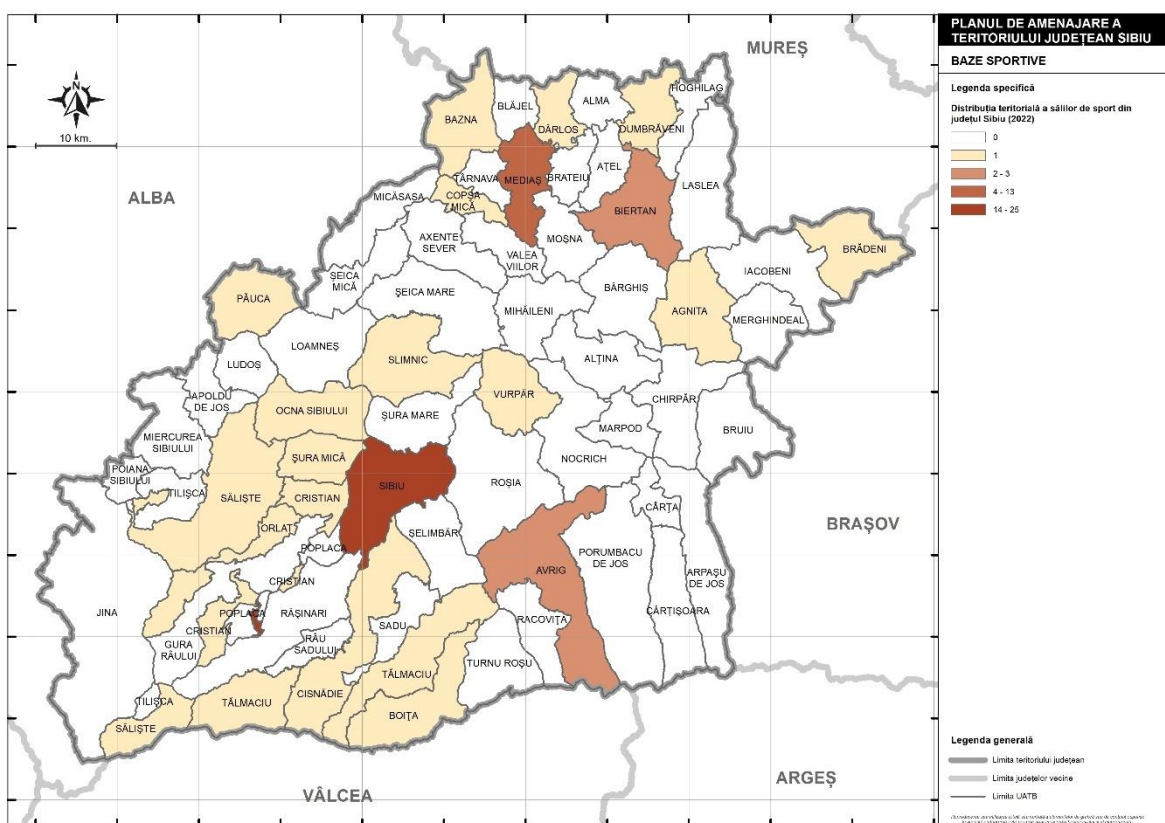
Alte stadioane din județ care au mai găzduit meciuri de Liga a 3-a în trecutul mai îndepărtat sau mai apropiat sunt localizate la Cisnădie, Avrighi, Agnita, Copșa Mică, Dumbrăveni, Ocna Sibiului.

În privința terenurilor de fotbal, există unele neconcordanțe între datele de la DJTS Sibiu privind bazele sportive și cele de la AJF Sibiu. Astfel, unele terenuri de fotbal pe care se dispută în mod real meciuri de Liga a 4-a sau a 5-a, de exemplu cel din orașul Săliște, sau cele din comunele Păuca, Târnava, Micăsasa, Șeica Mică, Valea Viilor, Blăjeș, Chirpăr, Gura Râului, nu apar în evidențele de la DJTS Sibiu. Este posibil, pe de altă parte, ca aceste terenuri de fotbal să nu reprezinte baze sportive propriu-zise și de aceea să nu fie în evidența DJTS.

În privința sălilor de sport, din cele 60 de săli de sport existente la nivel județean, două (Sala Transilvania din Sibiu și Sala „Gheorghe Șerban” din Mediaș) sunt săli polivalente, cu o capacitate adecvată pentru un număr ridicat de spectatori și omologate pentru majoritatea sporturilor de sală (handbal, baschet, volei). Sub autoritatea Consiliului Județean Sibiu, funcționează Serviciul public Sala Transilvania, înființat prin *Hotărârea nr. 27/25.08.1998* și care oferă servicii logistice sportive și conexe pentru locuitorii din municipiul Sibiu, zonele arondate și nu numai, în parteneriat cu autoritățile locale. Sala are o capacitate de 1850 locuri (pe scaune), având o suprafață adecvată pentru organizarea de meciuri de baschet, handbal, fotbal în sală și putând fi pregătită pentru competiții de volei, karate, judo, tenis, dans sportiv sau alte manifestări culturale (concerte, spectacole, conferințe).

Celelalte 58 de săli de sport se împart în mai multe categorii. 24 dintre acestea sunt săli de sport propriu-zise, iar 34 sunt săli de sport școlare.

Fig. 2.43 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A SĂLILOR DE SPORT DIN JUDEȚUL SIBIU LA SFÂRȘITUL ANULUI 2022

Sursa: DJTS Sibiu (2023)

Între aceste două categorii nu există diferențe semnificative. O parte din sălile de sport au fost construite în anii 2000 în cadrul programului celor 400 de săli de sport noi la nivel național, fiind astfel relativ recent inaugurate, și într-o stare bună sau foarte bună. Ele pot fi utilizate pentru majoritatea sporturilor de sală

(handbal, baschet, volei). Unele săli construite în cadrul acestui program sunt săli de sport școlare și nu sunt accesibile publicului larg. Majoritatea celorlalte săli de sport aparțin în majoritate tot instituțiilor de învățământ din județul Sibiu și, în consecință, nu sunt nici ele accesibile publicului larg, fiind totodată mai vechi (unele din perioada comunistă) și într-o stare mai avansată de degradare.

Un număr mare de săli de sport se localizează în cele două municipii, Sibiu (25 de săli de sport) și Mediaș (13 săli de sport), care dețin așadar, împreună, 63,3% din sălile de sport din județ. În orașul Avrig se localizează 3 săli de sport (dar în localități diferite – Avrig, Mârșa și Bradu) iar în comuna Biertan, două (ambele însă în stare de degradare). În celelalte orașe și unele comune există de obicei o singură sală de sport funcțională. Mai mult de jumătate din comune nu dețin nici un fel de sală de sport.

Celelalte 42 de terenuri de sport sunt localizate cu precădere în municipiul Sibiu (24, respectiv 57,1%) și reprezintă terenuri de sport în aer liber pentru diferite activități (rugby, călărie) sau săli dedicate anumitor sporturi (box, popice), precum și terenuri sintetice pentru mini-fotbal, bazine de înot, terenuri de sport multifuncționale, parcuri de skateboard, săli de sport de dimensiuni mici, etc. Acestea apar, izolat, și în alte localități din județ, fiind asociate cu investiții realizate de autoritățile locale pentru a pune la dispoziția locuitorilor un teren de sport de mici dimensiuni, care, deși nu poate fi omologat pentru competiții, poate contribui la menținerea sănătății populației prin practicarea sportului.

Conform datelor primite de la Direcția Județeană de Tineret și Sport Sibiu, din cele 140 de baze sportive, 64 (45,7%) se află într-o stare bună, iar 14 (10%) se află într-o stare foarte bună, acestea din urmă fiind construite sau reabilite recent. Rezultă că majoritatea bazelor sportive sunt într-o stare bună sau foarte bună. Ele se află în mediul urban, cu precădere în municipiul Sibiu, dar există și unele situate în mediul rural (Hoghilag, Vurpăr, Șura Mică, Brădeni). Pentru 16 baze sportive (11,4%) se folosește termenul de „practicabil(ă)” sau „funcțional(ă)”, ceea ce sugerează o stare fizică satisfăcătoare, dar nu neapărat bună. Alte 13 baze sportive (9,3%) se află într-o stare precară sau proastă, multe dintre acestea fiind de fapt terenuri sau săli de sport aparținând unor unități de învățământ (Biertan, Vurpăr, Avrig, Liceul Tehnologic Mârșa) sau fiind vorba de stadioane (terenul Mecanica din Sibiu, stadionul COMPA Sibiu, stadionul din Tălmăciu).

Datele și informațiile colectate prin intermediul metodelor de cercetare calitativă utilizate în analiza diagnostic relevă faptul că principala problemă existentă în domeniul sportului la nivelul județului Sibiu este reprezentată de slaba dezvoltare a infrastructurii sportive, atât în ceea ce privește numărul de baze sportive (au existat baze sportive care au fost demolate sau și-au schimbat destinația, fără a se construi altele în locul lor, deși aceste acțiuni ar trebui întreprinse prin Hotărâri de Guvern), cât și în ceea ce privește starea acestora. De exemplu, bazinul de înot, terenul de rugby, baza hipică din Vasile Aaron, administrate de MTS, se află într-o stare foarte proastă. În același timp, deși cerința pentru practicarea sportului de masă este mare, copiii și părinții lor au anumite standarde pe care le urmăresc în momentul în

care aleg un anumit sport, astfel că trebuie găsite soluții pentru asigurarea unor condiții minime, inclusiv de igienă, în cadrul bazelor sportive, astfel încât copiii să fie atrași de practicarea sporturilor. Și în ceea ce privește sportul de performanță, condițiile ar putea fi îmbunătățite, astfel încât sportivii să beneficieze de condiții similare cu cele ale sportivilor din alte țări. De exemplu, la nivel național și implicit în județul Sibiu, nu există baze pentru refacerea organismului după efort. În lipsa unei infrastructuri adecvate, accesul pentru practicarea sportului de performanță și a sportului de masă este limitat, iar dezvoltarea acestui domeniu este afectată semnificativ (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

O altă problemă identificată în urma analizei de teren efectuate vizează problema Cabinetului medical sportiv. Pentru ca sportivii să poată participa la competițiile sportive, conform *prevederilor Legii Educației Fizice și Sportului nr. 69/2000*, au nevoie de viza medicului sportiv de specialitate. În prezent, la nivelul județului Sibiu există un singur cabinet medical, care până în luna decembrie 2020 și-a desfășurat activitatea în incinta Stadionului Municipal și care, pe fondul renovării stadionului, a fost mutat în incinta Sălii Transilvania. Având în vedere că acest cabinet medical deservește întreg județul, ar trebui luată în considerare și crearea unuia sau mai multor cabinete medicale sportive, și în alte localități din județ, precum Mediaș, precum și alocarea a 2 medici sportivi suplimentari, pentru cabinetul actual de la Sibiu. În prezent, la nivelul județului s-a permis efectuarea vizitelor inclusiv la medicii de familie, pentru a nu aglomera cabinetul sportiv din municipiul Sibiu.

În ceea ce privește competițiile sportive de anvergură, județul Sibiu se remarcă printr-o serie de competiții organizate inclusiv la nivel național și internațional, precum: Turul ciclist al Sibiului (la care în anul 2020 au participat chiar echipe care participă la Turul Franței, fiind prima competiție după pandemie, organizată la nivel mondial), Raliul Sibiului, Marele Premiu al Sibiului, Triada MTB, Turneul de tenis Pamira, Maratonul Sibiului, Turneul de Tenis Sibiu Open etc. Amplasamentul geografic (ce permite amenajări pentru sporturile de iarnă, ciclism, automobilism etc.), poziția centrală în cadrul țării și conexiunile bune cu restul județelor, dar și existența Aeroportului Sibiu, sunt elemente care facilitează accesul la competițiile sportive organizate în județul Sibiu, ce pot fi valorificate și pe viitor, pentru organizarea și promovarea competițiilor sportive (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Pe de altă parte, județul Sibiu deține numeroase echipe care au avut performanțe deosebite la nivel național și internațional. Handbalul este un sport cu tradiție în județ, având în vedere că primul meci de handbal din România a fost organizat la Sibiu, în anul 1921. Primele șase campionate naționale de handbal masculin ale României au fost câștigate de echipe din Sibiu (HTV Sibiu între 1933 și 1936 și SG Sibiu în 1937 și 1938). După război, încă 3 sezoane, campioana a venit din județul Sibiu de astăzi: Karres Mediaș a fost campioană în 1947, iar Arsenal Sibiu în 1948 și 1949. Handbalul a cunoscut o epocă de glorie și în alte localități ale județului (Mârșa, Cislădie) iar în prezent cunoaște o revitalizare la nivel județean.

Echipa de baschet masculin CSU Sibiu este dublă campioană a României (1995, 1999) și câștigătoare a Cupei României (2019), iar în ultimii 30 de ani a înregistrat constant performanțe bune, clasându-se mai mereu pe primele poziții în clasament la nivel național și participând deseori la competițiile europene inter-cluburi.

Și echipele de fotbal din județul Sibiu au avut rezultate bune în decursul timpului. Pe rând, echipe din Sibiu, precum Șoimii, Arsenal, Inter, Voința și în prezent FC Hermannstadt s-au remarcat pe prima scenă a fotbalului românesc sau în divizia secundă. Echipa Gaz Metan Mediaș a petrecut de asemenea mulți ani în Liga 1, iar în sezonul 2011-2012 a participat în tururile preliminare ale Europa League, depășind în dublă manșă echipele KuPS Kuopio (Finlanda) și FSV Mainz (Germania), înainte de a fi eliminată în play-off de Austria Viena (Austria).

Un alt sport care s-a remarcat prin rezultate de excepție, dar care în prezent cunoaște un declin, este gimnastica.

Consiliul Județean Sibiu susține performanța în domeniul sportiv, prin acordarea de premii celor mai buni sportivi și antrenori, olimpici și neolimpici. Astfel, pentru performanțele obținute, sportivii și antrenorii sunt premiați în cadrul Galei Sportului. Premiile au fost împărțite pe șapte categorii, după cum urmează: sportivi olimpici, antrenori olimpici, sportivi neolimpici, antrenori sport neolimpic, ambasadori ai sportului, premiul pentru întreaga activitate și tinere speranțe.

O modalitate de susținere a dezvoltării domeniului sportului la nivel județean este reprezentată de finanțarea proiectelor de activitate sportivă, prin intermediul Agendei Sportive. Astfel de agende sportive au fost create și la nivel local (de exemplu, în municipiul Sibiu, municipiul Mediaș, comuna Rășinari, comuna Șelimbăr). Prin intermediul agendelor sportive s-au susținut competiții mari organizate la nivel județean, care contribuie la dezvoltarea sportului, precum Turul Ciclist al Sibiului, Raliul Sibiului, Tenis Sibiu Open, Maratonul Internațional al Sibiului (competiție sportivă la nivel de masă, care are scop caritabil), Red Bull România. În anul 2021, Consiliul Județean Sibiu a alocat suma de 875.000 lei pentru Agenda Sportivă, din care 725.000 lei pentru proiectele propuse de structurile de drept privat (pentru finanțarea a 11 proiecte aferente sportului pentru toți și a 28 de proiecte pentru sportul de performanță) și 150.000 lei pentru proiectele structurilor de drept public (8 proiecte aprobate).

Pe de altă parte, în urma interviurilor organizate în cadrul contractului s-a evidențiat și un punct negativ în ceea ce privește aceste agende, reprezentat de faptul că, în lipsa unei strategii concrete de dezvoltare și a unei infrastructuri adecvate, un număr mare de structuri sportive au fost create doar pentru accesarea acestor fonduri, necontribuind la o dezvoltare sustenabilă a domeniului sport. În plus, există ramuri sportive cu tradiție în județ, pentru care nu au fost depuse proiecte nici pe Agenda Consiliului Județean Sibiu, nici pe cea a municipiului Sibiu, precum înotul, atletismul, boxul, schiul, tenisul de masă etc. În acest sens, este importantă informarea persoanelor din cluburile care nu au accesat fonduri nici de la Consiliul

Județean, nici de la Primăria Sibiu, în vederea explicării modalităților de accesare a fondurilor acestor entități și conștientizării importanței implementării de proiecte care să sprijine dezvoltarea sportului în aceste domenii (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Învățământul sportiv este bine reprezentat la nivelul județului Sibiu. Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, în cadrul Facultății de Științe, respectiv a Departamentului de Științe ale Mediului, Fizică, Educație Fizică și Sport, pregătește specialiști în domeniul Educației Fizice și a Sportului, oferind două programe de studii de nivel licență (3 ani), și anume *Educație fizică și sportivă*, respectiv *Sport și performanță motrică*, precum și două programe de masterat (2 ani), și anume *Educație fizică și sportivă școlară*, respectiv *Antrenament și performanță*. Absolvenții de masterat pot continua mai departe studiile la doctorat.

De asemenea, există clase cu profil sportiv și la instituții de învățământ preuniversitar, mai exact la Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu” din Sibiu, Liceul Teoretic „Axente Sever” din Mediaș și, din anul școlar 2022-2023, la Liceul Tehnologic din Cisnădie.

2.5. Studiu de fundamentare privind infrastructura de agrement

Infrastructura de agrement cuprinde infrastructura dedicată turismului pietonal sau de drumeție, cicloturismului, pentru practicarea sporturilor de iarnă și sporturi extreme, pentru sporturile de agrement nautic, sau pentru practicarea golfului. De asemenea, include centrele spa, wellness, centrele de natație, ștrandurile și piscinele publice, parcurile de aventură, centrele de echitație (ecvestre), pescuitul sportiv și de agrement, centrele de agrement, și mocănița de pe Valea Hârtibaciului. O parte a acestui studiu de fundamentare se regăsește și în studiul de fundamentare cu privire la turism.

Infrastructura specifică menită a susține derularea în bune condiții a *turismului pietonal/de drumeție* deține în județul Sibiu peste 500 de km de trasee marcate în unitățile montane și submontane (respectiv Munții Făgăraș, Munții Cindrel și Munții Lotrului), la care se adaugă o serie de trasee marcate din zona colinară a județului (însușind peste 250 km), unde acestea asigură conexiunea între o serie de localități pitorești grupate în arealul Mediaș-Sighișoara-Rupea (Biertan, Richiș, Mălâncrav, Coșșa Mare, Ațel și altele).

Cicloturismul constituie o formă a turismului activ căruia îi revine un rol important în oferta pentru turismul de agrement a județului Sibiu. Circuitele existente (însușind peste 300 km) pot avea drept scop simple plimbări pe bicicletă, însă se pot combina, pot completa sau chiar înlocui, pe alocuri, drumeția, oferind astfel posibilitatea vizitării unor destinații și obiective naturale sau locații antropice (centrele urbane sau localități rurale tradiționale pitorești) situate de pe traseul acestora sau în proximitatea lor.

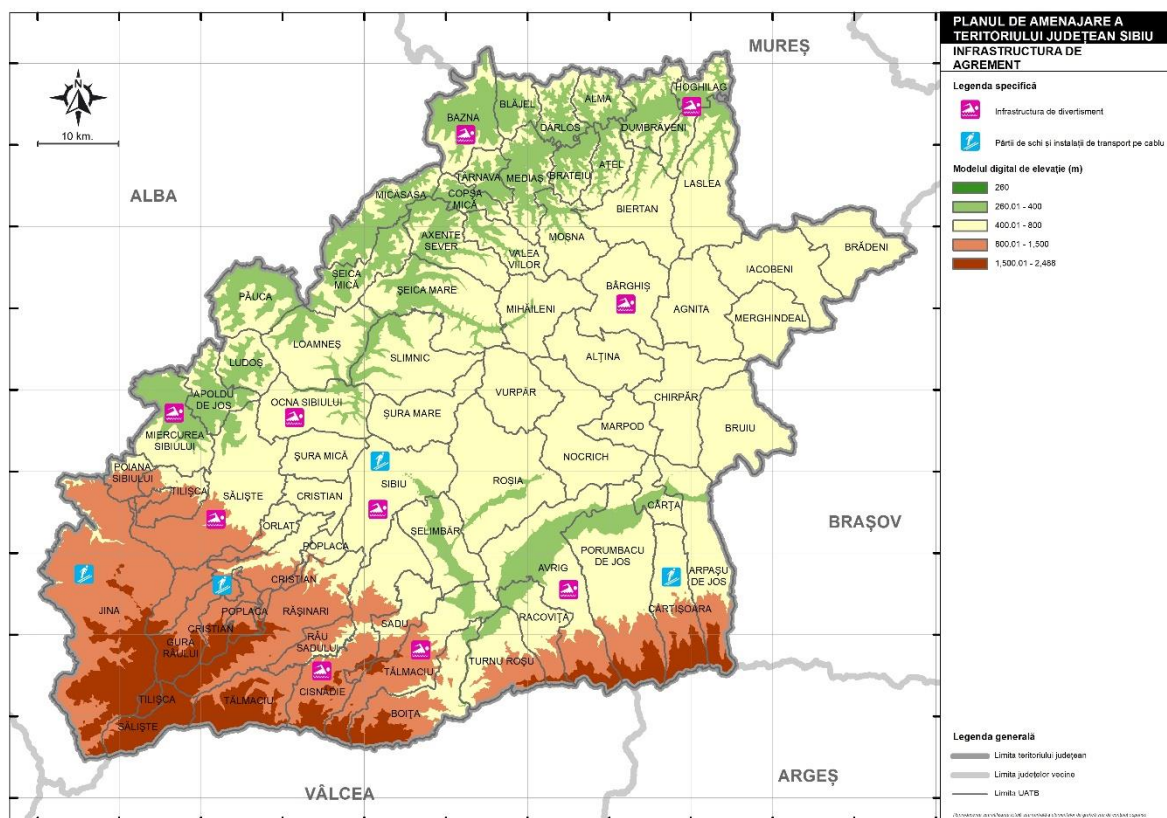
Infrastructura pentru practicarea *sporturilor de iarnă* a județului include un număr de 9 pârtii (cu o lungime cumulată de 5,36 km, nu mai puțin de 7 dintre acestea, cumulând 4,308 km, fiind integrate domeniului schiabil de la Păltiniș cu cele trei locații: Complexul de pârtii Arena Platoș, Pârtia și Telescaun Oncești),

completate cu pârtiile din Gura Râului (în lungime de 512) m și Jina (cu 540 m lungime), toate fiind relativ scurte, dar de multe ori suprasolicitate în sezonul turistic (în special cele de la Păltiniș). Pârtiile de la Păltiniș sunt dotate cu teleschi și telescaun, instalație de nocturnă (doar Oncești I), însă nu dețin tun(-uri) de zăpadă. În perimetrul stațiunii există și pârtii de schi fond însumând cca. 15 km. La acestea se adaugă „pârtiile naturale” neamenajate de la Bâlea Cascadă (însă cu teleschi la Bâlea Lac, de la Șaua Doamnei la Cascadă, iar de la Bâlea Cascadă la Bâlea Lac transportul se poate face cu telecabina pe o distanță de 3800 m). Lungimea însumată a acestora ajunge la 14 km, cu un grad de dificultate medie și ridicată și oferă posibilitatea practicării schiului de agrement și a celui extrem (de la pilonul 2 se poate coborî pe schiuri până la baza cascadei, apoi până la Bâlea Cascadă) (<https://www.infoturism.ro/ski/balea-lac/>). Infrastructura destinată practicării sporturilor de iarnă este completată de dotările existente pentru snowboard, snowmobil (Păltiniș) și de patinoarele amenajate din Cisnădie, Sibiu, Mediaș sau cel natural amenajat pe Lacul Bâlea.

Sporturile extreme completează oferta pentru agrement turistic existent la nivelul județului Sibiu, gama acestora acoperind o diversitate ridicată de activități specifice (escaladă, tiroliană, parașutism, paragliding, parapanta, motodeltaplan, alpinism, cicloturism etc.), existând o serie de centre specializate care pun la dispoziția amatorilor echipament/logistică și servicii specializate pentru toate categoriile de vârstă, pregătire fizică și cunoștințe/experiență de profil: Almontes, Mountxride, Cloudbase și Asociația Carpatină Ardeleană a Turiștilor – SKV, precum și cluburile Air Adrenalin, Cloudbase Sibiu (sporturi aeriene / parapantă), Vreau să zbor și Sky Tour Transylvania, Skydive Benzoi (sporturi aeriene / aeronave ultrașoare), parașutism (Cisnădie-Cisnădioara).

Sporturile de agrement nautic găsesc condiții favorabile de practicare pe râul Olt (canoeing), plimbări cu barca pe lacurile din județ, facilități pentru agrement nautic regăsindu-se în Parcul Natural Dumbrava Sibiului (alături de Grădina Zoo, în Parcul Natural Dumbrava există condiții favorabile practicării cicloturismului și ecoturismului) și în cadrul Complexului de agrement Lacul lui Binder (Sibiu).

Fig. 2.44 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A INFRASTRUCTURII DE AGREMENT DIN JUDEȚUL SIBIU LA SFÂRȘITUL ANULUI 2022

Surse: DJTS Sibiu, CJ Sibiu, website-urile dedicate diferitelor infrastructuri de agrement (2023)

Centrele SPA, wellness și centre natație/piscine din Sibiu/Păltiniș și Mediaș oferă, de asemenea, condiții și facilități specifice de relaxare: Aria Aqua & Spa, Hilton Spa 5*, Baia Populară Neptun, Club Olimpia (Sibiu), Hohe Rinne 4*, Cindrel (Păltiniș/Sibiu), BinderBubi Hotel & Spa 4* (Mediaș), Hotel Expro 3* și Hotel Dobsi 3* (Bazna), Complex Balnear Ocna Sibiului 3*, ștrandul Măgura (Cisnădie), ștrand Băile Miercurea (Miercurea Sibiului), ștrand (Săliște), ștrandul Aqua Blue (Tălmăciu), Aqua Club Elatis (Avrig),

Facilități pentru practicarea golfului sunt oferite de către Golf Club S.R.L. și Sibiu Club, respectiv Carpathian Valley și The House of Golf Cisnădioara.

Parcurile de aventură oferă amatorilor de distracție și senzații tari în familie sau alături de prieteni o ofertă diversificată pusă la dispoziție în cadrul Arka Park Păltiniș și Summer Funpark Arena Platoș Păltiniș.

Centrele de echitație/ecvestre completează agrementul turistic prin facilitățile de profil oferite: Centrul de echitație/baza hipică Equitana SCM Sibiu (Sibiu), Hermannstadt Mountain Horses, Pensiunea Brândușa, Pensiunea Ghiocelul (Avrig), Complex Ecvestru Domeniul Salgo (Săliște), Centru ecvestru Zorabia, Club Ecvestru Transilvania (Șelimbăr), Ferma de cai La Haiducu' (Valea Viilor), centrul de echitație/ecvestru Cross Country Farm Transilvania – Prod (Hoghilag), Ferma școală Cornățel (Roșia), centrul de echitație Villa Abbatis din Apoș (Bârghiș).

Pescuitul de agrement și/sau sportiv face parte, de asemenea, din oferta de agrement a județului, constituindu-se într-o metodă inedită, apreciată și solicitată de relaxare pentru un segment important al populației. Amenajările pentru pescuit includ păstrăvăriile Albota, de la Râu Sadului și Arpașu de Sus, lacul de baraj Avrig, lacurile Arpaș și Scoreiu, Balta lui Iancu din Colun (Porumbacu de Jos), Lacurile de pescuit – 1 și 2 - de la Tocile/Veștem) și Complexul Măgura din Cisnădie, Lacurile de la Săcel-Mag, Orlat, barajul Gura Râului, Miercurea Sibiului, Dumbrava ZOO Sibiu, lacurile de la Mândra/Loamneș, lacurile de lângă Dumbrăveni („La Amurii Mari” și Balta Poligon), lacul Brădeni.

De asemenea, în subordinea DJTS Sibiu se află 7 centre de agrement, transformate ca atare din foste tabere școlare, și care se află într-o stare fizică bună. Caracteristicile acestora sunt prezentate în tabelul 2 (conform datelor primite de la DJTS Sibiu în februarie 2023).

Tabel 2.2 CENTRELE DE AGREMENT DIN JUDEȚUL SIBIU AFLATE ÎN SUBORDINEA DJTS SIBIU

Nr. Crt.	Denumire Centru de Agrement	Adresa	Nr. locuri	Facilități
1	Centrul de Agrement „Trecătoarea Cerbilor” PĂLTINIȘ	Loc. Păltiniș, str. C. Noica Vilele 42,40 și 37	100	Locația are în componență 3 vile: vila 42 (20 loc.), vila 40 (35 loc.) și vila 37 (45 loc.), cu camere cu 2-6 locuri cu baie proprie. Bloc alimentar (v. 42) cu o capacitate de 100 locuri. Terenuri de sport (baschet, volei, mini-fotbal). Spații de joacă amenajate pentru copii (leagăne, balansoare, tobogane, etc). Săli pentru petrecerea timpului liber, cursuri, etc. Locuri speciale pentru foc de tabără și grătare.
2	Centrul de Agrement ȘANTA	Loc. Păltiniș, zona Șanta	59	Compusă din 3 cabane: Veverița (14 loc.), Șoimii (17 loc.) și Haiducii (28 loc.), având camere cu 2-6 locuri, cu baie în camere și pe hol. Teren de iarbă pentru mini-fotbal. Sală pentru activități de cabană, tenis de masă, etc.
3	Centrul de Agrement CISNĂDIOARA	Loc. Cisnădioara, str. Konrad nr. 282	82	Camere cu 2-6 locuri, cu baie proprie. Bloc alimentar cu o sală de mese pentru 100 persoane. Teren de handbal din tartan cu nocturnă pentru mini-fotbal, handbal, baschet, volei. Complex de joacă pentru copii, dotat cu tobogane, leagăne, balansoare, aparate de fitness pentru exterior. Piscină pentru copii (h=1,4 m). Sali de cursuri, activități de cabane și cultural-recreative dotate cu table smart și video proiectoare.
4	Centrul de Agrement RÂU SADULUI	Loc. Râu Sadului, zonă Sădurel	96	Cazare în camere cu 2-6 locuri cu baie. Bloc alimentar cu o sală de mese de 100 locuri. Terenuri sintetic de handbal și mini-fotbal. Terenuri de baschet, volei, tenis de câmp. Panou escaladă. Sală pentru cursuri, spectacole, jocuri de cabană. Spații de joacă amenajate pt. copii (leagăne, balansoare, tobogane, etc). Filigorii, locuri speciale pentru

				foc de tabără și grătare.
5	Centrul de Agrement OCNA SIBIULUI	Loc. Ocna Sibiului, str. Salinelor nr. 7	100	Cazare în camere cu 4-6 locuri, baie pe hol. Bloc alimentar cu o sala de mese de 100 locuri. Spațiu redus pentru activități sportive. Doar un miniteren de volei și baschet. Tabăra funcționează doar în sezonul estival, fiind amplasată în incinta lacurilor sărate din stațiunea Ocna Sibiului.
6	Centrul de Agrement SĂLIȘTE	Loc. Săliște, Calea Amnașului nr. 1	90	Cazare în camere cu 2-6 locuri, cu baie pe hol. Bloc alimentar cu o capacitate de 100 locuri. Teren de iarbă pentru mini-fotbal. Teren de bitum pentru handbal, volei, baschet. Sală pentru activități de cabană, tenis de masă, etc. Locația se află în conservare.
7.	Centrul de Agrement NOU SĂȘESC	Loc. Nou Săsesc, str. Principală nr. 149	70	Cazarea se face în camere cu 2-6 locuri, cu baie pe hol. Bloc alimentar cu o capacitate de 70 locuri. Teren de iarbă pentru mini-fotbal. Sală pentru cursuri, tenis de masă, spectacole, jocuri de cabană. Spații de joacă amenajate pentru copii (leagăne, balansoare, tobogane, etc). Loc special pentru foc de tabără. Locația se află în conservare.

Sursa: DJTS Sibiu (2023)

Centrele de agrement reprezintă puncte importante de atracție, îndeosebi pentru copii și tineri, îndeosebi în sezonul estival și în perioadele de vacanță.

O altă activitate care poate fi considerată și de agrement este plimbarea cu mocănița de pe Valea Hârtibaciului, recent pusă în funcțiune pe o distanță de 7 km, cu probabilitatea de a fi extinsă cu încă 2,6 km din anul 2023. Mocănița circulă pe linia cu ecartament îngust de pe Valea Hârtibaciului, dintre Sibiu și Agnita, deocamdată repusă în funcțiune între satele Cornățel și Hosman. Aceasta întregește peisajul arhaic al zonei și reprezintă un punct de atracție prin ineditul formei de transport (garnitură tractată de locomotivă cu aburi cu viteza medie de sub 10 km/h) și va putea reintegra, în peisajul turistic al județului Sibiu, sate de pe Valea Hârtibaciului. Mai mult, în Sibiu există și un muzeu al locomotivelor ce poate fi, de asemenea, inclus în cadrul noului produs turistic creat. Cursele regulate cu mocănița se fac cu locomotiva Diesel, dar, la cerere, se poate merge și cu locomotiva cu abur sau, în cazuri excepționale, cu ciclo-drezina (pe linia dedicată exclusiv acesteia, între Hosman și Fofeldea, 2,6 km). Pe lângă cursele obișnuite, se organizează și curse pentru grupuri, evenimente (zile de naștere, de exemplu) în trenul festiv, și curse tematice speciale.

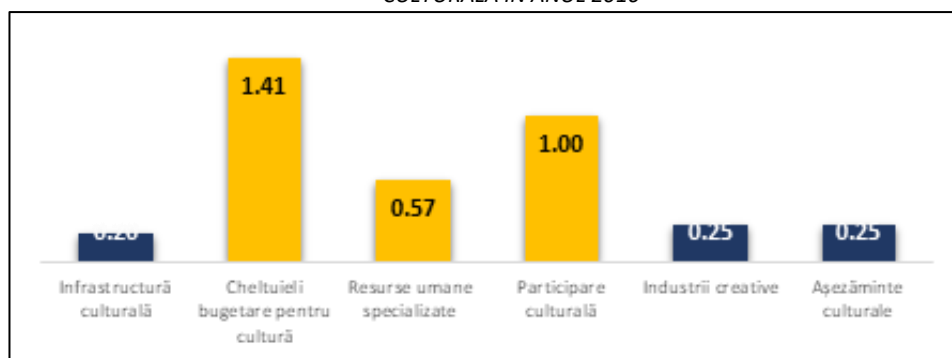
Personalul de specialitate care deservește infrastructura de agrement nu a putut fi individualizat ca atare, regăsindu-se în cifrele totale cu privire la personalul angajat în activități sportive, recreative și distractive (fig. 2.40).

2.6. Studiu de fundamentare privind infrastructura culturală

Analiza privind infrastructura culturală are la bază seturi de date de la Institutul Național de Statistică (în special platforma TEMPO ONLINE), dar și din alte surse, naționale sau județene, pentru perioada 2014-2022, uneori și mai vechi, pentru o perspectivă mai amplă asupra domeniului cultural. Întrucât municipiul Sibiu a fost Capitală Europeană a Culturii în anul 2007, se poate afirma că atât orașul Sibiu, cât și județul Sibiu, au o imagine deosebită ca poli ai culturii în România, în general, și în Transilvania, în particular.

Conceptul de vitalitate culturală este folosit pentru a surprinde cele trei dimensiuni importante ale actului cultural, respectiv prezența oportunităților pentru realizarea producției și a consumului, participarea în activitățile culturale și suportul pentru activitățile culturale. Raportul de Cercetare „Vitalitatea culturală a orașelor din România, ediția din 2018” al Institutului Național pentru Cercetare și Formare Culturală este o sursă importantă utilizată în cadrul analizei, întrucât permite înțelegerea nivelului de vitalitate culturală a teritoriilor românești, chiar dacă analiza este concentrată asupra orașelor și nu asupra județelor. Conform acestui raport, Sibiul este un oraș cu o viață culturală medie de foarte bună calitate care se remarcă la nivel național printr-un echilibru al indicilor de vitalitate culturală. Importanța orașelor în viața culturală este imensă, fiind motoarele care catalizează și pun în mișcare inițiative de care beneficiază nu doar locuitorii aceluia oraș. Astfel, un oraș cu o vitalitate culturală ridicată are potențialul de a transforma viața culturală a întregului județ, facilitând organizarea de activități și atragerea de resurse umane calificate și implicând comunitățile în procesele de valorificare a patrimoniului imaterial (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Fig. 2.45 SCORURI OBTINUTE DE MUNICIPIUL SIBIU PENTRU SUBINDICII CARE AU COMPUS INDICATORUL DE VITALITATE CULTURALĂ ÎN ANUL 2016

Sursa: Centrul de Studii și Cercetări în Domeniul Culturii, citat de *Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030 (2022)*

Valoarea indicelui compozit a plasat Sibiul în 2016 pe locul 4 în topul orașelor din România, după Cluj-Napoca, Sfântu Gheorghe și Miercurea Ciuc. Conform rezultatelor subindicilor analizați, Sibiul a avut o valoare ridicată a indicelui participării culturale, plasându-se pe locul 1 în topul național sub acest aspect (în clasament nu a fost luat în considerare Bucureștiul). Dacă cele 3 orașe din fruntea clasamentului aveau

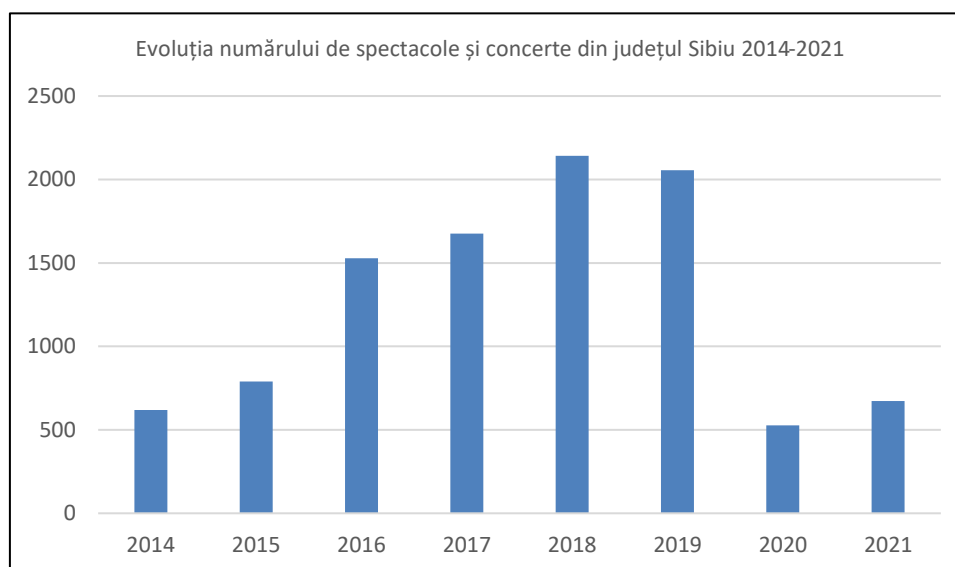
fiecare câte o dimensiune pozitivă dominantă, Sibiu era în 2016 într-o zonă medie pe toate palierele, reușind să se claseze pe locul 4 în topul național tocmai datorită acestui echilibru la o valoare ridicată.

Municipiul Mediaș a fost, de asemenea, inclus în analiza Raportului *Vitalitatea culturală a orașelor din România*. Locul ocupat de Mediaș în clasamentul orașelor analizate în funcție de indicele general de vitalitate culturală (2016) este 45 (din 46), aceeași poziție ocupând și pentru subindicele cheltuielilor bugetare și pentru subindicele resurselor umane specializate. În ceea ce privește subindicele de infrastructură culturală pentru același an, orașul Mediaș a ocupat poziția 42. Participarea culturală din orașul Mediaș situează UAT-ul pe locul 30, iar subindicele industriilor culturale plasează acest oraș pe poziția 22 (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Numărul instituțiilor și companiilor de spectacole sau concerte din județul Sibiu a variat în ultimii ani, de la 6 în perioada 2014-2016 la 7 în 2017, atingând un maxim de 10 astfel de instituții sau companii în anul 2018. Ulterior anului 2018 a avut loc o scădere, la 8 instituții și companii de spectacole sau concerte în anii 2019 și 2020, și 7 în anul 2021, ultimul pentru care există date în acest sens. Trebuie menționat că, în conformitate cu datele de pe platforma TEMPO ONLINE a INS, toate aceste instituții și companii de spectacole și concerte își au sediul în municipiul Sibiu. Pe categorii, acestea se împart în anul 2021 în: două teatre dramatice sau secții de teatru (unde se include Teatrul Național „Radu Stanca” din Sibiu), două teatre de păpuși și marionete sau secții ale acestora, o filarmonică și orchestră simfonică (Filarmonica de Stat Sibiu) și două unități culturale de alt tip. Dintre acestea, cinci sunt unități de bază, respectiv un teatru dramatic, un teatru de păpuși și marionete, filarmonica și două unități culturale de alt tip.

Aceste instituții și companii de spectacole sau concerte au organizat un număr de peste 2000 de spectacole anual, în anii de dinainte de pandemie.

Fig. 2.46 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SPECTACOLE ȘI CONCERTE ORGANIZATE DE INSTITUȚIILE DE SPECTACOLE SAU CONCERTE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021

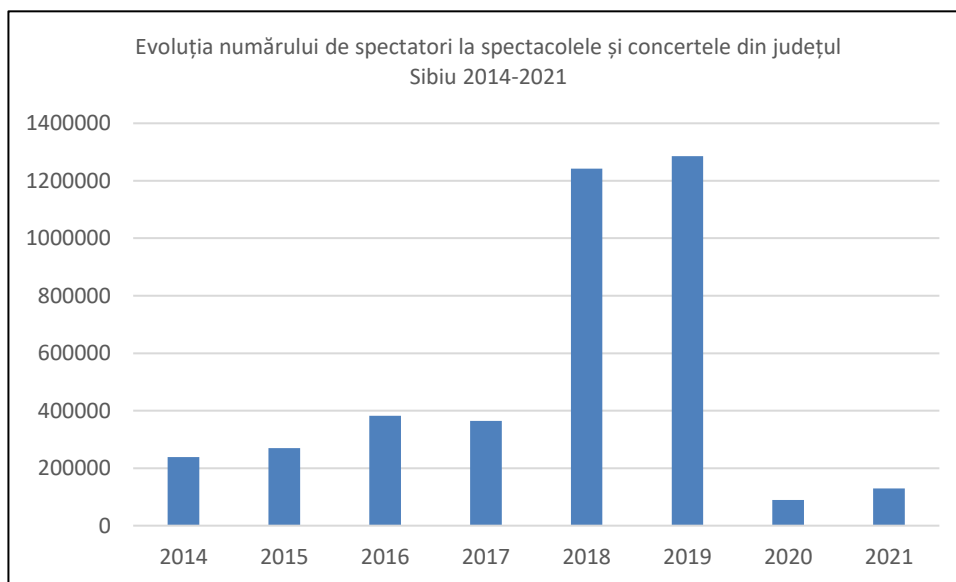
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Numărul de spectacole și concerte a crescut spectaculos, de peste 3 ori, în perioada 2014-2018, de la 619 spectacole și concerte în 2014 la 2142 spectacole și concerte în 2018, după care a urmat o mică scădere în 2019, și una mult mai abruptă în 2020, când, din cauza pandemiei, s-a înregistrat numărul minim de spectacole și concerte din perioada analizată, 526. În anul 2021, tot în context pandemic, a avut loc o ușoară creștere, la 672 de spectacole și concerte.

Pe categorii, situația s-a schimbat destul de mult. În ultimul an de dinainte de pandemie, respectiv în 2019, majoritatea spectacolelor (63,5%) aparțineau teatrelor dramatice, urmate de teatrele de păpuși și marionete (21,6%), în vreme ce concertele filarmonicii reprezentau doar 3,9%, fiind depășite numeric de spectacolele și concertele oferite de ale tipuri de instituții de spectacole și concerte (11%). În 2021, în context pandemic și cu un număr de 3 ori mai mic de spectacole și concerte la nivel de județ, spectacolele teatrelor de păpuși și marionete au ajuns aproape la jumătate din total (43,5%), urmate de concertele filarmonicii (26%), al căror număr s-a dublat comparativ cu perioada de dinainte de pandemie, în vreme ce spectacolele oferite de teatrele dramatice (17,3%) și de alte tipuri de unități culturale (13,2%) au suferit o scădere semnificativă. În perioada pandemiei, o parte din aceste spectacole și concerte s-au desfășurat fără spectatori, fiind transmise online, ceea ce a deschis o nouă perspectivă asupra mijloacelor de difuzare a culturii.

Fig. 2.47 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SPECTATORI LA SPECTACOLELE ȘI CONCORTELE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Numărul de spectatori a crescut chiar și mai mult decât numărul de spectacole și concerte, de la puțin peste 239000 în 2014 la peste 1285000 în 2019. În anul 2020, din cauza pandemiei, numărul de spectatori a scăzut dramatic la sub 100000 de spectatori, majoritatea acestora fiind înregistrați în primele trei luni ale anului, înainte de declararea stării de urgență. În anul 2021 s-a înregistrat o ușoară creștere a numărului de

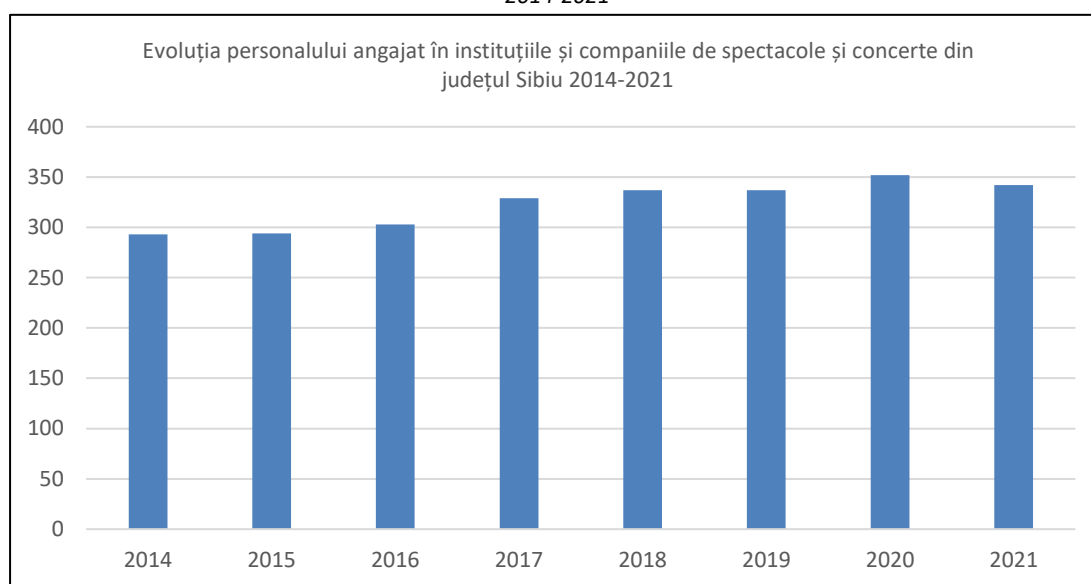
spectatori, la aproape 130000, în condițiile relaxării unora dintre condiții pentru a asista la spectacole și concerte.

În ultimul an de dinainte de pandemie (2019), majoritatea spectatorilor au asistat la spectacolele teatrelor dramatice (61,5%), urmate de spectacolele oferite de alte tipuri de unități culturale (34%). Teatrele de păpuși și marionete (2,7%) și filarmonica (1,7%) au avut un număr relativ redus de spectatori. În 2021, în schimb, spectacolele oferite de alte unități culturale au trecut pe prima poziție ca pondere a numărului de spectatori (42,9%), urmate de filarmonică, unde au asistat la concerte 38,3% din totalul spectatorilor, o situație diferită comparativ cu perioada de dinainte de pandemie, probabil ca urmare a unei mai bune adaptări a acestor instituții culturale la perioada de pandemie, sau a unor restricții mai puțin severe comparativ cu teatrele dramatice și cele de păpuși și marionete, unde numărul spectatorilor a scăzut foarte mult. La teatrele dramatice, numărul de spectatori a scăzut de peste 70 de ori în 2021 comparativ cu 2019, în vreme ce la filarmonică, în ciuda condițiilor de pandemie, numărul de spectatori s-a dublat în 2021 comparativ cu 2019 și cu aproape orice an pre-pandemic. Este însă posibil ca unii din acești spectatori să fi fost „virtuali”, asistând la concertele transmise online.

În ceea ce privește numărul de locuri din sălile de spectacole și de concerte, acesta nu a variat foarte mult în ultima perioadă, înregistrând totuși o ușoară creștere. În anul 2014, existau 1301 locuri, iar în anii următori s-a ajuns la 1408 locuri, valoarea maximă, înregistrată atât în 2018, cât și în 2019. Din 2020 numărul de locuri a început să scadă, ajungând în 2021 la 1325 de locuri. Trebuie menționat că toate aceste locuri aparțin unor instituții de spectacole și concerte din municipiul Sibiu. Pe categorii, cel mai mare număr de locuri se regăsește la filarmonică, 534 (40,3%), care de altfel și-a extins capacitatea comparativ cu anii anteriori pandemiei, urmate de teatrul dramatic cu 442 de locuri (33,4%) și teatrul de păpuși și marionete cu 349 de locuri (26,3%), acestea două pierzând din numărul total de locuri în 2021 comparativ cu anii de dinainte de pandemie.

Personalul angajat în instituțiile de spectacole și concerte din județul Sibiu nu a cunoscut variații semnificative în perioada analizată, înregistrând o ușoară creștere, de la 293 de angajați în 2014 la 352 de angajați în 2020. În 2021, numărul de angajați a scăzut puțin, la 342 (fig. 2.48).

Fig. 2.48 EVOLUȚIA PERSONALULUI ANGAJAT LA INSTITUȚIILE DE SPECTACOLE ȘI CONCERTE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021

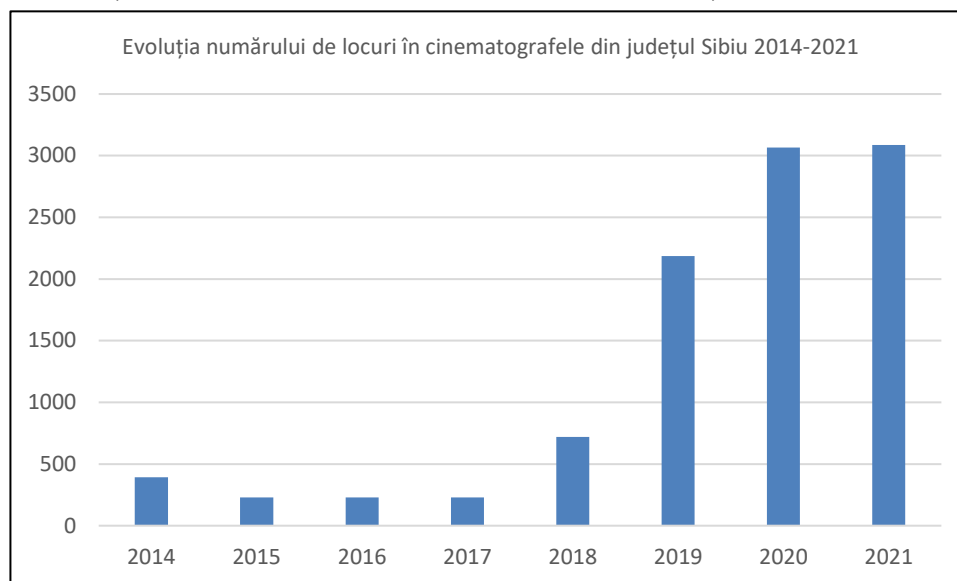
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Industria cinematografică este foarte bine reprezentată în regiune. După o perioadă dificilă, cea a anilor 1990 și 2000, în care majoritatea cinematografele din județ și din țară au dispărut ca urmare a concurenței reprezentate de televiziune, fapt materializat prin reducerea numerică a cinematografele din județul Sibiu de la 116 în 1990 la unul singur începând cu anul 2005, în ultimii ani a avut loc o revitalizare a industriei cinematografice din județ, în special prin crearea de cinematografe de tip multiplex în centrele comerciale. Astfel, numărul de cinematografe a crescut de la unul singur (2015-2017) la două în 2018, la trei în 2019 prin deschiderea unui cinematograf în cadrul Promenada Mall Sibiu, respectiv CineGold, și la 4 cinematografe începând cu anul 2020, când a mai fost deschis un cinematograf de tip multiplex, și anume Cineplex Sibiu, chiar înainte de declararea stării de urgență în luna martie 2020.

Având în vedere creșterea numărului de cinematografe, și capacitatea totală a cinematografele a crescut exponențial, având în vedere că noile cinematografe de tip multiplex au, de altfel, mai multe săli, și deci mai multe locuri.

Astfel, s-a ajuns de la un singur cinematograf, în municipiul Sibiu, cu o capacitate de 230 de locuri, la 4 cinematografe o capacitate de peste 13 ori mai mare, respectiv 3086 locuri, în anul 2021, ultimul pentru care există date statistice (fig. 2.49).

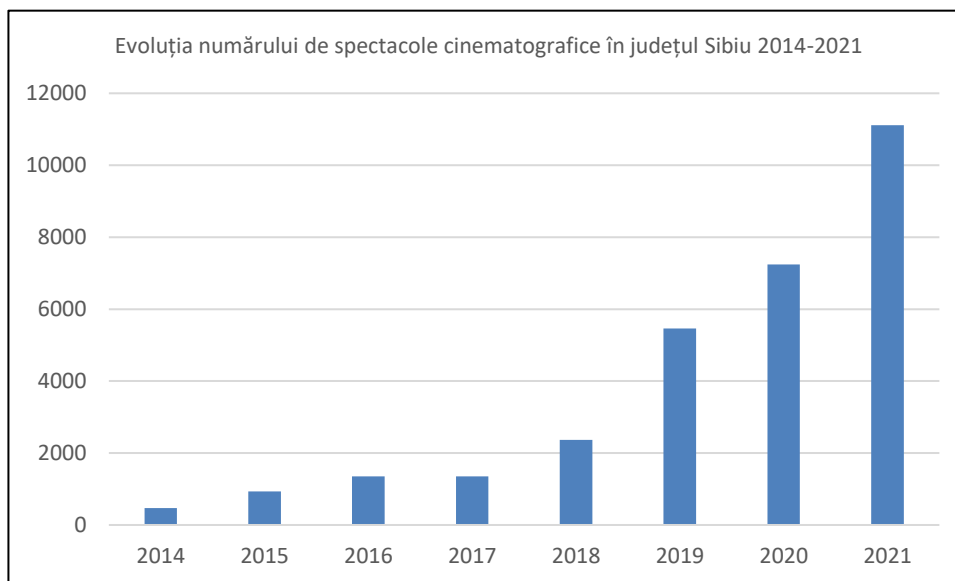
Fig. 2.49 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE LOCURI ÎN CINEMATOGRAFELE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

O evoluție similară, poate chiar mai spectaculoasă, a avut-o și numărul de spectacole cinematografice (proiecții de film) din județul Sibiu în perioada analizată, 2014-2021. Numărul acestora a crescut de aproape 24 de ori, de la 467 în anul 2014 la 11117 în anul 2021, chiar și în condiții de pandemie (fig. 2.50).

Fig. 2.50 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SPECTACOLE CINEMATOGRAFICE ÎN CINEMATOGRAFELE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021

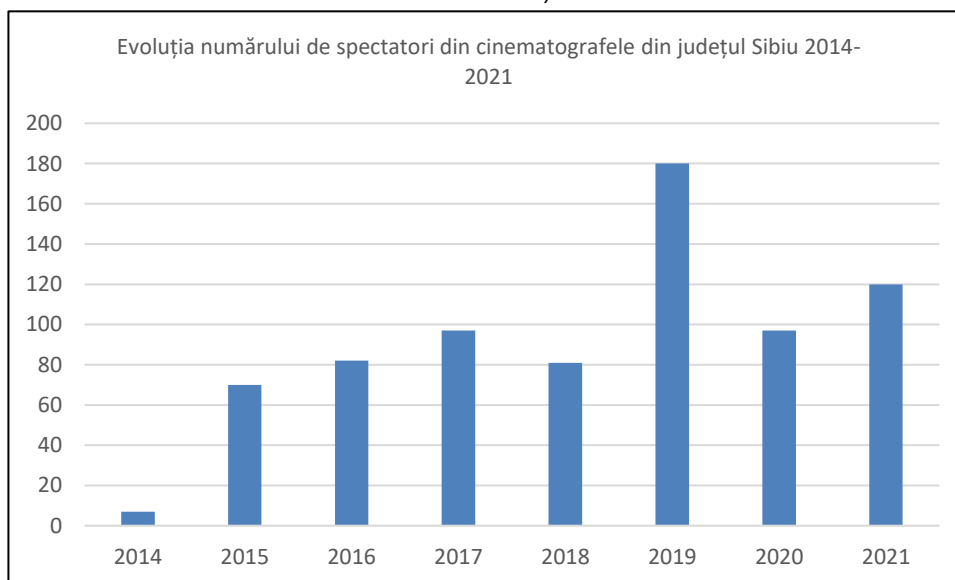

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Această creștere exponențială sugerează o anumită capacitate de readaptare a cinematografele la cerințele tot mai diverse ale unui public tot mai numeros, dar mai exigent decât cel existent în perioada anterioară.

Astfel, numărul de spectatori a crescut de aproape 26 de ori din anul 2014, când se înregistrau doar 7000 de spectatori în cinematografe pe parcursul întregului an, la 180000 de spectatori în anul 2019, valoarea maximă înregistrată vreodată în județul Sibiu (fig. 2.51).

Fig. 2.51 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SPECTATORI ÎN CINEMATOGRAFELE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021 (MII DE SPECTATORI)

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

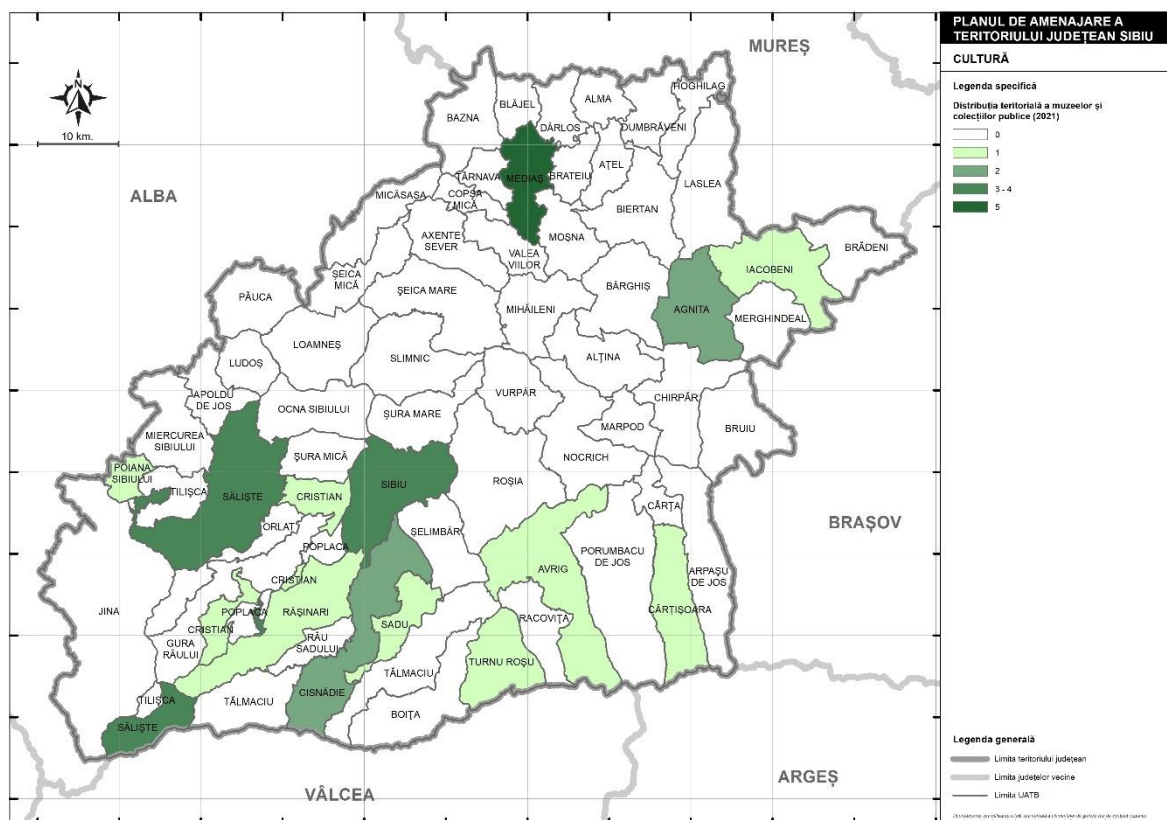
În perioada pandemiei, numărul de spectatori a scăzut, în ciuda faptului că a crescut numărul de cinematografe, capacitatea acestora, precum și numărul de spectacole cinematografice oferite de acestea. Restricțiunile impuse în vederea accesului în spații închise, inclusiv în cinematografe, au determinat o scădere drastică a numărului de spectatori, la sub 100000 în anul 2020 și la 120000 în anul 2021. Este probabil ca, odată cu încheierea perioadei de stare de urgență în anul 2022, numărul de spectatori să revină la valorile de dinainte de pandemie.

Numărul total de muzee și colecții publice din județul Sibiu a crescut ușor în ultimele două decenii, de la 17 în anul 2006 la 23-26 în perioada 2014-2021, valoarea maximă (26) înregistrându-se în anii 2013 și 2019. În pandemie, numărul total de muzee și colecții publice a scăzut ușor, la doar 24 în 2020, respectiv a revenit la 25 în anul 2021, ultimul pentru care există date statistice pe platforma TEMPO ONLINE. Din aceste 25 de muzee și colecții publice, 23 sunt unități de bază, iar 2 (ambele în municipiul Mediaș) sunt secții ale altor muzee sau colecții publice.

Se constată concentrarea muzeelor și colecțiilor publice în mediul urban (18 din 25 de muzee și colecții publice, respectiv 72%), în vreme ce doar 7 muzee și colecții publice sunt localizate în mediul rural, cu precădere în localități din partea sudică a județului, respectiv în Mărginimea Sibiului și Depresiunea Sibiu (Poiana Sibiului, Rășinari, Sadu, Cristian) și Depresiunea Făgărașului (Cârțișoara, Turnu Roșu), la care se adaugă un muzeu sau colecție publică în Podișul Hârtibaciului (la Iacobeni).

Dintre cele din mediul urban, se constată că cele mai multe (5) sunt localizate în municipiul Mediaș, urmate de cele din municipiul Sibiu și orașul Săliște (câte 4), orașele Agnita și Cisnădie (câte 2) și orașul Avrig (unul singur). Pe de altă parte, mai multe orașe nu dețin niciun muzeu sau colecție publică (Dumbrăveni, Copșa Mică, Tălmăciu), situația fiind mai gravă în cazul orașelor care au funcțiuni turistice și chiar statutul de stațiuni turistice – Ocna Sibiului și Miercurea Sibiului, unde un muzeu sau o colecție publică ar putea contribui la zestrea atractivă a localității.

Fig. 2.52 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A MUZEELOR ȘI COLECȚIILOR PUBLICE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

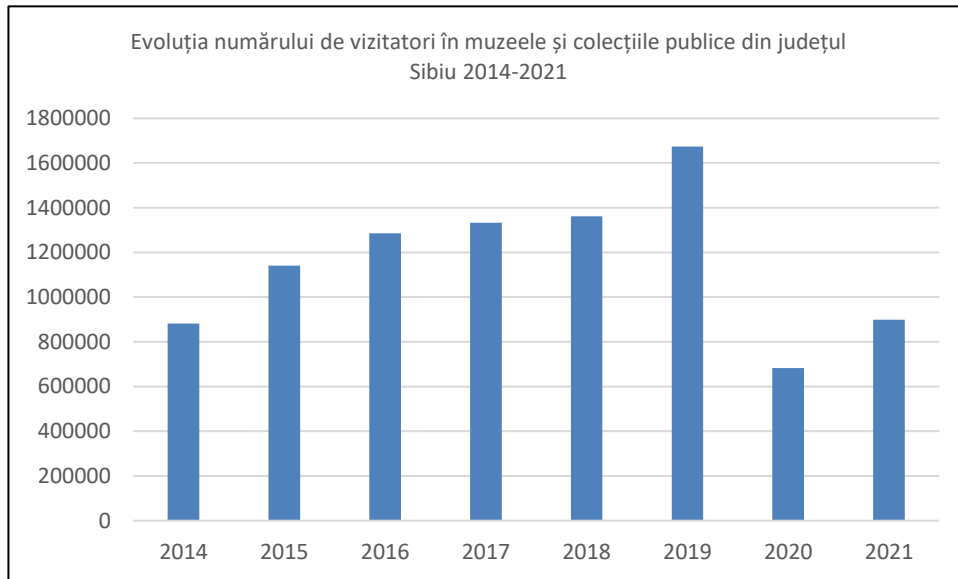

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

În privința numărului de vizitatori, se constată o evoluție pozitivă a acestui indicator în perioada 2014-2019, de la puțin peste 882000 de vizitatori în anul 2014 la un număr aproape dublu, peste 1673000 de vizitatori în anul 2019. În mod evident, în perioada pandemiei numărul de vizitatori a scăzut semnificativ, muzeele și colecțiile publice fiind închise publicului larg pentru perioade destul de îndelungate de timp (fig. 2.53).

Muzeele din municipiul Sibiu sunt de departe cele mai vizitate din întreg județul. În anul 2021, peste 98% din vizitatori au fost înregistrați la cele 4 muzee din municipiul Sibiu, o situație oarecum similară cu cea de dinainte de pandemie, când (în anul 2019) muzeele din municipiul Sibiu concentrau 97,5% din totalul vizitatorilor muzeelor și colecțiilor publice din județ. Pe de altă parte, trebuie menționat că municipiul Sibiu găzduiește două muzeee naționale cu atractivitate deosebită, Muzeul Brukenthal (cu cinci secții) și Complexul Național Muzeal ASTRA (cu patru secții), având un număr foarte ridicat de vizitatori comparativ cu alte instituții muzeale din județ și din țară.

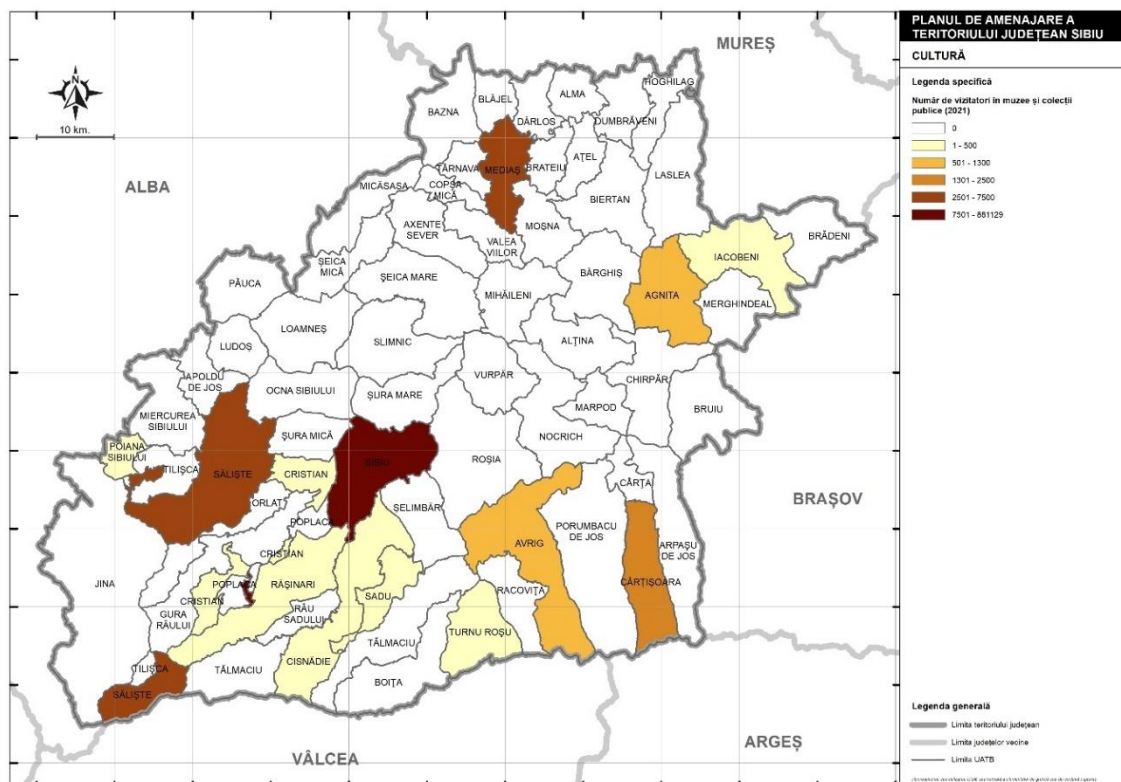
Fig. 2.53 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE VIZITATORI ÎN MUZEELI ȘI COLECȚIILE PUBLICE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN PERIOADA 2014-2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Celelalte muzee beneficiază de un număr mult mai redus de vizitatori. Cele 4 muzee din orașul Săliște au avut puțin peste 7200 de vizitatori în anul 2021 (0,8% din totalul de la nivel județean), iar cele 5 muzee din municipiul Mediaș, cu puțin peste 5300 de vizitatori în același an (0,6%) (fig. 2.54).

Fig. 2.54 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A VIZITATORILOR DIN MUZEELI ȘI COLECȚIILE PUBLICE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

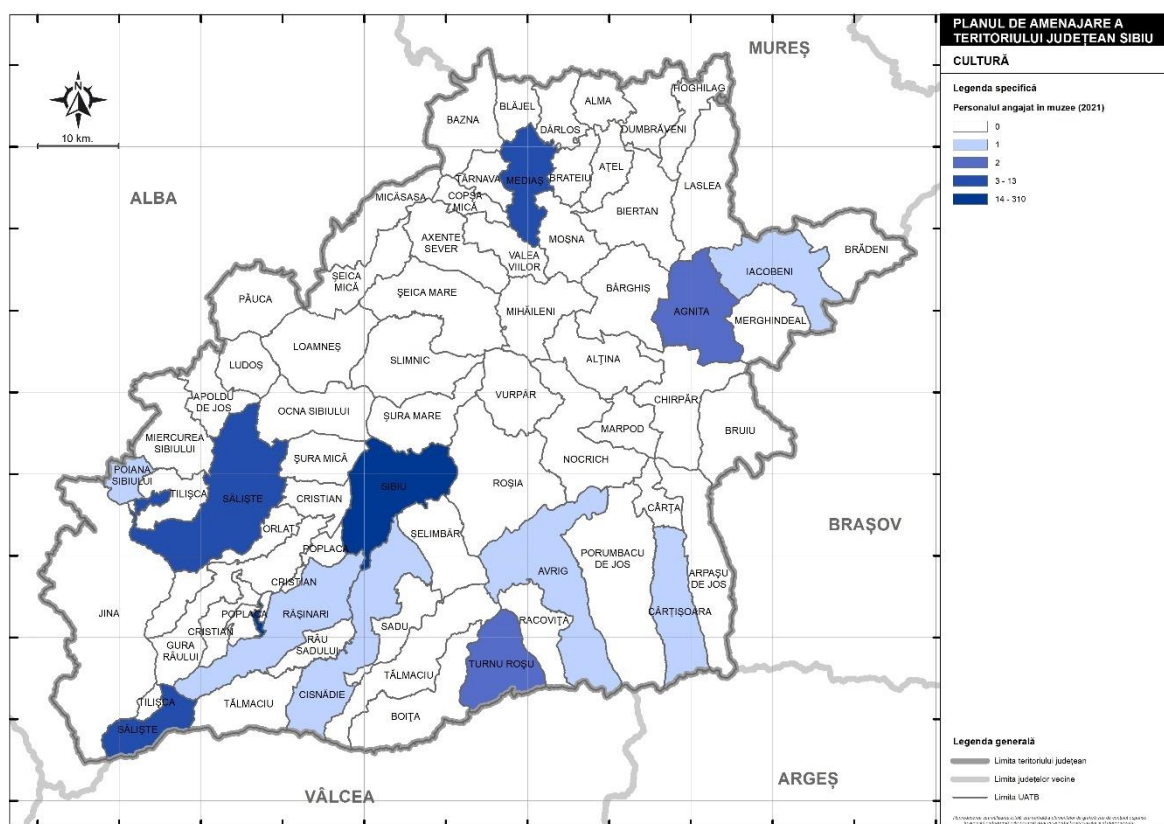

În celelalte localități care dețin muzee și colecții publice, numărul de vizitatori este și mai redus, chiar la mai puțin de 100 de vizitatori anual (la Cristian, Iacobeni sau Poiana Sibiului), situație care de fapt exista și înainte de pandemie, ceea ce pune sub semnul întrebării sustenabilitatea acestor instituții și capacitatea acestora de a atrage potențiali turiști.

Județul Sibiu are un patrimoniu muzeal care cuprinde 1.362.005 piese, reprezentând 11,4% din totalul pieselor din muzeele de la nivel național, și se situează pe poziția secundă în România după București (cu 3.921.261 piese reprezentând 32,85%). Distribuția pieselor pe colecții în cadrul județului Sibiu este următoarea: artă plastică – 16.721 piese, artă decorativă – 755, arheologie – 43.406, numismatică, etnografie-62.459, carte veche – 43.660, istorie – 120.321, istorie naturală – 1.073.905, alte categorii – 778, rezultând în total 1.362.005 piese. Acesta este un argument în plus în favoarea ideii că tradiția muzeografiei din județul Sibiu se menține la standarde foarte înalte la nivel național și regional.

O astfel de activitate muzeală complexă nu poate fi susținută fără un personal angajat pe măsură în muzeele și colecțiile publice. Astfel, numărul de angajați a crescut de la 309 (în 2014) la 369 (în 2019), pentru a scădea apoi în perioada pandemiei la 344 de angajați în anul 2021.

Fig. 2.55 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ANGAJAȚILOR DIN MUZEELE ȘI COLECȚIILE PUBLICE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

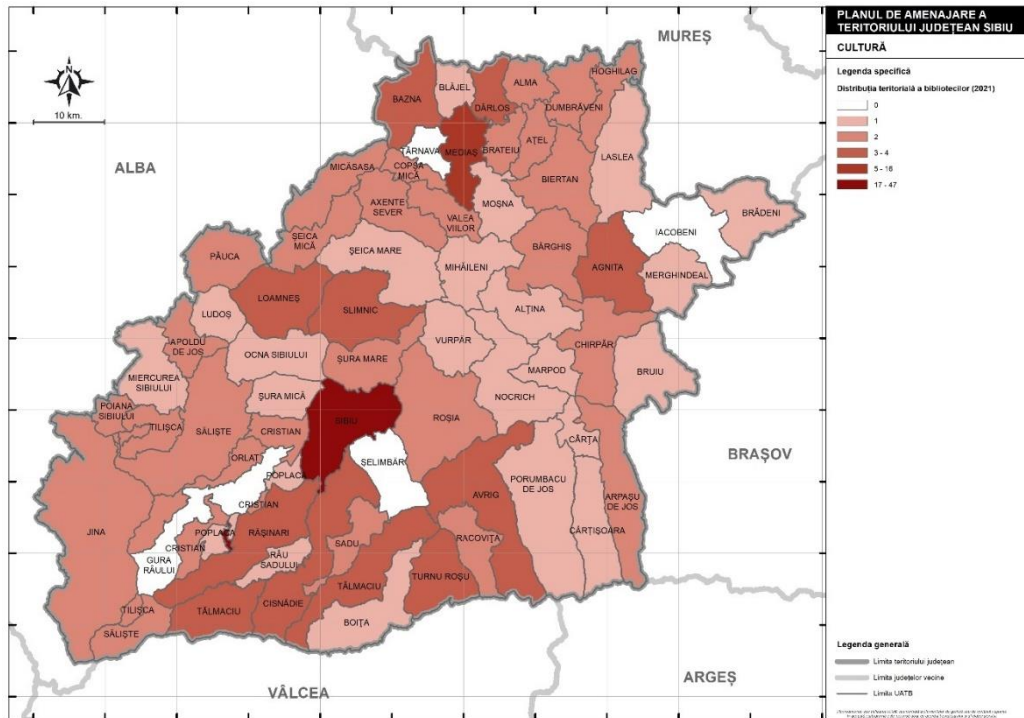
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

În mod evident, cei mai mulți angajați (310 din 344, respectiv 90,1%) sunt cei de la muzeele din municipiul Sibiu, unde se înregistrează, de departe, și cel mai mare număr de vizitatori. La muzeele și colecțiile publice din municipiul Mediaș și orașul Săliște activează între 11 și 13 angajați, iar celelalte muzee și colecții publice au doar unul sau doi angajați (fig. 2.55).

În contrast cu muzeele, cinematografele și alte instituții culturale, numărul de biblioteci a scăzut constant în ultimele decenii în județul Sibiu, de la 325 în anul 1997 la 199 în anul 2014 și la doar 171 de biblioteci în anul 2021. Scăderea mai abruptă a avut loc în cei doi ani de pandemie, când numărul de biblioteci a scăzut de la 188 (în 2019) la 171 (în 2021). Dintre acestea, doar 31 (18,1%) sunt biblioteci publice, iar restul sunt, în majoritatea cazurilor, biblioteci care aparțin unor unități de învățământ.

Biblioteca ASTRA și-a menținut funcția de bibliotecă județeană, precum și calitatea de coordonatoare a bibliotecilor publice din județ. Din evidențele Bibliotecii județene ASTRA rezultă că în sistemul public funcționează o bibliotecă județeană cu două corpuri de clădire la sediul central: corpul B, clădire nouă, inaugurată în 1 ianuarie 2007, respectiv sediul istoric (corp A), reabilitat și recepționat în 2011, precum și patru filiale în cele mai mari cartiere din municipiul Sibiu (Bâlea, Vasile Aaron, Hipodrom și Valea Aurie) și o filială în orașul Cisnădie, precum și celelalte biblioteci publice în județ. Dintre cele existente, marea majoritate nu au sedii proprii, funcționând în cămine culturale, primării, case de cultură sau în chirie. Unele administrații locale au decis unificarea fondurilor bibliotecii publice cu cele ale școlilor, pentru a scăpa de grijile localului propriu și ale gestiunii (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030*, 2022).

Fig. 2.56 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A BIBLIOTECILOR DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

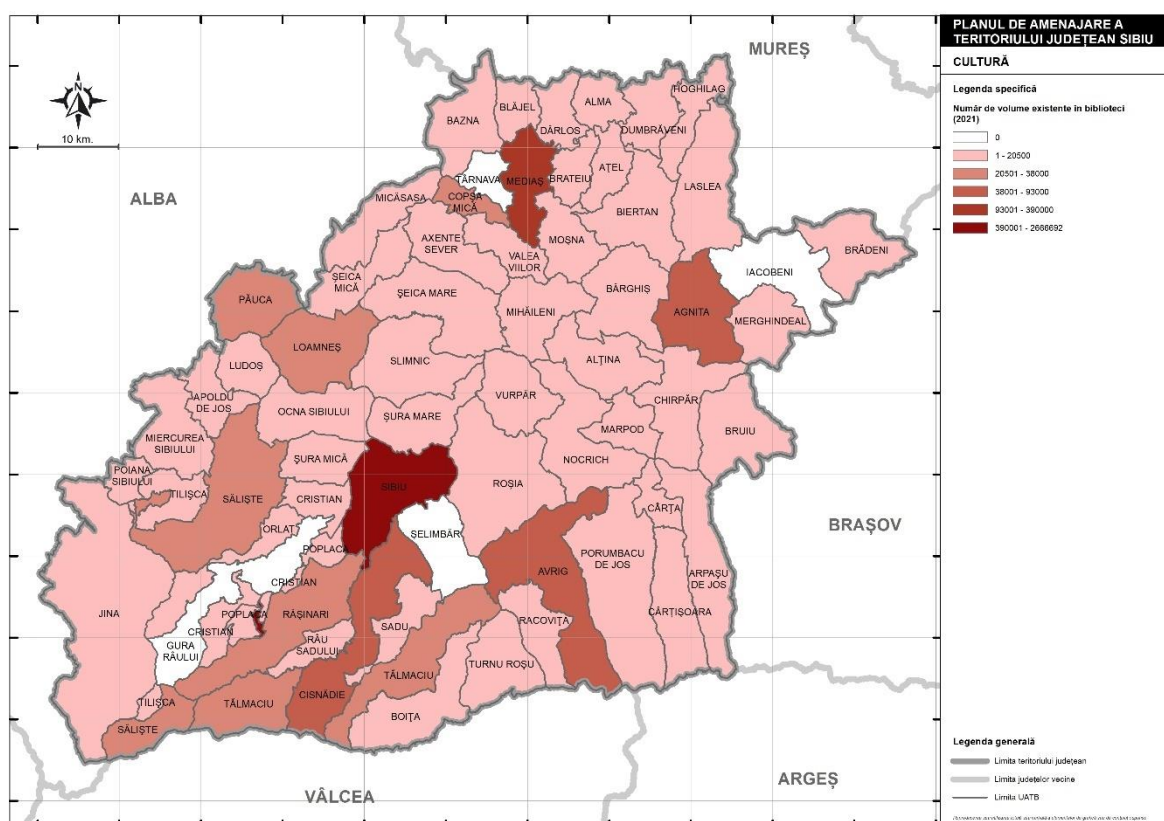

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

În acest fel, multe unități administrativ-teritoriale, inclusiv unele orașe (Dumbrăveni, Miercurea Sibiului, Ocna Sibiului) nu mai dețin biblioteci publice. De asemenea, există patru comune, dintre cele mai mari din județ (Șelimbăr, Gura Râului, Iacobeni și Târnava) care nu au deloc bibliotecă în anul 2021, situație la care s-a ajuns cu precădere în ultimii ani, uneori chiar în pandemie (Șelimbăr și Gura Râului).

În paralel cu scăderea numărului de biblioteci, a scăzut și numărul de volume existente în biblioteci, de la 4.227.291 volume în anul 2015 la 3.923.980 volume în anul 2021. Cu toate acestea, media de volume / bibliotecă a rămas aproximativ aceeași, ba chiar a crescut, de la 21350 de volume în 2015 la 22946 de volume în 2021. Media ascunde însă o realitate teritorială diferită, în sensul în care cea mai mare parte a volumelor existente (peste 2.666.000 de volume, respectiv 68%) în bibliotecile din județul Sibiu sunt localizate în cele 47 de biblioteci din municipiul Sibiu.

Fig. 2.57 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A VOLUMELOR EXISTENTE ÎN BIBLIOTECILE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Urmează, la mare distanță, volumele existente în bibliotecile din municipiul Mediaș (388670 de volume, respectiv 9.9% din totalul la nivel județean) și cele din bibliotecile din orașele Agnita, Avrig și Cisnădie, care dețin în total între 50000 și 100000 de volume. În mediul rural, cele mai multe volume se regăsesc la bibliotecile din Rășinari, Păuca, Loamneș și Slimnic, toate având peste 20000 de volume.

Pe categorii, cele mai multe volume din județul Sibiu se regăsesc în bibliotecile școlare (38,3%), urmate de bibliotecile publice (30,8%), bibliotecile instituțiilor de învățământ superior din municipiul Sibiu (21,2%) și alte biblioteci specializate (9,8%).

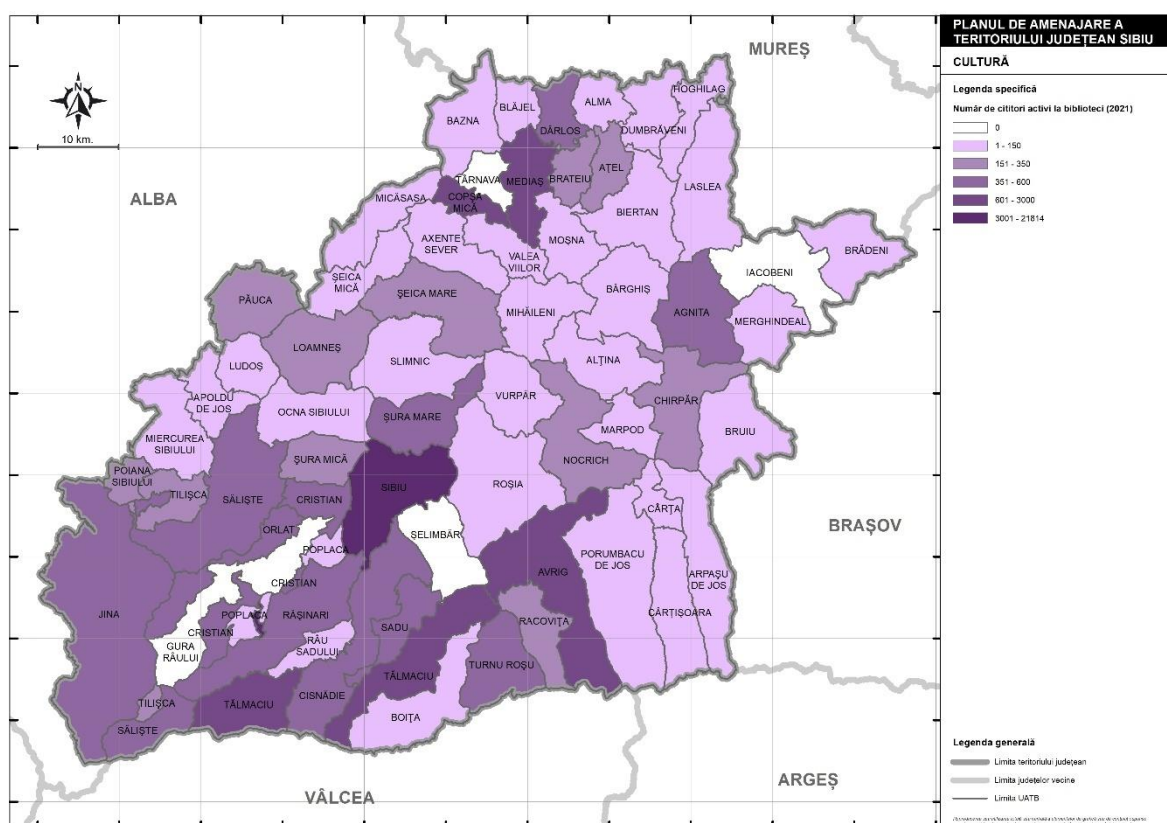
Dintre bibliotecile publice, se remarcă Biblioteca Județeană ASTRA din municipiul Sibiu, cu peste 810000 de volume, reprezentând 20,7% din totalul volumelor existente în bibliotecile din județul Sibiu și 67,2% din totalul volumelor existente în bibliotecile publice din județ. Bibliotecile municipale și orașenești dețin 18,6% din volumele existente în bibliotecile publice, iar cele comunale, deși mai numeroase, dețin doar 14,2% din volumele existente în bibliotecile publice.

Numărul de cititori activi, înregistrați ca atare la bibliotecile din județul Sibiu, a scăzut dramatic în ultimul deceniu, de la peste 100000 de cititori înainte de anul 2015 (106675 în 2014) la aproximativ jumătate, 54576 de cititori în anul 2019, și la doar 39155 în anul 2021, în condiții de pandemie. Deși este posibil ca pandemia să fi agravat situația numărului de cititori activi, tendința de scădere este una generalizată,

având în vedere trecerea în online a unui număr mare de potențiali cititori, în special tineri, și a diminuării importanței volumelor scrise în favoarea altor forme și manifestări culturale (video și audio) mai atractive, îndeosebi pentru cei din generația tânără.

Și în privința cititorilor activi, se evidențiază discrepanțe mari între mediul urban, care grupează majoritatea cititorilor activi (77,4% în anul 2021), și mediul rural. Mai mult, cititorii activi sunt localizați cu precădere în municipiul Sibiu, care deține 55,7% din totalul cititorilor activi de la bibliotecile din județ în anul 2021, urmat la mare distanță de municipiul Mediaș (7,4%) și orașele Tâlmaci, Coșca Mică și Avrig, fiecare având între 1100 și 1300 de cititori activi, respectiv în jur de 3-3,2% din totalul cititorilor la nivel județean (fig. 2.58).

Fig. 2.58 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CITITORILOR ACTIVI DIN BIBLIOTECILE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

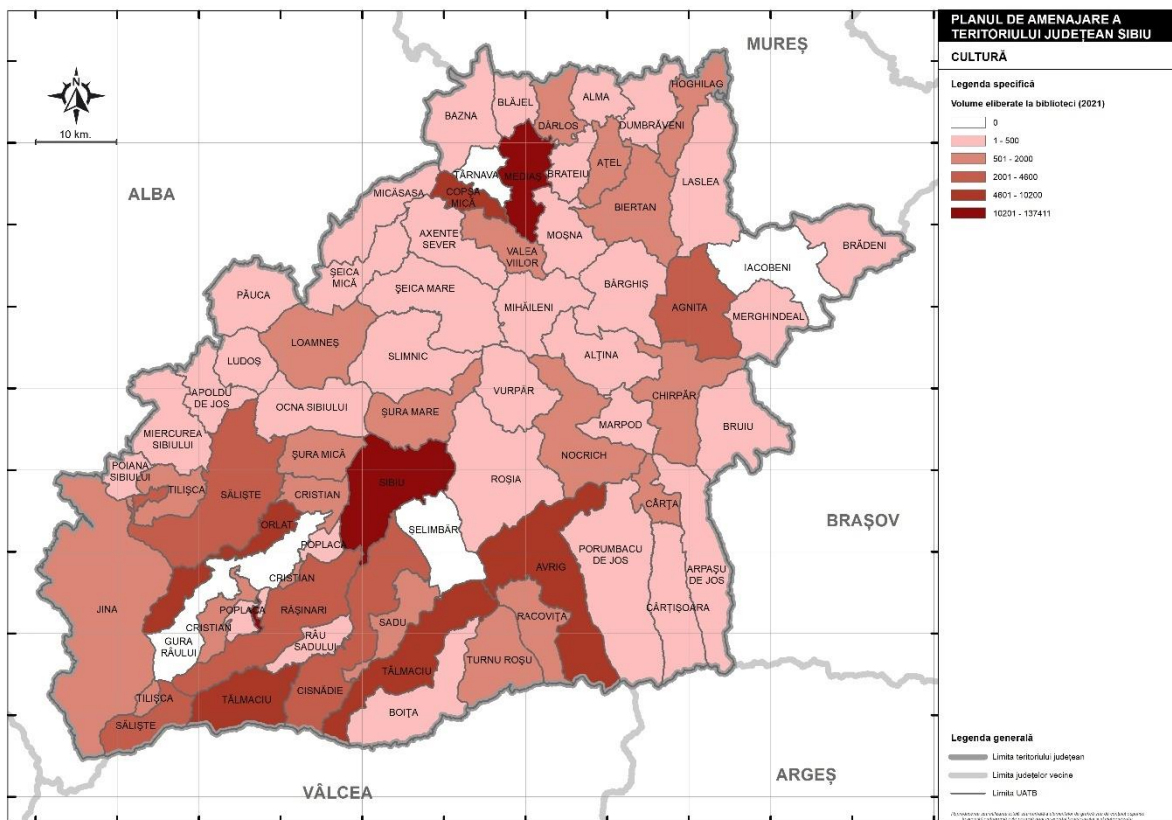
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

În mediul rural, cei mai mulți cititori activi se înregistrează în comunele mai mari din apropierea municipiului Sibiu, precum Cristian, Rășinari, Turnu Roșu, Orlat, fiecare având peste 500 de cititori activi. De remarcat faptul că cea mai mare comună din județ, Șelimbăr, nu deținea o bibliotecă în anul 2021, și deci nu avea nici un cititor activ în acel an. Dintre comunele care au totuși o bibliotecă, cel mai mic număr de cititori activi se înregistrează în comunele Bazna, Alma și Bruuiu, care au mai puțin de 30 de cititori activi. Tot în sens negativ se evidențiază și comuna Roșia, care, deși are un număr mult mai mare de locuitori

comparativ cu alte comune, înregistra doar 39 de cititori activi în anul 2021, mai puțini decât cea mai mică comună din județ, Râu Sadului, care avea 40 de cititori activi în același an.

În privința volumelor eliberate din bibliotecile din județul Sibiu pentru a fi citite, s-a înregistrat aceeași scădere, de la 848083 volume în anul 2014 la aproape jumătate, 487308, în anul 2019, respectiv aproximativ un sfert în condiții de pandemie, 212841 de volume în anul 2021. Aceași scădere a fost resimțită și pe plan național și regional, fiind direct proporțională cu scăderea numărului de cititori activi. Nu doar numărul de cititori activi a afectat numărul de volume eliberate, ci și apetitul pentru lectură al acestora. Astfel, numărul mediu anual de volume eliberate / cititor a scăzut de la aproape 8 volume / cititor în anul 2014 la doar 5,4 volume / cititor în anul 2021.

Fig. 2.59 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A VOLUMELOR ELIBERATE ÎN BIBLIOTECILE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

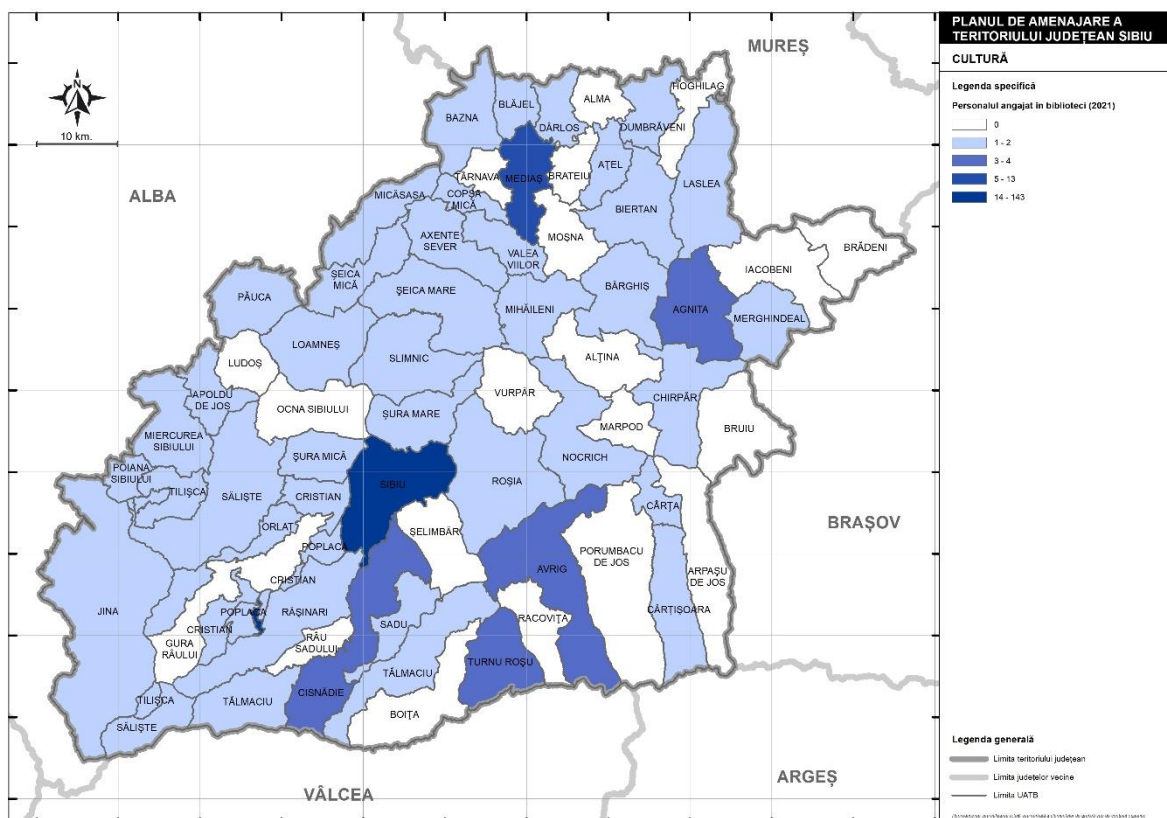
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

În profil teritorial, se observă că majoritatea volumelor eliberate în anul 2021, și anume 137411 (respectiv 64,6%), s-au înregistrat la biblioteci din municipiul Sibiu, unde și media de 6,3 volume eliberate / cititor a fost mai ridicată decât media județeană. Urmează municipiul Mediaș (10910 volume eliberate, respectiv 5,1%), și orașul Tâlmaci, cu 8463 de volume eliberate și o medie ridicată, de 6,7 volume eliberate / cititor în anul 2021. În ansamblu, în mediul urban s-au dat cititorilor 84,4% din totalul volumelor eliberate din bibliotecile din județul Sibiu.

În mediul rural, numărul de volume eliberate a fost în general redus, cu o medie de doar 3,7 volume eliberate / cititor. Cifrele minime s-au înregistrat la Bazna (30), Bruiu (32) și Râu Sadului (40), unde numărul de volume eliberate corespunde exact sau aproape exact cu numărul de cititori, de unde rezultă că majoritatea acestor cititori (sau chiar toți) au apelat în anul 2021 la biblioteca din localitate pentru a împrumuta un singur volum.

Personalul angajat în bibliotecile din județul Sibiu a cunoscut o creștere numerică, cel puțin până în anul 2016, când s-a ajuns la un maxim de 257 de persoane angajate, în contrast cu scăderea înregistrată în privința numărului de biblioteci, a numărului de cititori activi și a volumelor existente și eliberate din biblioteci. Începând cu anul 2017 se înregistrează o tendință constantă de scădere, în anul 2021 existând 221 de angajați în cele 171 de biblioteci existente în județ, rezultând o medie de 1,3 angajați / bibliotecă. După cum se poate deduce, multe biblioteci funcționează cu un singur angajat, cu deosebire în mediul rural dar și în unele orașe mici (de exemplu la Ocna Sibiului), unde există chiar și biblioteci fără angajați, în sensul în care o persoană cumulează, probabil, și funcția de bibliotecar, la o altă funcție de bază.

Fig. 2.60 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ANGAJAȚILOR DE LA BIBLIOTECILE DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2021

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2023)

Numărul cel mai mare de angajați activează la bibliotecile din municipiul Sibiu, și anume 143 de persoane, respectiv 64,7% din totalul angajaților la biblioteci în județul Sibiu în anul 2021. La bibliotecile din Mediaș,

în același an, existau 13 angajați (5,9%), în orașul Agnita sunt 4 angajați, iar în orașele Avrig și Cisnădie, câte 3 angajați la bibliotecile existente în aceste orașe.

În mediul rural, numărul cel mai mare de angajați activează la bibliotecile din comuna Turnu Roșu (4), dar în majoritatea comunelor există doar unul sau doi angajați la biblioteci, iar într-un oraș (Ocna Sibiului) și un număr de 20 de comune (inclusiv cele 4 care nu au deloc bibliotecă) nu există nici un angajat la biblioteci.

Ecosistemul cultural al județului Sibiu menționat și detaliat anterior nu s-ar fi putut constitui fără aportul instituțiilor de cultură din județ. La nivelul județului Sibiu există cinci instituții de cultură care se află în subordinea directă a Consiliului Județean Sibiu (Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Cindrelul – Junii” Sibiu, Biblioteca Județeană ASTRA, Școala Populară de Arte și Meserii „Ilie Micu”, Complex Național Muzeal ASTRA, Filarmonica de Stat Sibiu).

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Cindrelul – Junii” Sibiu (CICPCT) a fost înființat în anul 1968, funcționând sub autoritatea Consiliului Județean Sibiu. Activitatea acestui centru este una diversă, coordonând proiecte în domeniul culturii tradiționale și reușind de-a lungul timpului să organizeze festivaluri folclorice naționale și internaționale, spectacole, evenimente dedicate gastronomiei, târguri, expoziții, dar și cercetări în teren și programe educaționale. Dintre aceste manifestări culturale, patru sunt considerate a fi proiecte mari: Festivalul-Concurs al Cântecului Popular Românesc „Lucreția Ciobanu”, Festivalul Internațional de Folclor „Cântecele Munților”, „Târgul Olarilor” și Festivalul Național de Folclor „Ioan Macrea” (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030*, 2022).

Biblioteca Județeană ASTRA reprezintă continuarea eforturilor intelectualilor din secolul XIX, Asociațiunea Transilvăneană pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român, înființată în 1861, fiind entitatea care începe demersurile care de-a lungul anilor vor crește patrimoniul bibliotecii. Conform Raportului de Activitate al Bibliotecii pentru anul 2020, se poate observa o capacitate de adaptare remarcabilă, în special în contextul digital al secolului XXI, demonstrând că bibliotecile nu sunt instituții ale trecutului, ci dimpotrivă, dacă urmează un proces de transformare digital pot deveni adevărate hub-uri pentru comunități. Expoziții de carte și de pictură, cursuri de limbi străine, proiecții video, lecturi publice și cercuri de lectură, spectacole, în total peste 70 de astfel de activități au fost organizate de Biblioteca ASTRA într-un an dificil, cu multe restricții sanitare și cu limitări bugetare. Parteneriatele pe care le-a încheiat Biblioteca în acest an au fost atât cu alte instituții din județ, precum Muzeul ASTRA sau Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, cât și cu parteneri internaționali precum Institutul Confucius din China sau parteneri naționali precum Biblioteca Metropolitană din București sau Muzeul Național Cotroceni. Biblioteca ASTRA se confruntă cu o creștere a costurilor de întreținere, astfel că, în ceea ce privește bugetul pentru achiziția de publicații, acesta scade. De asemenea, spațiul de depozitare este insuficient pentru publicații, iar unele echipamente sunt uzate moral și fizic. Problemele de ordin bugetar și logistic cu care se confruntă Biblioteca ASTRA sunt susținute și de datele statistice care arată reducerea anuală a

volumelor eliberate și scăderea numărului de cititori activi la nivelul județului Sibiu (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Școala Populară de Arte și Meserii „Ilie Micu” este instituția prin care iubitorii de artă se pot pregăti în domeniul educației permanente, al culturii și creației tradiționale. Cursurile oferite de Școala Populară vizează artele vizuale, studiul instrumentelor muzicale, folclor și tradiții populare. Evenimentele organizate în cadrul acestei instituții urmăresc valorificarea cunoștințelor acumulate de cursanți, organizându-se spectacole și concerte, expoziții și conferințe.

Filarmonica de Stat Sibiu a fost fondată în 1949, după mai bine de 300 de ani de activitate culturală specifică în oraș. De-a lungul timpului au fost susținute mii de concerte simfonice și de muzică de operă, fiind recunoscută național și internațional, iar interpreții români au efectuat concerte în țară și peste hotare. În prezent, Filarmonica de Stat din Sibiu organizează concerte simfonice, recitaluri, festivaluri și festivaluri concurs (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Complexul Național Muzeal ASTRA este cea mai importantă instituție etnomuzeală din țară, având, la fel ca Biblioteca Județeană ASTRA, origini în secolul XIX. Prima expoziție a avut loc în 1905. Mesajul instituției vizează preservarea și salvagardarea patrimoniului cultural național, material și imaterial, pentru generațiile următoare. La momentul elaborării prezentei analize, Complexul Muzeal reunește Muzeul în Aer Liber, Muzeul Civilizației Transilvănene, Muzeul Emil Sigerus și Muzeul Franz Binder. Există, de asemenea, și o bogată activitate de conservare și restaurare, remarcându-se prezența Direcției pentru Conservare și Restaurare, Centrul de Pregătire a Conservatorilor și Restauratorilor și Centrul ASTRA pentru Patrimoniu. Mai mult decât atât, Complexul Muzeal are și editură prin intermediul căreia apar două reviste științifice. Activitățile Complexului Muzeal sunt multiple și diverse, iar partenerii provin din diverse domenii și locuri. De la copii la meșteri populari, studenți sau doar pasionați de artă și istorie, Complexul Muzeal este, probabil, cea mai activă instituție de profil, oferind programe variate, atât în Sibiu, cât și în alte localități din județ (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Mai mult decât atât, județul Sibiu dispune de un adevărat sistem de promovare a meșteșugurilor tradiționale care se impune a fi susținut și încurajat. Galeria de artă ale C.N.M. ASTRA, Galeriele și atelierelor artiștilor plastici, Târgul creatorilor populari din România, Târgul olarilor, Circuitele Ecomuzeului Regional Sibiu, Olimpiada Națională a Meșteșugurilor Artistice Tradiționale, Festivalul Național al Datinilor și Obiceiurilor. Proiectul „Tezauru umane vii”, Festivalul „ASTRA Film”, clasele externe ale Școlii populare de arte și meserii „Ilie Micu” sunt realități culturale ale prezentului cu rol major în promovarea industriilor culturale în respectul valorii și a tradiției (*Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Sibiu 2021-2030, 2022*).

Instituțiile cu atribuții legale în domeniul cercetării, conservării și valorificării patrimoniului cultural imaterial sunt: Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Cindrelul-Junii”

(pentru coordonarea tuturor așezămintelor culturale din județul Sibiu), Școala populară de arte și meserii „Ilie Micu” și Complexul Național Muzeal ASTRA. Din perspectiva patrimoniului mobil, cea mai importantă instituție care administrează muzee, colecții, arhive și biblioteci este Muzeul Național Brukenthal din Sibiu, care este printre cele mai importante din țară și are totodată un prestigiu european valoros. Astfel, principalele deținătoare de patrimoniu mobil în județul Sibiu sunt muzeele și colecțiile muzeale, menționate mai sus.

Agenda manifestărilor culturale este una foarte bogată în județul Sibiu. Cu unele întreruperi cauzate de perioada de pandemie, se remarcă organizarea periodică (anuală) a aproximativ 80 de manifestări culturale în aproximativ 30 de localități din județ, aproximativ jumătate fiind concentrate în municipiul Sibiu, care reprezintă polul cultural al județului. Printre principalele evenimente, cu periodicitate anuală și de mare atractivitate, se numără Festivalul Internațional de Teatru Sibiu, Sibiu Jazz Festival, Astra Film Fest, ArtMania, Târgul Olarilor, Festivalul Brânzei și Țuicii, Festivalul Național al Tradițiilor Populare, Festivalul Bujorului de Munte, Festivalul Sus pe Muntele din Jina, Târgul Creatorilor Populari, Festivalul medieval „Cetății Transilvane”.

Învățământul vocațional de artă din județul Sibiu are o lungă tradiție. În prezent, în municipiul Sibiu funcționează (din 2003) Liceul de Artă, care dispune de o ofertă vocațională bogată la nivelul tuturor ciclurilor școlare, de la ciclul primar și până la liceu, incluzând specializări precum Muzică (muzică instrumentală, artă vocală interpretativă – canto clasic, și secția teoretică) și Arte Plastice (pictură, desen, modelaj, grafică și sculptură).

În cadrul Universității „Lucian Blaga” funcționează Facultatea de Litere și Arte, în cadrul căreia s-a înființat, în 1997, Departamentul de Artă Teatrală. Acesta oferă trei specializări la nivel licență: Actorie, Teatrologie – Management Cultural și Coregrafie, precum și două specializări la nivel masterat: Tehnici Interpretative în Artele Spectacolului, respectiv Management și Antreprenariat Cultural, cu posibilitatea continuării la doctorat. Proiectele inițiate și dezvoltate de studenți beneficiază de sprijinul calificat al cadrelor calificate care provin din toate ariile curriculare ale Teatrului și Artelor Spectacolului. Proiectele artistice ale departamentului sunt prezentate publicului în Studioul de Teatru al Centrului de Cercetări Avansate în Domeniul Artelor Spectacolului (CAVAS). Prin Departamentul de Artă Teatrală, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu a devenit un partener de tradiție al Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, al Teatrului Național „Radu Stanca” și al Bursei de Spectacole. Studenții departamentului joacă și produc spectacole care au fost distinse cu premii la importante festivaluri de teatru studentesc din Europa și din lume.

De asemenea, Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, prin Departamentul de Artă Teatrală și Teatrul Național „Radu Stanca” organizează anual Festivalul Universităților de Teatru și Management Cultural, cea mai importantă manifestare de gen din Europa, care

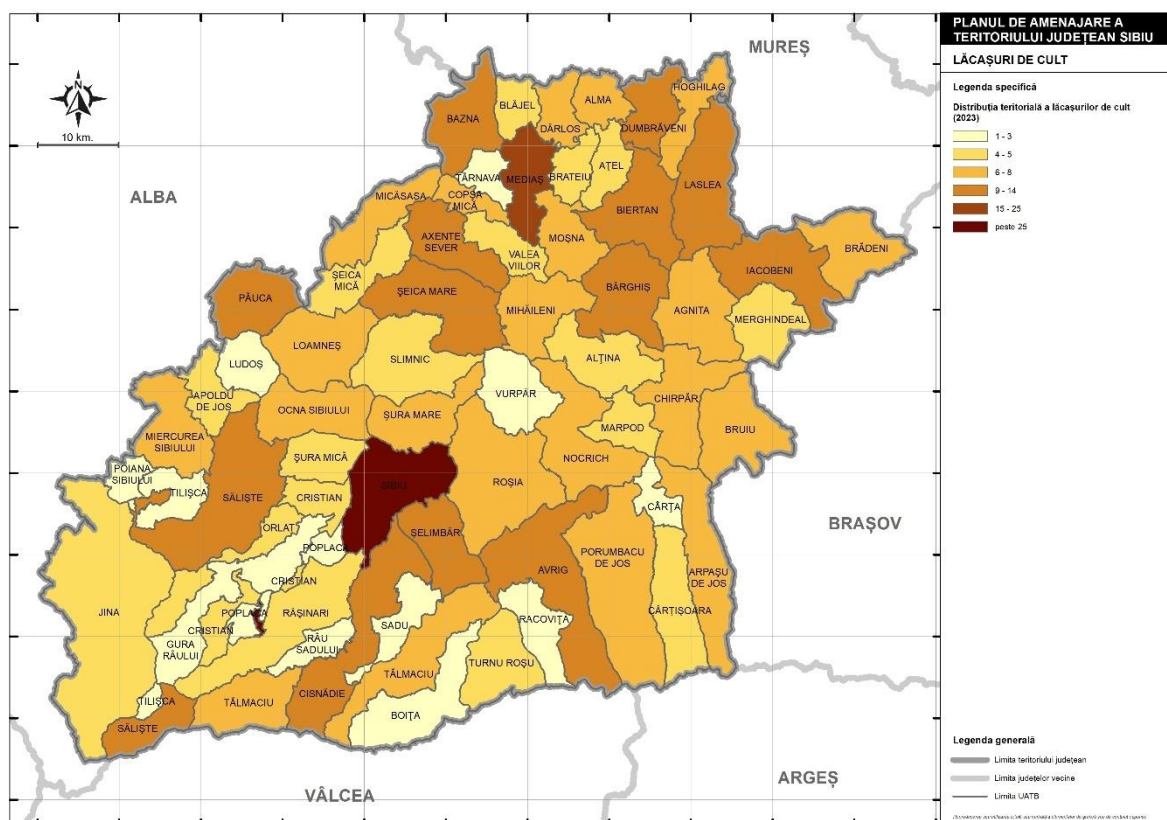
propune publicului spectacolele de referință ale școlilor de teatru din întreaga lume. Spectacolele studenților sunt supuse unui proces de selecție, realizat de către un board de experți internaționali, profesori în universități de prestigiu, precum și de Consiliul Departamentului de Artă Teatrală din ULBS. Absolvenții și studenții Departamentului de Artă Teatrală din cadrul Facultății de Litere și Arte creează maratonul teatral DATfest. Evenimentul oferă prilejul tinerilor actori și coregrafi de a se prezenta în fața publicului sibian cu spectacolele realizate în anul universitar anterior, iar tinerilor teatrologi și manageri culturali de a-și pune în practică cunoștințele teoretice cu scopul de a-și îmbunătăți abilitățile practice de concepere și organizare a evenimentelor culturale. Astfel, se creează un mediu propice de comunicare și muncă în echipă, într-un mod profesionist spre îndeplinirea unui scop comun, acela de a implica tinerii artiști în viața social-culturală a comunității locale, propunând evenimente culturale de calitate realizate în strânsă colaborare cu specialiști în artele spectacolului. Tinerii vin în întâmpinarea publicului sibian cu evenimente ce diversifică oferta culturală prin spectacole de teatru, ateliere, conferințe, întâlniri teatrale, recitaluri, expoziții și un flashmob. Deși municipiul Sibiu se bucură de evenimente culturale similare, DATfest este singurul proiect care aduce laolaltă, timp de 10 zile, cele mai recente spectacole ale tinerilor sibieni, în spații cât mai accesibile pentru comunitate și dezvoltă programe educaționale pentru cultură prin conferințe, expoziții, ateliere și un concurs de publicistică teatrală. Unul dintre scopurile principale ale tinerilor teatrologi, manageri culturali, actori și coregrafi este de a întâmpina noi tineri studenți sibieni, oferindu-le ocazia de a-și cunoaște colegii prin facilitarea accesului la viața culturală a orașului. Festivalul contribuie activ la creșterea indicelui de participare a populației Sibiului la evenimente artistice prin integrarea constantă a noilor studenți ai universității în viața culturală a orașului. (<https://litere.ulbsibiu.ro/facultate/departamente/departamentul-de-arta-teatrala/>).

2.7. Studiu de fundamentare privind infrastructura religioasă

În liniile diversității etnice și a bogăției patrimoniului cultural al județului Sibiu, se remarcă o bogată viață religioasă, manifestată la nivelul unei multitudini de culte oficial recunoscute de lege, 14 dintre acestea fiind prezente și în județul Sibiu. Acestea beneficiază de protecție legală națională și internațională, în vederea asigurării libertății religioase și a sprijinirii cultelor.

La nivelul județului Sibiu, au fost identificate 454 de lăcașuri de cult, aparținând majorității cultelor religioase existente în România, combinând informațiile de pe Google Maps (433 de lăcașuri de cult) și a bazei de date a CIMEC privind lăcașurile de cult (446 de lăcașuri de cult), cu realitatea din teren.

Fig. 2.61 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A LĂCAȘURILOR DE CULT DIN JUDEȚUL SIBIU ÎN ANUL 2023

Surse: CIMEC, Google Maps (2023)

În profil teritorial, un număr ridicat de lăcașuri de cult se localizează în cele două municipii, Sibiu și Mediaș, care împreună dețin aproximativ 18% din totalul lăcașurilor de cult din județ, și totodată în aceste municipii sunt reprezentate toate cultele existente la nivel județean. De altfel, în mediul urban în ansamblu sunt prezente mai mult de o treime (35,9%) din lăcașurile de cult din județul Sibiu.

Mediul rural se evidențiază de asemenea printr-un număr ridicat de lăcașuri de cult, având în vedere faptul că aproape toate satele dețin cel puțin un lăcaș de cult (și uneori mai multe). Se evidențiază comunele cu 10 sau mai multe lăcașuri de cult, precum Laslea, Șelimbăr, Axente Sever, Bazna, Bârghiș, Iacobeni, Șeica Mare, unde, pe lângă numărul ridicat de sate aparținătoare, se remarcă și o diversitate a cultelor existente în aceste comunități.

În prezent, cea mai numeroasă comunitate religioasă este cea ortodoxă, aparținând de Biserica Ortodoxă Română. Credincioșii ortodocși români din județul Sibiu se află sub oblăduirea Mitropoliei Ardealului (cu sediul în municipiul Sibiu), care a fost înființată inițial ca episcopie în anul 1761, și apoi ca Mitropolie din decembrie 1864, ca urmare a demersurilor lui Andrei Șaguna. În paralel cu episcopia și apoi cu mitropolia, a funcționat și Institutul Teologic și Pedagogic din Sibiu, înființat în 1781, ulterior reorganizat ca Academie

Teologică, respectiv Institut Teologic de grad universitar, iar astăzi Facultatea de Teologie „Sfântul Andrei Șaguna” din cadrul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu.

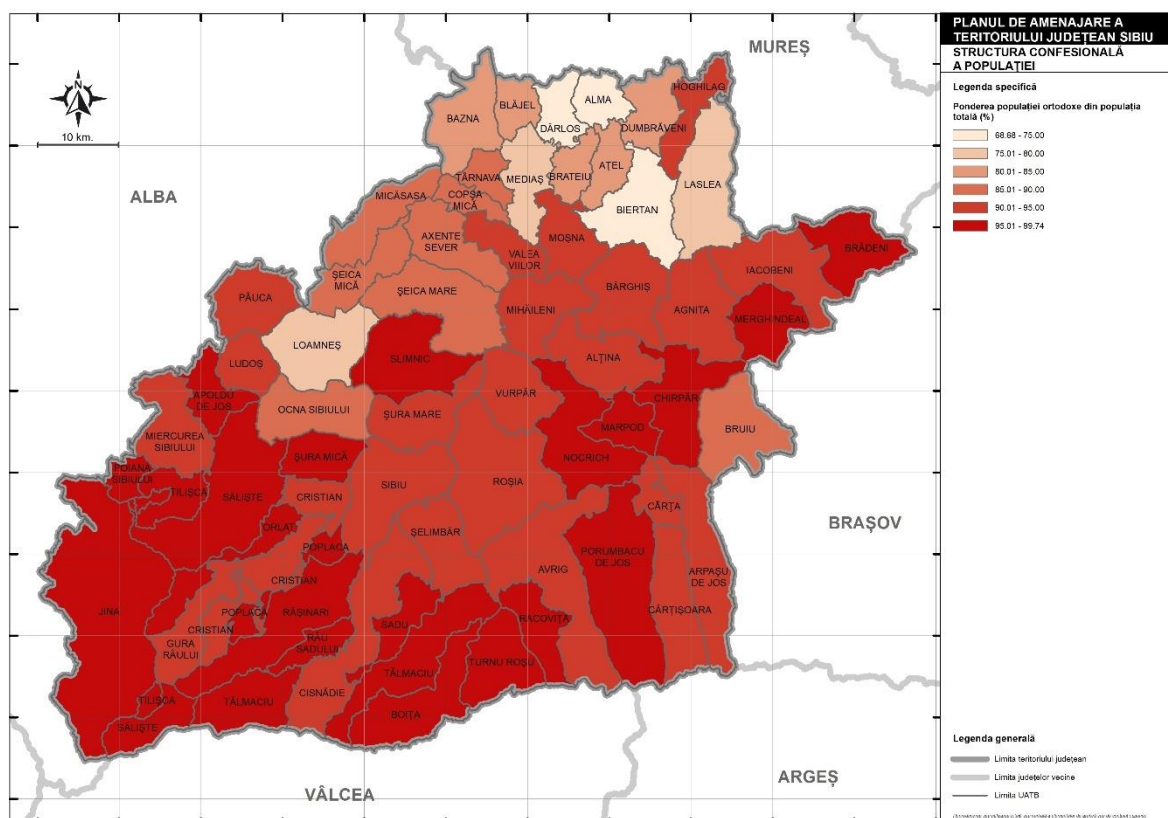
În prezent, Mitropolia Ardealului cuprinde următoarele eparhii: Arhiepiscopia Sibiului, Arhiepiscopia Alba Iuliei, Episcopia Ortodoxă Română a Oradiei, Episcopia Covasnei și Harghitei și Episcopia Devei și Hunedoarei.

Arhiepiscopia Sibiului, condusă de Înaltpreasfințitul Părinte Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, are jurisdicție asupra credincioșilor ortodocși din județele Sibiu și Brașov. În județul Sibiu funcționează următoarele protopopiate ale Arhiepiscopiei Sibiului: Protopopiatul Sibiu, cu 65 de parohii și 9 unități misionare; Protopopiatul Săliște, cu 54 de parohii și o unitate misionară; Protopopiatul Mediaș, cu 65 de parohii și 4 unități misionare; Protopopiatul Avrig, cu 41 de parohii și o unitate misionară; și Protopopiatul Agnita, cu 43 de parohii și 7 unități misionare (filii). La acestea se mai adaugă 8 mănăstiri și 7 schituri în județul Sibiu.

Principalul lăcaș ortodox de cult din județul Sibiu este Catedrala Mitropolitană din Sibiu, construită în anii 1902-1906 pe locul unei foste biserici ortodoxe (construite la sfârșitul secolului al 18-lea) și care servise până atunci de catedrală. Actuala catedrală, având hramul Sfintei Treimi, este o copie la scară redusă a fostei Catedrale Sfânta Sofia din Constantinopol.

Ponderea populației de confesiune ortodoxă română era de 89,73% la nivelul județului Sibiu la Recensământul Populației și Locuințelor din 2011. Totodată trebuie remarcat că ortodocșii români sunt majoritari în absolut toate unitățile administrativ-teritoriale din județul Sibiu, chiar dacă în ponderi diferite (fig. 2.62).

Fig. 2.62 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE ORTODOXĂ ROMÂNĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL SIBIU ÎN 2011

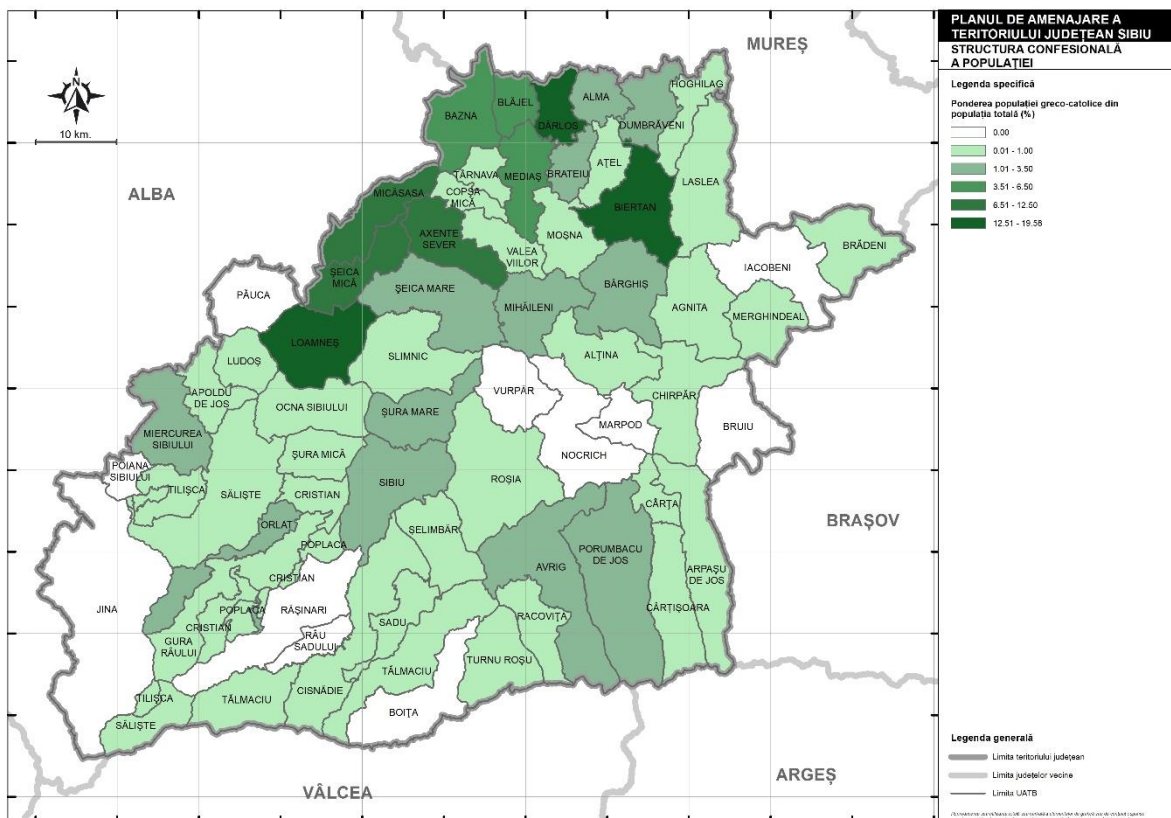

Sursa: RPL (2011)

Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică) reprezintă al doilea cult din județ, după numărul de credincioși (2,05% în 2011). Numărul greco-catolicilor a fost mult mai ridicat în perioada de dinainte de 1948, când confesiunea greco-catolică a fost desființată de autoritățile comuniste, fiind unită cu Biserica Ortodoxă Română. Imediat după căderea regimului comunist, a fost reînființată Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică), cu centrul la Blaj, ceea ce a condus la un reviriment al acestei confesiuni și în județul Sibiu, însă la o scară foarte redusă.

Credincioșii greco-catolici din județul Sibiu se află sub oblăduirea Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș, cu sediul la Blaj. În cadrul acesteia, următoarele protopopiate funcționează pe teritoriul județului Sibiu: protopopiatul Dumbrăveni, cu 7 parohii; protopopiatul Mediaș, cu 11 parohii; și protopopiatul Sibiu, cu 12 parohii. De asemenea, câteva parohii din partea vestică a județului Sibiu aparțin de protopopiile Blaj sau Sebeș, care au sediul în județul Alba, iar o parohie din partea de sud-est a județului Sibiu (Porumbacu de Jos) aparține de protopopiatul Făgăraș, cu sediul în municipiul Făgăraș (județul Brașov).

Fig. 2.63 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE GRECO-CATOLICĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL SIBIU ÎN 2011

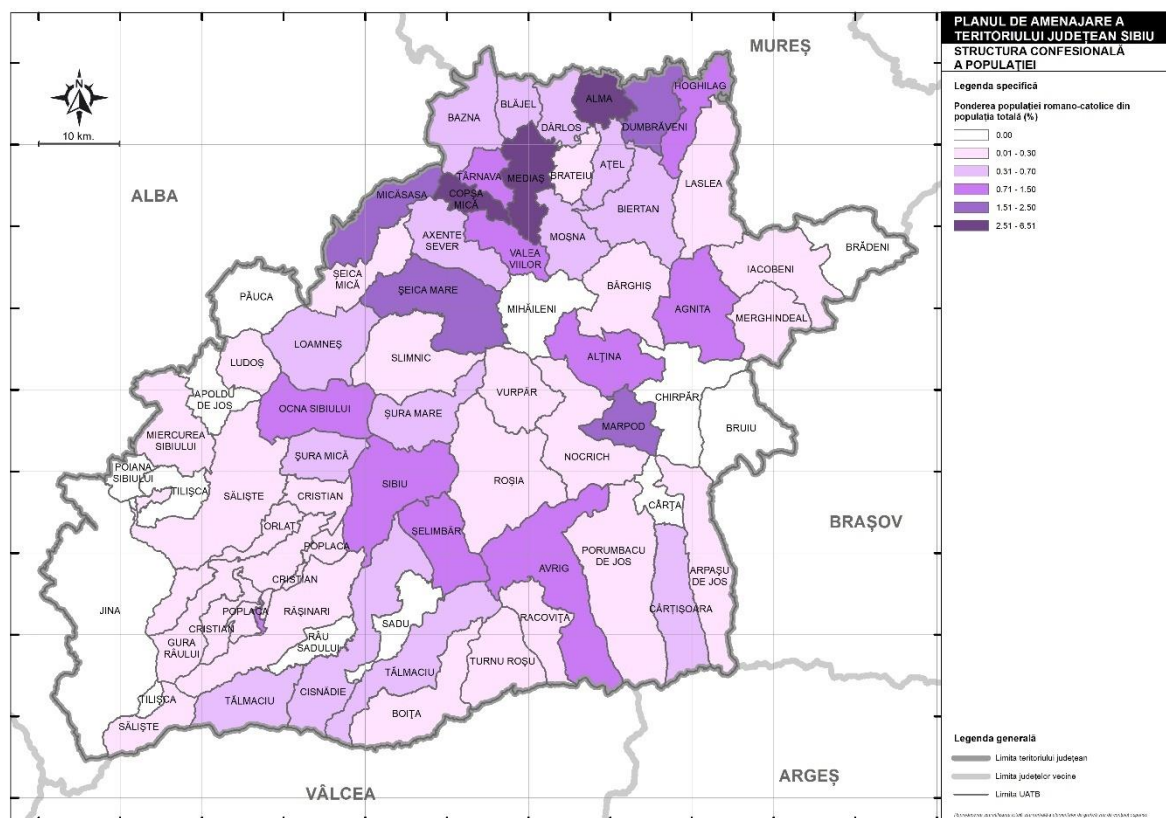
Sursă: RPL (2011)

Greco-catolicii sunt concentrați în partea de nord și de nord-vest a județului Sibiu, unde formează comunități relativ restrânse numeric, în zona de influență a principalului centru greco-catolic al Transilvaniei, municipiul Blaj (județul Alba). Tot în această arie se localizează și lăcașele de cult (bisericele) greco-catolice.

Credincioșii romano-catolici din județul Sibiu se află sub oblăduirea Arhiecezei (sau Arhiepiscopiei) de Alba Iulia, ridicată la acest rang de Papa Ioan Paul al II-lea în anul 1991, fiind de atunci subordonată direct Sfântului Scaun.

Arhieceza de Alba Iulia are în subordine mai multe arhidiaconate, între care se numără și Arhidiaconatul de Sibiu-Făgăraș, care cuprinde în mare măsură parohii din partea sudică a județelor Sibiu și Brașov. În județul Sibiu se localizează 5 parohii (dintre care 4 în municipiul Sibiu, și una în Agnita) și 10 filii. Arhidiaconatul de Dumbrăveni acoperă aria de nord a județului Sibiu, precum și sudul județului Mureș (zona Sighișoara) și o mică parte din județul Brașov. Pe teritoriul județului Sibiu include 5 parohii (între care cele de la Mediaș, Copșa Mică și Dumbrăveni) și 6 filii.

Fig. 2.64 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE ROMANO-CATOLICĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL SIBIU ÎN 2011

Sursa: RPL (2011)

Romano-catolicii reprezentau 1,34% din populația județului Sibiu la Recensământul Populației și Locuințelor din 2011 și sunt în mod obișnuit de etnie maghiară. Ei se concentrează spațial în partea de nord a județului Sibiu, precum și în unele orașe din jumătatea sudică (Sibiu, Ocna Sibiului, Avrig), fără a depăși însă nicăieri 10% din populația unei anumite unități administrativ-teritoriale.

Cei mai mulți credincioși romano-catolici sunt localizați în orașele din Culoarul Târnavei Mari: Mediaș, Coșta Mică și Dumbrăveni, precum și în unele comune din apropierea acestora, precum Alma, Micăsasa, Șeica Mare, Hoghilag. În Podișul Hârtibaciului sunt prezenți în orașul Agnita și în comunele Marpod, Alțina, formând comunități restrânse numeric. Cel mai important lăcaș de cult romano-catolic din județul Sibiu este Biserica Iezuiților din municipiul Sibiu, având hramul „Sfânta Treime”, construită între anii 1726 și 1733 pe una din laturile Pieței Mari. Astăzi este unul dintre cele mai importante monumente istorice din municipiu. În orașul Dumbrăveni se află Biserica Armeano-Catolică „Sfânta Elisabeta”, de asemenea un monument istoric de referință al acestui oraș.

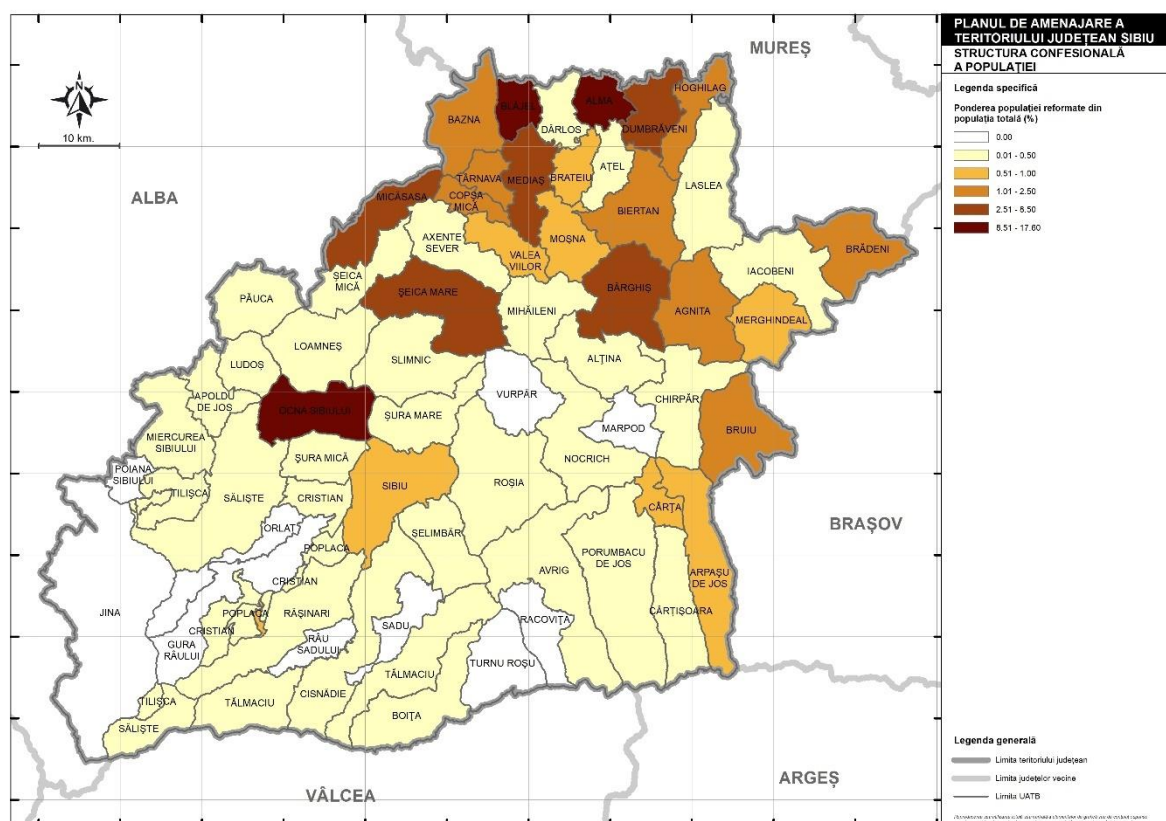
Reforma a pătruns în Transilvania în secolul al 16-lea, iar o mare parte din populația maghiară și germană (săsească) din Transilvania a trecut la noile culte protestante. Dintre acestea, astăzi, în județul Sibiu, cel mai important cult protestant din perspectivă numerică este cel reformat (calvinist), care cuprinde

credincioși care sunt în mare majoritate de etnie maghiară și se află, din punct de vedere religios, sub oblăduirea Eparhiei Reformate a Ardealului cu sediul la Cluj-Napoca.

Aceasta este împărțită în mai multe protopopiate, unul dintre acestea fiind Protopopiatul Brașov, cu sediul în municipiul Brașov, care are în subordine 28 de parohii, o parte din acestea fiind localizate în județul Sibiu, atât în partea nordică a acestuia (Mediaș, Dumbrăveni), cât și în partea centrală (Agnita) și în partea de sud (Sibiu, Ocna Sibiului).

Fig. 2.65 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE REFORMATĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL SIBIU ÎN 2011

Sursa: RPL (2011)

Credincioșii de confesiune reformată reprezentau 1,56% din populația județului Sibiu la Recensământul Populației și Locuințelor din 2011, fiind așadar, din punct de vedere numeric, pe poziția a treia după ortodocși și greco-catolici.

Bisericile reformate se concentrează spațial în jumătatea nordică a județului, unde se află și majoritatea credincioșilor de confesiune reformată, în special în municipiul Mediaș, în orașele Dumbrăveni și Ocna Sibiului, și în comunele Alma și Blăjel.

Tot începând cu secolul al 16-lea, marea majoritate a sașilor din Transilvania au trecut la protestantism, sub îndrumarea învățăturilor lui Martin Luther. În prezent, numărul sașilor a scăzut foarte mult, dar lăcașurile de cult evanghelice luterane sunt omniprezente în aproape toate localitățile din județul Sibiu,

fiind totodată, în multe cazuri, monumente istorice de o valoare arhitecturală și istorică deosebită. Se remarcă Catedrala Evanghelică din Sibiu, un amplu edificiu renovat în stil gotic în anul 1520, și construit inițial în stil romanic în Evul Mediu târziu. Este una din clădirile reprezentative ale goticului din Transilvania.

Aceasta este catedrala Bisericii Evanghelice Luterane de Confesiune Augustană (C.A.) din România, al cărui sediu se află la Sibiu din 1867 și sub îndrumarea spirituală a căreia se află toți credincioșii evanghelici luterani de confesiune augustană din România. Între 1572 și 1867, sediul Episcopiei Bisericii Evanghelice de Confesiune Augustană s-a aflat la Biertan. La recensământul din 2011, numărul credincioșilor evanghelici de confesiune augustană din județul Sibiu era foarte redus, având o pondere de doar 0,34%. Cu toate acestea, biserici evanghelice de confesiune augustană se află în aproape fiecare localitate din partea centrală a județului Sibiu. Pe de altă parte, această pondere foarte redusă se poate explica și prin confuziile pe care le generează la recensământ (și numai) existența a mai multor confesiuni evanghelice în România. Astfel, pe lângă Biserica Evanghelică de Confesiune Augustană, există și Biserica Evanghelică Luterană din România, având sediul la Cluj-Napoca, și care, deși are aceeași doctrină ca și Biserica Evanghelică de Confesiune Augustană, se deosebește de aceasta doar prin faptul că are credincioși de etnie maghiară și slovacă. Oarecum surprinzător, numărul de credincioși din județul Sibiu care s-au declarat evanghelici luterani la recensământul din 2011 a fost mai mare (reprezentând 0,52%) decât cei de confesiune augustană, probabil și din confuzia menționată, deoarece în județul Sibiu există un număr foarte mic de credincioși evanghelici luterani de etnie maghiară, singurele două parohii de acest fel din județul Sibiu fiind cele de la Săcădate (orașul Avrig), care aparține de protopopiatul Brașov, și de la Copșa Mică, care aparține de protopopiatul Cluj. În plus, pentru a adânci și mai mult confuzia, în România există și Biserica Evanghelică Română, de sorginte neoprotestantă, care nu are teoretic nici o legătură (în afară de un nume foarte asemănător) cu confesiunile evanghelice luterane. Astfel, 0,38% din populația din județul Sibiu s-a declarat de confesiune „evanghelică” la recensământul din 2011. Adunând aceste procente, rezultă un procent de 1,24% „evanghelici” în județul Sibiu, probabil majoritatea acestora fiind evanghelici luterani de confesiune augustană.

Biserica Evanghelică de Confesiune Augustană are în subordine 5 protopopiate, dintre care două se află pe teritoriul județului Sibiu: protopopiatul Sibiu și protopopiatul Mediaș. Protopopiatul Sibiu cuprinde, începând cu anul 1960, și cea mai mare parte a protopopiatelor Agnita și Cincu (județul Brașov), desființate în acel an. În prezent, protopopiatul Sibiu cuprinde 13 parohii, dintre care 10 se află total sau parțial pe teritoriul județului Sibiu, și 60 de comunități (filii), majoritatea fiind pe teritoriul județului Sibiu.

Protopopiatul Mediaș cuprinde, începând cu anii 1950, și fostul protopopiat Șeica, și include în momentul actual 5 parohii și 46 de comunități (filii), localizate cu precădere în jumătatea nordică a județului Sibiu, inclusiv parohia Biertan. Sediul se află în municipiul Mediaș, unde cel mai reprezentativ lăcaș de cult îl

reprezintă Biserica Sfânta Margareta, construită în stil gotic târziu și finalizată în 1488. Pe teritoriul acestui protopopiat se află și bisericile evanghelice fortificate din Biertan și Valea Viilor, obiective aflate pe lista UNESCO al Patrimoniului Mondial (sau al Umanității), alături de alte biserici fortificate din partea de sud a Transilvaniei.

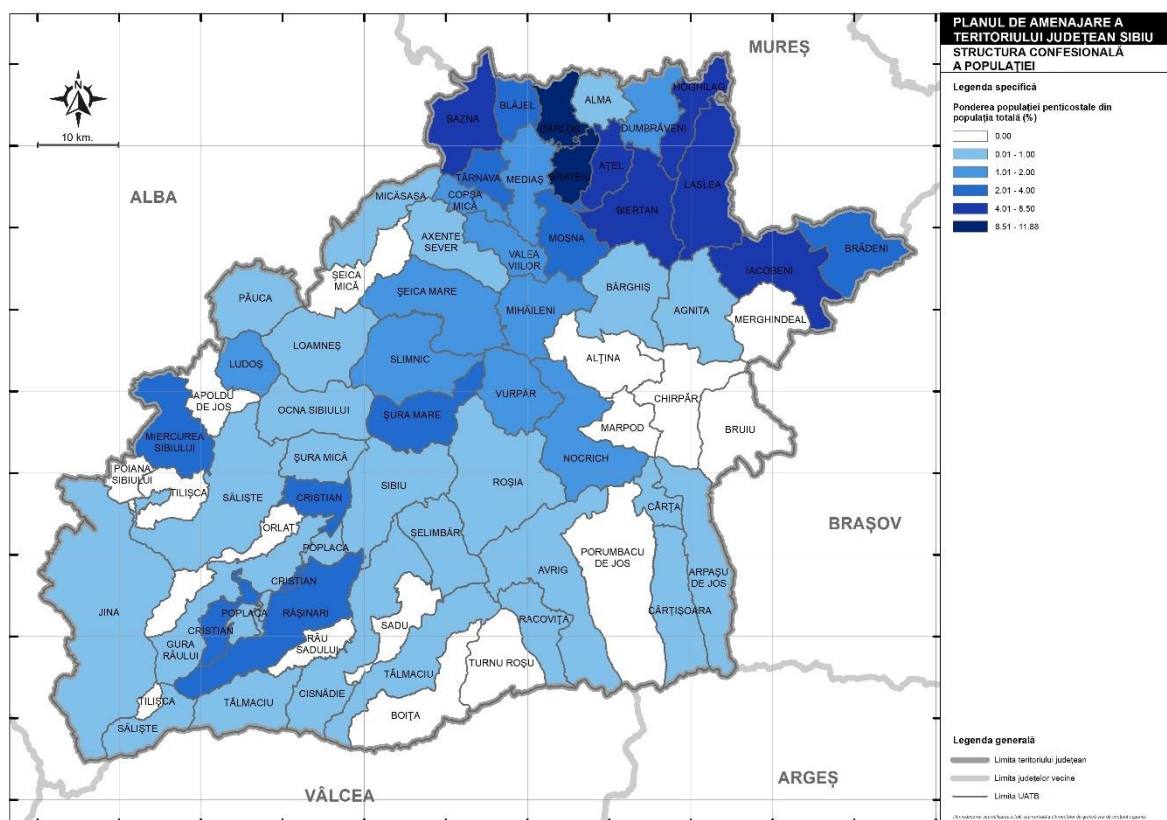
În partea vestică a județului Sibiu se localizează parohia evanghelică de confesiune augustină Apoldu de Sus, care aparține de Protopopiatul Sebeș (județul Alba). Acesta include 8 comunități din județul Sibiu și județul Alba. În partea de nord-est a județului Sibiu se situează parohia Mălâncrav, care include 5 comunități, și care aparține de protopopiatul Sighișoara (județul Mureș).

În afara protestanților calviniști (reformați) și ai celor luterani (evanghelici), în Transilvania există și cultul unitarian, o variantă radicală a protestantismului, reprezentat de Biserica Unitariană Maghiară, cu sediul la Cluj-Napoca. În județul Sibiu numărul unitarienilor este foarte redus. Districtul Târnăveni al Bisericii Unitariene include, printre parohiile sale, și Parohia Mediaș, singura de pe teritoriul județului Sibiu. Parohia Unitariană Mediaș are în subordine filia Sibiu, cu sediul în municipiul Sibiu. Singurul lăcaș de cult unitarian din județul Sibiu se află în municipiul Mediaș.

Culte neoprotestante au pătruns în România la sfârșitul secolului al 19-lea și prima parte a secolului 20, cunoscând un reviriment după 1990, care s-a simțit în toată țara, inclusiv în județul Sibiu. Dintre acestea, se evidențiază: Cultul Creștin Penticostal – Biserica lui Dumnezeu Apostolică din România, Cultul Creștin Baptist – Uniunea Bisericilor Creștine Baptiste din România, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea din România, Organizația Religioasă „Martorii lui Iehova”, Biserica Creștină După Evanghelie din România și Biserica Evanghelică Română, toate acestea fiind reprezentate și în județul Sibiu.

Dintre cultele neoprotestante, în județul Sibiu o pondere mai ridicată o prezintă penticostalii (1,32%), respectiv Cultul Creștin Penticostal – Biserica lui Dumnezeu Apostolică din România, având sediul central la București. La nivel național, ei sunt organizați în mai multe comunități regionale penticostale.

Fig. 2.66 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE PENTICOSTALĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL SIBIU ÎN 2011

Sursa: RPL (2011)

Credincioșii penticostali din județul Sibiu sunt incluși în Comunitatea Regională Penticostală Brașov, alături de cei din județele Brașov, Covasna, Prahova și Buzău.

În județul Sibiu, există 28 de biserici și 8 filii ale Cultului Creștin Penticostal, acesta fiind bine reprezentat în toate părțile județului, dar mai cu seamă în jumătatea nordică, pe Culoarul Târnavei Mari și în dealurile adiacente, unde prezintă ponderi ceva mai ridicate, depășind însă 10% doar în comuna Dârlos, unde există două biserici penticostale, una în centrul de comună (Dârlos) și una în satul aparținător Curciu. De asemenea, și în municipiul Sibiu sunt localizate două biserici penticostale. O biserică penticostală cu un număr important de enoriași se află și în municipiul Mediaș.

Credincioșii baptiști aparțin Cultului Creștin Baptist – Uniunea Bisericilor Creștine Baptiste, cu sediul central la București. La fel ca și penticostalii, ei sunt organizați în comunități teritoriale, acestea fiind 14 în total pe teritoriul României. Una dintre aceste comunități teritoriale își are sediul la Sibiu și cuprinde bisericile baptiste locale din județul Sibiu și din județele învecinate. În municipiul Sibiu sunt prezente 5 biserici baptiste.

Spre deosebire de penticostali, baptiștii (care aveau o pondere de doar 0,84% în județul Sibiu la Recensământul din 2011) sunt prezenți cu precădere în mediul urban, unde dețin însă ponderi foarte

reduse, precum și în unele comune, mai ales din sudul județului Sibiu, precum Jina sau Poiana Sibiului în Mărginimea Sibiului, sau Roșia în partea de sud a Podișului Hârtibaciului.

Credincioșii aparținând Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea au ponderi și mai reduse în județul Sibiu (0,41% la Recensământul din 2011). Adventiștii sunt organizați pe conferințe, care deservește un anumit teritoriu; una dintre conferințe se numește Transilvania Sud și include toate bisericile adventiste din județul Sibiu și județele învecinate. În total, în județul Sibiu sunt 22 de lăcașuri de cult adventiste, dintre care două sunt în municipiul Sibiu și tot două în municipiul Mediaș. Adventiștii de ziua a șaptea sunt concentrați și în unele comune, precum Gura Râului, Cristian, Laslea și Arpașu de Jos.

Organizația Religioasă „Martorii lui Iehova” este de asemenea prezentă destul de modest în județul Sibiu, prin 9 lăcașuri de cult (săli ale Regatului), localizate exclusiv în mediul urban: câte două la Sibiu și Mediaș, și câte una la Agnita, Dumbrăveni, Săliște, Cisnădie și Avrig.

Biserica Creștină după Evanghelie este organizată în România în 17 comunități zonale, două dintre acestea fiind Comunitatea Zonală Sibiu – Gorj – Argeș și Comunitatea Zonală Târnave, în care sunt incluse toate lăcașurile de cult ale Bisericii Creștine după Evanghelie din județul Sibiu, precum și din alte județe din nordul Olteniei și al Munteniei (în cazul Comunității Zonale Sibiu – Gorj – Argeș). Creștinii după evanghelie sunt prezenți predominant în orașe, dar în număr foarte mic, iar la nivel județean reprezentau 0,66% din populație la Recensământul din 2011. Ponderi ceva mai ridicate se înregistrează în orașele Cisnădie și Tâlmăciu, precum și în comuna Păuca, unde dețineau 7,7%, ponderea maximă la nivel județean, conform datelor de la Recensământul din 2011.

Biserica Evanghelică Română este foarte slab reprezentată în județul Sibiu, unde practic nu există nici un lăcaș de cult al acestei confesiuni. Pe de altă parte, ca urmare a unei posibile confuzii cu evanghelicii de confesiune augustină (sau cu evanghelicii luterani), la Recensământul din 2011 o pondere de 0,38% a populației din județ s-a declarat de confesiune „evanghelică”, în sensul de credincios al Bisericii Evanghelice Române.

În afara cultelor creștine, în județul Sibiu există și un număr foarte mic de evrei și musulmani. Evreii sunt organizați în Federația Comunităților Evreiești din România – Cultul Mozaic, cu sediul în București. Una dintre comunitățile evreiești din România are sediul la Sibiu și răspunde de evreii din județul Sibiu. În municipiul Sibiu există în continuare o sinagogă (Sinagoga Mare), dar o a doua sinagogă a fost transformată și are în prezent o altă utilizare. O altă sinagogă se află în municipiul Mediaș.

Musulmanii, în număr extrem de mic în județul Sibiu, nu dispun de nici un lăcaș de cult în județul Sibiu.

În privința personalului clerical, acesta este destul de dificil de estimat. Este cert că, având în vedere structura organizatorică și numărul mare de parohii, cel mai numeros personal clerical aparține Bisericii Ortodoxe Române. Conform Recensământului din 2011, un număr de 1227 de persoane erau angajate în

„activități asociative diverse”, ceea ce, conform explicațiilor aferente codului CAEN respectiv, include activități ale organizațiilor care, printre altele, „promovează idei cu caracter religios”.

Învățământul universitar teologic este reprezentat în județul Sibiu de Facultatea de Teologie Ortodoxă „Sfântul Andrei Șaguna” din cadrul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu. Facultatea oferă două programe de licență, Teologie Pastorală și Muzică Religioasă, și patru programe de masterat – Teologie Sistematică, Teologie Biblică, Teologie Istorică și Teologie Practică, care deschid posibilitatea înscrierii la doctorat.

Tot în cadrul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, mai exact în cadrul Facultății de Științe Socio-Umane, ființează un Departament de Istorie, Patrimoniu și Teologie Protestantă, în cadrul căruia există un program de licență (de 4 ani) de Teologie Pastorală Protestantă în limba germană.

2.8. Studiu de fundamentare privind infrastructura de ordine publică, securitate, pază și intervenții în situații de urgență

Infrastructura de ordine publică, securitate, pază și intervenții în situații de urgență cuprinde instituțiile publice care au ca scop asigurarea ordinii publice, a securității, pazei și intervențiilor în situații de urgență, între care: Inspectoratul de Poliție al Județului Sibiu, poliția de proximitate (polițiile locale din cele două municipii, 7 din cele 9 orașe și o comună - Șelimbăr), Sectorul Poliției de Frontieră Aeroport Sibiu, Inspectoratul de Jandarmi Județean Sibiu, alte unități militare din județul Sibiu, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Căpitan Dumitru Croitoru” Sibiu. O parte din aceste instituții sunt membre ale Autorității Teritoriale de Ordine Publică a Județului Sibiu (A.T.O.P.), aflată în subordinea Consiliului Județean Sibiu. Autoritatea Teritorială de Ordine Publică a Județului Sibiu are trei comisii de lucru: Comisia de coordonare, situații de urgență și pentru petiții; Comisia de planificare, stabilire și evaluare a indicatorilor de performanță minimali; și Comisia pentru probleme sociale, standarde profesionale, consultanță și drepturile omului.

Inspectoratul de Poliție al Județului Sibiu este unitatea teritorială a poliției din subordinea Inspectoratului General al Poliției Române care conduce, îndrumă și controlează activitatea subunităților de poliție de pe raza județului Sibiu, desfășoară activități de investigare și cercetare a infracțiunilor deosebit de grave circumscrise crimei organizate, criminalității economico-financiare sau bancare, a altor infracțiuni ce fac obiectul cauzelor penale aflate în supravegherea Parchetului de pe lângă Tribunalul Sibiu, precum și orice alte atribuțiuni date în competența sa prin lege (<https://sb.politiaromana.ro/ro/i-p-j-sibiu>).

În cadrul Inspectoratului de Poliție al Județului Sibiu funcționează următoarele servicii, birouri și compartimente județene: Serviciul Cabinet, Serviciul Resurse Umane, Serviciul Logistic, Serviciul Comunicații și Informatică, Serviciul Cazier Judiciar, Statistică și Evidențe Operative, Serviciul Financiar, Serviciul de Ordine Publică, Serviciul Rutier, Serviciul pentru Acțiuni Speciale, Serviciul Investigații Criminale, Serviciul Investigarea Criminalității Economice, Serviciul Arme, Explozivi și Substanțe

Periculoase, Centrul de Reținere și Arestare Preventivă, Serviciul Criminalistică, Serviciul Pregătire Profesională, Biroul Siguranță Școlară, Biroul pentru Protecția Animalelor, Compartimentul Juridic, Compartimentul Psihologie, Compartimentul Analiza și Prevenirea Criminalității, Compartimentul Structura de Securitate și Compartimentul Control Intern.

Dintre acestea, Serviciul de Ordine Publică:

- inițiază sau participă la elaborarea proiectelor de dispoziții care prezintă interes pentru activitatea de poliție, precum și a cadrului dispozițional intern în domeniul ordinii publice (Planul Unic de Ordine și Siguranță Publică, Planul de Cooperare cu IJJ Sibiu);
- realizează studii cu privire la cauzele și condițiile care au determinat ori favorizat săvârșirea de infracțiuni, analizează periodic evoluția fenomenului infracțional, iar în funcție de concluziile desprinse, stabilește acțiuni și măsuri pentru prevenirea și combaterea acestora;
- îndeplinește misiuni date în competență și cooperează cu Inspectoratul Județean de Jandarmi, Inspectoratul Județean pentru Situații de Urgență, structurile Ministerului Justiției, Ministerului Apărării Naționale și altor ministere sau instituții publice și organisme neguvernamentale, precum și cu societățile de pază și protecție;
- coordonează și evaluează activitatea structurilor de poliție rurală pentru prevenirea și combaterea faptelor antisociale comise pe raza localităților rurale;
- coordonează și evaluează activitatea de instruire, pregătire și folosire a animalelor de serviciu din dotarea inspectoratului;
- coordonează și inițiază activitatea specifice de prevenire și combatere a delictelor silvice;
- coordonează activitatea de organizare a dispozitivelor de ordine și siguranță publică din municipiu și orașe;
- coordonează și controlează activitatea specifică a polițiștilor de proximitate;
- coordonează și evaluează activitatea de pază a obiectivelor, bunurilor și valorilor, licențiază societățile specializate în această activitate și din domeniul sistemelor tehnice de alarmă.

În cadrul Inspectoratului de Poliție al Județului Sibiu activează două poliții municipale (Poliția Municipiului Sibiu și Poliția Municipiului Mediaș) și nouă poliții orașenești, corespunzătoare celor nouă orașe din județul Sibiu (Agnita, Avrig, Cisnădie, Copșa Mică, Dumbrăveni, Miercurea Sibiului, Ocna Sibiului, Săliște și Tâlmăciu).

Poliția Municipiului Sibiu include Secția 1 de Poliție Sibiu, Secția 1 de Poliție Rurală Șelimbăr și Poliția Stațiunii Păltiniș. Secția 1 de Poliție Sibiu și Poliția Stațiunii Păltiniș nu au subunități, în schimb Secția 1 de Poliție Rurală Șelimbăr include posturile de poliție din comunele Șelimbăr, Șura Mare, Slimnic, Vurpăr, Roșia, Rășinari și Poplaca, aflate în proximitatea municipiului Sibiu.

Poliția Municipiului Mediaș include, pe lângă unitatea municipală, și Secția 2 de Poliție Rurală Mediaș, respectiv posturile de poliție din comunele Alma, Ațel, Bazna, Blăjel, Brateiu, Dârlos și Moșna.

Poliția Orașului Agnita include, pe lângă unitatea din oraș, și Secția 3 de Poliție Rurală Agnita, cu posturile de poliție din comunele Alțâna, Bârghiș, Brădeni, Bruuiu, Chirpăr, Iacobeni, Marpod, Merghindeal, Mihăileni și Nocrich.

Poliția Orașului Avrig are în subordine, pe lângă unitatea orășenească, și Secția 4 de Poliție Rurală Porumbacu de Jos, cu posturile de poliție din comunele Porumbacu de Jos, Cârța, Arpașu de Jos, Cârțișoara și Racovița.

Poliția Orașului Cisnădie include unitatea de poliție din oraș, precum și posturile de poliție din comunele Sadu și Râu Sadului.

Poliția Orașului Copșa Mică include, pe lângă unitatea orășenească, și Secția 5 de Poliție Rurală Axente Sever, cu posturile de poliție din comunele Axente Sever, Micăsasa, Șeica Mare, Șeica Mică, Târnava și Valea Viilor.

Poliția Orașului Dumbrăveni cuprinde, pe lângă unitatea de poliție din oraș, și posturile de poliție din comunele Biertan, Hoghilag și Laslea.

Poliția Orașului Miercurea Sibiului include, pe lângă unitatea de poliție din oraș, și posturile de poliție din comunele Apoldu de Jos și Ludoș.

Poliția Orașului Ocna Sibiului cuprinde, în afara unității de poliție orășenești, și posturile de poliție din comunele Loamneș, Păuca și Șura Mică.

Poliția Orașului Săliște are în subordine, pe lângă unitatea de poliție din oraș, și Secția 6 de Poliție Rurală Orlat, care cuprinde posturile de poliție din comunele Cristian, Gura Râului, Jina, Orlat, Poiana Sibiului și Tilișca.

Poliția Orașului Tâlmăciu cuprinde atât unitatea de poliție din oraș, precum și posturile de poliție din comunele Boița și Turnu Roșu.

Poliția Locală este o instituție a Poliției Române care funcționează la nivel local. Poliția Locală a fost înființată în anul 2011 prin Legea 155/2010. Potrivit legii, consiliile municipale nu pot angaja mai mult de un polițist local la fiecare 1000 de locuitori. Poliția Locală se află sub coordonarea și controlul direct al primarului.

Poliția Locală s-a înființat în scopul exercitării atribuțiilor privind apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, a proprietății private și publice, prevenirea și descoperirea infracțiunilor, în următoarele domenii:

- ordinea și liniștea publică, precum și paza bunurilor;
- circulația pe drumurile publice;
- disciplina în construcții și afișajul stradal;

- protecția mediului;
- activitatea comercială;
- evidența persoanelor;
- alte domenii stabilite prin lege.

Poliția Locală a municipiului Sibiu se află sub coordonarea primarului municipiului Sibiu. Conform organigramei (*anexa 1 la HCL 255/2022*), Poliția Locală Sibiu are un director general, doi directori generali adjuncți, și următoarele servicii, compartimente și birouri: Serviciul Management Informațional (cu Compartiment Analiză și sinteză și Compartiment Dispecerat Supraveghere Video), Compartiment Protecția Mediului și Afișaj Stradal, Compartiment Registratură – Secretariat, Serviciul Ordine Publică (cu Compartiment Ordine publică și circulație, Compartiment Armament și Compartiment Pază), Birou Financiar Contabil, Birou Administrativ Arhivă (cu Compartiment Evidență procese verbale și Compartiment Ridicări Auto), Birou Control (cu Compartiment Disciplina în Construcții și Compartiment Control Comercial), Birou Resurse Umane – Pregătire Profesională și Birou Juridic.

Conform aceleiași organigrame, în cadrul Poliției Locale Sibiu sunt acoperite 167 de funcții, dintre care 9 funcții publice de conducere, 128 de funcții publice de execuție, 1 funcție pentru personal contractual de conducere și 29 de funcții pentru personal contractual de execuție.

Poliția Locală Mediaș se află sub coordonarea primarului municipiului Mediaș, a Consiliului Local Municipal și a Comisiei Locale de Ordine Publică. Ea este condusă de un director executiv, care este ajutat de un director executiv adjunct, și cuprinde următoarele servicii, birouri și compartimente: Serviciul Ordine și Liniște Publică (cu Birou Echipa Mobile de Intervenție, Compartiment Ordine și Liniște Publică, Pază Obiective, și Compartiment Disciplina în Construcții, Control Comercial și Protecția Mediului), Birou Circulație Rutieră, Serviciul Administrativ și Juridic (cu Compartiment Dispecerat și Baza de Date și Compartiment Juridic și Evidența Populației), și Compartiment Resurse Umane și Financiar-Contabil.

Conform anexei 1 la HCL Mediaș nr. 172 din 2020, există în total 57 de funcții în instituție, dintre 6 funcții publice de conducere, 49 de funcții publice de execuție și 2 funcții contractuale de execuție.

Poliția Locală Cisnădie funcționează sub coordonarea primarului orașului Cisnădie, în cadrul aparatului de specialitate al primarului și a serviciilor publice de interes local. Conform organigramei (Anexa nr. 1 la HCL Cisnădie nr. 32 din 7 februarie 2023), Serviciul Poliția Locală Cisnădie include 16 posturi, dintre care 15 funcții publice (1 de conducere și 14 de execuție) și 1 funcție contractuală de execuție. Acestea sunt distribuite astfel: un șef de serviciu, 11 posturi (din care 6 ocupate și 5 vacante) la Compartimentul Ordine, Liniște Publică și Pază a Bunurilor, 2 posturi la Compartimentul Circulație pe Drumurile Publice și Evidența Persoanelor și 2 posturi la Compartimentul Disciplina în Construcții, Afișaj Stradal, Protecția Mediului și Control Comercial.

Poliția Locală Avrig se află în subordonarea Consiliului Local Avrig și a primarului orașului Avrig. Serviciul Public de Poliție Locală Avrig include următoarele compartimente: Compartimentul Ordine și Liniște Publică, Compartimentul Circulație pe drumurile publice, Compartimentul Evidența Persoanelor, Compartimentul Disciplina în Construcții și Afișaj Stradal și Compartimentul Control Comercial și Protecția Mediului. Conform organigramei afișate pe website-ul Primăriei Avrig (primaria-avrig.ro), la Serviciul Public de Poliție Locală Avrig există un șef de serviciu și 15 funcții publice de execuție.

Poliția Locală Agnita se află sub directa coordonare a primarului orașului Agnita, funcționând ca și compartiment de sine stătător în cadrul aparatului de specialitate al primarului. Conform organigramei publicate pe website-ul Primăriei Agnita (primaria-agnita.ro), respectiv Anexa nr. 1 la HCL Agnita 13 / 2021, Compartimentul Poliție Locală și Pază include 9 funcții publice.

Poliția Locală Copșa Mică se află sub coordonarea primarului orașului Copșa Mică și funcționează ca un birou în cadrul aparatului de specialitate al primarului. Conform organigramei (Anexa nr. 1 la HCL Copșa Mică nr. 4/2023), Biroul Poliția Locală Copșa Mică include 6 funcții publice. Dintre acestea, doar 5 par a fi ocupate de către polițiști locali, conform website-ului Primăriei Copșa Mică (www.copsa-mica.ro).

Poliția Locală Dumbrăveni funcționează sub coordonarea primarului orașului Dumbrăveni. Conform website-ului Primăriei Dumbrăveni (www.primariadumbraveni.ro), Serviciul Public de Poliție Locală Dumbrăveni are 4 angajați (polițiști locali).

Poliția Locală Săliște se află sub coordonarea primarului orașului Săliște. Conform organigramei de pe website-ul Primăriei orașului Săliște (saliste-sibiu.ro), respectiv Anexa nr. 1 la HCL Săliște nr. 5/2021, Serviciul Public Poliția Locală Săliște include în total 6 posturi, dintre care o funcție publică de conducere și 5 funcții publice de execuție.

Poliția Locală Tălmăciu se află sub coordonarea primarului orașului Tălmăciu. Conform organigramei publicate pe website-ul Primăriei Tălmăciu (talmaciu.ro), Serviciul Poliția Locală Tălmăciu are un șef de serviciu și alte 7 funcții publice de execuție, distribuite pe următoarele compartimente: Compartimentul ordine și liniște, pază obiective; Compartimentul circulație rutieră; Compartimentul inspecția în construcții, control comercial, protecția mediului; și Compartimentul dispecerat și baze de date, evidența persoanelor.

Poliția Locală Șelimbăr funcționează sub coordonarea primarului comunei Șelimbăr. Conform organigramei (Anexa nr. 3 la HCL Șelimbăr nr. 12/2023), Serviciul Poliția Locală Șelimbăr are un șef de serviciu, 12 funcții publice de execuție și 2 funcții contractuale de execuție. Funcțiile de execuție sunt distribuite pe următoarele compartimente: Compartiment Ordine, Liniște Publică și Paza Bunurilor (4 funcții publice de execuție și 2 funcții contractuale de execuție), Compartiment Circulație pe Drumurile Publice (4 funcții publice de execuție), Compartiment Disciplina în Construcții, Afișaj Stradal, Protecția Mediului și Control Comercial (3 funcții publice de execuție) și Compartiment Juridic (1 funcție publică de execuție).

În alte comune nu funcționează servicii sau compartimente publice de Poliție Locală, dar există servicii publice de pază, care includ posturile de paznici la primării sau alte instituții publice.

Sectorul Poliției de Frontieră Sibiu, cu sediul la Aeroportul Internațional Sibiu, funcționează în cadrul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, în regim de trafic internațional cu specific aeroportuar, asigurând respectarea prevederilor tratatelor, acordurilor, convențiilor și protocoalelor de frontieră și internaționale la care România este parte, având ca obiect de activitate deservirea liniilor aeriene și aeronavelor ce operează în trafic internațional, destinate transportului de persoane și mărfuri peste frontieră. Sectorul Poliției de Frontieră Aeroport Sibiu exercită atribuțiile ce îi revin cu privire la supravegherea și controlul trecerii frontierei de stat, prevenirea și combaterea migrației ilegale și a faptelor specifice criminalității transfrontaliere săvârșite în zona de competență, respectarea regimului juridic al frontierei de stat, pașapoartelor și străinilor, asigurarea intereselor statului român, în zona contiguă și în zona economică exclusivă, respectarea ordinii și liniștii publice în zona de competență, în condițiile legii (<https://www.politiadefrontiera.ro/ro/main/pg-sectorul-politiei-de-frontiera-sibiu-125.html>).

Conform organigramei publicate pe website-ul menționat, Sectorul Poliției de Frontieră Aeroport Sibiu are următoarele compartimente: Compartimentul Ture Serviciu, Compartimentul Prevenirea și Combaterea Migrației Ilegale și a Infraționalității Transfrontaliere (în care se includ: Expertiză a Documentelor de Călătorie și Criminalistică; Analiză de Risc; și Evidență Operativă), Compartimentul Supravegherea și Controlul Trecerii Frontierei, Compartimentul Dispecerat, Compartimentul Pregătire Continuă, Compartimentul Administrativ, Compartimentul Secretariat și Compartimentul Comunicații și Informatică.

Jandarmeria Română este instituția specializată a statului, cu statut militar, componentă a Ministerului Afacerilor Interne, care exercită, în condițiile legii, atribuțiile ce îi revin cu privire la apărarea ordinii și liniștii publice, a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a proprietății publice și private, la prevenirea și descoperirea infracțiunilor și a altor încălcări ale legilor în vigoare, precum și la protecția instituțiilor fundamentale ale statului și combaterea actelor de terorism. Jandarmeria Română, prin atribuții, organizare, pregătire și dispunere teritorială, contribuie la garantarea suveranității, independenței, autorității, unității și securității statului, democrației constituționale pe întregul teritoriu național, atât în timp de pace, cât și în situații de criză.

La nivelul județului Sibiu activează Inspectoratul de Jandarmi Județean Sibiu „General de Brigadă Mihail Rasty”. Acesta a fost înființat în anul 1972, cu indicativul numeric Unitatea Militară 0607 Sibiu. În conformitate cu Decretul Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România numărul 310 din 25.07.1972 și Ordinul Ministrului de Interne numărul 184 din 22.11.1972, pe data de 02.12.1972 unității i s-a decernat Drapelul de luptă ca unitate nou înființată.

Conform Ordinului Ministrului de Interne numărul 04137 din 01.09.1973 Batalionul 4 Securitate Sibiu și-a schimbat denumirea în Batalionul 59 Securitate Sibiu, subordonat Brigăzii 50 Securitate Brașov. Indicativul numeric al Batalionului 59 Securitate Sibiu a rămas neschimbat, adică Unitatea Militară 0607 Sibiu.

În data de 7 mai 1975 s-au „bătut țăruii” și s-a trasat locul pe care urma să se construiască cazarma Batalionului 59 Securitate Sibiu, pe terenul din str. Calea Poplăcii, cartierul Valea Aurie. Conform Ordinului de Zi pe Unitate numărul 138 din 13.06.1977 cu începere din data de 13.06.1977 punctul de comandă al unității funcționează în cazarma de pe strada Calea Poplăcii.

Începând cu data de 01.09.1984 conform Ordinului Ministrului de Interne I/05225, indicativul numeric al Unității Militare 0607 Sibiu devine Unitatea Militară 0815 Sibiu. În anul 1984 s-a executat predarea/primirea Batalionului 56 Jandarmi Sibiu între Brigada 28 Jandarmi Brașov și Brigada 30 Jandarmi Timișoara.

În conformitate cu comunicatul Consiliului Frontului Salvării Naționale din 22.12.1989 Batalionul 56 Securitate Sibiu se subordonează Unității Militare 01512 Sibiu. Conform Ordinului comandantului Comandamentului Trupelor de Apărare Teritorială numărul 011535 începând cu data de 28.01.1990 s-a schimbat indicativul numeric al unității. Noul indicativ a fost Unitatea Militară 05576, iar denumirea în clar Batalionul 56 Apărarea Teritorială Sibiu. Începând cu data de 05.04.1990 indicativul numeric al unității s-a schimbat din Unitatea Militară 05576 în Unitatea Militară 0815.

Conform Decretului Prezidențial 254 din 19.06.1997 și Ordinul Ministrului de Interne I/07237 din 18.07.1997, în data de 26.07.1997 a avut loc ceremonialul înmânării Drapelului de Luptă al Batalionului 56 Jandarmi Sibiu și retragerea din uz a vechiului Drapel de Luptă. Conform Legii de Organizare și Funcționare a Jandarmeriei Române numărul 116 din 1998 Unitatea Militară 0815 își va schimba denumirea în Comandamentul de Jandarmi Județean Sibiu, subordonat Comandamentului de Jandarmi Teritorial Brașov desfășurând atribuțiile funcționale în baza acestei legi.

În urma apariției Legii nr. 550 din 13 decembrie 2004 unitatea a fost reorganizată și poartă denumirea de „INSPECTORATUL DE JANDARMI JUDEȚEAN SIBIU”. Prin ordinul ministrului administrației și internelor nr. 678/06.06.2005 s-a atribuit Inspectoratului de Jandarmi Județean Sibiu, denumirea onorifică: „GENERAL DE BRIGADĂ MIHAIL RASTY”.

În prezent, unitatea execută următoarele genuri de misiuni:

- restabilirea ordinii publice grav tulburate;
- asigurarea ordinii publice cu ocazia întrunirilor și manifestațiilor;
- asigurarea ordinii publice pe timpul desfășurării adunărilor cu public numeros;
- asigurarea ordinii interioare în sălile de judecată;
- sprijinirea executorului judecătoresc în aplicarea actelor procedurale;
- paza și protecția obiectivelor de importanță deosebită;

- paza și protecția transporturilor speciale și de valori.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice, este în permanentă consolidare cooperarea cu celelalte unități aparținând Sistemului Național de Ordine și Siguranță Publică din zona de responsabilitate, precum și cu celelalte instituții ale statului.

Conform organigramei publicate pe site (www.jandarmeriasibiu.ro), Inspectoratul de Jandarmi Județean Sibiu are următoarele subunități: Detașamentul 1 Jandarmi Mobil, Detașamentul 2 Jandarmi Sibiu, Detașamentul 3 Jandarmi Sibiu și Secția de Jandarmi Mediaș.

Detașamentul 1 Jandarmi Mobil cuprinde: Grupa 1 jandarmi – intervenție antiteroristă și acțiuni speciale; Grupa a 2-a jandarmi – ordine publică; Grupa a 3-a jandarmi – ordine publică; Grupa a 4-a jandarmi – ordine publică; și Grupa a 5-a jandarmi – conductori câini serviciu.

Detașamentul 2 Jandarmi Sibiu include Plutonul 1 jandarmi și Plutonul 2 jandarmi.

Detașamentul 3 Jandarmi Sibiu are în subordonare Plutonul de jandarmi Avrig, Plutonul de jandarmi montan Păltiniș și Plutonul de jandarmi montan Bâlea.

Secția de Jandarmi Mediaș nu are subunități.

La nivelul Statului Major al Inspectoratului de Jandarmi Județean Sibiu funcționează mai multe servicii și compartimente, precum: Serviciul Ordine și Siguranță Publică, Serviciul Management Operațional, Biroul Cercetare Documentare, compartimentele Pază și Protecție Instituțională, Structura de Securitate și Cifru. Alte servicii și compartimente ale Inspectoratului de Jandarmi sunt: Financiar, Juridic, Psihologie, Serviciul Resurse Umane, Informare, Relații Publice și cu Publicul, Secretariat, Documente Clasificate și Arhivă, Marketing și Achiziții, Serviciul Comunicații și Tehnologie Informației și Serviciul Logistic.

În județul Sibiu, Serviciul Român de Informații este prezent prin Direcția Regională de Informații Transilvania Sud, cu sediul în municipiul Sibiu.

În județul Sibiu funcționează mai multe unități militare, aparținând structurilor Ministerului Apărării Naționale. Dintre acestea, se pot menționa: UM 01606 Sibiu, UM 02554 Sibiu (în cadrul căreia funcționează Centrul Militar Județean Sibiu), UM 01557 Sibiu, UM 01434 Sibiu (Baza 2 Logistică Teritorială Șelimbăr), UM 01473 Sibiu, UM 01512 Sibiu, UM 02037 Sibiu, UM 02444 Sibiu, UM 02460 Sibiu (Spitalul Militar de Urgență „Dr. Alexandru Augustin” Sibiu), UM 0645 Sibiu, UM 0815, UM 01810 Mediaș (înființată în 1978), UM 01498 Cisnădie, UM 01129 Mârșa (orașul Avrig). În Garnizoana Sibiu funcționează nu mai puțin de 12 unități militare active. Comandamentul Corpului Multinațional de Sud-Est al NATO (HQ MNC-SE), înființat la 23 iulie 2020, este de asemenea localizat la Sibiu începând cu anul 2021, când a fost relocat în Garnizoana Sibiu. În mod temporar, comandamentul își desfășoară activitatea în Centrul de Perfecționare pentru Artilerie Terestră și Antiaeriană „Ioan Vodă” de pe strada Avrig (municipiul Sibiu). Totodată, au început lucrările de amenajare a spațiilor necesare funcționării acestuia pe o altă locație, de pe Calea Dumbrăvii, în zona fostei Cazărmi 562. În plus, o nouă unitate militară de sprijin pentru comandamentul

NATO a fost înființată și va fi localizată în apropierea Aeroportului Internațional Sibiu, cu acces direct de pe Șoseaua Alba Iulia, pe o parte din terenul ocupat de vechea unitate militară de elicoptere (Baza 58 Aeriană Elicoptere Sibiu, fosta UM 01989 Sibiu), din clădirile căreia va mai fi păstrat un singur pavilion, și acesta urmând să fie renovat, consolidat și extins. Celelalte clădiri existente (unele într-un stadiu avansat de degradare) vor fi demolate și înlocuite de peste 50 de clădiri noi. Regimentul 46 Sprijin al Comandamentului Corpului Multinațional de Sud-Est în cazarma 793 Sibiu va fi găzduit în viitor de noile facilități. Este prevăzut ca în anul 2024 Comandamentul Corpului Multinațional de Sud-Est să posede capacitatea operațională finală prevăzută. În structura de funcții a Corpului se află personal militar și civil din state membre ale NATO. Efectivul final al comandamentului este prevăzut să fie de câteva sute de oameni în 2024, dintre care aproximativ 400 vor fi ofițeri. Din totalul de funcții, circa 20% ar trebui să fie ocupate de personal din alte state membre NATO decât România.

Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Căpitan Dumitru Croitoru” al județului Sibiu funcționează ca serviciu de urgență profesionist, constituit ca serviciu public deconcentrat în subordinea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și în coordonarea prefectului județului Sibiu. Comitetul Județean pentru Situații de Urgență Sibiu, comitetele locale, centrele operative pentru situații de urgență și celulele de urgență sunt structuri abilitate în managementul situațiilor de urgență, acestea făcând parte din Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență.

Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Căpitan Dumitru Croitoru” al Județului Sibiu funcționează în baza Ordinului Ministrului Administrației și Internelor nr. I/0621 din 01.12.2004, care a intrat în vigoare la data de 15.12.2004 (www.isusibiu.ro).

Misiunile principale ale Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Căpitan Dumitru Croitoru” al județului Sibiu constau în pregătirea preventivă și protecția prioritară a populației; realizarea condițiilor necesare supraviețuirii în situații de urgență; participarea la protecția valorilor culturale, arhivistice, de patrimoniu și a bunurilor materiale, precum și a mediului; desfășurarea pregătirii profesionale a personalului organismelor specializate și serviciilor de urgență; organizarea și executarea intervenției operative pentru limitarea și înlăturarea efectelor situațiilor de urgență; constituirea rezervelor de resurse financiare și tehnico-materiale specifice (www.isusibiu.ro).

Tabel 2.3 LISTA AUTORITĂȚILOR ȘI FACTORILOR CARE AU RESPONSABILITĂȚI ÎN ANALIZA ȘI ACOPERIREA RISCURILOR ÎN JUDEȚUL SIBIU

Nr. crt.	Denumire autoritate	Coordonate autoritate
1.	Instituția Prefectului - Județul Sibiu	Mun. Sibiu, str. Andrei Șaguna, nr. 10
2.	Consiliul Județean Sibiu	Mun. Sibiu, str. G-ral Magheru nr. 14
3.	Inspectoratul pentru Situații de Urgență al Județului Sibiu	Mun. Sibiu, Str. Vasile Cârlova nr. 16-22

4.	Inspectoratul de Poliție al Județului Sibiu	Mun. Sibiu, str. Revoluției, nr. 4-6
5.	Inspectoratul Județean de Jandarmi Sibiu	Mun. Sibiu, str. Calea Poplăcii, nr. 85
6.	Agenția Regională pentru Protecția Mediului Sibiu	Mun. Sibiu, str. Hipodromului, nr. 2A
8.	Direcția de Sănătate Publică a Județului Sibiu	Mun. Sibiu, Str. George Barițiu, nr. 19
9.	Sistemul de Gospodărire a Apelor Sibiu	Str. Someșului, nr. 49, mun. Sibiu
10.	Sistemul Hidrologic Ighiș-Mediaș	Str. K. Samuel, nr. 33, Mediaș
11.	E-On Gaz Distribuție Regiunea Sud	Str. Rusciorului 40 Sibiu
12.	S.N.G.N. Romgaz	Mediaș, P-ta C.I. Motaș nr. 4
13.	S.N.T.G.N. Transgaz S.A. Mediaș	Piața C. I. Motaș, Nr. 1, Mediaș
14.	Transelectrica S.A. Sibiu	Str. Uzinei, nr. 1-7, Sibiu
15.	S.C. SFDEE Electrica Transilvania Sud S.A. – Sucursala Sibiu	Str. Uzinei, nr. 1-7, Sibiu
16.	Hidroelectrică Sucursala Sibiu	Str. Rahova, nr.45, Sibiu
17.	Structura Teritorială pentru Probleme Speciale Sibiu	Bd. Andrei Șaguna nr. 10, mun. Sibiu
8.	Aeroportul Internațional Sibiu	Mun. Sibiu, str. Sos. Alba-Iulia nr. 73
19.	Secția Drumuri Naționale	Str. Hipodromului nr. 2B
20.	Autoritatea Rutieră Română – Reprezentanța Sibiu	Str. Henri Coandă, nr. 12, Sibiu
21.	Filiala Județeană de Cruce Roșie	Mun. Sibiu, str. Xenopol, nr. 1
22.	Direcția Relații Locale, Centrul de Telecomunicații Sibiu	Mun. Sibiu, str. Revoluției, nr. 4 -6
23.	S.C. Apă – Canal S.A.	Str. Eschile, nr. 6, Sibiu
25.	Garnizoana Sibiu	Mun. Sibiu, str. Ștefan cel Mare
26.	S.C. Drumuri și Poduri S.A. Sibiu	Str. Hipodromului nr. 2B
27.	Direcția Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Sibiu	Calea Șurii Mari nr. 21
28.	Direcția Silvică Sibiu	Calea Dumbrăvii nr. 140
29.	Oficiul Județean de Telecomunicații Speciale al Județului Sibiu	Mun. Sibiu, str. Revoluției, nr. 4 – 6
30.	Direcția pentru Agricultură Județeană Sibiu	Str. Someșului nr. 49
31.	Inspectoratul Județean de Stat în Construcții	Mun. Sibiu, str. Hipodromului, nr. 2
33.	Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare, Sucursala Mureș – Olt Mijlociu Unitatea de Administrare Sibiu	Mun. Sibiu, str. Autogării
34.	I.S.C.I.R. Inspect, Inspecția Teritorială Sibiu	Mun. Sibiu, str. Dorului
35.	Regulator de Circulație Regională de Căi Ferate Brașov, Sibiu	Mun. Sibiu
36.	Centrul Meteo Regional Transilvania Sibiu	Mun. Sibiu, str. Someșului, nr. 49
37.	Serviciul Public Județean Salvamont Sibiu	Mun. Sibiu, Str. Câmpului, nr. 11-13

Sursa: Planul de acoperire a Riscurilor, Anexa 2

Pentru îndeplinirea atribuțiilor legale, specialiștii cooptați în cadrul Comitetului Județean pentru Situații de Urgență Sibiu sunt constituiți în grupuri de suport tehnic, coordonate de un membru al comitetului, la nivelul județului funcționând grupuri de suport tehnic, organizate pe tipuri de risc:

1. Grupul de suport tehnic pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de inundații, fenomene meteorologice periculoase, accidente la construcții hidrotehnice și poluări accidentale:
  - Sistemul de Gospodărire a Apelor Sibiu – Șef Grup;
  - Sistemul Hidrotehnic Ighiș – Mediaș;
  - Sistemul de Gospodărire a Apelor Alba;
  - Comisariatul Județean Sibiu al Gărzii Naționale de Mediu;
  - Hidroelectrică S.A., Sucursala Hidrocentrale Sibiu;
  - Direcția Silvică Sibiu, Director;
  - ANM - Centrul Meteorologic Regional Transilvania Sud Sibiu;
  - Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, Filiala Sibiu;
  - Agenția pentru Protecția Mediului Sibiu;
2. Grupul de suport tehnic pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de seisme și alunecări de teren:
  - Direcția Județeană de Control în Construcții- Șef Grup;
  - Consiliul Județean Sibiu;
  - Inspectoratul pentru Situații de Urgență al Județului Sibiu;
  - Sistemul de Gospodărire a Apelor Sibiu;
  - Sistemul de Gospodărire a Apelor Mureș, Sistemul Hidrotehnic Mediaș;
  - Hidroelectrică S.A. , Sucursala Hidrocentrale Sibiu;
  - Centrul de Telecomunicații Sibiu;
  - E.On Gaz Distribuție S.A.;
  - Serviciul de Ambulanță Județean Sibiu;
  - Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare R.A., Sucursala Teritorială Mureș Olt Mijlociu, Unitatea de Administrare Sibiu;
  - Inspectoratul de Poliție al Județului Sibiu;
  - Inspectoratul Județean de Jandarmi;
  - Transelectrica – S.T. Sibiu;
  - S.N. Cruce Roșie –Filiala Sibiu;
  - SC FDFEE Electrică Distribuție Transilvania Sud.

3. Grupul de suport tehnic pentru accident nuclear / urgențe radiologice, accidente chimice cu implicații în afara amplasamentului, explozii necontrolate ale muniției rămase din timpul conflictelor militare:
  - Inspectoratul pentru Situații de Urgență al județului Sibiu - Șef Grup;
  - Direcția de Sănătate Publică Sibiu;
  - Direcția pentru Agricultură Județeană Sibiu;
  - Agenția pentru Protecția Mediului Sibiu;
  - Centrul de Telecomunicații;
  - S.N. Cruce Roșie –Filiala Sibiu;
  - Inspectoratul de Poliție al Județului Sibiu;
  - Inspectoratul Județean de Jandarmi;
  - Serviciul de Ambulanță Județean Sibiu.
4. Grupul de suport tehnic pentru accidente majore pe căile de transport cu sau fără substanțe periculoase:
  - Secția Drumuri Naționale Sibiu - Șef grup;
  - Inspectoratul de Poliție al Județului Sibiu;
  - Inspectoratul pentru Situații de Urgență;
  - Inspectoratul Județean de Jandarmi;
  - Serviciul de Ambulanță Județean Sibiu;
  - Regulator Circulație CFR Sibiu;
  - S.C. Drumuri și Poduri S.A.Sibiu;
  - Garda Națională de Mediu-Comisariatul Județean Sibiu;
  - Agenția Regională pentru Protecția Mediului Sibiu;
  - Direcția de Sănătate Publică.
5. Grupul de suport tehnic pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de epizootii:
  - Direcția de Sănătate Publică - Șef grup;
  - Inspectoratul pentru Situații de Urgență;
  - Serviciul de Ambulanță Județean Sibiu;
  - Inspectoratul Județean de Poliție;
  - Inspectoratul Județean de Jandarmi.
6. Grupul de suport tehnic pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de epizootii și contaminarea produselor animale:
  - Direcția Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor - Șef grup;
  - Inspectoratul pentru Situații de Urgență;

- Direcția pentru Agricultură Județeană Sibiu;
  - Direcția de Sănătate Publică a Județului Sibiu;
  - Direcția Silvică Sibiu;
  - Agenția pentru Protecția Mediului;
  - Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor;
  - Inspectoratul Județean de Poliție;
  - Inspectoratul Județean de Jandarmi.
7. Grup suport tehnic pentru gestionarea situațiilor generate de invazii de dăunători și contaminarea produselor vegetale:
- Direcția pentru Agricultură a Județului Sibiu;
  - Direcția de Sănătate Publică a Județului Sibiu;
  - Agenția pentru Protecția Mediului;
  - Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
  - Inspectoratul pentru Situații de Urgență;
  - Inspectoratul Județean de Poliție;
  - Inspectoratul Județean de Jandarmi.
8. Grupul de suport tehnic pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de incendii de pădure:
- Direcția Silvică Sibiu - Șef grup;
  - Inspectoratul pentru Situații de Urgență;
  - Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Sibiu;
  - Direcția pentru Agricultură Județeană Sibiu;
  - Serviciul de Ambulanță Județean Sibiu;
  - Inspectoratul Județean de Poliție;
  - Inspectoratul Județean de Jandarmi;
  - S.N. Cruce Roșie – Filiala Sibiu.
9. Grupul de suport tehnic pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomenele meteo-atmosferice specifice anotimpului de iarnă:
- Inspectoratul pentru Situații de Urgență al județului Sibiu;
  - reprezentant - Consiliul Județean Sibiu;
  - reprezentant – Inspectoratul de Poliție al județului Sibiu;
  - reprezentant – Inspectoratul Județean de Jandarmi „General de brigadă Mihail Rasty” Sibiu;
  - reprezentant al Garnizoanei Sibiu;
  - reprezentant - Secția Drumuri Naționale Sibiu;
  - reprezentant - S.C. Drumuri și Poduri S.A Sibiu;

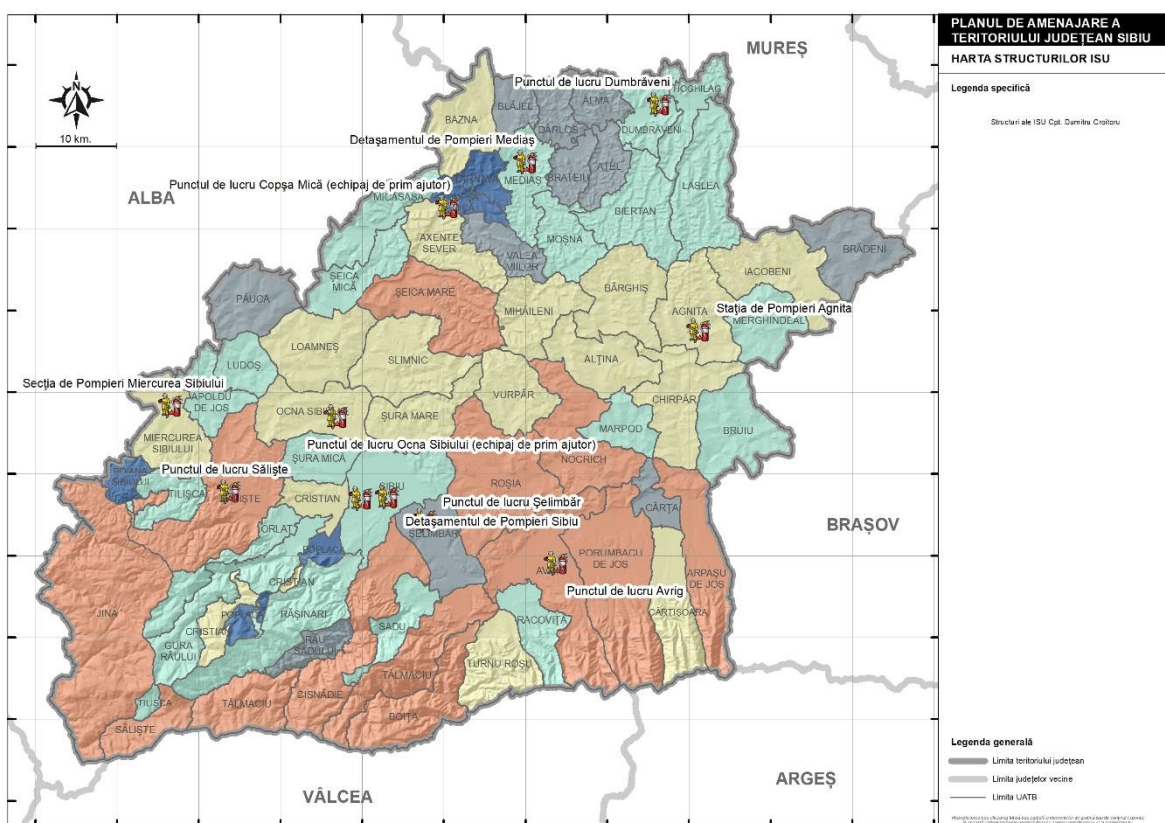
- reprezentant - Regulatorul de Circulație CFR Sibiu;
- reprezentant – Aeroportul Internațional Sibiu;
- reprezentant – Direcția de Sănătate Publică a Județului Sibiu;
- reprezentant – Serviciul de Ambulanță Județean Sibiu;
- reprezentant – Sistemul de Gospodărire a Apelor Sibiu;
- reprezentant - Sistemul de Gospodărire a Apelor Mureș, Sistemul Hidrotehnic Mediaș;
- reprezentant - Hidroelectrică S.A., Sucursala Hidrocentrale Sibiu;
- reprezentant - Centrul de Telecomunicații Sibiu;
- Reprezentant – Electrica Distribuție Transilvania Sud S.A.- Sucursala Sibiu;
- Reprezentant – Compania Națională de Transport a Energiei Electrice – Sucursala de Transport Sibiu;
- Reprezentant – Direcția pentru Agricultură Județeană Sibiu;
- Reprezentant S.C. Apă Canal S.A. Sibiu;
- Reprezentant Apa Târnavei Mari S.A. Sibiu.

(sursa: Regulamentul privind organizarea, atribuțiile și funcționarea Comitetului Județean pentru Situații de Urgență Sibiu, 2017).

Locațiile în care funcționează subunitățile Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Căpitan Dumitru Croitoru” al județului Sibiu sunt următoarele:

1. Detașamentul de Pompieri Sibiu
2. Detașamentul de Pompieri Mediaș
3. Secția de Pompieri Miercurea Sibiului
4. Stația de Pompieri Agnita
5. Punctul de lucru Sibiu Aeroport
6. Punctul de lucru Șelimbăr
7. Punctul de lucru Avrig
8. Punctul de lucru Dumbrăveni
9. Punctul de lucru Săliște
10. Punctul de lucru Copșa Mică (echipaj de prim ajutor)
11. Punctul de lucru Ocna Sibiului (echipaj de prim ajutor)

Fig. 2.67 REPARTIȚIA GEOGRAFICĂ A STRUCTURILOR ISU SIBIU

Sursa: ISU Sibiu

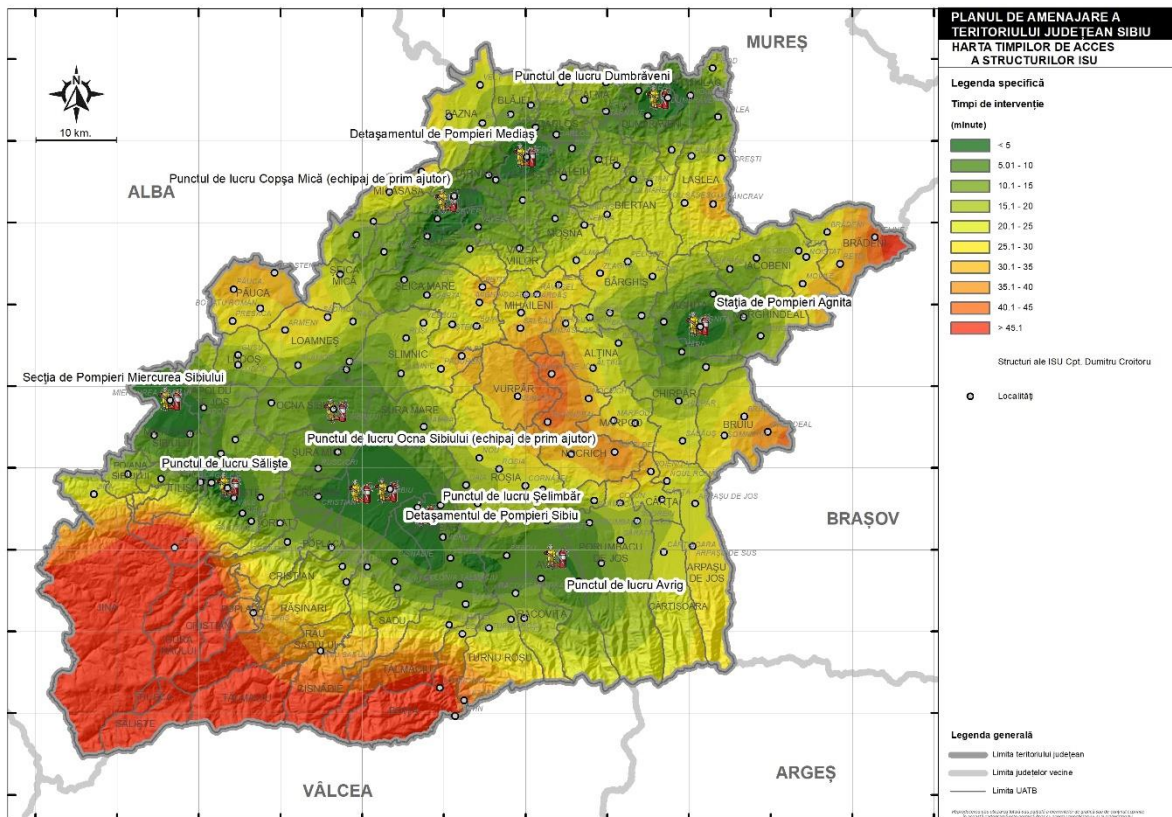
Una dintre problemele identificate în teritoriu conform datelor primite de la ISU Sibiu constă în vechimea în exploatare a autospeciilor, astfel sunt necesare investiții pentru achiziționarea unor autospeciale noi care să le înlocuiască pe cele cu vechime mai mare de 20 de ani, în prezent însă nu există investiții în derulare pentru modernizarea acestora (conform datelor de la ISU Sibiu).

La momentul de față există un număr de 36 de UAAT-uri din cadrul județului Sibiu care nu au în dotare autospeciale de intervenție: Copșa Mică, Săliște, Alma, Apoldu de Jos, Ațel, Bazna, Blăjel, Boița, Brateiu, Bruuiu, Chirpăr, Cârța, Cârțișoara, Dârlos, Iacobeni, Loamneș, Ludoș, Marpod, Merghindeal, Micăsasa, Mihăileni, Nocrich, Păuca, Poplaca, Porumbacu de Jos, Râu Sadului, Roșia, Slimnic, Șeica Mare, Șelimbăr, Șura Mare, Șura Mică, Tilișca, Târnava, Valea Viilor și Vurpăr.

Alte formațiuni de salvare din județ sunt: Filiala Județeană de Cruce Roșie, Serviciul Public Județean SALVAMONT, I.P.J. Sibiu – posturile/birourile de poliție de la municipii, orașe și comune; I.J.J. Sibiu; Poliția comunitară – la localitățile unde este constituită; organizațiile guvernamentale specializate în acțiuni de salvare; Unități și formațiuni sanitare și de inspecție sanitară veterinară – Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor etc.

La nivelul județului Sibiu sunt constituite și un număr de 24 S.V.S.U. (Servicii Voluntare pentru Situații de Urgență): SVSU Ocna Sibiului, SVSU Loamneș, SVSU Păuca, SVSU Poplaca, SVSU Sadu, SVSU Șura Mare, SVSU Șelimbăr, SVSU Alma, SVSU Axente Sever, SVSU Bazna, SVSU Blăjel, SVSU Brateiu, SVSU Copșa Mică, SVSU Hoghilag, SVSU Laslea, SVSU Arpașu de Jos, SVSU Boița, SVSU Cârțișoara, SVSU Tălmăciu, SVSU Turnu Roșu, SVSU Apoldu de Jos, SVSU Ludoș, SVSU Tilișca, SVSU Orlat (www.isusibiu.ro).

Fig. 2.68 TIMPII DE INTERVENȚIE ISU SIBIU LA NIVELUL JUDEȚULUI SIBIU

Sursa: modelare în ArcGIS

Timpii de deplasare (fig. 2.68) realizați pentru ajungerea la locul de intervenție este relativ mare, în unele cazuri poate depăși 45 de minute în cazul declanșării unor alunecări de teren în extravilan care pot afecta cursuri de apă sau infrastructuri tehnico-edilitare, în cazul apariției unor incendieri ale vegetației forestiere sau a avalanșelor, datorită în principal stării rețelei căilor de acces precum și a pantelor mari pe unele porțiuni a acestora. Devine astfel necesară concentrarea unui număr mare de oameni, specialiști și voluntari, primăriile localităților având un rol deosebit de important în acest sens atât pentru informare, conștientizare, cât și mobilizare în caz de nevoie.

Infrastructura de învățământ militar din județul Sibiu cuprinde Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu, Centrul de Limbi Străine al Statului Major al Forțelor Terestre Sibiu, Școala Militară de

Maiștri Militari și Subofițeri pentru Comunicații, Tehnologia Informației și Apărare Cibernetică Sibiu, și Școala de Instruire pentru Comunicații, Tehnologia Informației și Apărare Cibernetică Sibiu.

Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu este continuatoarea tradițiilor educaționale și instituționale ale primei școli militare de ofițeri din România (înființată în 1847 la București) și a Școlii Militare de Infanterie de la Sibiu (înființată în 1920 și unificată cu cea din București în 1932), abilitată să organizeze și să desfășoare programe de studii universitare, destinate formării ofițerilor de comandă pentru Forțele Terestre ale Armatei României și pentru alți beneficiari din sistemul național de apărare, ordine publică și siguranță națională.

În cadrul Academiei Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” funcționează trei facultăți: Facultatea de Management Militar, Facultatea de Științe Militare și Facultatea de Științe Economice și Administrative.

La nivel licență, oferta de școlarizare include următoarele programe de studii din domeniul Științe Militare, Informații și Ordine Publică: Leadership militar (pentru armele / specializarea militară: Infanterie, Vânători de munte, Parașutiști, Cercetare) în cadrul Facultății de Științe Militare; Managementul organizației (pentru armele / specializarea militară: Geniu, Apărare Chimică, Bacteriologică, Radiologică și Nucleară, Tancuri și Auto) și Managementul sistemelor tehnice de artilerie (pentru armele / specializarea militară: Artilerie și rachete) în cadrul Facultății de Management Militar; Management economico-financiar (pentru armele / specializarea militară: Intendență) în cadrul Facultății de Științe Economice și Administrative. De asemenea, se mai oferă programul de studii Inginerie și management în domeniul comunicațiilor militare (pentru armele / specializarea militară: Comunicații și informatică) în cadrul Facultății de Management Militar, domeniul de studii universitare de licență Inginerie și Management, precum și programul de studii Contabilitate și informatică de gestiune (pentru armele / specializarea militară: Finanțe-contabilitate) în cadrul Facultății de Științe Economice și Administrative, domeniul de studii universitare de licență Contabilitate, și programul de studii Administrație publică (pentru armele / specializarea militară: Poliție militară), în cadrul Facultății de Științe Economice și Administrative, domeniul de studii universitare de licență – Științe Administrative.

Pe lângă beneficiarul principal, Ministerul Apărării Naționale, Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” oferă un număr limitat de locuri la unele din specializările universitare de licență menționate mai sus și altor beneficiari, precum: Administrația Națională a Penitenciarelor, Serviciul Român de Informații, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații Externe și Serviciul de Telecomunicații Speciale.

La nivel de masterat, Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” oferă următoarele programe de studii: Leadership organizațional, Intelligence în organizații, Management și Tehnologie, Managementul Capabilităților Organizaționale și Managementul Sistemelor Logistice Militare. De asemenea, se organizează și două cursuri postuniversitare, Comunicații și informatică, respectiv Protecția mediului în acțiunile militare.

Centrul de Limbi Străine al Statului Major al Forțelor Terestre, cu sediul central în municipiul Sibiu, a fost înființat în anul 1996. Acesta funcționează pentru realizarea obiectivelor educaționale în domeniul limbilor străine, adecvate cerințelor operaționale impuse de misiunile prezente și viitoare ale Armatei Române, precum și tendințelor de dezvoltare a relațiilor de cooperare internațională ale României în domeniul apărării. În prezent, Centrul de Limbi Străine al Statului Major al Forțelor Terestre oferă cursuri de limba engleză, germană și franceză, în formele intensiv, online sau hibrid, la diferite nivele de cunoaștere, de la Familiarizare la Avansat.

Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri pentru Comunicații, Tehnologia Informației și Apărare Cibernetică Sibiu, înființată în forma actuală în anul 2019, este subordonată Comandamentului Comunicațiilor și Informaticii și asigură formarea prin pregătire postliceală a maiștrilor militari din arma comunicații și informatică ca specialiști în exploatarea, repararea și întreținerea tehnicii și echipamentelor din dotare și a subofițerilor din arma comunicații și informatică ca lideri ai structurilor de la baza ierarhiei militare, în măsură să acceadă succesiv pe o treaptă superioară a carierei militare, potrivit nevoilor armatei și altor beneficiari.

Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri pentru Comunicații, Tehnologia Informației și Apărare Cibernetică Sibiu oferă două programe de studii postliceale: Maiștri militari (cu o durată de 2 ani), în specialitățile militare Comunicații și informatică (Tehnică de comunicații; Operare și mentenanță echipamente de comunicații; Operare și mentenanță echipamente informatice; Administrare sisteme / rețele de comunicații / informatică; Administrare securitate sisteme / rețele de comunicații / informatică); respectiv Subofițeri (cu o durată de 1 an), în specialitățile militare Comunicații și informatică (Comunicații, respectiv Război electronic în comunicații).

Școala de Instruire pentru Comunicații, Tehnologia Informației și Apărare Cibernetică Sibiu se subordonează Comandamentului Comunicațiilor și Informaticii. Aceasta formează și perfecționează resursa umană din Ministerul Apărării Naționale și din alte instituții cu atribuții în domeniul apărării și securității naționale, participând la formarea inițială și asigurând formarea continuă în arma comunicații și informatică.

3. EVIDENȚIEREA DISFUNCȚIONALITĂȚILOR ȘI PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE

3.1. *Disfuncționalități și priorități de intervenție în infrastructura de educație*

Una dintre principalele disfuncționalități vizează necorelarea dezvoltării rezidențiale accelerate din zonele urbane și periurbane cu prezența unor unități de învățământ în noile zone rezidențiale (de exemplu la Șelimbăr). Rezultă un deficit de unități de învățământ, la toate nivelurile (creșe, grădinițe, școli), în aceste arii rezidențiale, în general locuite de familii tinere, cu copii. Acest fapt atrage după sine o creștere a navetismului și o supra-aglomerare a unităților de învățământ din centrele orașelor, cu precădere în municipiul Sibiu, unde prestigiul deosebit al școlilor din zona centrală conduce oricum la o supra-aglomerare a acestora, cu elevi provenind din diverse cartiere, și ai căror părinți doresc cu orice preț să aibă copiii înscriși la o unitate de învățământ prestigioasă. Situația este și mai gravă la clasele cu predare în limba germană, foarte căutate și aglomerate, deși numărul etnicilor germani a scăzut extrem de mult.

Pe de altă parte, în opoziție cu situația descrisă, mai ales în mediul rural există numeroase unități de învățământ (de exemplu la Ludoș, Râu Sadului, Apoldu de Jos, Alma, Bruiu, dar și în multe alte comune) care funcționează cu un număr foarte redus de elevi, cu clase cu predare simultană, ceea ce afectează calitatea procesului educațional. Deși numărul minim de elevi dintr-o clasă este 10, există și excepții, precum în cazul unor clase din unități de învățământ din comunele Ludoș, Loamneș, Dârlos, Râu Sadului, Merghindeal, Slimnic, Porumbacu de Jos, Șura Mică, Bruiu, sau la clase cu predare în limba germană în comunele Bârghiș și Alțâna, respectiv la clase cu predare în limba maghiară chiar în municipiul Mediaș. Din păcate, scăderea natalității și emigrația (îndeosebi din comunele cu populație redusă) determină în continuare o scădere constantă a numărului de elevi în anumite zone rurale și chiar în anumite centre urbane.

Situația este identică și la grădinițe. În comuna Loamneș nu există grădiniță, și în contextul unui număr redus de copii de vârstă preșcolară. În comunele Râu Sadului și Apoldu de Jos există o singură sală de clasă dedicată copiilor preșcolari, dar există mult mai multe comune cu doar 2 săli de clasă pentru copiii de vârstă preșcolară: Alțâna, Ațel, Blăjel, Boița, Bruiu, Cârța, Cârțișoara, Chirpăr, Ludoș, Marpod, Merghindeal, Mihăileni și Poplaca. Rezultă că, în aceste comune, cel puțin două din cele trei grupe specifice învățământului preșcolar sunt comasate. În câteva grădinițe este angajată o singură educatoare (Apoldu de Jos, Ludoș, Marpod, Râu Sadului), care răspunde așadar de toți copiii, grupați împreună.

O altă problemă o reprezintă uzura fizică și morală a majorității clădirilor care adăpostesc unități de învățământ. Multe din aceste clădiri datează din perioada comunistă, iar unele chiar de mai demult, rezultând uneori deficiențe structurale sau incompatibilități cu necesitățile învățământului din perioada actuală.

Pe lângă acestea, se poate constata și gradul de dotare insuficient, în special în mediul rural, dar și în unele orașe mici, unde nu există laboratoare, terenuri de sport, săli de gimnastică, ateliere școlare sau calculatoare și echipamente IT. În șapte comune, Brădeni, Chirpăr, Merghindeal, Mihăileni, Râu Sadului, Șeica Mare și Șelimbăr, nu există nici un laborator în unitățile de învățământ. Cu foarte puțin excepții (Târnava, Turnu Roșu, Cârța, Roșia), unitățile de învățământ din mediul rural nu (mai) includ ateliere școlare, deși multe au avut cândva. Ateliere școlare lipsesc de altfel și din unitățile de învățământ din câteva orașe (Avrig, Miercurea Sibiului, Ocna Sibiului și Tâlmăciu).

În privința terenurilor de sport, surprinzător, situația cea mai deficitară se înregistrează în municipiul Sibiu, unde doar 10 din cele 16 licee dispun de un teren de sport. De asemenea, niciuna din cele două unități de învățământ liceal și profesional din orașul Dumbrăveni nu are un teren de sport, iar acesta lipsește și la liceul din Copșa Mică, precum și la școala profesională din Iacobeni. Aproximativ jumătate din comune, în special cele din jumătatea nordică a județului, nu au nici un teren de sport în unitățile de învățământ primar și gimnazial. Sălile de gimnastică lipsesc în unitățile de învățământ liceal și profesional din orașul Săliște și comunele Târnava și Iacobeni. Cea mai gravă situație se înregistrează în cazul școlilor care nu au nici teren de sport, nici sală de gimnastică, cum se întâmplă în unele comune din Podișul Hârtibaciului (Iacobeni, Șeica Mare, Bruuiu, Chirpăr, Mihăileni), Culoarul Târnavei Mari și dealurile adiacente (Micăsasa, Hoghilag, Bazna), Podișul Secașelor (Ludoș) sau Depresiunea Făgărașului (Cârțișoara).

O altă problemă cu caracter general este lipsa personalului didactic calificat, mai ales la anumite materii și în special în mediul rural, mai ales în comunele mai depărtate de centrele urbane principale, unde cadrele didactice calificate nu doresc să predea deoarece naveta este costisitoare, nu există facilități de cazare sau profesorii nu doresc să le acceseze, condițiile de lucru și salariul nu aduc nici o motivație suplimentară, iar mulți dintre tinerii calificați care ajung la un moment dat la aceste școli într-un anumit context își doresc să plece, și astfel problema se perpetuează. Cel mai mic număr de cadre didactice la nivel gimnazial se găsește în comunele Râu Sadului (doar 3 cadre didactice), Bruuiu, Merghindeal, Cârța și Poplaca (fiecare cu doar câte 5 cadre didactice fiecare). În ciclul primar, minimul se înregistrează în comunele Râu Sadului, Bruuiu, Apoldu de Jos și Ludoș, care au doar câte 2 învățători fiecare.

Pe de altă parte, există și un anumit dezinteres pentru școală și față de educație, în ansamblu, în rândul anumitor categorii sociale, cu precădere în mediul rural, dar și în unele orașe. La aceasta se adaugă presiunea economică și socială, fapt care determină o rată crescută a abandonului școlar, în special în rândul copiilor proveniți din familii sărace, marginalizate, din zone defavorizate. O problemă suplimentară în acest caz o reprezintă accesibilitatea scăzută la educație (în special în ciclul liceal, dar uneori și în cel gimnazial) a copiilor proveniți din medii defavorizate sau a celor care locuiesc în sate mici, și care nu dispun decât de școală primară în localitate, fiind astfel nevoiți să se deplaseze zilnic în altă localitate pentru studiile la nivel gimnazial, în vreme ce la nivel liceal situația se generalizează pentru aproape toate

comunele din județ și chiar și în cazul orașului Ocna Sibiului, singurul centru urban din județ care nu dispune de o unitate de învățământ liceal sau profesional.

În contrast cu această situație, există și familii care își doresc o educație de calitate pentru copiii lor, și care au capacitatea financiară de a susține studiile copiilor la universități din afara județului Sibiu, din țară și chiar din străinătate. Creșterea atractivității instituțiilor de învățământ superior din afara României sau din afara județului Sibiu se face în dauna instituțiilor de învățământ universitar din municipiul Sibiu, chiar dacă acestea, la rândul lor, atrag numeroși studenți și din alte județe, având un spectru destul de larg de specializări universitare de licență, masterat și chiar doctorat.

Învățământul alternativ nu beneficiază de suficient suport. Palatul Copiilor din municipiul Sibiu funcționează într-o locație nesatisfăcătoare, care nu (mai) permite desfășurarea tuturor activităților ce s-ar derula în mod obișnuit, și într-o zonă a orașului relativ depărtată de centru, fiind astfel mai greu accesibil elevilor. Centrul Județean de Excelență Sibiu funcționează de asemenea într-un spațiu foarte restrâns, având un spațiu administrativ foarte mic, și un singur post didactic, în vreme ce activitățile cu elevii de înaltă performanță se desfășoară în spații puse la dispoziție prin bunăvoința altor unități de învățământ din municipiul Sibiu sau din județ (Mediaș, Agnita, Săliște), cu ajutorul a peste 70 de cadre didactice voluntare.

3.2. Disfuncționalități și priorități de intervenție în infrastructura de sănătate

Principala disfuncționalitate o reprezintă uzura fizică și morală a majorității clădirilor care adăpostesc spitale, policlinici și cabinete medicale, și care în multe cazuri datează din perioada comunistă și chiar de mai demult. În plus, sunt unele spitale (de exemplu, Spitalul de Pediatrie Sibiu) care dețin aparatură medicală, dar care nu au suficiente spații pentru ca aparatura medicală să fie complet operațională și eficientă. De asemenea, este necesară o nouă bază pentru Serviciul Public Județean de Ambulanță Sibiu în zona centurii (a autostrăzii A1), deoarece în prezent clădirea care adăpostește sediul Serviciului Public Județean de Ambulanță este situată într-o zonă foarte aglomerată, fapt care îngreunează accesul ambulanțelor spre și dinspre pacienții cu probleme medicale urgente. Pe de altă parte, la Mediaș există un nou sediu pentru Serviciul Ambulanță, dar nu există suficiente ambulanțe.

Majoritatea orașelor (cu excepția municipiilor Sibiu și Mediaș și a orașelor Agnita și Cisnădie) și comunele nu au însă deloc spitale, și, de cele mai multe ori, nici cabinete medicale de specialitate, cu toate că în ultimii ani a crescut numărul de cazuri de internări în spitale, în condițiile accelerării procesului de îmbătrânire demografică și de creștere a morbidității. Pentru un consult de specialitate, populația din aceste localități este nevoită să se deplaseze la cabinetele medicale de specialitate sau la cele din ambulatoriile spitalelor din orașele mai mari, în ciuda limitărilor impuse uneori de vârsta înaintată sau de starea de sănătate. Accesibilitatea deficitară la servicii medicale de specialitate a populației din mediul rural rămâne o problemă greu de soluționat.

Mai mult decât atât, nici măcar asistența medicală primară nu este furnizată peste tot în mediul rural. În unele comune, nu există cabinete medicale de nici un fel (Ludoș, Alma, Brădeni), iar în alte comune (Apoldu de Jos, Ațel, Cârța, Cârțișoara, Chirpăr, Hoghilag, Marpod, Moșna, Râu Sadului și Târnavă), deși există cabinetele medicale, nu există medici de familie sau generaliști care să deservească populația din acele comune. În plus, numeroși medici de familie care au sediul în comune din județul Sibiu se apropie de vârsta pensionării, și, în viitorul apropiat se va produce un val de pensionări care va genera o adâncire a crizei care deja există în ceea ce privește asistența medicală primară din mediul rural.

În comunele în care nu există cabinete medicale, pe lângă faptul că lipsește un medic (de familie sau generalist), lipsește și personalul sanitar mediu. Acesta lipsește și din alte comune (de exemplu la Marpod). De altfel, la nivel general, se constată deficiențe în privința personalului medical calificat, atât a medicilor, cât și a asistentelor medicale.

Situația este și mai gravă în cazul cabinetelor stomatologice, care lipsesc în aproape jumătate din comunele din județul Sibiu. Cele 18 comune care nu dețin cabinet stomatologic se localizează în special în partea centrală sau nordică a județului, cu precădere în Podișul Hârtibaciului și în Culoarul Târnavei Mari și dealurile adiacente, în vreme ce în partea de sud a județului doar două comune se află în această situație (Râu Sadului, cea mai mică comună din județ, și Boița). Există însă, în plus, și 6 comune unde nu există deloc medic stomatolog, deși ar exista cabinet stomatologic.

De asemenea, farmaciile și punctele farmaceutice lipsesc în aproape jumătate din comunele din județul Sibiu. Majoritatea celor 18 comune unde nu există nici farmacie, și nici punct farmaceutic, sunt localizate în Podișul Hârtibaciului, în special în partea centrală a acestuia, precum și în Podișul Secașelor și în Culoarul Târnavei Mari și dealurile adiacente.

O prioritate o reprezintă și necesitatea dezvoltării serviciilor de sănătate mentală.

O altă disfuncționalitate care este des menționată în discuțiile cu reprezentanții spitalelor și cu medicii de familie este maniera deficitară în care funcționează sistemele informatice, precum și alte chestiuni birocratice, care deseori țin în loc pacienții, prelungesc în mod nepotrivit timpii de așteptare pentru acordarea consultațiilor sau pentru efectuarea procedurilor, chiar și în cazurile cele mai grave și de urgență maximă.

3.3. Disfuncționalități și priorități de intervenție în infrastructura de asistență socială

Principala problemă cu care se confruntă serviciile de asistență socială din județul Sibiu este subfinanțarea, respectiv sunt insuficiente fonduri care se acordă acestui domeniu. Consultările cu actorii cheie teritoriali confirmă faptul că la nivelul județului Sibiu se simte nevoia creșterii bugetului pentru servicii de asistență socială, în detrimentul acordării de beneficii sociale, care creează dependență, în condițiile în care costul și

impactul este similar și se poate asigura sustenabilitatea serviciilor dezvoltate. Deși în ultima perioadă au fost făcute progrese în acest sens, în continuare trebuie făcute eforturi de extindere a acoperirii cu servicii sociale, în special în mediul rural. La aceasta se adaugă insuficiența acoperire cu personal calificat și volumul mare de lucru, fapt care scade calitatea serviciilor sociale.

În plus, lipsește infrastructura fizică (clădirile și spațiile) pentru înființarea de noi servicii sociale, care ar fi cât se poate de necesare în contextul actual. Accentul ar trebui să se pună pe prevenire, dar serviciile de asistență socială, cu deosebire în mediul rural, lipsesc din multe comune. Se constată că din totalul de 64 de primării existente la nivel județean, doar 27 aveau acreditare pentru furnizarea de servicii sociale, restul primăriilor fiind radiate din Registrul electronic unic al serviciilor sociale, deoarece nu au reușit să înființeze servicii sociale în primii 3 ani de la data eliberării certificatului de acreditare sau nu au primit licență de funcționare pentru serviciile sociale înființate. Analiza de teren a evidențiat nevoia de formare profesională continuă și îmbunătățire a competențelor profesionale, în special pentru persoanele din cadrul Serviciilor Publice de Asistență Socială, care activează la nivelul comunelor din județ. Furnizarea de servicii sociale este insuficientă în zonele rurale (personal insuficient, personal slab calificat), capacitatea SPAS-urilor de a adresa problemele sociale locale și a răspunde nevoilor specifice din comunitate fiind adeseori redusă. O altă problemă identificată la nivelul comunităților rurale este reprezentată de accentul pus pe acordarea de beneficii sociale și alocarea unor resurse limitate de timp pentru acordarea de servicii sociale/servicii de prevenție. În ceea ce privește ONG-urile care activează în domeniul asistenței sociale, principalele probleme sunt reprezentate de insecuritatea financiară și imposibilitatea asigurării cofinanțării pentru implementarea proiectelor și lipsa de sprijin financiar pentru serviciile pe care le au deja în grijă.

Din păcate, scăderea nivelului de trai din ultima perioadă are efecte negative și neașteptate mai ales în comunitățile marginalizate, rezultând în nivele tot mai crescute ale sărăciei și ale excluziunii sociale.

Cele mai grave probleme se înregistrează în cazul persoanelor vârstnice. Momentan, există un singur cămin public (al Direcției de Asistență Socială Sibiu), care acordă servicii rezidențiale persoanelor vârstnice, și o singură cantină socială licențiată de ministerul de resort. Căminele private sunt accesibile doar persoanelor vârstnice cu un anumit nivel de trai și de venituri. Fenomenul de îmbătrânire a populației creează presiuni asupra sistemului social, care trebuie adaptat în vederea reducerii costurilor cu beneficiile sociale și orientat spre dezvoltarea de servicii sociale care să asigure independență pentru beneficiari și să faciliteze integrarea lor în comunitate. Astfel, un aspect cheie ar trebui să fie prevenția, în vederea reducerii dimensiunii problemelor sociale, prin măsuri prin care vârstnicii să rămână activi o perioadă cât mai lungă, în vederea prevenirii instituționalizării. La nivelul județului Sibiu nu funcționează centre de tip respiro/centre de criză pentru persoane vârstnice, centre de zi de asistență și recuperare, locuințe protejate pentru persoane vârstnice, ci sunt licențiate și funcționează centre de zi de socializare și

petrecere a timpului liber (tip club) și servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice. Cu toate acestea, și serviciile de îngrijire la domiciliu sunt slab dezvoltate.

Pentru persoanele adulte cu venituri scăzute, nu există suficiente locuințe sociale, cu precădere în municipiile Sibiu și Mediaș, unde cererea este foarte mare, dar criteriile de acordare a acestora (atunci când există) nu țin suficient de mult cont de vulnerabilitatea persoanelor care depun cereri. De cele mai multe ori, persoanele fără adăpost sau familiile cele mai vulnerabile, care locuiesc în condiții cu mult sub standardele obișnuite, de obicei supra-aglomerate, nu întrunesc punctajele necesare pentru a primi o locuință socială. De asemenea, în județul Sibiu există evacuări pentru care nu se găsesc alternative de locuire, ceea ce conduce la creșterea numărului de oameni fără adăpost sau care locuiesc în case supraaglomerate, în casele propriilor familii, fără să aibă siguranța unui trai independent.

În privința copiilor, nu există suficiente centre pentru prevenirea delicvenței juvenile iar serviciile specializate pentru copiii cu cerințe educative speciale sunt insuficiente. Alte servicii insuficient dezvoltate la nivel județean sunt programele de terapie comportamentală pentru copiii cu handicap grav.

Există un deficit de servicii sociale pentru persoanele cu dizabilități, în special pentru persoanele care nu au aparținători și au probleme psihice grave. Ar fi nevoie de un număr mult mai ridicat de locuințe de tip familial și de locuințe protejate pentru adulții cu probleme psihice. Politica națională în domeniu prevede o dezinstituționalizare a persoanelor cu probleme psihice grave, dar această politică ar trebui susținută de crearea unor condiții minimale în comunitate. Aceste persoane primesc asistență medicală de specialitate, pe o perioadă scurtă de timp, în spitalele de specialitate, dar după această perioadă revin în comunitate, neavând locuri disponibile în cadrul centrelor socio-medicale specializate.

În ceea ce privește colaborarea dintre ONG-uri și autorități, există o opinie general împărtășită referitoare la necesitatea unei mai bune comunicări și colaborări între ONG-uri și autoritățile publice. ONG-urile au nevoie de sprijinul autorităților publice pentru a implementa proiecte, având mobilitatea și capacitatea de a înființa servicii de îngrijire la domiciliu și de servicii de sprijin pentru urgențe.

Un alt aspect important vizează necesitatea creșterii comunicării și transparenței cu privire la problemele existente în domeniul social, dar și la alocările bugetare pentru adresarea acestor probleme.

3.4. Disfuncționalități și priorități de intervenție în infrastructura de sport

Analiza structurilor sportive pe medii de rezidență indică o discrepanță mare între mediul urban și cel rural, acesta din urmă beneficiind de prezența a doar 12,1% din totalul structurilor sportive existente la nivelul județului Sibiu. Astfel, în județul Sibiu existau la începutul anului 2023, conform Registrului Sportiv al MTS, 196 de structuri sportive în mediul urban și 27 de structuri sportive în mediul rural. Majoritatea structurilor sportive din mediul rural sunt localizate în comuna Șelimbăr și în alte comune din imediata apropiere a municipiului Sibiu (Rășinari, Gura Râului, Cristian, Șura Mare, Șura Mică, Poplaca). Cele 27 structuri

sportive existente în mediul rural acoperă doar 14 din cele 53 de comune ale județului, așadar, gradul de acoperire cu structuri sportive în mediul rural este de doar 26,4%.

Principala problemă existentă în domeniul sportului la nivelul județului Sibiu este reprezentată de slaba dezvoltare a infrastructurii sportive, atât în ceea ce privește numărul de baze sportive (au existat baze sportive care au fost demolate sau și-au schimbat destinația, fără a se construi altele în locul lor, deși aceste acțiuni ar trebui întreprinse prin Hotărâri de Guvern), cât și în ceea ce privește starea acestora. De exemplu, bazinul de înot, terenul de rugby, baza hipică din Vasile Aaron, administrate de MTS, se află într-o stare foarte proastă. În același timp, deși cerința pentru practicarea sportului de masă este mare, copiii și părinții lor au anumite standarde pe care le urmăresc în momentul în care aleg un anumit sport, astfel că trebuie găsite soluții pentru asigurarea unor condiții minime, inclusiv de igienă, în cadrul bazelor sportive, astfel încât copiii să fie atrași de practicarea sporturilor. Și în ceea ce privește sportul de performanță, condițiile ar putea fi îmbunătățite, astfel încât sportivii să beneficieze de condiții similare cu cele ale sportivilor din alte țări. De exemplu, la nivel național și implicit în județul Sibiu, nu există baze pentru refacerea organismului după efort. În lipsa unei infrastructuri adecvate, accesul pentru practicarea sportului de performanță și a sportului de masă este limitat, iar dezvoltarea acestui domeniu este afectată semnificativ.

O altă problemă identificată în urma analizei de teren efectuate vizează problema cabinetului medical sportiv. Pentru ca sportivii să poată participa la competițiile sportive, conform prevederilor Legii Educației Fizice și Sportului nr. 69/2000, au nevoie de viza medicului sportiv de specialitate. În prezent, la nivelul județului Sibiu există un singur cabinet medical sportiv, insuficient pentru necesitățile unui număr mare de sportivi din județ.

În lipsa unei strategii concrete de dezvoltare și a unei infrastructuri adecvate, un număr mare de structuri sportive au fost create doar pentru accesarea fondurilor acordate de Consiliul Județean Sibiu sau de Primăria Municipiului Sibiu, fără a avea o contribuție semnificativă la o dezvoltare sustenabilă a domeniului sport. În plus, există ramuri sportive cu tradiție în județ, pentru care nu au fost depuse proiecte nici pe Agenda Consiliului Județean Sibiu, nici pe cea a municipiului Sibiu, precum înotul, atletismul, boxul, schiul, sau tenisul de masă.

O problemă de nivel general este și scăderea interesului pentru activitățile sportive, în special în rândul copiilor și tinerilor. Practicarea sportului devine tot mai dificilă, în condițiile accesibilității tot mai reduse și scăderii numărului de spații adecvate pentru activitățile sportive, iar mirajul calculatorului, televizorului sau a consolei pentru jocuri îi îndepărtează tot mai mult pe copii și pe tineri de activitățile în aer liber, în general, și de cele sportive, în special.

3.5. Disfuncționalități și priorități de intervenție în infrastructura de agrement

Infrastructura de agrement din județul Sibiu este deficitară, în special în raport cu cererea existentă. De exemplu, există un număr relativ mic de pârtii de schi, insuficiente trasee pentru cicloturism, insuficiente trasee marcate pentru drumeții (și marcaje vechi, uneori greu vizibile sau chiar deja dispărute în anumite zone), insuficiente spații verzi, amenajate pentru agrement, atât în centrele urbane, cât și în mediul rural.

În general, infrastructura de agrement se adresează aproape exclusiv unui public extrem de restrâns, de cele mai multe ori de proveniență urbană și de vârstă tânără, care are exigențe destul de ridicate în acest sens, astfel încât este necesară o permanentă adaptare la aceste exigențe. Infrastructura de agrement existentă nu reușește să se adreseze și unui public mai larg, sau persoanelor vârstnice, care probabil nu au condiția fizică necesară practicării unor anumitor sporturi (schi, cicloturism, sporturi nautice, alpinism și escaladă, sporturi extreme). De asemenea, cu relativ puține excepții, infrastructura de agrement lipsește aproape cu desăvârșire din mediul rural, în afara ariilor montane și a stațiunilor turistice.

Principalele stațiuni turistice din județ (Păltiniș, Bazna, Ocna Sibiului, Miercurea Sibiului) nu oferă suficiente alternative de agrement turiștilor veniți în aceste stațiuni. Aproape fiecare dintre aceste stațiuni a dezvoltat doar o singură latură a agrementului, pentru care de altfel au și devenit vestite, dar există suficient spațiu pentru o diversificare a ofertei și pentru furnizarea unor servicii de agrement complementare celor existente.

3.6. Disfuncționalități și priorități de intervenție în infrastructura culturală

Una dintre disfuncționalitățile cu caracter general este interesul tot mai scăzut pentru anumite forme de cultură (mai ales cele tradiționale), fapt care este susținut statistic de datele care indică o scădere a numărului de vizitatori în unele muzee, de cititori în biblioteci, sau de spectatori la anumite spectacole. Perioada de pandemie a fost una deosebit de dificilă pentru multe instituții culturale (teatre, cinematografe, filarmonică, biblioteci, muzee), care au fost nevoite să se „reinventeze”, cel puțin temporar, sau să limiteze accesul, uneori chiar să închidă, tot temporar, porțile publicului larg, fapt care a însemnat o lovitură în plus pentru cultură. Multe festivaluri, turnee, concerte, au fost de asemenea anulate. Situația a revenit între timp la normal, dar unele consecințe ale perioadei pandemice se vor resimți și pe termen mediu.

În unele localități care dețin muzee și colecții publice, numărul de vizitatori este foarte redus, chiar la mai puțin de 100 de vizitatori anual (la Cristian, Iacobeni sau Poiana Sibiului), ceea ce pune sub semnul întrebării sustenabilitatea acestor instituții și capacitatea acestora de a atrage potențiali turiști.

Probleme mai grave se înregistrează în cazul bibliotecilor. Dintre bibliotecile publice din județul Sibiu, marea majoritate nu au sedii proprii, funcționând în cămine culturale, primării, case de cultură sau în chirie. Unele administrații locale au decis unificarea fondurilor bibliotecii publice cu cele ale școlilor, pentru

a scăpa de grijile localului propriu și ale gestiunii. În acest fel, multe unități administrativ-teritoriale, inclusiv unele orașe (Dumbrăveni, Miercurea Sibiului, Ocna Sibiului) nu mai dețin biblioteci publice. De asemenea, există patru comune, dintre cele mai mari din județ (Șelimbăr, Gura Râului, Iacobenii și Târnavă) care nu au deloc bibliotecă în anul 2021, situație la care s-a ajuns cu precădere în ultimii ani, uneori chiar în pandemie (Șelimbăr și Gura Râului).

În paralel cu scăderea numărului de biblioteci, a scăzut și numărul de volume existente în biblioteci, de la 4.227.291 volume în anul 2015 la 3.923.980 volume în anul 2021. Numărul de cititori activi, înregistrați ca atare la bibliotecile din județul Sibiu, a scăzut dramatic în ultimul deceniu, de la peste 100000 de cititori înainte de anul 2015 (106675 în 2014) la aproximativ jumătate, 54576 de cititori în anul 2019, și la doar 39155 în anul 2021, în condiții de pandemie. Deși este posibil ca pandemia să fi agravat situația numărului de cititori activi, tendința de scădere este una generalizată, având în vedere trecerea în online a unui număr mare de potențiali cititori, în special tineri, și a diminuării importanței volumelor scrise în favoarea altor forme și manifestări culturale (video și audio) mai atractive, îndeosebi pentru cei din generația tânără. În privința cititorilor activi, se evidențiază discrepanțe mari între mediul urban, care grupează majoritatea cititorilor activi (77,4% în anul 2021), și mediul rural.

În general, manifestările culturale (de orice gen) sunt mult mai reduse în mediul rural, acestea fiind concentrate aproape exclusiv în mediul urban, și cu precădere în municipiul Sibiu.

Biblioteca Județeană ASTRA se confruntă cu o creștere a costurilor de întreținere, astfel că, în ceea ce privește bugetul pentru achiziția de publicații, acesta scade. De asemenea, spațiul de depozitare este insuficient pentru publicații, iar unele echipamente sunt uzate moral și fizic. Problemele de ordin bugetar logistic cu care se confruntă Biblioteca ASTRA sunt susținute și de datele statistice care arată reducerea anuală a volumelor eliberate și scăderea numărului de cititori activi, așa cum s-a și subliniat deja.

3.7. Disfuncționalități și priorități de intervenție în infrastructura religioasă

Infrastructura religioasă s-a dezvoltat mult în ultimele decenii, începând cu anul 1990, când și în România a existat o libertate religioasă și de credință în adevăratul sens al cuvântului, legiferată și sprijinită și de stat. Din acest punct de vedere, nu se poate vorbi de disfuncționalități evidente în teritoriu. De obicei, lipsa anumitor lăcașuri de cult în noile arii rezidențiale, recent construite, poate fi suplinită prin lăcașurile de cult deja existente, chiar dacă situate la o distanță mai mare, iar în viitor este posibilă ridicarea de noi lăcașuri de cult, pentru a deservi populația din aceste zone rezidențiale.

Pe de altă parte, există lăcașuri de cult a căror funcție religioasă a devenit mai puțin importantă, în măsura în care credincioșii aparținând cultului respectiv au dispărut aproape complet. Este cazul, îndeosebi, a bisericilor evanghelice de confesiune augustină, care au deservit majoritatea locuitorilor de etnie germană (sași) din județul Sibiu, și din care, în momentul de față, a rămas un număr extrem de redus de enoriași.

Bisericile evanghelice de confesiune augustană au așadar mai degrabă o importanță culturală, istorică și turistică, și mai puțin una religioasă, în condițiile în care serviciul religios se mai oficiază doar cu ocazii deosebite în unele dintre ele, mai ales în mediul rural.

Într-o situație similară, poate chiar mai gravă, se află și sinagogile, care sunt în număr mult mai mic, mai exact au mai rămas exact două (câte una la Sibiu și la Mediaș). Având în vedere numărul extrem de mic de evrei, și acestea au momentan mai degrabă o funcție cultural-istorică decât una religioasă.

Lăcașurile de cult aparținând celorlalte confesiuni necesită constant fonduri pentru întreținere și uneori pentru construcția de noi anexe sau chiar noi lăcașuri de cult. Din acest punct de vedere, în multe situații se pot înregistra anumite disfuncționalități temporare în funcționarea adecvată a infrastructurii religioase.

O problemă cu caracter mai general este îndepărtarea de viața religioasă și de credință a generațiilor mai tinere. Aceasta poate deveni o disfuncționalitate majoră în viitor, dacă reprezentanții cultelor nu vor ști să se adapteze la noile tendințe din societate și să readucă credința în sufletele tinerilor. Din această perspectivă, trebuie găsit un echilibru între tradiție și modernitate, pentru ca lăcașurile de cult să nu își piardă menirea lor esențială.

3.8. Disfuncționalități și priorități de intervenție în infrastructura de ordine publică, securitate, pază și protecție și intervenții în situații de urgență

Informațiile relativ restrânse cu privire la infrastructura de ordine publică, securitate, pază și protecție și intervenții în situații de urgență nu permit o analiză de ansamblu a unor posibile disfuncționalități. Totuși, din rapoartele disponibile publicului larg, reiese o anumită creștere a infracționalității în județul Sibiu, ceea ce pare să sugereze și o eficiență mai redusă în ceea ce privește prevenția și combaterea fenomenului infracțional.

Poliția de proximitate (Poliția Locală) s-a înființat doar în cele două municipii, Sibiu și Mediaș, în 7 din cele 9 orașe, și într-o singură comună (Șelimbăr). Două orașe (Ocna Sibiului și Miercurea Sibiului), precum și celelalte comune, nu au înființat servicii publice ale Poliției Locale.

În ceea ce privește infrastructura fizică propriu-zisă, respectiv clădirile care adăpostesc diferitele instituții de ordine publică, securitate, pază și protecție și intervenții în situații de urgență, se constată o anumită uzură fizică și morală a acestora, având în vedere că multe au fost construite în perioada comunistă, iar unele chiar mai demult.

Comandamentul Corpului Multinațional de Sud-Est al NATO (HQ MNC-SE) își are din 2021 sediul la Sibiu, dar încă nu dispune de clădirile și spațiile adecvate pentru funcționarea sa la capacitatea operațională prevăzută. De asemenea, multe clădiri aparținând unor foste unități militare (atât la Sibiu, cât și la Mediaș) se află într-o stare avansată de degradare și constituie spații care afectează negativ imaginea armatei, dar și a localității, prin dezordinea afișată și peisajul dezolant.

Una dintre problemele identificate în teritoriu conform datelor primite de la ISU Sibiu constă în vechimea în exploatare a autospecialelor, astfel că sunt necesare investiții pentru achiziționarea unor autospeciale noi care să le înlocuiască pe cele cu vechime mai mare de 20 de ani, în prezent însă nu există investiții în derulare pentru modernizarea acestora (conform datelor de la ISU Sibiu).

La momentul de față există un număr de 36 de UAT-uri din cadrul județului Sibiu care nu au în dotare autospeciale de intervenție: Coșsa Mică, Săliște, Alma, Apoldu de Jos, Ațel, Bazna, Blăjel, Boița, Brateiu, Bruiu, Chirpăr, Cârța, Cârțișoara, Dârlos, Iacobeni, Loamneș, Ludoș, Marpod, Merghindeal, Micăsasa, Mihăileni, Nocrich, Păuca, Poplaca, Porumbacu de Jos, Râu Sadului, Roșia, Slimnic, Șeica Mare, Șelimbăr, Șura Mare, Șura Mică, Tilișca, Târnavă, Valea Viilor și Vurpăr.

4. PROPUNERI DE ELIMINARE / DIMINUARE A DISFUNCTIONALITĂȚILOR

4.1. Propuneri de eliminare / diminuare a disfuncționalităților în infrastructura de educație

Construcția de noi unități de învățământ în zonele urbane și periurbane cu dezvoltare rezidențială accelerată este o prioritate, deoarece aceste arii suferă de un deficit de unități de învățământ (creșe, grădinițe, școli), în contextul în care aceste zone sunt predominant locuite de familii tinere, cu mulți copii. Această situație se înregistrează la Șelimbăr, la Cislădie, dar și în unele cartiere noi din municipiile Sibiu sau Mediaș, sau în apropierea acestora. O soluție ar fi ca primăriile în cauză să discute cu dezvoltatorii imobiliari, mai ales cei care construiesc cartiere de o anumită mărime, realizarea unui parteneriat care să presupună, între altele, și construcția de noi unități de învățământ în noile cartiere, sau cel puțin conservarea unor anumite spații pentru construcția ulterioară a acestora.

O altă prioritate ar fi reprezentată de reabilitarea unităților de învățământ, mai ales a celor care au un grad mai ridicat de degradare, sau a celor mai vechi. Deși există deja, de mulți ani, fonduri disponibile pentru reabilitarea și chiar construcția de noi unități de învățământ, și unele dintre acestea au fost accesate cu succes de autoritățile locale, încă există numeroase unități de învățământ, în special în mediul rural, care nu au beneficiat de programe de reabilitare, și oferă condiții deplorabile de învățământ. Asigurarea unor condiții elementare pentru desfășurarea normală a procesului educațional reprezintă premisa de bază pentru orice unitate de învățământ. Îmbunătățirea acestor condiții ar crește și atractivitatea unităților de învățământ în cauză.

Creșterea atractivității școlilor din cartiere este și principala soluție pentru a reglementa situația unităților de învățământ prestigioase și supra-aglomerate din centrele celor două municipii, Sibiu și Mediaș, în special la ciclul primar și gimnazial. Situația nu se poate echilibra decât în măsura în care și școlile din cartiere vor câștiga la rândul lor în prestigiu, prin oferirea unui învățământ de calitate, a unor clase cu un anumit specific, similare cu ce se oferă la școlile din centru (de exemplu, clase cu predare intensivă a unor limbi străine sau cu predare în limba germană).

O soluție pe termen lung, asociată cu cea menționată, este și creșterea gradului de dotare al unităților de învățământ, cu precădere în mediul rural. Deși în unele cazuri dotarea este mai dificilă (de exemplu terenurile de sport sau sălile de gimnastică necesită spații extinse și fonduri consistente), amenajarea unor săli de clasă ca laboratoare sau ateliere școlare, precum și dotarea cu calculatoare și echipamente IT se pot realiza cu mai mare ușurință, prin accesarea unor fonduri europene sau guvernamentale.

Unitățile de învățământ din mediul rural nu trebuie să fie atractive doar pentru elevi, ci și pentru personalul didactic calificat. Acolo unde este necesar, și unde personalul didactic calificat lipsește (la anumite materii), autoritățile locale trebuie să găsească soluții pentru a atrage profesori, învățătoare sau

educatoare la unitățile de învățământ din comunele respective, furnizând anumite facilități (transport și cazare gratuite, la modul ideal) pentru acele cadre didactice care ar fi dispuse să vină și să predea în aceste unități de învățământ.

În vederea prevenirii abandonului școlar, trebuie avută în vedere acordarea de servicii de consiliere elevilor proveniți din medii defavorizate sau cu probleme economice și sociale deosebite. Pentru a crește accesibilitatea la educație, este necesară organizarea transportului cu autobuzele școlare a copiilor din zonele rurale defavorizate, marginalizate sau greu accesibile. Deși autobuzele școlare funcționează deja, ele sunt limitate la o singură comună (sau oraș), și vizează de multe ori doar transportul la școala gimnazială din centrul de comună a elevilor din satele aparținătoare. Elevii de liceu sunt însă de cele mai multe ori obligați să găsească singuri soluții pentru transportul zilnic spre și dinspre liceul unde studiază, sau să găsească cazare în centrele urbane, acolo unde unitatea de învățământ liceal sau profesional nu dispune de internat.

Pentru a diminua ponderea celor care pleacă să studieze la universități din afara județului Sibiu (inclusiv în străinătate), este necesară creșterea atractivității și competitivității instituțiilor de învățământ universitar din municipiul Sibiu. Ele sunt deja foarte competitive la nivel național, însă standardele academice trebuie constant menținute la un nivel foarte înalt, pentru a răspunde exigențelor de pe piața învățământului superior.

Autoritățile locale din principalele municipii și orașe trebuie să găsească soluții pentru extinderea spațiilor educaționale din centrele acestor localități urbane. În special în municipiul Sibiu, școlile din zona centrală se confruntă cu un deficit de spațiu și sunt supra-aglomerate, depășind uneori numărul maxim de elevi prevăzut într-o clasă (22 de elevi la ciclul primar, 26 de elevi la ciclul gimnazial). În plus, sunt necesare spații și chiar clădiri întregi pentru a găzdui anumite instituții cu un rol educațional important, precum Palatul Copiilor Sibiu sau Centrul Județean de Excelență Sibiu.

4.2. Propuneri de eliminare / diminuare a disfuncționalităților în infrastructura de sănătate

Una din principalele soluții de eliminare a unora dintre disfuncționalitățile existente în infrastructura de sănătate este construcția de noi spitale, policlinici și cabinete medicale, și reabilitarea celor existente. În acest sens, deja există un proiect foarte avansat, al Consiliului Județean Sibiu, care prevede construcția unui sediu nou pentru Spitalul Județean Sibiu, care va deservi întregul județ. De asemenea, trebuie avută în vedere o nouă clădire (o nouă bază) pentru Serviciul Public Județean de Ambulanță Sibiu, într-o zonă mai ușor accesibilă și mai puțin aglomerată, pentru a îmbunătăți timpii de acces către și dinspre pacienții cu urgențe medicale.

În privința serviciilor medicale de specialitate, o idee care s-a dovedit utilă și care poate fi aplicată cu succes și în viitor este aceea a caravelor mobile, care să se deplaseze periodic în satele din județul Sibiu, și în cadrul cărora medicii specialiști să poată acorda consultații persoanelor din aceste localități care au dificultăți în a accesa serviciile de specialitate din orașe. O altă variantă o reprezintă programul de telemedicină, care a funcționat în bune condiții și în perioada de pandemie, dar care are unele limitări inerente.

În mediul rural, este foarte important ca autoritățile locale să poată acorda facilități (transport, cazare) personalului medical, atât medicilor, cât și personalului sanitar mediu, în vederea unei mai bune acoperiri teritoriale cu servicii medicale primare. Este necesară înființarea cu prioritate a cabinetelor medicale de familie sau a celor de medicină generală în comunele unde acestea lipsesc și găsirea de spații pentru cabinete medicale în satele aparținătoare, unde medicii să poată consulta periodic pacienții nedepasabili sau greu deplasabili din aceste sate.

În același spirit, este necesară înființarea de cabinete stomatologice și de puncte farmaceutice în comunele unde acestea lipsesc, chiar și cu un program redus, prin furnizarea de spații în regim de comodat medicilor dentiști, respectiv farmaciștilor, de către autoritățile locale.

Dezvoltarea serviciilor de sănătate mentală reprezintă de asemenea o prioritate la nivelul județului Sibiu.

La un nivel mai general, dezvoltarea și creșterea eficienței sistemelor informatice medicale vor avea ca efect acte medicale mai eficiente, cu rezultate mai bune, și scăderea timpilor de așteptare a pacienților.

4.3. Propuneri de eliminare / diminuare a disfuncționalităților în infrastructura de asistență socială

În primul rând, există (chiar și la nivel național, nu doar județean) necesitatea creșterii fondurilor acordate pentru servicii de asistență socială, în detrimentul fondurilor pentru beneficii sociale, care creează dependență. Deși în ultima perioadă au fost făcute progrese în acest sens, în continuare trebuie făcute eforturi de extindere a acoperirii cu servicii sociale, în special în mediul rural. O soluție binevenită ar fi angajarea de personal calificat în domeniul asistenței sociale, în cadrul Serviciilor Publice de Asistență Socială, în vederea creșterii calității serviciilor sociale. În ceea ce privește pregătirea resurselor umane din domeniul asistenței sociale, analiza de teren a evidențiat nevoia de formare profesională continuă și îmbunătățire a competențelor profesionale, în special pentru persoanele din cadrul Serviciilor Publice de Asistență Socială, care activează la nivelul comunelor din județ. Una dintre competențele care trebuie dezvoltate pentru SPAS-uri este cea de management al proiectelor, în vederea atragerii de finanțări europene, care să conducă la implementarea unor proiecte cu impact asupra dezvoltării comunităților locale. Pe de altă parte, furnizorii privați de servicii sociale de la nivelul județului Sibiu oferă servicii de

calitate și creează modele de bună practică, obținând rezultate foarte bune, iar aceștia trebuie la rândul lor sprijiniți de autoritățile locale și județene.

De asemenea, este necesară construcția de noi clădiri destinate serviciilor sociale. Printre altele, ar fi dorit construcția sau amenajarea de noi cămine publice și cantine sociale, destinate persoanelor vârstnice vulnerabile.

O soluție complexă ar fi combaterea sărăciei și a excluziunii sociale prin accesarea unor programe de finanțare promovate de Uniunea Europeană și de Guvernul României.

Construcția de locuințe sociale, în special în municipiile Sibiu și Mediaș, care să fie acordate cu prioritate persoanelor fără adăpost și familiilor vulnerabile, ar fi absolut necesară. Un program integrat de îmbunătățire a infrastructurii și condițiilor de locuire în zonele marginalizate este esențial. Acest program ar trebui adresat inclusiv populației din satele sibiene, mai ales din zonele marginalizate. Ar trebui avute în vedere locuințe sociale pentru categorii vulnerabile, nu doar tipul de locuințe pe care primăriile le au în portofoliu, existând nevoia de diversificare a acestei oferte și de concentrare pe zona de locuitori din zonele marginalizate. Investițiile în calitatea locuirii sunt o prioritate zero pentru mediul rural și vor genera efecte secundare pozitive și pentru alte domenii, precum educație, ocupare, stare de sănătate

Totodată, este de dorit înființarea de centre pentru prevenirea delincvenței juvenile și pentru copiii cu probleme comportamentale grave și crearea de servicii specializate suplimentare pentru copiii cu cerințe educative speciale. În ceea ce privește copiii care provin din sistemul de protecție, dezvoltarea rețelei de asistenți maternali reprezintă o soluție pentru finalizarea procesului de dezinstituționalizare.

În plus, este nevoie de crearea de servicii sociale suplimentare pentru persoanele care nu au aparținători și care au probleme psihice grave. Aprobarea posturilor de Asistenți Personali Profesioniști și recrutarea persoanelor pentru ocuparea acestor posturi reprezintă o soluție în vederea asigurării, la domiciliul acestora, a îngrijirii și protecției adulților cu handicap grav sau accentuat, în baza nevoilor individuale ale acestora.

Există necesitatea unei mai bune comunicări și colaborări între ONG-uri și autoritățile publice. ONG-urile au nevoie de sprijinul autorităților publice pentru a implementa proiecte, având mobilitatea de a înființa servicii de îngrijire la domiciliu sau servicii de sprijin pentru urgențe. Mai mult decât atât, ONG-urile își doresc să fie parteneri ai instituțiilor publice în furnizarea de servicii sociale, cu drepturi egale cu instituțiile publice, având expertiza necesară și personal calificat în domeniu, pentru a oferi servicii de calitate. Dacă la nivel județean s-ar opta pentru contractarea serviciilor sociale, rolul DGASPC Sibiu ar fi preponderent de monitorizare și evaluare și mai puțin de furnizare de servicii.

Ar trebui totodată crescută comunicarea și transparența, astfel încât problemele existente în domeniul social să fie conștientizate și cunoscute de membrii societății, de exemplu, prin cartografierea nevoilor sociale ale județului sub formă de infografice astfel încât cetățenii de rând să înțeleagă exact care sunt cele

mai mari probleme ale comunității. În acest fel, problemele sociale ar căpăta vizibilitate, care ar genera mai mult interes din partea societății și a potențialilor finanțatori.

Principala prioritate curentă este reprezentată de finalizarea procesului de reformă în domeniul asistenței sociale și din acest punct de vedere, spațiile trebuie adaptate pentru a răspunde cerințelor legislative. Astfel, este necesară reducerea numărului de locuri din centrele rezidențiale pentru adulți cu capacitate mare, astfel încât acestea să nu depășească 50 de locuri.

4.4. Propuneri de eliminare / diminuare a disfuncționalităților în infrastructura de sport

Este pregnantă nevoia de sprijinire a dezvoltării sportului în mediul rural, de exemplu, prin înființarea de asociații sportive care să dezvolte sportul în mediul rural și să atragă copiii spre practicarea sportului sau prin crearea unui protocol între Consiliul Județean, ISJ Sibiu și Facultatea de Educație Fizică și Sport.

O prioritate absolută trebuie să fie dezvoltarea infrastructurii sportive, atât în ceea ce privește numărul de baze sportive, cât și în ceea ce privește starea acestora. Trebuie găsite soluții pentru asigurarea unor condiții minime, inclusiv de igienă, în cadrul bazelor sportive, astfel încât copiii să fie atrași de practicarea sporturilor. Și în ceea ce privește sportul de performanță, condițiile ar putea fi îmbunătățite, astfel încât sportivii să beneficieze de condiții similare cu cele ale sportivilor din alte țări. De exemplu, ar trebui create condiții pentru refacerea organismului după efort.

În privința cabinetului medical sportiv, având în vedere că acest cabinet medical deservește întreg județul, ar trebui luată în considerare și crearea unuia sau mai multor cabinete medicale sportive și în alte localități din județ, precum Mediaș, precum și alocarea a 2 medici sportivi suplimentari, pentru cabinetul actual de la Sibiu.

În vederea accesării fondurilor, este importantă informarea persoanelor din cluburile care nu au accesat fonduri nici de la Consiliul Județean Sibiu, nici de la Primăria Municipiului Sibiu, în vederea explicării modalităților de accesare a fondurilor acestor entități și conștientizării importanței implementării de proiecte care să sprijine dezvoltarea sportului.

4.5. Propuneri de eliminare / diminuare a disfuncționalităților în infrastructura de agrement

O propunere ar viza deschiderea de noi pârtii de schi și chiar a noi domenii schiabile în județ, având în vedere cererea existentă, dar și existența condițiilor minime pentru realizarea unor astfel de investiții. De asemenea, în ariile montane, ar fi necesară deschiderea de noi trasee de cicloturism (profitând de existența a numeroase drumuri forestiere), precum și de noi poteci marcate, îndeosebi în zonele deficitare

din Munții Făgăraș, Cindrel și Lotrului. Pe de altă parte, este necesară menținerea marcajelor existente, și remarcarea traseelor acolo unde marcajele sunt atât de vechi încât nu mai sunt (aproape deloc) vizibile.

Infrastructura de agrement nu ar trebui să fie accesibilă doar tinerilor sau locuitorilor din marile orașe. Este necesar ca și oamenii mai în vârstă și locuitorii din mediul rural să poată beneficia de oportunități de agrement, chiar și în localitatea lor de domiciliu. Un prim pas în acest sens ar fi crearea de spații dedicate agrementului, eventual prin transformarea spațiilor verzi existente, sau prin investiții la nivel local în infrastructura de agrement.

Infrastructura de agrement se concentrează cu precădere în stațiunile turistice din județ și în apropierea acestora, precum și în principalele arii montane ale județului Sibiu. Ar fi necesară diversificarea ofertei de agrement existentă în aceste stațiuni (Păltiniș, Bazna, Ocna Sibiului, Miercurea Sibiului), care deocamdată se mulțumesc să furnizeze servicii de agrement specializate, de cele mai multe ori strâns legate de specificul stațiunii. Aceste stațiuni ar trebui să vizeze și furnizarea unor servicii de agrement complementare celor existente.

4.6. Propuneri de eliminare / diminuare a disfuncționalităților în infrastructura culturală

Revitalizarea culturii după perioada dificilă a pandemiei este absolut necesară, și are la bază apetența pentru anumite forme de cultură a populației. De altfel, anumite instituții culturale (precum Filarmonica de Stat Sibiu) au știut mai bine decât altele să se reinventeze și să se adapteze mai bine la restricțiile din perioada pandemiei și în prezent beneficiază de un număr mai ridicat de spectatori decât înainte de pandemie.

Revenirea în forță a spectacolelor, a concertelor și a festivalurilor este de asemenea benefică. Festivalul Internațional de Teatru Sibiu, Sibiu Jazz Festival, Astra Film Fest, ArtMania, Târgul Olarilor, Festivalul Brânzei și Țuicii, Festivalul Național al Tradițiilor Populare, Festivalul Bujorului de Munte, Festivalul Sus pe Muntele din Jina, Târgul Creatorilor Populari, Festivalul medieval „Cetăți Transilvane”, Festivalul-Concurs al Cântecului Popular Românesc „Lucreția Ciobanu”, Festivalul Internațional de Folclor „Cântecele Munților”, și Festivalul Național de Folclor „Ioan Macrea” se numără printre evenimentele care trebuie să aibă continuitate și să fie susținute și de autorități.

Muzeele au trecut la rândul lor printr-o perioadă dificilă. Cu excepția Muzeului Bruckenthal și a Complexului Național Muzeal „ASTRA” din Sibiu, celelalte muzee au un număr relativ redus de vizitatori, ceea ce sugerează necesitatea adaptării la exigențele unui public modern și a unui turist care nu se mai mulțumește cu o simplă trecere în revistă a unei colecții, ci dorește să atingă, să interacționeze cu exponatele (de preferință cu versiuni digitale sau copii ale acestora), să cunoască detalii suplimentare. Muzeele ar trebui de asemenea să-și fortifice relațiile cu unitățile de învățământ, măcar cu cele din

orizontul local, pentru a atrage periodic elevii, cel puțin în perioadele când are loc „săptămâna altfel” sau „săptămâna verde”.

Bibliotecile rămân importante și este necesară susținerea lor de către autoritățile locale (în cazul bibliotecilor publice), respectiv de către unitățile de învățământ (în cazul bibliotecilor școlare). Cele patru comune care nu dețin nici măcar o bibliotecă (Șelimbăr, Gura Râului, Iacobeni și Târnava) trebuie să găsească soluții pentru (re)înființarea acestora, mai ales că este vorba de comune cu un număr însemnat de locuitori (deci de potențiali cititori). Pentru Biblioteca Județeană ASTRA trebuie găsite soluții adecvate pentru mărirea capacității de depozitare a publicațiilor și înlocuirea echipamentelor uzate moral și fizic. În cazul tuturor bibliotecilor, atragerea unui număr mai mare de cititori se poate realiza prin diverse mijloace, precum crearea unor evenimente la bibliotecă (cu adresabilitate largă, sau strict pentru cititorii de o anumită vârstă, de exemplu cei mai tineri), sau digitalizarea unei părți a volumelor și publicațiilor existente. Deja multe publicații sunt disponibile online, iar aceasta se pare că este tendința care va caracteriza piața de carte și în viitor, având în vedere că unele publicații apar doar în format digital, și se renunță uneori complet la formatul fizic, clasic. În acest sens, ar fi foarte util dacă bibliotecile ar putea continua politica de deschidere spre online, și ar putea amenaja săli cu rețele de calculatoare, de unde să se acceseze diferite volume, disponibile în format digital. În acest fel, s-ar putea rezolva (cel puțin parțial) și problema spațiilor de depozitare.

Pe de altă parte, mai ales în mediul rural, fondul de carte este unul învechit și neatrăgător pentru majoritatea cititorilor, în special cei tineri. În momentul de față, scăderea numărului de cititori este o consecință a tendinței generale de îmbătrânire demografică și, mai periculos, a dezinteresului tot mai mare a tinerilor față de carte, în general, în favoarea altor forme ale culturii, audio și video, mai ușor de accesat și de înțeles. Este așadar imperios necesar ca tinerii să se regăsească la rândul lor în spațiile bibliotecilor, ceea ce sugerează o adaptare și chiar o reinventare a acestora, prin furnizarea de volume noi, de maxim interes pentru tineri, dar și a unor alte forme de cultură (proiecții de filme, sau de spectacole vizual-auditive, în parteneriat cu alte instituții culturale), care să-i determine pe cei tineri să devină parteneri stabili ai bibliotecilor publice sau școlare.

În general, în mediul rural și în orașele mai mici numărul de evenimente culturale este mult mai redus decât în cele două municipii, Sibiu și Mediaș. Deși există manifestări culturale numeroase, acestea se concentrează aproape exclusiv în mediul urban. O idee generoasă ar fi relocarea unora dintre aceste manifestări în spațiul rural, măcar în anumiți ani, și crearea astfel a unei „rotații” din perspectiva locației, ceea ce ar determina și o schimbare de imagine a evenimentului în sine, fapt care în mod normal atrage după sine un interes reînnoit și din partea publicului. În felul acesta, și unele localități rurale ar putea beneficia de unele manifestări culturale de prestigiu, măcar în anumiți ani.

O idee similară este cea a caravelor culturale. Unele instituții culturale din municipiul Sibiu sau din municipiul Mediaș ar putea să organizeze astfel de caravane, care ar avea probabil un mare succes în mediul rural.

4.7. Propuneri de eliminare / diminuare a disfuncționalităților în infrastructura religioasă

Construcția de noi lăcașuri de cult în zonele rezidențiale mai noi și unde locuitorii nu beneficiază de o infrastructură religioasă adecvată este un aspect de care reprezentanții cultelor, în parteneriat cu autoritățile locale, trebuie să țină cont.

În ceea ce privește lăcașurile de cult aparținând Bisericii Evanghelice de Confesiune Augustană, pe lângă reprezentanții acestui cult (cu sediul central chiar în Sibiu), există numeroase organizații non-guvernamentale, asociații și fundații, constituite de multe ori din fiii ai satului răspândiți prin lumea largă (dar preponderent în Germania), care contribuie material la întreținerea acestora. Întrucât aceste lăcașuri de cult reprezintă și monumente istorice și atracții turistice, ar fi de dorit ca și autoritățile abilitate, locale, județene și centrale, să continue să aibă contribuții semnificative la păstrarea în cele mai bune condiții a acestor lăcașuri de cult, care fac deja parte din patrimoniul construit, iar unele sunt înscrise în Patrimoniul Mondial UNESCO.

Sinagogle existente în Sibiu și Mediaș sunt la rândul lor întreținute din fonduri dintre cele mai diverse, având în vedere că actualele comunități evreiești sunt extrem de reduse numeric. Și acestea au statut de monument istoric și au importanță turistică, deși sunt mult mai rar accesate de turiști comparativ cu bisericile evanghelice. În acest sens, ar trebui să existe o deschidere mai mare a administratorilor sinagogilor către fenomenul turistic, prin crearea unor pagini web, lansarea unor campanii de informare a potențialilor turiști, și parteneriate cu principalele puncte și oficii de informare turistică din municipiile Sibiu și Mediaș, pentru ca sinagogle să reintre în circuitele turistice culturale din cele două orașe.

Educația religioasă a tinerilor (și nu numai a lor) este una dintre misiunile care revin tuturor reprezentanților cultelor. Această educație trebuie să se bazeze pe valorile tradiționale și pe credință, dar trebuie să aibă în vedere și progresul tehnologic, noile tendințe din societate, precum și interesele și dorințele de emancipare ale generației tinere, pentru a nu crea o fractură și mai mare între diferitele culte și organizații religioase și generația tânără.

4.8. Propuneri de eliminare / diminuare a disfuncționalităților în infrastructura de ordine publică, securitate, pază și protecție și intervenții în situații de urgență

Fenomenul infracțional trebuie prevenit și combătut printr-o mai bună pregătire a cadrelor din instituțiile de ordine publică, securitate, pază și protecție, și prin permanenta adaptare a acestora la noile procese și realități sociale.

Clădirile care adăpostesc instituțiile de ordine publică, securitate, pază și protecție și intervenții în situații de urgență, trebuie reabilitate și re tehnologizate, respectiv dotate cu aparatură de ultimă generație, pentru a răspunde cât mai eficient noilor provocări din societate. În unele cazuri, trebuie găsite soluții de relocare a anumitor instituții, sau construcția de sedii noi, adecvate, pentru acestea.

În acest sens, de exemplu, Comandamentul Corpului Multinațional de Sud-Est al NATO (HQ MNC-SE) va fi relocat într-un spațiu nou, pe Calea Dumbrăvii (municipiul Sibiu), unde au început deja lucrările de (re)amenajare a fostei Cazărmi 562. Pe de altă parte, Regimentul 46 Sprijin al Comandamentului Corpului Multinațional de Sud-Est al NATO (HQ MNC-SE) va fi localizat în apropierea Aeroportului Internațional Sibiu, cu acces direct de pe Șoseaua Alba Iulia, pe o parte din terenul ocupat de vechea unitate militară de elicoptere (Baza 58 Aeriană Elicoptere Sibiu, fosta UM 01989 Sibiu).

Pentru alte terenuri aparținând de foste baze militare, cu numeroase clădiri în stare avansată de degradare, trebuie găsite soluții de către Ministerul Apărării Naționale, în sensul reabilitării clădirilor existente și închirierii acestora către societăți comerciale sau alți beneficiari, dacă nu se consideră a mai fi deocamdată utile în scopuri militare. Ar fi foarte utile și parteneriatele cu autoritățile locale pentru a se găsi cele mai bune soluții în privința acestor spații, care au un impact peisagistic negativ.

În cazul ISU Sibiu, sunt necesare investiții pentru achiziționarea unor autospeciale noi care să le înlocuiască pe cele cu vechime mai mare de 20 de ani. De asemenea, orașele și comunele care nu dețin autospeciale în acest moment trebuie la rândul lor să investească pentru achiziționarea de autospeciale, în vederea intervențiilor în situații de urgență.

5. PROGNOZE, SCENARIU SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE

5.1. Prognoze

Din perspectiva educației, se poate prognoza o concentrare și chiar o creștere a populației școlare din municipiile Sibiu și Mediaș și în zona periurbană a acestora, mai ales în zona periurbană a municipiului Sibiu (comuna Șelimbăr, orașul Cisnădie). În opoziție cu aceasta, există o tendință de scădere a populației școlare în majoritatea celorlalte orașe și comune din județ, direct proporțională cu scăderea sau stagnarea ratei natalității, și cu creșterea ratei emigrației.

Pe de altă parte, o latură pozitivă ar fi creșterea constantă a gradului de dotare a unităților de învățământ din județul Sibiu, și reabilitarea succesivă a mai multor clădiri care adăpostesc unități de învățământ, asigurând astfel condiții tot mai bune pentru desfășurarea procesului educațional.

O altă tendință pozitivă este scăderea constantă a ratei abandonului școlar, ca urmare a creșterii nivelului de trai al populației și a îmbunătățirii accesului la educație a elevilor proveniți din medii defavorizate.

Din perspectiva infrastructurii de sănătate, la fel ca și în alte domenii, se poate anticipa o concentrare tot mai mare a serviciilor medicale de specialitate în municipiile Sibiu și Mediaș, o îmbunătățire a gradului de dotare a unităților spitalicești, dar și a cabinetelor medicale, inclusiv a celor stomatologice.

Totodată, se poate prognoza o îmbunătățire a accesului populației la serviciile medicale de bază, cu precădere a populației din mediul rural. Aceasta se poate realiza și ca urmare a unei infrastructuri de transport și comunicații mai bună, dar și ca urmare a acoperirii necesarului de medici de familie în mediul rural, și a altor maniere alternative de a asigura actul medical (caravane medicale, telemedicină) în spațiile mai greu accesibile. Din păcate, accelerarea procesului de îmbătrânire demografică, cu precădere în spațiul rural, va însemna o creștere a morbidității și totodată un număr tot mai ridicat de cazuri care necesită tratament specializat, ceea ce va accentua presiunea asupra facilităților medicale existente.

În domeniul asistenței sociale, una dintre tendințele pozitive este creșterea numărului de furnizori de servicii sociale din județul Sibiu. O astfel de creștere este una binevenită, în contextul necesităților actuale din domeniul asistenței sociale. Totodată, se poate prognoza o creștere a cooperării între serviciile publice de asistență socială și furnizorii privați de servicii sociale, fapt care ar fi în beneficiul persoanelor vizate de aceste servicii.

Din perspectiva infrastructurii sportive, există o tendință de creștere a numărului de structuri sportive, dar și de concentrare a acestora în mediul urban, cu precădere în cele două municipii, Sibiu și Mediaș. Cele mai populare ramuri sportive rămân sporturile de echipă (fotbalul, baschetul, handbalul, voleiul), dar și unele sporturi individuale, cu un număr ridicat de practicanți (atletismul, tenisul, natația, gimnastica, schiul, ciclismul) și cu numeroase structuri sportive care au secții dedicate acestor ramuri. Totodată, se constată o creștere a numărului de sportivi și a numărului de antrenori la nivelul județului Sibiu.

Infrastructura de agrement va cunoaște o dezvoltare constantă, după cum arată tendințele actuale, și după felul în care crește cererea pentru serviciile de agrement. Județul Sibiu dispune de un patrimoniu natural și cultural valoros, care poate reprezenta un atu important în vederea diversificării ofertei de agrement în viitor.

Tendințele sunt pozitive și în privința anumitor manifestări culturale. Numărul de spectatori din cinematografe a crescut constant, odată cu creșterea numărului de cinematografe, ceea ce sugerează o cerere ridicată în acest sens. Anumite instituții culturale, precum Filarmonica de Stat din Sibiu, au știut să se reinventeze și să se adapteze mai bine la restricțiile din perioada de pandemie, și în prezent beneficiază de un număr mai mare de spectatori decât înainte. Manifestările și evenimentele culturale, inclusiv festivalurile și concertele, au revenit în forță după încheierea pandemiei, și se bucură de o audiență în creștere.

Pe de altă parte, prognozele nu sunt neapărat dintre cele mai optimiste în privința muzeelor și bibliotecilor. Cu excepția Muzeului Bruckenthal și a Complexului Național Muzeal ASTRA, celelalte muzee din județ au un număr redus de vizitatori, și dezinteresul față de colecțiile muzeale tradiționale este tot mai ridicat în rândul potențialilor vizitatori. O situație și mai gravă se înregistrează în cazul bibliotecilor, ale căror fonduri de carte sunt tot mai învechite, ca urmare a unui buget limitat, iar numărul de cititori este în continuă scădere.

Infrastructura religioasă cunoaște o dezvoltare fără precedent, încă începând din anii 1990, iar situația pare să continue și în viitor. Se vor construi noi lăcașe de cult, de care să beneficieze locuitorii din anumite zone mai slab deservite în acest sens. Pe de altă parte, va crește importanța culturală, istorică și turistică a lăcașelor de cult, mai ales a celor a căror funcție religioasă este în prezent una secundară, cum este cazul bisericilor evanghelice de confesiune augustină sau a sinagogilor.

În ceea ce privește infrastructura de ordine publică, securitate, pază și protecție, și intervenții în situații de urgență, tendința este una de creștere a capacităților operaționale ale tuturor instituțiilor implicate și de eficientizare a prevenției și combaterii fenomenelor infracționale și a intervențiilor în situații de urgență.

Relocarea Comandamentului Corpului Multinațional de Sud-Est al NATO (HQ MNC-SE) la Sibiu va aduce un plus de securitate strategică la nivel național și regional, implicit la nivelul județului Sibiu.

5.2. Scenarii / alternative de dezvoltare

Scenariul de dezvoltare ar avea în vedere îmbunătățirea accesibilității serviciilor publice din domeniul educației, sănătății, asistenței sociale, culturii și sportului pentru populația din județul Sibiu.

În privința educației, se are în vedere creșterea calității serviciilor educaționale la toate nivelurile, prin îmbunătățirea constantă a gradului de dotare al unităților de învățământ, precum și prin atragerea și menținerea unui personal didactic calificat și suficient la toate materiile.

Un alt scenariu de dezvoltare, care deja s-a confirmat parțial în perioada de pandemie, este creșterea nivelului de digitalizare în toate unitățile de învățământ.

Pentru un învățământ modern și de calitate, este nevoie și de un număr tot mai mare de consilieri școlari, care să ofere asistență și consiliere elevilor și uneori chiar părinților, în vederea prevenirii și combaterii unor situații dificile, inclusiv a abandonului școlar.

De asemenea, este nevoie de corelarea și armonizarea ofertei educaționale din învățământul universitar, liceal și profesional cu necesitățile de pe piața muncii și cu nevoile de dezvoltare ale tinerei generații. În acest sens, sunt foarte utile parteneriatele dintre unitățile de învățământ și potențialii angajatori din sfera publică și privată, inclusiv în vederea desfășurării de practici instituționale (de tip internship) a elevilor și studenților în cadrul instituțiilor publice sau firmelor private.

Trebuie avută în vedere, pe de altă parte, și dezvoltarea programelor de educație non-formală, a celor de reconversie profesională și a celor de educație pe tot parcursul vieții, care să fie capabile să ajute populația să se adapteze la schimbările permanente de pe piața muncii, într-o societate tot mai dinamică.

Din perspectiva infrastructurii de sănătate, un scenariu favorabil, care deja se întrevide, este construcția de noi unități spitalicești, dotate cu tehnologie modernă, în clădiri construite în acest scop, menite a asigura o îngrijire medicală la cele mai înalte standarde. Construcția noului Spital Județean Sibiu, prin eforturile Consiliului Județean, va reprezenta un însemnat pas înainte în asigurarea asistenței medicale de specialitate pentru pacienții cu boli acute. În același timp, se vor elibera spații absolut necesare în celelalte unități spitalicești, care vor continua să funcționeze, la alți parametri.

Pe termen lung, se poate preziona o dezvoltare calitativă a serviciilor medicale din spitale și din cabinetele medicale specializate, prin îmbunătățirea gradului de dotare cu aparatură medicală, precum și prin atragerea și menținerea unui personal medical calificat, în număr suficient, și a unui personal mediu sanitar competent și suficient. Totodată, scenariul optimist (de dezvoltare) ar presupune și dezvoltarea serviciilor medicale de bază în mediul rural, dar și construcția de așezăminte medico-sociale pentru persoanele vârstnice vulnerabile.

În domeniul asistenței sociale, scenariul favorabil vizează dezvoltarea infrastructurii de asistență socială, și totodată creșterea calității serviciilor sociale din județul Sibiu, prin creșterea numărului de furnizori de servicii sociale, atât publici, cât și privați, și prin creșterea numărului de angajați în domeniul asistenței sociale. De asemenea, este necesară consolidarea și dezvoltarea serviciilor adresate persoanelor cu dizabilități.

Tendențele de dezvoltare a infrastructurii sportive sunt evidente, cel mai recent exemplu în acest sens fiind inaugurarea noului Stadion Municipal din Sibiu, în luna decembrie a anului 2022. O modalitate de susținere a dezvoltării domeniului sportului la nivel județean este reprezentată de finanțarea proiectelor de activitate sportivă, prin intermediul Agendei Sportive. Astfel de agende sportive au fost create și la nivel

local (de exemplu, în municipiul Sibiu, municipiul Mediaș, comuna Rășinari, comuna Șelimbăr). Prin intermediul agendelor sportive se vor susține competiții mari organizate la nivel județean, care contribuie la dezvoltarea sportului, precum Turul Ciclist al Sibiului, Raliul Sibiului, Tenis Sibiu Open, Maratonul Internațional al Sibiului. Totodată, majoritatea cluburilor sportive vor aplica pentru fonduri în vederea aplicării propriilor proiecte de dezvoltare sportivă. Din acest punct de vedere, sportul la nivelul județului Sibiu va continua să se dezvolte, atât la nivel de sport de masă, cât și ca sport de mare performanță. Numărul sportivilor, antrenorilor și arbitrilor va continua să crească.

Dezvoltarea infrastructurii de agrement va fi corelată cu cererea tot mai ridicată pentru agrement, cu precădere din partea locuitorilor din mediul urban. Din fericire, județul Sibiu dispune de toate atuurile naturale și culturale necesare dezvoltării în continuare a infrastructurii de agrement, mai ales în stațiunile existente și în ariile montane.

În domeniul culturii, tendințele pozitive înregistrate pentru anumite forme de cultură vor continua și se vor materializa prin audiențe tot mai ridicate sau constant ridicate în cazul cinematografelelor, a teatrelor, a Filarmonicii de Stat din Sibiu. De asemenea, muzeele de importanță națională, precum Muzeul Bruckenthal sau Complexul Național Muzeal ASTRA vor avea un număr tot mai important de vizitatori. Celelalte muzee și colecții publice din județ vor fi nevoite să se adapteze cerințelor unui public tot mai exigent pentru a-și recâștiga vizitatorii. De asemenea, Biblioteca Județeană ASTRA și celelalte biblioteci publice și școlare din județ vor trebui să găsească căile cele mai potrivite și mai adecvate pentru a aduce din nou cititorii la bibliotecă.

Evenimente precum Festivalul Internațional de Teatru Sibiu, Sibiu Jazz Festival, Astra Film Fest, ArtMania, Târgul Olarilor, Festivalul Brânzei și Țuicii, Festivalul Național al Tradițiilor Populare, Festivalul Bujorului de Munte, Festivalul Sus pe Muntele din Jina, Târgul Creatorilor Populari, Festivalul medieval „Cetăți Transilvane”, Festivalul-Concurs al Cântecului Popular Românesc „Lucreția Ciobanu”, Festivalul Internațional de Folclor „Cântecele Munților” sau Festivalul Național de Folclor „Ioan Macrea” vor continua să se desfășoare periodic și să se bucure de un real succes în rândul publicului.

Infrastructura religioasă se va amplifica, prin construcția de noi lăcașuri de cult în zonele mai slab deservite. Numeroase lăcașuri de cult mai vechi (în special bisericile evanghelice de confesiune augustină și sinagogile) își vor consolida funcția culturală, istorică și turistică, în detrimentul celei religioase, rămasă în plan secundar, odată cu emigrarea sau dispariția celei mai mari părți a credincioșilor.

Din perspectiva infrastructurii de ordine publică, securitate, pază și protecție și intervenții în situații de urgență, instituțiile abilitate în vederea menținerii ordinii publice, a securității, pazei și protecției, și a intervențiilor în situații de urgență, precum Inspectoratul de Poliție al Județului Sibiu, Inspectoratul Județean de Jandarmi Sibiu, Sectorul Poliției de Frontieră Aeroport Sibiu, polițiile de proximitate (Poliția Locală) din municipii, orașe și comune și Inspectoratul pentru Situații de Urgență Sibiu trebuie să

coopereze mai bine în vederea prevenției și combaterii fenomenelor infracționale și pentru intervenții eficiente în situații de urgență.

6. SINTEZA STUDIULUI DE FUNDAMENTARE

În județul Sibiu sunt disponibile toate nivelurile de educație, de la nivelul antepreșcolar (creșe) până la studiile superioare (învățământ universitar), fiind un total de 173 de unități de învățământ în anul 2021. Una dintre principalele disfuncționalități vizează necorelarea dezvoltării rezidențiale accelerate din zonele urbane și periurbane cu prezența unor unități de învățământ în noile zone rezidențiale. Acest fapt atrage după sine o creștere a navetismului și o supra-aglomerare a unităților de învățământ din centrele orașelor, cu precădere în municipiul Sibiu. Construcția de noi unități de învățământ în zonele urbane și periurbane cu dezvoltare rezidențială accelerată este o prioritate.

Pe de altă parte, în opoziție cu situația descrisă, mai ales în mediul rural există numeroase unități de învățământ care funcționează cu un număr foarte redus de elevi, cu clase cu predare simultană, ceea ce afectează calitatea procesului educațional. O soluție pe termen lung este creșterea gradului de dotare al unităților de învățământ, cu precădere în mediul rural.

Se poate prognoza o concentrare și chiar o creștere a populației școlare din municipiile Sibiu și Mediaș și în zona periurbană a acestora, mai ales în zona periurbană a municipiului Sibiu (comuna Șelimbăr, orașul Cisnădie). În opoziție cu aceasta, există o tendință de scădere a populației școlare în majoritatea celorlalte orașe și comune din județ, direct proporțională cu scăderea sau stagnarea ratei natalității, și cu creșterea ratei emigrației. Se are în vedere creșterea calității serviciilor educaționale la toate nivelurile, prin îmbunătățirea constantă a gradului de dotare al unităților de învățământ, precum și prin atragerea și menținerea unui personal didactic calificat și suficient la toate materiile. Un alt scenariu de dezvoltare, care deja s-a confirmat parțial în perioada de pandemie, este creșterea nivelului de digitalizare în toate unitățile de învățământ.

Principalele categorii de furnizori de servicii de sănătate sunt: spitalele, serviciile de urgență, serviciile de reabilitare, ambulatoriile și cabinetele de specialitate, unitățile de asistență medico-socială, cabinetele de medicină de familie, serviciile de îngrijire la domiciliu și paliative, cabinetele stomatologice (de medicină dentară) și farmaciile. Principala disfuncționalitate o reprezintă uzura fizică și morală a majorității clădirilor care adăpostesc spitale, policlinici și cabinete medicale. Una din principalele soluții de eliminare a unora dintre disfuncționalitățile existente în infrastructura de sănătate este construcția de noi spitale, policlinici și cabinete medicale, și reabilitarea celor existente. În acest sens, deja există un proiect foarte avansat, al Consiliului Județean Sibiu, care prevede construcția unui sediu nou pentru Spitalul Județean Sibiu, care va deservi întregul județ.

Accesibilitatea deficitară la servicii medicale de specialitate a populației din mediul rural rămâne o problemă greu de soluționat. Mai mult decât atât, nici măcar asistența medicală primară nu este furnizată peste tot în mediul rural. Este foarte important ca autoritățile locale să poată acorda facilități (transport, cazare) personalului medical, atât medicilor, cât și personalului sanitar mediu, în vederea unei mai bune

acoperiri teritoriale cu servicii medicale primare. Situația este și mai gravă în cazul cabinetelor stomatologice, care, la fel ca și farmaciile și punctele farmaceutice, lipsesc în aproape jumătate din comunele din județul Sibiu. În același spirit, este necesară înființarea de cabinete stomatologice și de puncte farmaceutice în comunele unde acestea lipsesc, chiar și cu un program redus.

Pe viitor, se poate anticipa o concentrare tot mai mare a serviciilor medicale de specialitate în municipiile Sibiu și Mediaș, o îmbunătățire a gradului de dotare a unităților spitalicești, dar și a cabinetelor medicale, inclusiv a celor stomatologice. Totodată, se poate prognoza o îmbunătățire a accesului populației la serviciile medicale de bază, cu precădere a populației din mediul rural. Aceasta se poate realiza și ca urmare a unei infrastructuri de transport și comunicații mai bună, dar și ca urmare a acoperirii necesarului de medici de familie în mediul rural, și a altor maniere alternative de a asigura actul medical.

Un scenariu favorabil, care deja se întrevide, este construcția de noi unități spitalicești, dotate cu tehnologie modernă, în clădiri construite în acest scop, menite a asigura o îngrijire medicală la cele mai înalte standarde.

În județul Sibiu sunt acreditați, în baza *Legii 197/2012*, 121 de furnizori de servicii sociale (în creștere față de anii precedenți), dintre care 33 de furnizori publici și 88 de furnizori privați. Principala problemă cu care se confruntă serviciile de asistență socială este subfinanțarea. În plus, lipsește infrastructura fizică (clădirile și spațiile) pentru înființarea de noi servicii sociale, care ar fi cât se poate de necesare în contextul actual. Accentul ar trebui să se pună pe prevenire, dar serviciile de asistență socială lipsesc din multe comune. O soluție binevenită ar fi angajarea de personal calificat în domeniul asistenței sociale, în cadrul Serviciilor Publice de Asistență Socială, în vederea creșterii calității serviciilor sociale.

O altă problemă identificată la nivelul comunităților rurale este reprezentată de accentul pus pe acordarea de beneficii sociale și alocarea unor resurse limitate de timp pentru acordarea de servicii sociale/servicii de prevenție.

Cele mai grave probleme se înregistrează în cazul persoanelor vârstnice. Momentan, există un singur cămin public (al Direcției de Asistență Socială Sibiu), care acordă servicii rezidențiale persoanelor vârstnice, și o singură cantină socială licențiată de ministerul de resort. Este necesară construcția de noi clădiri destinate serviciilor sociale. Printre altele, ar fi de dorit construcția sau amenajarea de noi cămine publice și cantine sociale, destinate persoanelor vârstnice vulnerabile.

Există un deficit de servicii sociale pentru persoanele cu dizabilități, în special pentru persoanele care nu au aparținători și au probleme psihice grave. Aprobarea posturilor de Asistenți Personali Profesioniști și recrutarea persoanelor pentru ocuparea acestor posturi reprezintă o soluție în vederea asigurării, la domiciliul acestora, a îngrijirii și protecției adulților cu handicap grav sau accentuat, în baza nevoilor individuale ale acestora.

Una dintre tendințele pozitive este creșterea numărului de furnizori de servicii sociale din județul Sibiu. O astfel de creștere este una binevenită, în contextul necesităților actuale din domeniul asistenței sociale. Totodată, se poate prognoza o creștere a cooperării între serviciile publice de asistență socială și furnizorii privați de servicii sociale, fapt care ar fi în beneficiul persoanelor vizate de aceste servicii. Scenariul favorabil vizează dezvoltarea infrastructurii de asistență socială, și totodată creșterea calității serviciilor sociale din județul Sibiu.

La începutul anului 2023, în județul Sibiu existau 223 de structuri sportive, dintre care 10 structuri de drept public și 213 de structuri de drept privat (șapte dintre acestea fiind asociații județene pe ramuri). Analiza structurilor sportive pe medii de rezidență indică o discrepanță mare între mediul urban și cel rural, acesta din urmă beneficiind de prezența a doar 12,1% din totalul structurilor sportive existente la nivelul județului Sibiu. Este pregnantă nevoia de sprijinire a dezvoltării sportului în mediul rural, de exemplu, prin înființarea de asociații sportive care să dezvolte sportul în mediul rural și să atragă copiii spre practicarea sportului sau prin crearea unui protocol între Consiliul Județean, ISJ Sibiu și Facultatea de Educație Fizică și Sport.

Principala problemă existentă în domeniul sportului la nivelul județului Sibiu este reprezentată de slaba dezvoltare a infrastructurii sportive. Trebuie găsite soluții pentru asigurarea unor condiții minime, inclusiv de igienă, în cadrul bazelor sportive, astfel încât copiii să fie atrași spre sport.

Tendențele de dezvoltare a infrastructurii sportive sunt evidente, cel mai recent exemplu în acest sens fiind inaugurarea noului Stadion Municipal din Sibiu, în luna decembrie a anului 2022. O modalitate de susținere a dezvoltării domeniului sportului la nivel județean este reprezentată de finanțarea proiectelor de activitate sportivă, prin intermediul Agendei Sportive.

Infrastructura de agrement din județul Sibiu este deficitară, în special în raport cu cererea existentă. De exemplu, există un număr relativ mic de pârtii de schi, insuficiente trasee pentru cicloturism, insuficiente trasee marcate pentru drumeții (și marcaje vechi, uneori greu vizibile sau chiar deja dispărute în anumite zone), insuficiente spații verzi, amenajate pentru agrement, atât în centrele urbane, cât și în mediul rural. O propunere ar viza deschiderea de noi pârtii de schi și chiar a noi domenii schiabile în județ, având în vedere cererea existentă, dar și existența condițiilor minime pentru realizarea unor astfel de investiții. De asemenea, în ariile montane, ar fi necesară deschiderea de noi trasee de cicloturism (profitând de existența a numeroase drumuri forestiere), precum și de noi poteci marcate, îndeosebi în zonele deficitare. Infrastructura de agrement va cunoaște o dezvoltare constantă, după cum arată tendințele actuale, și după felul în care crește cererea pentru serviciile de agrement. Din fericire, județul Sibiu dispune de toate atuurile naturale și culturale necesare dezvoltării în continuare a infrastructurii de agrement, mai ales în stațiunile existente și în ariile montane.

Municipiul Sibiu concentrează cele mai importante instituții culturale din județ, între care două teatre dramatice sau secții de teatru (unde se include Teatrul Național „Radu Stanca” din Sibiu), două teatre de

păpuși și marionete sau secții ale acestora, o filarmonică și orchestră simfonică (Filarmonica de Stat Sibiu) și două unități culturale de alt tip, la care se adaugă 4 cinematografe. Muzeele și colecțiile publice din municipiul Sibiu atrag 98% din vizitatorii muzeelor din județ.

Una dintre disfuncționalitățile cu caracter general este interesul tot mai scăzut pentru anumite forme de cultură (mai ales cele tradiționale), fapt care este susținut statistic de datele care indică o scădere a numărului de vizitatori în unele muzee, de cititori în biblioteci, sau de spectatori la anumite spectacole. Probleme mai grave se înregistrează în cazul bibliotecilor. Dintre bibliotecile publice din județul Sibiu, marea majoritate nu au sedii proprii, funcționând în cămine culturale, primării, case de cultură sau în chirie.

Revenirea după pandemie a spectacolelor, a concertelor și a festivalurilor este benefică. Festivalul Internațional de Teatru Sibiu, Sibiu Jazz Festival, Astra Film Fest, ArtMania, Târgul Olarilor se numără printre evenimentele de marcă ale Sibiului. Numărul de spectatori din cinematografe a crescut constant, odată cu creșterea numărului de cinematografe, ceea ce sugerează o cerere ridicată în acest sens. Anumite instituții culturale, precum Filarmonica de Stat din Sibiu, au știut să se reinventeze și să se adapteze mai bine la restricțiile din perioada de pandemie, și în prezent beneficiază de un număr mai mare de spectatori decât înainte.

Pe de altă parte, prognozele nu sunt neapărat dintre cele mai optimiste în privința muzeelor și bibliotecilor. Cu excepția Muzeului Bruckenthal și a Complexului Național Muzeal ASTRA, celelalte muzee din județ au un număr redus de vizitatori. Bibliotecile vor trebui să găsească căile cele mai potrivite și mai adecvate pentru a aduce din nou cititorii la bibliotecă.

La nivelul județului Sibiu, au fost identificate 454 de lăcașuri de cult, aparținând majorității cultelor religioase existente în România. Construcția de noi lăcașuri de cult în zonele rezidențiale mai noi și unde locuitorii nu beneficiază de o infrastructură religioasă adecvată este un aspect de care reprezentanții cultelor, în parteneriat cu autoritățile locale, trebuie să țină cont. În viitor, va crește importanța culturală, istorică și turistică a lăcașelor de cult, mai ales a celor a căror funcție religioasă este în prezent una secundară, cum este cazul bisericilor evanghelice de confesiune augustină sau a sinagogilor.

Infrastructura de ordine publică, securitate, pază și intervenții în situații de urgență cuprinde instituțiile publice care au ca scop asigurarea ordinii publice, a securității, pazei și intervențiilor în situații de urgență, între care: Inspectoratul de Poliție al Județului Sibiu, poliția de proximitate (polițiile locale din cele două municipii, 7 din cele 9 orașe și o comună - Șelimbăr), Sectorul Poliției de Frontieră Aeroport Sibiu, Inspectoratul de Jandarmi Județean Sibiu, alte unități militare din județul Sibiu, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Căpitan Dumitru Croitoru” Sibiu. Clădirile care adăpostesc instituțiile de ordine publică, securitate, pază și protecție și intervenții în situații de urgență, trebuie reabilitate și re tehnologizate, respectiv dotate cu aparatură de ultimă generație, pentru a răspunde cât mai eficient

noilor provocări din societate. În unele cazuri, trebuie găsite soluții de relocare a anumitor instituții, sau construcția de sedii noi, adecvate, pentru acestea.

Pentru terenuri aparținând de foste baze militare, cu numeroase clădiri în stare avansată de degradare, trebuie găsite soluții de către Ministerul Apărării Naționale, în sensul reabilitării clădirilor existente și închirierii acestora către societăți comerciale sau alți beneficiari, dacă nu se consideră a mai fi deocamdată utile în scopuri militare.

Tendința este una de creștere a capacităților operaționale ale tuturor instituțiilor implicate și de eficientizare a prevenției și combaterii fenomenelor infracționale și a intervențiilor în situații de urgență. Instituțiile abilitate în vederea menținerii ordinii publice, a securității, pazei și protecției, și a intervențiilor în situații de urgență, precum Inspectoratul de Poliție al Județului Sibiu, Inspectoratul Județean de Jandarmi Sibiu, Sectorul Poliției de Frontieră Aeroport Sibiu, polițiile de proximitate (Poliția Locală) din municipii, orașe și comune și Inspectoratul pentru Situații de Urgență Sibiu trebuie să coopereze mai bine în vederea prevenției și combaterii fenomenelor infracționale și pentru intervenții eficiente în situații de urgență.

Relocarea Comandamentului Corpului Multinațional de Sud-Est al NATO (HQ MNC-SE) la Sibiu va aduce un plus de securitate strategică la nivel național și regional, implicit la nivelul județului Sibiu.

SURSE BIBLIOGRAFICE

- ACZ Consulting (2022), Strategia de dezvoltare economico-socială a județului Sibiu 2021-2030, Consiliul Județean Sibiu.
- Institutul Național de Statistică (2023), Baza de date TEMPO ONLINE.
- Recensământul Populației și Locuințelor (2011), www.recensamant.ro
- Recensământul Populației și Locuințelor (2021), www.recensamant.ro
- Website-urile Inspectoratului Școlar Județean Sibiu, Direcția de Sănătate Publică a Județului Sibiu, Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, ale Consiliului Județean Sibiu și ale primăriilor din județ, ale furnizorilor de servicii de agrement, Direcția Județeană de Tineret și Sport Sibiu, ale diferitelor culte religioase, ale instituțiilor de ordine publică, securitate, pază și protecție și intervenție în situații de urgență.

ANEXE

Număr total de unități de învățământ

Localități	Anul 2021
	Numar
TOTAL	173
143450 MUNICIPIUL SIBIU	73
143619 MUNICIPIUL MEDIAȘ	25
143682 ORAȘ AGNITA	3
144054 ORAȘ AVRIG	2
143735 ORAȘ CISNĂDIE	6
143771 ORAȘ COPȘA MICĂ	2
143806 ORAȘ DUMBRĂVENI	2
144928 ORAȘ MIERCUREA SIBIULUI	1
143851 ORAȘ OCNA SIBIULUI	2
145499 ORAȘ SĂLIȘTE	1
145827 ORAȘ TĂLMACIU	1
146012 ALMA	1
143888 ALȚINA	1
143922 APOLDU DE JOS	1
143959 ARPAȘU DE JOS	1
143995 AȚEL	1
144116 AXENTE SEVER	1
144232 BÂRGHIȘ	1
144152 BAZNA	1
144198 BIERTAN	1
144303 BLĂJEL	1
146021 BOIȚA	1
144376 BRĂDENI	1
144349 BRĂTEIU	1
144410 BRUIU	1
144508 CÂRȚA	1
144535 CÂRȚIȘOARA	1
144456 CHIRPĂR	1
143487 CRISTIAN	1
144553 DÂRLOS	1
144599 GURA RÂULUI	1
144615 HOGHILAG	1
144651 IACOBENI	1
144713 JINA	1
144731 LASLEA	1
144795 LOAMNEȘ	1

144866 LUDOȘ	1
144893 MARPOD	1
144964 MERGHINDEAL	1
144991 MICĂSASA	1
145042 MIHĂILENI	1
145104 MOȘNA	1
145140 NOCRICH	1
145202 ORLAT	1
145220 PĂUCA	1
145275 POIANA SIBIULUI	1
143502 POPLACA	1
145293 PORUMBACU DE JOS	1
145355 RACOVIȚA	1
143520 RĂȘINARI	2
145382 RÂU SADULUI	1
145408 ROȘIA	1
145471 SADU	1
145667 ȘEICA MARE	1
145738 ȘEICA MICĂ	1
143557 ȘELIMBĂR	1
145603 SLIMNIC	1
145765 ȘURA MARE	1
145792 ȘURA MICĂ	1
143646 TÂRNAVA	1
145907 TILIȘCA	1
145934 TURNU ROȘU	2
145961 VALEA VIILOR	1
145998 VURPĂR	1

Populația școlară (preșcolari, elevi și studenți)

Localități	Anul 2021
	Număr persoane
TOTAL	80575
143450 MUNICIPIUL SIBIU	46440
143619 MUNICIPIUL MEDIAȘ	7773
143682 ORAȘ AGNITA	1186
144054 ORAȘ AVRIG	1754
143735 ORAȘ CISNĂDIE	1802
143771 ORAȘ COPȘA MICĂ	556
143806 ORAȘ DUMBRĂVENI	1252
144928 ORAȘ MIERCUREA SIBIULUI	597
143851 ORAȘ OCNA SIBIULUI	606
145499 ORAȘ SĂLIȘTE	841
145827 ORAȘ TĂLMACIU	1001
146012 ALMA	147
143888 ALȚINA	279
143922 APOLDU DE JOS	88
143959 ARPAȘU DE JOS	291
143995 AȚEL	157
144116 AXENTE SEVER	311
144232 BÂRGHIȘ	252
144152 BAZNA	423
144198 BIERTAN	301
144303 BLĂJEL	158
146021 BOIȚA	163
144376 BRĂDENI	236
144349 BRĂTEIU	510
144410 BRUIU	104
144508 CÂRȚA	153
144535 CÂRȚIȘOARA	157
144456 CHIRPĂR	191
143487 CRISTIAN	447
144553 DÂRLOS	248
144599 GURA RÂULUI	506
144615 HOGHILAG	388
144651 IACOBENI	686
144713 JINA	539
144731 LASLEA	430
144795 LOAMNEȘ	175
144866 LUDOȘ	51
144893 MARPOD	151
144964 MERGHINDEAL	163

144991 MICĂSASA	160
145042 MIHĂILENI	215
145104 MOȘNA	347
145140 NOCRICH	572
145202 ORLAT	352
145220 PĂUCA	149
145275 POIANA SIBIULUI	311
143502 POPLACA	186
145293 PORUMBACU DE JOS	351
145355 RACOVIȚA	295
143520 RĂȘINARI	703
145382 RÂU SADULUI	53
145408 ROȘIA	1019
145471 SADU	285
145667 ȘEICA MARE	502
145738 ȘEICA MICĂ	154
143557 ȘELIMBĂR	737
145603 SLIMNIC	316
145765 ȘURA MARE	408
145792 ȘURA MICĂ	309
143646 TÂRNAVA	473
145907 TILIȘCA	179
145934 TURNU ROȘU	393
145961 VALEA VIILOR	163
145998 VURPĂR	430

Numărul sălilor de clasă din unitățile de învățământ

Localități	Anul 2021
	Număr
TOTAL	3547
143450 MUNICIPIUL SIBIU	1397
143619 MUNICIPIUL MEDIAȘ	402
143682 ORAȘ AGNITA	77
144054 ORAȘ AVRIG	116
143735 ORAȘ CISNĂDIE	103
143771 ORAȘ COPȘA MICĂ	47
143806 ORAȘ DUMBRĂVENI	77
144928 ORAȘ MIERCUREA SIBIULUI	39
143851 ORAȘ OCNA SIBIULUI	33
145499 ORAȘ SĂLIȘTE	47
145827 ORAȘ TĂLMACIU	53
146012 ALMA	22
143888 ALȚINA	16
143922 APOLDU DE JOS	7
143959 ARPAȘU DE JOS	22
143995 AȚEL	11
144116 AXENTE SEVER	29
144232 BÂRGHIȘ	17
144152 BAZNA	30
144198 BIERTAN	21
144303 BLĂJEL	13
146021 BOIȚA	13
144376 BRĂDENI	13
144349 BRĂTEIU	27
144410 BRUIU	10
144508 CÂRȚA	8
144535 CÂRȚIȘOARA	10
144456 CHIRPĂR	13
143487 CRISTIAN	24
144553 DÂRLOS	21
144599 GURA RÂULUI	26
144615 HOGHILAG	20
144651 IACOBENI	46
144713 JINA	22
144731 LASLEA	52
144795 LOAMNEȘ	21
144866 LUDOȘ	7
144893 MARPOD	11
144964 MERGHINDEAL	16

144991 MICĂSASA	11
145042 MIHĂILENI	11
145104 MOȘNA	30
145140 NOCRICH	30
145202 ORLAT	25
145220 PĂUCA	15
145275 POIANA SIBIULUI	15
143502 POPLACA	13
145293 PORUMBACU DE JOS	24
145355 RACOVIȚA	29
143520 RĂȘINARI	38
145382 RÂU SADULUI	7
145408 ROȘIA	60
145471 SADU	14
145667 ȘEICA MARE	62
145738 ȘEICA MICĂ	16
143557 ȘELIMBĂR	41
145603 SLIMNIC	21
145765 ȘURA MARE	19
145792 ȘURA MICĂ	23
143646 TÂRNAVA	27
145907 TILIȘCA	14
145934 TURNU ROȘU	32
145961 VALEA VIILOR	12
145998 VURPĂR	19

Personalul didactic din unitățile de învățământ

Localități	Anul 2021
	Număr persoane
TOTAL	5536
143450 MUNICIPIUL SIBIU	2889
143619 MUNICIPIUL MEDIAȘ	539
143682 ORAȘ AGNITA	117
144054 ORAȘ AVRIG	118
143735 ORAȘ CISNĂDIE	130
143771 ORAȘ COPȘA MICĂ	60
143806 ORAȘ DUMBRĂVENI	109
144928 ORAȘ MIERCUREA SIBIULUI	45
143851 ORAȘ OCNA SIBIULUI	42
145499 ORAȘ SĂLIȘTE	58
145827 ORAȘ TĂLMACIU	75
146012 ALMA	16
143888 ALȚINA	14
143922 APOLDU DE JOS	12
143959 ARPAȘU DE JOS	21
143995 AȚEL	14
144116 AXENTE SEVER	28
144232 BÂRGHIȘ	21
144152 BAZNA	35
144198 BIERTAN	18
144303 BLĂJEL	15
146021 BOIȚA	18
144376 BRĂDENI	15
144349 BRĂTEIU	33
144410 BRUIU	9
144508 CÂRȚA	14
144535 CÂRȚIȘOARA	15
144456 CHIRPĂR	14
143487 CRISTIAN	30
144553 DÂRLOS	22
144599 GURA RĂULUI	33
144615 HOGHILAG	32
144651 IACOBENI	50
144713 JINA	34
144731 LASLEA	35
144795 LOAMNEȘ	43
144866 LUDOȘ	9
144893 MARPOD	16
144964 MERGHINDEAL	11

144991 MICĂSASA	17
145042 MIHĂILENI	13
145104 MOȘNA	25
145140 NOCRICH	43
145202 ORLAT	28
145220 PĂUCA	14
145275 POIANA SIBIULUI	22
143502 POPLACA	12
145293 PORUMBACU DE JOS	26
145355 RACOVIȚA	19
143520 RĂȘINARI	54
145382 RÂU SADULUI	6
145408 ROȘIA	93
145471 SADU	20
145667 ȘEICA MARE	35
145738 ȘEICA MICĂ	13
143557 ȘELIMBĂR	56
145603 SLIMNIC	22
145765 ȘURA MARE	27
145792 ȘURA MICĂ	30
143646 TÂRNAVA	38
145907 TILIȘCA	17
145934 TURNU ROȘU	54
145961 VALEA VIILOR	14
145998 VURPĂR	29

Număr de medici

Localități	Anul 2021
	Total
	număr persoane
TOTAL	1468
143450 MUNICIPIUL SIBIU	1213
143619 MUNICIPIUL MEDIAȘ	107
143682 ORAȘ AGNITA	18
144054 ORAȘ AVRIG	11
143735 ORAȘ CISNĂDIE	32
143771 ORAȘ COPȘA MICĂ	2
143806 ORAȘ DUMBRĂVENI	5
144928 ORAȘ MIERCUREA SIBIULUI	2
143851 ORAȘ OCNA SIBIULUI	3
145499 ORAȘ SĂLIȘTE	2
145827 ORAȘ TĂLMACIU	6
143888 ALȚINA	1
143922 APOLDU DE JOS	0
143959 ARPAȘU DE JOS	2
143995 AȚEL	0
144116 AXENTE SEVER	2
144232 BÂRGHIȘ	1
144152 BAZNA	2
144198 BIERTAN	1
144303 BLĂJEL	1
146021 BOIȚA	2
144376 BRĂDENI	0
144349 BRĂTEIU	1
144410 BRUIU	1
144508 CÂRȚA	0
144535 CÂRȚIȘOARA	0
144456 CHIRPĂR	0
143487 CRISTIAN	2
144553 DÂRLOS	1
144599 GURA RĂULUI	2
144615 HOGHILAG	0
144651 IACOBENI	1
144713 JINA	2
144731 LASLEA	1
144795 LOAMNEȘ	1
144866 LUDOȘ	0
144893 MARPOD	0
144964 MERGHINDEAL	1
144991 MICĂSASA	1
145042 MIHĂILENI	1

145104 MOȘNA	0
145140 NOCRICH	1
145202 ORLAT	2
145220 PĂUCA	2
145275 POIANA SIBIULUI	2
143502 POPLACA	1
145293 PORUMBACU DE JOS	1
145355 RACoviȚA	2
143520 RĂȘINARI	5
145382 RÂU SADULUI	0
145408 ROȘIA	3
145471 SADU	1
145667 ȘEICA MARE	3
145738 ȘEICA MICĂ	1
143557 ȘELIMBĂR	6
145603 SLIMNIC	1
145765 ȘURA MARE	2
145792 ȘURA MICĂ	2
143646 TÂRNAVA	0
145907 TILIȘCA	1
145934 TURNU ROȘU	1
145961 VALEA VIILOR	1
145998 VURPĂR	2

Cabinete medicale de specialitate

TOTAL	562
143450 MUNICIPIUL SIBIU	408
143619 MUNICIPIUL MEDIAȘ	81
143682 ORAȘ AGNITA	17
144054 ORAȘ AVRIG	9
143735 ORAȘ CISNĂDIE	21
143806 ORAȘ DUMBRĂVENI	1
143851 ORAȘ OCNA SIBIULUI	3
145499 ORAȘ SĂLIȘTE	2
145827 ORAȘ TĂLMACIU	7
144599 GURA RÂULUI	3
143557 ȘELIMBĂR	8
145792 ȘURA MICĂ	2

Cabinete medicale de medicină de familie și de medici generalişti

	Total
TOTAL	354
143450 MUNICIPIUL SIBIU	148
143619 MUNICIPIUL MEDIAŞ	44
143682 ORAŞ AGNITA	8
144054 ORAŞ AVRIG	12
143735 ORAŞ CISNĂDIE	11
143771 ORAŞ COPŞA MICĂ	3
143806 ORAŞ DUMBRĂVENI	6
144928 ORAŞ MIERCUREA SIBIULUI	5
143851 ORAŞ OCNA SIBIULUI	3
145499 ORAŞ SĂLIŞTE	6
145827 ORAŞ TĂLMACIU	8
143888 ALŢINA	1
143922 APOLDU DE JOS	3
143959 ARPAŞU DE JOS	3
143995 AŢEL	2
144116 AXENTE SEVER	2
144232 BÂRGHIŞ	1
144152 BAZNA	1
144198 BIERTAN	2
144303 BLĂJEL	1
146021 BOIŢA	2
144349 BRĂTEIU	1
144410 BRUIU	1
144508 CÂRŢA	1
144535 CÂRŢIŞOARA	1
144456 CHIRPĂR	1
143487 CRISTIAN	2
144553 DĂRLOS	1
144599 GURA RĂULUI	3
144615 HOGHILAG	1
144651 IACOBENI	1
144713 JINA	2
144731 LASLEA	1
144795 LOAMNEŞ	1
144893 MARPOD	1
144964 MERGHINDEAL	1
144991 MICĂSASA	2
145042 MIHĂILENI	1
145104 MOŞNA	1
145140 NOCRICH	3
145202 ORLAT	2

145220 PĂUCA	2
145275 POIANA SIBIULUI	1
143502 POPLACA	1
145293 PORUMBACU DE JOS	5
145355 RACOVIȚA	3
143520 RĂȘINARI	5
145382 RÂU SADULUI	3
145408 ROȘIA	3
145471 SADU	1
145667 ȘEICA MARE	3
145738 ȘEICA MICĂ	2
143557 ȘELIMBĂR	9
145603 SLIMNIC	3
145765 ȘURA MARE	1
145792 ȘURA MICĂ	3
143646 TÂRNAVA	1
145907 TILIȘCA	2
145934 TURNU ROȘU	2
145961 VALEA VIILOR	1
145998 VURPĂR	3

Cabinete stomatologice

TOTAL	525
143450 MUNICIPIUL SIBIU	328
143619 MUNICIPIUL MEDIAȘ	41
143682 ORAȘ AGNITA	11
144054 ORAȘ AVRIG	6
143735 ORAȘ CISNĂDIE	24
143771 ORAȘ COPȘA MICĂ	3
143806 ORAȘ DUMBRĂVENI	2
144928 ORAȘ MIERCUREA SIBIULUI	2
143851 ORAȘ OCNA SIBIULUI	4
145499 ORAȘ SĂLIȘTE	5
145827 ORAȘ TĂLMACIU	6
143922 APOLDU DE JOS	2
143959 ARPAȘU DE JOS	2
143995 AȚEL	1
144116 AXENTE SEVER	1
144198 BIERTAN	1
144303 BLĂJEL	1
144508 CÂRȚA	2
144535 CÂRȚIȘOARA	2
143487 CRISTIAN	3
144553 DĂRLOS	1
144599 GURA RĂULUI	2
144651 IACOBENI	1
144713 JINA	1
144731 LASLEA	2
144795 LOAMNEȘ	4
144964 MERGHINDEAL	2
144991 MICĂSASA	1
145104 MOȘNA	1
145140 NOCRICH	2
145202 ORLAT	3
145220 PĂUCA	2
145275 POIANA SIBIULUI	3
143502 POPLACA	2
145293 PORUMBACU DE JOS	2
145355 RACOVIȚA	4
143520 RĂȘINARI	4
145408 ROȘIA	2
145471 SADU	2
143557 ȘELIMBĂR	21
145603 SLIMNIC	2
145765 ȘURA MARE	4
145792 ȘURA MICĂ	2

145907 TILIȘCA	3
145934 TURNU ROȘU	2
145998 VURPĂR	3

Număr de furnizori acreditați de servicii sociale

TOTAL	121
143450 MUNICIPIUL SIBIU	55
143619 MUNICIPIUL MEDIAȘ	9
143682 ORAȘ AGNITA	4
144054 ORAȘ AVRIG	1
143735 ORAȘ CISNĂDIE	5
143771 ORAȘ COPȘA MICĂ	1
143806 ORAȘ DUMBRĂVENI	0
144928 ORAȘ MIERCUREA SIBIULUI	2
143851 ORAȘ OCNA SIBIULUI	0
145499 ORAȘ SĂLIȘTE	2
145827 ORAȘ TĂLMACIU	1
146012 ALMA	1
143888 ALȚINA	1
143922 APOLDU DE JOS	0
143959 ARPAȘU DE JOS	1
143995 AȚEL	1
144116 AXENTE SEVER	0
144232 BĂRGHIȘ	1
144152 BAZNA	2
144198 BIERTAN	0
144303 BLĂJEL	0
146021 BOIȚA	1
144376 BRĂDENI	0
144349 BRĂTEIU	1
144410 BRUIU	0
144508 CÂRȚA	0
144535 CÂRȚIȘOARA	0
144456 CHIRPĂR	1
143487 CRISTIAN	1
144553 DÂRLOS	0
144599 GURA RÂULUI	3
144615 HOGHILAG	0
144651 IACOBENI	1
144713 JINA	0
144731 LASLEA	0
144795 LOAMNEȘ	1
144866 LUDOȘ	0
144893 MARPOD	0

144964 MERGHINDEAL	0
144991 MICĂSASA	0
145042 MIHĂILENI	1
145104 MOȘNA	2
145140 NOCRICH	0
145202 ORLAT	1
145220 PĂUCA	1
145275 POIANA SIBIULUI	0
143502 POPLACA	0
145293 PORUMBACU DE JOS	1
145355 RACOVIȚA	1
143520 RĂȘINARI	1
145382 RÂU SADULUI	0
145408 ROȘIA	1
145471 SADU	1
145667 ȘEICA MARE	1
145738 ȘEICA MICĂ	1
143557 ȘELIMBĂR	2
145603 SLIMNIC	5
145765 ȘURA MARE	0
145792 ȘURA MICĂ	3
143646 TÂRNAVA	2
145907 TILIȘCA	0
145934 TURNU ROȘU	0
145961 VALEA VIILOR	0
145998 VURPĂR	1

Număr de cămine pentru vârstnici

TOTAL	19
143450 MUNICIPIUL SIBIU	6
143619 MUNICIPIUL MEDIAȘ	1
143682 ORAȘ AGNITA	0
144054 ORAȘ AVRIG	0
143735 ORAȘ CISNĂDIE	0
143771 ORAȘ COPȘA MICĂ	0
143806 ORAȘ DUMBRĂVENI	0
144928 ORAȘ MIERCUREA SIBIULUI	0
143851 ORAȘ OCNA SIBIULUI	0
145499 ORAȘ SĂLIȘTE	0
145827 ORAȘ TĂLMACIU	1
146012 ALMA	0
143888 ALȚINA	0
143922 APOLDU DE JOS	0
143959 ARPAȘU DE JOS	0
143995 AȚEL	1
144116 AXENTE SEVER	0
144232 BÂRGHIȘ	1
144152 BAZNA	0
144198 BIERTAN	0
144303 BLĂJEL	0
146021 BOIȚA	0
144376 BRĂDENI	0
144349 BRĂTEIU	0
144410 BRUIU	0
144508 CÂRȚA	0
144535 CÂRȚIȘOARA	0
144456 CHIRPĂR	0
143487 CRISTIAN	1
144553 DÂRLOS	0
144599 GURA RÂULUI	0
144615 HOGHILAG	0
144651 IACOBENI	0
144713 JINA	0
144731 LASLEA	0
144795 LOAMNEȘ	0
144866 LUDOȘ	0
144893 MARPOD	2
144964 MERGHINDEAL	1
144991 MICĂSASA	0
145042 MIHĂILENI	0
145104 MOȘNA	0
145140 NOCRICH	0

145202 ORLAT	1
145220 PĂUCA	0
145275 POIANA SIBIULUI	0
143502 POPLACA	0
145293 PORUMBACU DE JOS	0
145355 RACOVIȚA	0
143520 RĂȘINARI	0
145382 RÂU SADULUI	0
145408 ROȘIA	0
145471 SADU	0
145667 ȘEICA MARE	0
145738 ȘEICA MICĂ	0
143557 ȘELIMBĂR	1
145603 SLIMNIC	2
145765 ȘURA MARE	0
145792 ȘURA MICĂ	1
143646 TÂRNAVA	0
145907 TILIȘCA	0
145934 TURNU ROȘU	0
145961 VALEA VIILOR	0
145998 VURPĂR	0

Personalul angajat în activități sportive, recreative și distractive

UAT	Angajați
	2011
	Număr
TOTAL	411
143450 MUNICIPIUL SIBIU	228
143619 MUNICIPIUL MEDIAȘ	100
143682 ORAȘ AGNITA	12
144054 ORAȘ AVRIG	6
143735 ORAȘ CISNĂDIE	8
143771 ORAȘ COPȘA MICĂ	0
143806 ORAȘ DUMBRĂVENI	2
144928 ORAȘ MIERCUREA SIBIULUI	1
143851 ORAȘ OCNA SIBIULUI	0
145499 ORAȘ SĂLIȘTE	0
145827 ORAȘ TĂLMACIU	3
146012 ALMA	3
143888 ALȚINA	0
143922 APOLDU DE JOS	0
143959 ARPAȘU DE JOS	1
143995 AȚEL	3
144116 AXENTE SEVER	1
144232 BÂRGHIȘ	0
144152 BAZNA	0
144198 BIERTAN	0
144303 BLĂJEL	0
146021 BOIȚA	0
144376 BRĂDENI	0
144349 BRĂTEIU	0
144410 BRUIU	0
144508 CÂRȚA	0
144535 CĂRȚIȘOARA	0
144456 CHIRPĂR	1
143487 CRISTIAN	2
144553 DÂRLOS	2
144599 GURA RÂULUI	1
144615 HOGHILAG	1
144651 IACOBENI	4
144713 JINA	0
144731 LASLEA	0
144795 LOAMNEȘ	1
144866 LUDOȘ	2
144893 MARPOD	0
144964 MERGHINDEAL	0

144991 MICĂSASA	0
145042 MIHĂILENI	0
145104 MOȘNA	3
145140 NOCRICH	0
145202 ORLAT	1
145220 PĂUCA	0
145275 POIANA SIBIULUI	0
143502 POPLACA	1
145293 PORUMBACU DE JOS	0
145355 RACOVIȚA	1
143520 RĂȘINARI	2
145382 RÂU SADULUI	0
145408 ROȘIA	2
145471 SADU	0
145667 ȘEICA MARE	0
145738 ȘEICA MICĂ	0
143557 ȘELIMBĂR	10
145603 SLIMNIC	4
145765 ȘURA MARE	1
145792 ȘURA MICĂ	1
143646 TÂRNAVA	0
145907 TILIȘCA	0
145934 TURNU ROȘU	1
145961 VALEA VIILOR	1
145998 VURPĂR	1

Număr de muzee și colecții publice

Localități	Anul 2021
	număr
TOTAL	25
143450 MUNICIPIUL SIBIU	4
143619 MUNICIPIUL MEDIAȘ	5
143682 ORAȘ AGNITA	2
144054 ORAȘ AVRIG	1
143735 ORAȘ CISNĂDIE	2
145499 ORAȘ SĂLIȘTE	4
144535 CÂRȚIȘOARA	1
143487 CRISTIAN	1
144651 IACOBENI	1
145275 POIANA SIBIULUI	1
143520 RĂȘINARI	1
145471 SADU	1
145934 TURNU ROȘU	1

Număr de biblioteci

Localități	Anul 2021
	Număr
TOTAL	171
143450 MUNICIPIUL SIBIU	47
143619 MUNICIPIUL MEDIAȘ	16
143682 ORAȘ AGNITA	3
144054 ORAȘ AVRIG	4
143735 ORAȘ CISNĂDIE	4
143771 ORAȘ COPȘA MICĂ	2
143806 ORAȘ DUMBRĂVENI	2
144928 ORAȘ MIERCUREA SIBIULUI	1
143851 ORAȘ OCNA SIBIULUI	1
145499 ORAȘ SĂLIȘTE	2
145827 ORAȘ TĂLMACIU	3
146012 ALMA	2
143888 ALȚINA	1
143922 APOLDU DE JOS	2
143959 ARPAȘU DE JOS	2
143995 AȚEL	2
144116 AXENTE SEVER	2
144232 BÂRGHIȘ	2
144152 BAZNA	3
144198 BIERTAN	2
144303 BLĂJEL	1
146021 BOIȚA	1
144376 BRĂDENI	1
144349 BRĂTEIU	2
144410 BRUIU	1
144508 CÂRȚA	1
144535 CÂRȚIȘOARA	1
144456 CHIRPĂR	2
143487 CRISTIAN	2
144553 DÂRLOS	3
144599 GURA RÂULUI	0
144615 HOGHILAG	2
144651 IACOBENI	0
144713 JINA	2
144731 LASLEA	1
144795 LOAMNEȘ	4
144866 LUDOȘ	1
144893 MARPOD	1

144964 MERGHINDEAL	1
144991 MICĂSASA	2
145042 MIHĂILENI	1
145104 MOȘNA	1
145140 NOCRICH	1
145202 ORLAT	2
145220 PĂUCA	2
145275 POIANA SIBIULUI	2
143502 POPLACA	1
145293 PORUMBACU DE JOS	1
145355 RACOVIȚA	2
143520 RĂȘINARI	3
145382 RÂU SADULUI	1
145408 ROȘIA	2
145471 SADU	2
145667 ȘEICA MARE	1
145738 ȘEICA MICĂ	2
143557 ȘELIMBĂR	0
145603 SLIMNIC	3
145765 ȘURA MARE	2
145792 ȘURA MICĂ	1
143646 TÂRNAVA	0
145907 TILIȘCA	2
145934 TURNU ROȘU	4
145961 VALEA VIILOR	2
145998 VURPĂR	1

Numărul de cititori activi la biblioteci

Localități	Anul 2021
	Număr persoane
TOTAL	39155
143450 MUNICIPIUL SIBIU	21814
143619 MUNICIPIUL MEDIAȘ	2888
143682 ORAȘ AGNITA	493
144054 ORAȘ AVRIG	1144
143735 ORAȘ CISNĂDIE	479
143771 ORAȘ COPȘA MICĂ	1251
143806 ORAȘ DUMBRĂVENI	139
144928 ORAȘ MIERCUREA SIBIULUI	150
143851 ORAȘ OCNA SIBIULUI	86
145499 ORAȘ SĂLIȘTE	590
145827 ORAȘ TĂLMACIU	1257
146012 ALMA	24
143888 ALȚINA	65
143922 APOLDU DE JOS	60
143959 ARPAȘU DE JOS	140
143995 AȚEL	280
144116 AXENTE SEVER	65
144232 BÂRGHIȘ	126
144152 BAZNA	20
144198 BIERTAN	145
144303 BLĂJEL	31
146021 BOIȚA	80
144376 BRĂDENI	64
144349 BRĂTEIU	188
144410 BRUIU	27
144508 CÂRȚA	121
144535 CÂRȚIȘOARA	97
144456 CHIRPĂR	336
143487 CRISTIAN	594
144553 DÂRLOS	368
144599 GURA RÂULUI	0
144615 HOGHILAG	138
144651 IACOBENI	0
144713 JINA	476
144731 LASLEA	54
144795 LOAMNEȘ	265
144866 LUDOȘ	42
144893 MARPOD	47
144964 MERGHINDEAL	85

144991 MICĂSASA	73
145042 MIHĂILENI	120
145104 MOȘNA	75
145140 NOCRICH	282
145202 ORLAT	504
145220 PĂUCA	270
145275 POIANA SIBIULUI	178
143502 POPLACA	140
145293 PORUMBACU DE JOS	110
145355 RACOVIȚA	200
143520 RĂȘINARI	584
145382 RÂU SADULUI	40
145408 ROȘIA	39
145471 SADU	356
145667 ȘEICA MARE	206
145738 ȘEICA MICĂ	64
143557 ȘELIMBĂR	0
145603 SLIMNIC	43
145765 ȘURA MARE	474
145792 ȘURA MICĂ	155
143646 TÂRNAVA	0
145907 TILIȘCA	185
145934 TURNU ROȘU	591
145961 VALEA VIILOR	135
145998 VURPĂR	102